

**ΟΔΗΓΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ
ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΤΟΥ
ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΤΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	5
Κεφάλαιο Α' - Γενικές διατάξεις	7
Άρθρο 1	7
Σκοπός του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας	7
Άρθρο 2	7
Ισχύς του Οδηγού	7
Άρθρο 3	8
Ερμηνεία του Οδηγού	8
Άρθρο 4	8
Τακτικός, έκτακτος και κατασταλτικός οικονομικός έλεγχος	8
Άρθρο 5	9
Διοίκηση και Διαχείριση του ΕΛΚΕ	9
Άρθρο 6	10
Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ	10
Άρθρο 7	11
Αρμοδιότητες της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ	11
Άρθρο 8	12
Αρμοδιότητες του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ	12
Άρθρο 9	13
Αρμοδιότητες και αναπλήρωση του Επιστημονικά Υπευθύνου	13
Άρθρο 10	15
Προϊστάμενος της ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ – Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών (Π.Ο.Υ.)	15
Άρθρο 11	15
Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του ΕΛΚΕ	15
Κεφάλαιο Β' – Χρηματοδότηση έργων	20
Άρθρο 12	20
Πόροι του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας	20
Άρθρο 13	21

Προτάσεις χρηματοδότησης από εξωπανεπιστημιακές πηγές	21
Άρθρο 14.....	22
Προτάσεις χρηματοδότησης από ίδιους πόρους του ΕΛΚΕ	22
Α. Προτάσεις για τη χρηματοδότηση έργων.....	23
Β. Προτάσεις για χρηματοδότηση έργων που αφορούν στην κάλυψη αναγκών του Ιδρύματος.....	23
Γ. Ειδικές κατηγορίες χρηματοδότησης	24
Άρθρο 15.....	24
Αποδοχή διαχείρισης έργου.....	24
Κεφάλαιο Γ' – Οικονομική διαχείριση και Προϋπολογισμός	26
Άρθρο 16.....	26
Οικονομική διαχείριση.....	26
Άρθρο 17.....	27
Προϋπολογισμός – Απολογισμός έργου	27
Α. Βασική Κατηγοριοποίηση Δαπανών	29
Β. Διαφοροποιημένη/Ειδική Κατηγοριοποίηση Δαπανών	30
Γ. Γενικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών	30
Άρθρο 18.....	31
Γενικά για την οικονομική διαχείριση των έργων	31
Α. Ανάλυση Υποχρέωσης	31
Β. Ανάλυση υποχρεώσεων σε βάρος των πιστώσεων του επόμενου οικονομικού έτους (πολυετείς υποχρεώσεις) – δέσμευση πιστώσεων προηγούμενου οικονομικού έτους – ανάκληση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης.....	32
Γ. Έλεγχος, εκκαθάριση, ενταλματοποίηση και πληρωμή των δαπανών	33
Δ. Ταμειακές διευκολύνσεις και προκαταβολές	34
Άρθρο 19.....	36
Απασχόληση επιστημονικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού	36
Α. Περιορισμοί πρόσθετης απασχόλησης	37
Β. Περιορισμοί ειδικών κατηγοριών έκτακτου προσωπικού	39
Άρθρο 20.....	40
Μετακινήσεις προσωπικού στο εσωτερικό και εξωτερικό	40
Άρθρο 21	41
Προμήθειες, υπηρεσίες, μισθώσεις.....	41
Άρθρο 22.....	42
Αποσβέσεις	42

Κεφάλαιο Δ' – Ολοκλήρωση έργου	44
Άρθρο 23.....	44
Χρονική διάρκεια έργου.....	44
Άρθρο 24.....	45
Διαχείριση μη αναλωσίμων υλικών.....	45
Άρθρο 25.....	46
Διάδοση αποτελεσμάτων	46
Άρθρο 26.....	47
Βασικές αρχές δεοντολογίας	47
Άρθρο 27.....	47
Διάθεση Προϊόντων	47
Άρθρο 28.....	48
Οικονομικός και επιστημονικός απολογισμός έργων	48
Άρθρο 29.....	48
Διαχειριστικά θέματα των ΠΜΣ	48
Άρθρο 30.....	49
Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ).....	49
Άρθρο 31	49
Ειδικές διατάξεις.....	49
Άρθρο 32.....	50
Μεταβατική διάταξη ως προς τα Όργανα Διοίκησης του ΔΙ.ΠΑ.Ε.	50
Παράρτημα 1	51
Εσωτερικός Κανονισμός Μετακινήσεων	51
I. Μετακινήσεις εσωτερικού.....	60
II. Μετακινήσεις εξωτερικού.....	63
III. Μετακινήσεις Εσωτερικού και Εξωτερικού Πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020	68
IV. Ειδικές διατάξεις για τη μετακίνηση διδασκόντων και εισηγητών στα Προγράμματα Σπουδών του ΔΙ.ΠΑ.Ε. και του Πανεπιστημιακού Κέντρου Διεθνών Προγραμμάτων Σπουδών	71
Παράρτημα 2	82
Εσωτερικός Κανονισμός Υποτροφιών	82
I. Χορήγηση Υποτροφιών βάσει του αρ. 59 παρ. 8 του ν. 4485/2017	82
II. Χορήγηση Υποτροφιών βάσει του αρ. 54 παρ. 2 του ν. 4009/2011.....	84
III. Χορήγηση Υποτροφιών βάσει του αρ. 98 παρ. 7 του ν. 4547/2018.....	87
Παράρτημα 3	90

Οδηγός Δωρεών και Χορηγιών	90
I. Διάκριση μεταξύ Δωρεάς και Χορηγίας.....	90
III. Χορηγίες.....	91
Παράρτημα 4	93
Οδηγός Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών	93
I. Είδη δημόσιων συμβάσεων συμβάσεων.....	93
II. Είδη δημόσιων διαγωνισμών και διαδικασιών ανάθεσης δημόσιας σύμβασης	94
III. Κανόνες και στάδια διενέργειας διαγωνισμών (αρ. 45 του ν. 4412/2016) ..	96
Παράρτημα 5	155
Οδηγός Σύναψης Συμβάσεων Ανάθεσης Έργου και Συμβάσεων Εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου	155
I. Προοίμιο	155
II. Βασικές Αρχές.....	155
III. Διαδικασία πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος	157
IV. Ειδικοί κανόνες ως προς τη σύναψη συμβάσεων ορισμένου χρόνου. ...	165
Παράρτημα 6	172
Κανονισμός Λειτουργίας των Θεσμοθετημένων Εργαστηρίων του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος για Παροχή Υπηρεσιών	172
I. Γενικά	172
II. Οικονομική Διαχείριση	176
III. Σχέσεις με το Τμήμα Καινοτομίας, Ανάπτυξης και Προγραμματισμού έργων του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε.	177
IV. Τεχνικές διαδικασίες ελέγχων, μετρήσεων, αναλύσεων, μελετών. Χρησιμοποιούμενα όργανα και υλικά, χρόνοι παράδοσης των αποτελεσμάτων.....	178
V. Μεθοδολογία διασφάλισης ποιότητας και διακρίβωσης οργάνων. Πιστοποίηση/διαπίστευση εργαστηρίου.....	179
VI. Νομική ευθύνη για τις προσφερόμενες υπηρεσίες, σχέσεις με τους πελάτες, καθορισμός πνευματικών δικαιωμάτων, διαχείριση παραπόνων ..	179
VII. Υποχρεώσεις των εργαζομένων στην παροχή υπηρεσιών.....	181
IX. Διαδικασίες και όροι ασφάλειας των πληροφοριών, τήρηση επιχειρηματικού απορρήτου.....	182

Εισαγωγή

Αποστολή του Οδηγού Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (εφεξής ΕΛΚΕ) του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (Δι.Πα.Ε), εναρμονισμένος με το ισχύον εθνικό και ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, είναι να εξειδικεύσει το πλαίσιο λειτουργίας του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Δι.Πα.Ε. για κάθε θέμα σχετικό με την εύρυθμη λειτουργία του και την υλοποίηση των ερευνητικών και λοιπών έργων και προγραμμάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 68 του ν. 4485/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Στον Οδηγό περιγράφονται:

- α. τα όργανα διοίκησης και διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., η Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του (Μ.Ο.Δ.Υ.) με τις αντίστοιχες αρμοδιότητες, καθώς και οι τηρητέες διαδικασίες για την αξιολόγηση, επιλογή, χρηματοδότηση, διαχείριση και επιτυχή ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων του ΕΛΚΕ,
- β. ο τρόπος και η διαδικασία ελέγχου του ΕΛΚΕ από τη Σύγκλητο του Δι.Πα.Ε.,
- γ. οι ειδικότερες διαδικασίες οικονομικής διαχείρισης των έργων,
- δ. οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις των Επιστημονικά Υπευθύνων και λοιπού προσωπικού (τακτικού και έκτακτου) που συμμετέχει στο πλαίσιο εκτέλεσης των έργων που υλοποιεί ο ΕΛΚΕ,
- ε. οι διαδικασίες και κάθε ειδικό θέμα σχετικά με την απασχόληση, τις αμοιβές και τις μετακινήσεις των απασχολούμενων στα έργα, τα οποία οικονομικά διαχειρίζεται ο ΕΛΚΕ,
- στ. οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης ταμειακών διαχειριστικών διευκολύνσεων σε εκτελούμενα έργα,
- ζ. ο Κανονισμός χορήγησης υποτροφιών,
- η. οι τρόποι διάχυσης και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων των ερευνητικών έργων και των άλλων δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται μέσω του ΕΛΚΕ,
- θ. ο Κανονισμός δωρεών και χορηγιών
- ι. θέματα ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας,
- ια. ο κανονισμός λειτουργίας των εργαστηρίων του ΔΙΠΑΕ για παροχή υπηρεσιών.
- ιβ. ο Οδηγός Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών

Κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 68 του ν. 4485/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, δυνάμει της 13^η/06.11.2019 - Θέμα 20ο απόφασης της συνεδρίασης της Διοικούσας Επιτροπής του Δι.Πα.Ε., σε συνέχεια της υπ'αρ. 13^{ης}/30.10.2019 - Θέμα 3 απόφασης της συνεδρίασης της Ολομέλειας της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Ερευνών και Διαχείρισης (ΕΕΔι) του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., εγκρίθηκε ο Οδηγός Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ. Η 1^η τροποποίηση του Οδηγού Χρηματοδότησης και Διαχείρισης καθώς και τα παραρτήματα εγκρίθηκαν στην 03/25.01.2021 - Θέμα 23 της συνεδρίασης της Διοικούσας Επιτροπής του Δι.Πα.Ε., σε συνέχεια των κάτωθι αποφάσεων των συνεδριάσεων της Ολομέλειας της ΕΕΔι του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε.:

Η 1η τροποποίηση του Οδηγού Χρηματοδότησης και Διαχείρισης στην υπ'αρ. 64η/11.12.2020 - Θέμα 4 συνεδρίαση της Ολομέλειας της ΕΕΔι του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε..

Παράρτημα 1: «Εσωτερικός Κανονισμός Μετακινήσεων» στην υπ'αρ. 64η/11.12.2020 - Θέμα 5 συνεδρίαση της Ολομέλειας της ΕΕΔι του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε..

Παράρτημα 2: «Εσωτερικός Κανονισμός Υποτροφιών» στην υπ'αρ. 61η/26.11.2020 - Θέμα 6 συνεδρίαση της Ολομέλειας της ΕΕΔι του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε..

Παράρτημα 3: «Οδηγός Δωρεών και Χορηγιών» στην υπ'αρ. 64η/11.12.2020 - Θέμα 6 συνεδρίαση της Ολομέλειας της ΕΕΔι του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε..

Παράρτημα 4: «Οδηγός Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών» στην υπ'αρ. 61η/26.11.2020 - Θέμα 7 συνεδρίαση της Ολομέλειας της ΕΕΔι του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε..

Παράρτημα 5: «Οδηγός Σύναψης Συμβάσεων Ανάθεσης Έργου και Συμβάσεων Εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου» στην υπ'αρ. 61η/26.11.2020 - Θέμα 8 συνεδρίαση της Ολομέλειας της ΕΕΔι του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε..

Παράρτημα 6: «Κανονισμός Λειτουργίας των Θεσμοθετημένων Εργαστηρίων του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος για Παροχή Υπηρεσιών» στην υπ'αρ. 64η/11.12.2020 - Θέμα 7 συνεδρίαση της Ολομέλειας της ΕΕΔι του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε..

Κεφάλαιο Α' - Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Σκοπός του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας

Σκοπός του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (εφεξής ΕΛΚΕ) του Δι.Πα.Ε., είναι η διαχείριση και διάθεση κονδυλίων που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή, καθώς και από ίδιους πόρους του και προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες εκτέλεσης έργων ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών, καθώς και έργων συνεχιζόμενης κατάρτισης, σεμιναρίων και συνεδρίων, παροχής επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, εκπόνησης ειδικών και κλινικών μελετών, εκτέλεσης δοκιμών, μετρήσεων, εργαστηριακών εξετάσεων και αναλύσεων, παροχής γνωμοδοτήσεων, σύνταξης προδιαγραφών για λογαριασμό τρίτων, σχεδιασμού και υλοποίησης επιστημονικών, ερευνητικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων ως και άλλων συναφών υπηρεσιών, προς όφελος του Πανεπιστημίου.

Άρθρο 2

Ισχύς του Οδηγού

1. Η ισχύς του παρόντος Οδηγού Χρηματοδότησης και Διαχείρισης αρχίζει από την έκδοση της σχετικής εγκριτικής απόφασης της Συγκλήτου του Δι.Πα.Ε., που δημοσιεύεται σε Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης.
2. Τροποποίηση του Οδηγού είναι δυνατή, εφόσον υπάρχει ανάγκη και οι συνθήκες το απαιτούν, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Ερευνών και Διαχείρισης του Δι.Πα.Ε. και εγκριτική απόφαση της Συγκλήτου.
3. Σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., όλα τα περιουσιακά στοιχεία, τα λογιστικά βιβλία και τα τηρούμενα αρχεία του περιέρχονται στο Πανεπιστήμιο, το οποίο υπεισέρχεται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα τα ενοχικά και εμπράγματα δικαιώματα και σε όλες τις υποχρεώσεις του, ως οιονεί καθολικός διάδοχος αυτού.

Άρθρο 3

Ερμηνεία του Οδηγού

1. Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ (εφεξής, η Επιτροπή), με σκοπό τη διαφύλαξη του κύρους, της αξιοπιστίας του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος, της διαφάνειας των διαδικασιών που ακολουθούνται, διατηρεί το δικαίωμα έκδοσης κανονιστικών αποφάσεων, που εξειδικεύουν τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται αλλά και της αναγκαιότητας ευελιξίας και αποτελεσματικής αντιμετώπισης και ρύθμισης ειδικών θεμάτων που τυχόν προκύπτουν και απαιτούν αδηο ρύθμιση, η εφαρμογή των οποίων είναι υποχρεωτική στο πλαίσιο των εκτελούμενων έργων που οικονομικά διαχειρίζεται ο ΕΛΚΕ.

2. Για τις περιπτώσεις που δεν προβλέπονται στον Οδηγό αυτόν ή για ζητήματα που ενδέχεται να προκύψουν κατά την εφαρμογή του, εφόσον αυτά δεν ρυθμίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία, αρμόδιο Όργανο να αποφασίζει είναι η Σύγκλητος του Δι.Πα.Ε., μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης.

Άρθρο 4

Τακτικός, έκτακτος και κατασταλτικός οικονομικός έλεγχος

1. Ο τακτικός έλεγχος της οικονομικής διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. καθώς και ο έλεγχος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ), πραγματοποιούνται κάθε χρόνο από ορκωτό ελεγκτή, που ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου του Δι.Πα.Ε.. Οι δαπάνες του ελέγχου βαρύνουν τον ΕΛΚΕ.

2. Ο έλεγχος διενεργείται με βάση τις διατάξεις των αρ. 50 επ. του ν.4485/17, τα προβλεπόμενα από τα ΕΛΠ παραστατικά, καθώς και τυχόν σχετικές αποφάσεις της Συγκλήτου και της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ, τα οποία τηρούνται για κάθε πραγματοποιούμενη δαπάνη και χωριστά για κάθε εκτελούμενο έργο.

3. Το διαχειριστικό έτος του ΕΛΚΕ συμπίπτει με το οικονομικό έτος.

4. Ο ορκωτός ελεγκτής που ασκεί τον τακτικό έλεγχο οικονομικής διαχείρισης του ΕΛΚΕ συντάσσει, σύμφωνα με τα ΕΛΠ, έκθεση για τη διαχείριση και τον απολογισμό του διαχειριστικού έτους που έληξε. Οι εκθέσεις υποβάλλονται στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, τον Υπουργό Οικονομικών, στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών, στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου και στην Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ.

5. Ο ΕΛΚΕ υπόκειται σε κατασταλτικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, που είναι τακτικός – δειγματοληπτικός ή έκτακτος γενικός ή ειδικός ή θεματικός και συνίσταται σε έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας της διαχείρισης.

6. Είναι δυνατή η διενέργεια έκτακτων ελέγχων του ΕΛΚΕ από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών.

7. Ο ΕΛΚΕ υπόκειται σε διαχειριστικό έλεγχο από τις αρμόδιες αρχές Διαχείρισης και Ελέγχου των συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων για τα ενταγμένα σε αυτά έργα που διαχειρίζεται.

8. Είναι δυνατή η διενέργεια ελέγχων του ΕΛΚΕ από τα Ελεγκτικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης και σε λογιστικούς ελέγχους από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, για τα έργα που χρηματοδοτούνται -εν όλω ή εν μέρει- από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 5

Διοίκηση και Διαχείριση του ΕΛΚΕ

1. Όργανα διοίκησης και διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. είναι:

α. Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης.

β. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Ερευνών και Διαχείρισης.

2. α. Η Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του ΕΛΚΕ (εφεξής, η ΜΟΔΥ) είναι η αρμόδια υπηρεσία για τη διοικητική υποστήριξη και οικονομική διαχείριση του ΕΛΚΕ.

β. Ο Προϊστάμενος της ΜΟΔΥ (ΠΜΟΔΥ) προΐσταται των υπηρεσιών της και ασκεί καθήκοντα Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών (Π.Ο.Υ.) για τον ΕΛΚΕ, σύμφωνα με το αρ. 6 παρ. 2 του ν. 4610/2019.

3. Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος (ΕΥ) κάθε προγράμματος/έργου ευθύνεται για την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του.

4. Η Σύγκλητος του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος:

α. εγκρίνει τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε,

β. παρακολουθεί και ελέγχει την επιστημονική στρατηγική και τον οικονομικό προϋπολογισμό και απολογισμό του και

γ. αποφασίζει, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης έως το τέλος του τρίτου μήνα της επόμενης χρήσης για την κατανομή των ετήσιων εσόδων των περιπτώσεων δ', ε', ζ', η' και θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 51 του ν.4485/2017, μεταξύ του ΕΛΚΕ και του Τακτικού

Προϋπολογισμούς του Πανεπιστημίου, για την αντιμετώπιση των αναγκών τους¹. Το ποσοστό που μεταβιβάζεται στον Τακτικό Προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσοστού που προβλέπεται στις ισχύουσες διατάξεις. Το υπολειπόμενο ποσοστό των ετήσιων εσόδων του ΕΛΚΕ, μετά την αφαίρεση του ποσού της ανωτέρω περίπτωσης, αποδίδεται με απόφαση της Συγκλήτου, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Ερευνών και Διαχείρισης, στον ΕΛΚΕ, για να αναληφθούν δαπάνες σε βάρος προϋπολογισμού σε έργο ή έργα που δύνανται να εκτείνονται και πέραν του έτους, για την επίτευξη των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών στόχων του Ιδρύματος, για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του ΕΛΚΕ και του Πανεπιστημίου (φύλαξη, καθαριότητα, συντήρηση εξοπλισμού, απασχόληση προσωπικού κ.λπ.).

Άρθρο 6

Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ

1. Η Επιτροπή είναι το αποφασιστικό όργανο του ΕΛΚΕ και είναι διακριτό από τα όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου και συγκροτείται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Ειδικώς για το χρονικό διάστημα ως τις 31.08.2022 τυγχάνει εφαρμογής ως προς τη συγκρότηση και σύνθεση της Ε.Ε.Δι. η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 2 του ν. 4610/2019.
2. Η θητεία των μελών της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης είναι τριετής.
3. Τα μέλη της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης συνέρχονται σε συνεδρίαση ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.
4. Ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης αναπληρώνει τον Πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος.
5. Η Επιτροπή συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της οποτεδήποτε κρίνεται αναγκαίο, καθώς και αν ζητηθεί αυτό είτε από το ένα τρίτο (1/3) των μελών της, είτε από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης μπορεί να πραγματοποιούνται μέσω τηλεδιάσκεψης.
6. Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται τα μισά τουλάχιστον μέλη της. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.
7. Χρέη γραμματέα της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης εκτελεί υπάλληλος της ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., τον οποίο ορίζει η Επιτροπή. Σε περίπτωση που

---

¹ Άρθρο 59 παρ. 6 περ. α' του ν. 4485/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 75 του ν. 4589/2019.

δεν επαρκεί το υπάρχον προσωπικό του ΕΛΚΕ, χρέη γραμματέα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενο βάσει σύμβασης ΙΔΟΧ.Ο Προϊστάμενος της ΜΟΔΥ μπορεί να παρίσταται στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Άρθρο 7

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ.

Η Επιτροπή έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α. επεξεργάζεται προτάσεις προς τη Σύγκλητο του Δι.Πα.Ε. για την ερευνητική και επιστημονική στρατηγική του Ιδρύματος,

β. επικουρεί τη Σύγκλητο του Δι.Πα.Ε. στο συντονισμό των ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών και λοιπών έργων του Ιδρύματος που χρηματοδοτούνται και εκτελούνται μέσω του ΕΛΚΕ και εισηγείται σχετικά με τη λήψη μέτρων για την εξασφάλιση πόρων του,

γ. καταρτίζει τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ,

δ. εγκρίνει τις προτάσεις για τη χρηματοδότηση της εκτέλεσης ερευνητικών και λοιπών έργων, σύμφωνα με τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης,

ε. εγκρίνει την ένταξη του προϋπολογισμού κάθε έργου στον προϋπολογισμό του ΕΛΚΕ, καθώς και την τροποποίηση του προϋπολογισμού των εντεταγμένων έργων. Δυνάμει της παρ.2 του άρθρου 72 του ν. 4610/2019, προστέθηκε 2η παράγραφος στο άρθρο 54 του ν. 4485/2017 δυνάμει της οποίας «2. Η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να εξουσιοδοτεί τον Πρόεδρό της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης να ασκεί την αρμοδιότητα του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης ε' της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου», που αφορά στην τροποποίηση του προϋπολογισμού των ενταγμένων έργων.

στ. εισηγείται στη Σύγκλητο του Δι.Πα.Ε. τον ετήσιο οικονομικό προϋπολογισμό και απολογισμό, εγκρίνει τις αναμορφώσεις του προϋπολογισμού και τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και εισηγείται στη Σύγκλητο για την κατανομή των ετήσιων εσόδων των περιπτώσεων δ', ε', ζ', η' και θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 51, μεταξύ του ΕΛΚΕ και του Τακτικού Προϋπολογισμού του Ιδρύματος, για την αντιμετώπιση των αναγκών τους (περίπτωση γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 52 του ν. 4485/2017),

ζ. παρέχει κάθε αναγκαία ενημέρωση για τις δραστηριότητες του ΕΛΚΕ προς τον Πρόεδρο της Δ.Ε. και τη Σύγκλητο του Δι.Πα.Ε. και προς τους φορείς του δημοσίου,

η. για την εξυπηρέτηση των σκοπών του ΕΛΚΕ, αναθέτει στο προσωπικό του Δι.Πα.Ε. ή σε τρίτους ερευνητικές μελέτες και υπηρεσίες ύστερα από τεκμηρίωση της σκοπιμότητας και με τις διαδικασίες που προβλέπονται στον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης,

θ. αποδέχεται τις κάθε είδους επιχορηγήσεις, χρηματοδοτήσεις, δωρεές και εισφορές τρίτων στον ΕΛΚΕ και καθορίζει τους ειδικότερους όρους αποδοχής και διάθεσής τους, όταν αυτοί δεν καθορίζονται από συμβατικές υποχρεώσεις,

ι. αναζητεί πηγές χρηματοδότησης και ενεργεί κάθε πράξη που είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση πόρων,

ια. χορηγεί υποτροφίες, σύμφωνα με τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ,

ιβ. προσλαμβάνει και απασχολεί προσωπικό για την υποστήριξη των έργων και προγραμμάτων που υλοποιεί ο ΕΛΚΕ,

ιγ. χορηγεί ταμειακές διαχειριστικές διευκολύνσεις σε προγράμματα και έργα, σύμφωνα με τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ,

ιδ. διενεργεί κάθε αναγκαία πράξη για την εύρυθμη λειτουργία του ΕΛΚΕ και των έργων που αυτός υλοποιεί.

Άρθρο 8

Αρμοδιότητες του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ.

1. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης, έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α. εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδίκως τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε.,

β. υπογράφει όλα τα αναγκαία έγγραφα για την υποβολή προτάσεων, προσφορών και αιτημάτων χρηματοδότησης για ερευνητικά και λοιπά έργα,

γ. υπογράφει τις συμβάσεις με τους φορείς χρηματοδότησης και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα στο πλαίσιο των έργων και προγραμμάτων που υλοποιεί ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε.,

δ. υπογράφει τα έγγραφα που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των αποφάσεων της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης,

ε. ασκεί τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί ο Πρύτανης του Δι.Πα.Ε., για την εξυπηρέτηση των σκοπών του ΕΛΚΕ,

στ. αναλαμβάνει υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του ΕΛΚΕ και υπογράφει τις αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης.

ζ. εκδίδει τις αποφάσεις απευθείας ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

2. Ο Πρόεδρος μπορεί, με πράξη του, να εξουσιοδοτεί άλλο μέλος της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης, για την υπογραφή των εγγράφων της παραγράφου 1.

3. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης δύναται μετά από απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης να εγκρίνει την τροποποίηση του προϋπολογισμού των ενταγμένων έργων (άρθρο 72 παρ. 2 του ν. 4610/2019).

Άρθρο 9

Αρμοδιότητες και αναπλήρωση του Επιστημονικά Υπευθύνου

1. Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος (ΕΥ) ορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης σύμφωνα με τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης, ευθύνεται για την ορθή υλοποίηση και πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και τη σκοπιμότητα των δαπανών που συνδέονται με την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου και παρακολουθεί το οικονομικό αντικείμενό του. Με απόφασή της, η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης μπορεί να ορίζει αναπληρωτή επιστημονικά υπεύθυνο.

Ειδικότερα ο Ε.Υ.

- Είναι υπεύθυνος για την σύνταξη και υποβολή όλων των εντύπων που συνδέονται με την πρόταση ανάληψης έργου, αφορούν την αποδοχή διαχείρισης του έργου από τη Επιτροπή και περιλαμβάνουν την παροχή όλων των απαραίτητων πληροφοριών σε σχέση με τους κανόνες του Χρηματοδοτικού Προγράμματος και τους αντίστοιχους κανόνες διαχείρισης έργων του εκάστοτε Φορέα Χρηματοδότησης.
- Είναι υπεύθυνος για την καλή εκτέλεση του έργου και την παραγωγή παραδοτέων υψηλού επιστημονικού επιπέδου σύμφωνα με τη σχετική Σύμβαση Ανάθεσης Έργου.
- Είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση του έργου σύμφωνα με τα εγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα.
- Είναι υπεύθυνος για τη σκοπιμότητα και επιλεξιμότητα των δαπανών με βάση τις πραγματικές ανάγκες υλοποίησης του έργου, τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου ανά κατηγορία δαπάνης και σε πλήρη συμμόρφωση με τους κανόνες του Χρηματοδοτικού Προγράμματος.
- Συνεργάζεται με την ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ, για την τήρηση των διαδικασιών πρόσληψης προσωπικού για τις ανάγκες του έργου με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και τους κανόνες του Χρηματοδοτικού Προγράμματος.
- Είναι υπεύθυνος για την υποβολή στον ΕΛΚΕ όλων των απαραίτητων παραστατικών, προκειμένου ο τελευταίος να εκδώσει εντολές πληρωμής.
- Είναι υπεύθυνος για τη έγκαιρη σύνταξη των πάσης φύσεως εκθέσεων προόδου του έργου, οι οποίες έχουν σχέση με το Φυσικό του Αντικείμενο.
- Είναι υπεύθυνος για τη φύλαξη των παγίων που αποκτούνται στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου.

2. Ο Ε/Υ υποβάλλει εισήγηση προς την Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης με αίτημα την έκδοση α) απόφασης της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης περί αποδοχής διαχείρισης του έργου, η οποία επέχει θέση απόφασης έγκρισης του συνόλου των δαπανών του έργου και β) απόφασης της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης περί έγκρισης του προϋπολογισμού του έργου ή της τροποποίησης του, και ένταξής του στον προϋπολογισμό του Ε.Λ.Κ.Ε., σε συμφωνία με τη διάταξη του άρθρου 62 του ν. 4485/2017, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 72 παρ. 5.α. του ν. 4610/2019.

3. Για την πληρωμή δαπανών του έργου/προγράμματος, ο επιστημονικά υπεύθυνος υποβάλλει στη ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ αίτημα πληρωμής που συνοδεύεται με τα απαιτούμενα κάθε φορά δικαιολογητικά για τον έλεγχο, την εκκαθάριση και την πληρωμή των σχετικών δαπανών (αρ. 72 παρ. 8 περ. α) του ν. 4610/2019, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του αρ. 56 του ν. 4485/2017.

4. Αν η δαπάνη δεν προβλέπεται στον προϋπολογισμό του έργου, απαιτείται αναμόρφωση του προϋπολογισμού και απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης ή του Προέδρου της, εφόσον του έχει νομίμως ανατεθεί η σχετική αρμοδιότητα, ύστερα από τεκμηριωμένο αίτημα του ΕΥ και μετά από έγγραφη συμφωνία του Φορέα Χρηματοδότησης εφόσον απαιτείται.

5. Σε περίπτωση που ο Ε/Υ αδυνατεί οριστικά να εκτελέσει τα καθήκοντα του ή παραιτηθεί από αυτά ή τεθεί σε αργία έστω και προσωρινή, τον αντικαθιστά και αναπληρώνει παραχρήμα ο αναπληρωτής Ε/Υ και εντός μηνός από τη διαπίστωση της εκάστοτε κατάστασης, αντικαθίσταται από την ιδιότητα του Ε/Υ με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης. Μέχρις ότου αναλάβει ο αντικαταστάτης του, αναπληρώνεται από τον Αναπληρωτή Ε/Υ, ο οποίος ευθύνεται έναντι της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης και του ΕΛΚΕ του Δι.Πα.Ε. για κάθε πράξη ή παράλειψη για το διάστημα κατά το οποίο ασκεί καθήκοντα αναπληρωτή Επιστημονικά Υπευθύνου.

6. Επιστημονικά Υπεύθυνος ενός έργου μπορεί να είναι μέλος ΔΕΠ (καθηγητές και υπηρετούντες λέκτορες) του Πανεπιστημίου ή άλλου ΑΕΙ, μέλος ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ του Δι.Πα.Ε., τα μέλη της Συγκλήτου του Δι.Πα.Ε. και της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., καθώς και μέλος του ερευνητικού προσωπικού των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων. Επιστημονικά Υπεύθυνος μπορεί να είναι και εξωτερικός συνεργάτης κάτοχος διδακτορικού διπλώματος. Αν ο επιστημονικά υπεύθυνος δεν είναι μέλος του προσωπικού του Δι.Πα.Ε. ή μέλος της Συγκλήτου ή/και της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης, απαιτείται η υπογραφή συμφώνου συνεργασίας μεταξύ ΕΛΚΕ και ΕΥ, όπου προσδιορίζονται οι εκατέρωθεν υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμβαλλόμενων καθώς και –εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση- η σύμφωνη γνώμη της Ε.Ε.Δι. του Δι.Πα.Ε. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τον αναπληρωτή του ΕΥ.

7. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 24 παρ. 5 εδ. γ' του ν. 4009/2011, τα μέλη ΔΕΠ που τελούν σε αναστολή καθηκόντων ασκούν ερευνητικό έργο στο Πανεπιστήμιο και στον ΕΛΚΕ αυτού αμισθί.

Άρθρο 10

Προϊστάμενος της ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ – Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών (Π.Ο.Υ.)

1. Ο Προϊστάμενος της ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. προϊσταται και εποπτεύει την ομαλή λειτουργία της.
2. Ο Προϊστάμενος (ΠΜΟΔΥ) έχει τις αρμοδιότητες, τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των αρ. 25, 26 και 69Γ του ν.4270/2014 (Α'143), όπως αυτές εξειδικεύονται στο ν. 4485/2017, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
3. Ο ορισμός και η αναπλήρωση του ΠΜΟΔΥ διέπονται από τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, του ν.4009/2011 και του Οργανισμού του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος.
4. Ο ΠΜΟΔΥ υπογράφει τα έγγραφα που οφείλει να υπογράψει ως Π.Ο.Υ. της Μ.Ο.Δ.Υ. του ΕΛΚΕ, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα που προκύπτουν βάσει του φυσικού ή ηλεκτρονικού αρχείου που τηρεί η ΜΟΔΥ.
5. Από τη θέση σε ισχύ του ν. 4610/2019 χρέη ΠΜΟΔΥ και ΠΟΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. τελεί ο οικείος Προϊστάμενος του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., σύμφωνα με τη διάταξη του αρ. 6 παρ. 2 του ν. 4610/2019.

Άρθρο 11

Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του ΕΛΚΕ

1. Η ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. αποτελεί οργανική μονάδα του Πανεπιστημίου. Στη Μονάδα αυτήν ανήκουν όλες οι αρμοδιότητες οικονομικού αντικείμενου που αφορούν τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., συμπεριλαμβανομένης και της αρμοδιότητας που αφορά στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, παροχής υπηρεσιών (εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και γενικών υπηρεσιών)² και έργων του ΕΛΚΕ.
2. Αρμοδιότητα της ΜΟΔΥ είναι:
  - α. η κατάρτιση και παρακολούθηση του προϋπολογισμού του ΕΛΚΕ και των τροποποιήσεών του, καθώς και η παρακολούθηση των οικονομικών μεγεθών από όλες τις πηγές χρηματοδότησης,
  - β. η διενέργεια των δημοσιονομικών δεσμεύσεων και η τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων, σύμφωνα με την παρ. 13 του αρ. 60 του ν.4485/2017,
  - γ. ο έλεγχος, εκκαθάριση και έκδοση ενταλμάτων πληρωμής των δαπανών του ΕΛΚΕ, μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία από το ευρωπαϊκό και εθνικό

---

²Άρθρο 72 παρ. 3 του ν. 4610/2019.

κανονιστικό πλαίσιο, η καταχώριση των στοιχείων των δικαιούχων και η τήρηση του Μητρώου αυτών,

δ. η εκκαθάριση των αποδοχών και των κάθε είδους αποζημιώσεων για το κάθε φύσης προσωπικό που απασχολείται στον ΕΛΚΕ, τη χορήγηση φορολογικών βεβαιώσεων και βεβαιώσεων αποδοχών,

ε. η παρακολούθηση της λογιστικής και διαχειριστικής κίνησης των έργων που διαχειρίζεται ο ΕΛΚΕ,

στ. η τήρηση των λογιστικών βιβλίων και η σύνταξη των προβλεπόμενων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, του απολογισμού και των δημοσιονομικών αναφορών,

ζ. η διασφάλιση της ορθής εκτέλεσης του προϋπολογισμού του ΕΛΚΕ, η εφαρμογή των κατάλληλων ελέγχων και δικλίδων ασφαλείας σχετικά με τα έσοδα, τις δαπάνες, τις προμήθειες και τα περιουσιακά στοιχεία του ΕΛΚΕ,

η. η διεκπεραίωση της πληρωμής (εξόφλησης) των δαπανών, μέσω τραπεζικών επιταγών ή ηλεκτρονικών εντολών μεταφοράς και πίστωσης λογαριασμού των δικαιούχων, και η απόδοση των υπέρ τρίτων κρατήσεων, η διενέργεια συμψηφισμών και η απόδοση στο Δημόσιο και στα οικεία ασφαλιστικά ταμεία των οφειλών των δικαιούχων που αναγράφονται στις σχετικές βεβαιώσεις φορολογικών και ασφαλιστικών οφειλών, η ενημέρωση των δικαιούχων και των φορέων για την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων στο όνομά τους και την εξόφλησή τους, καθώς και η τήρηση Μητρώων Κατασχέσεων και Εκχωρήσεων,

θ. η παρακολούθηση της εξέλιξης των οικονομικών μεγεθών του ΕΛΚΕ και η τήρηση των οδηγιών του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους σχετικά με την κατάρτιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού του,

ι. η είσπραξη των εσόδων του ΕΛΚΕ και ο κατ' είδος προσδιορισμός του ετήσιου ύψους τους, καθώς και η γνωστοποίηση του ύψους αυτού στην Επιτροπή έως το τέλος του δεύτερου μήνα του επόμενου οικονομικού έτους από την είσπραξη των εσόδων αυτών,

ια. η σύνταξη έκθεσης επί διαφωνιών με την Επιτροπή, η υποβολή της στη Διεύθυνση Συντονισμού και Ελέγχου Δημοσιολογιστικών Διατάξεων και στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων και η κοινοποίησή της στη Σύγκλητο και τον Πρύτανη του Δι.Πα.Ε.,

ιβ. η τήρηση Μητρώου των φυσικών προσώπων που αμείβονται, με οποιαδήποτε συμβατική σχέση, σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του ΕΛΚΕ,

ιγ. η εκτέλεση και παρακολούθηση των προμηθειών του ΕΛΚΕ,

ιδ. η υποστήριξη της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης και του Ε/Υ για όλα τα θέματα που αφορούν τις διατυπώσεις δημοσιότητας, καθώς και η σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων, προμηθειών, υπηρεσιών και έργων,

ιε. η γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης και η εισήγηση για θέματα της αρμοδιότητάς της,

ιστ. η εκτέλεση των αποφάσεων της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης και η παρακολούθηση της τήρησης των διαδικασιών που προβλέπονται στον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ,

ιζ. η τήρηση του αρχείου των έργων και προγραμμάτων που υλοποιεί ο ΕΛΚΕ,

ιη. η χορήγηση βεβαιώσεων καθώς και κάθε άλλου αναγκαίου εγγράφου , σύμφωνα με το τηρούμενο αρχείο της.

ιθ. Η τήρηση πληροφοριακού συστήματος υποστήριξης των έργων / προγραμμάτων που διαχειρίζεται, κατ' άρθρο 72 του ν. 4610/2019.

Επίσης, η ΜΟΔΥ:

- Έχει την αρμοδιότητα της έγκαιρης και πλήρους ενημέρωσης του Επιστημονικά Υπευθύνου για οποιοδήποτε διαδικαστικό/κανονιστικό θέμα σχετίζεται με τις διαδικασίες προμηθειών ή/και προσλήψεων, λαμβάνοντας υπόψη την Εθνική και την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία καθώς και τους κανόνες του Χρηματοδοτικού Προγράμματος.
- Έχει την αρμοδιότητα της υλοποίησης διαδικασιών που σχετίζονται με προμήθεια υλικών, εξοπλισμού και προσλήψεων προσωπικού για τα ανάγκες του έργου, μετά από έγγραφο, τεκμηριωμένο αίτημα του Επιστημονικά Υπευθύνου, σύμφωνα με την παρ. 3 του αρ. 9 του παρόντος.
- Ελέγχει την ορθότητα των ποσών που έχουν καταχωρηθεί ή καταχωρούνται σε κάθε έγγραφο, το οποίο έχει σχέση με την υλοποίηση του έργου και την οικονομική του διαχείριση (ημερολόγια κίνησης, εντολές πληρωμής, αναμορφώσεις, προϋπολογισμός έργου κλπ).
- Φροντίζει για τις σχετικές κρατήσεις όλων των οικονομικών πράξεων του έργου.
- Φροντίζει τη λογιστική καταχώρηση σε κωδικούς ΕΓΛΣ για την ενημέρωση της Γενικής Λογιστικής και σε κωδικούς δαπανών έργου για την ενημέρωση της λογιστικής μερίδας του έργου.
- Είναι αρμόδια για τον έλεγχο ρευστότητας του έργου και για την έκδοση εντολών πληρωμής.
- Είναι αρμόδια για την έκδοση εντολών πληρωμής και την προώθησή τους προς πληρωμή με την ακόλουθη διαδικασία:
  - Παραλαμβάνει μετά από έλεγχο, όλα τα απαραίτητα παραστατικά και δικαιολογητικά από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο, μαζί με την υπογεγραμμένη εντολή πληρωμής, στην οποία αναφέρεται ρητά το παραδοτέο, και η επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης την οποία αφορά η εντολή πληρωμής.
  - Ελέγχει την αιτούμενη δαπάνη σε σχέση με το τελευταίο εγκεκριμένο Τεχνικό Δελτίο, με τον ισχύοντα προϋπολογισμό του έργου και με την αντίστοιχη σύμβαση, εφόσον πρόκειται για προμήθεια ή αμοιβή.

- Ελέγχει το υπόλοιπο της κατηγορίας δαπάνης και της σχετικής με την εντολή πληρωμής σύμβασης για να επιβεβαιώσει τη διαθεσιμότητα των σχετικών κονδυλίων.
- Ελέγχει τα συνημμένα στην εντολή πληρωμής δικαιολογητικά για θέματα πληρότητας και νομιμότητας (παραστατικά, κρατήσεις, σφραγίδες, υπογραφές, κλπ).
- Ελέγχει τη σχετική με την εντολή πληρωμής σύμβαση από πλευράς νομιμότητας σε ότι αφορά τις απαραίτητες εγκρίσεις (π.χ. έγκριση από την Επιτροπή του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε.), όρια αμοιβών σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία κλπ.
- Φροντίζει για την υπογραφή του εντύπου ροής πληρωμής το οποίο μαζί με τα υπόλοιπα παραστατικά (αιτήματα, εγκρίσεις, πρωτογενή στοιχεία, αποδείξεις δαπάνης, τιμολόγια παροχής υπηρεσιών κλπ) καταχωρείται με ευθύνη της, στον φάκελο του έργου.
- Μετά τη λογιστική καταχώρηση και τους σχετικούς ελέγχους πληρότητας των προσκομισθέντων στοιχείων, λαμβάνοντας υπόψη και τα απαιτούμενα από τη σύμβαση και από τον Κανονισμό Προμηθειών στοιχεία (εξακρίβωση στοιχείων δικαιούχων, φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα κλπ), φροντίζει για τη διενέργεια της σχετικής πληρωμής.

3. Η ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. στελεχώνεται ανάλογα με τις ανάγκες της:

α. από το τακτικό προσωπικό του Δι.Πα.Ε., το οποίο ασκεί αρμοδιότητες οικονομικού αντικειμένου,

β. από έκτακτο προσωπικό που προσλαμβάνεται ή απασχολείται, ύστερα από απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης, με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ή συμβάσεις ανάθεσης έργου και αμείβεται από τις πιστώσεις των έργων του ΕΛΚΕ ή/και διαθεσίμων του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε.³.

4.α. Οι αρμοδιότητες οικονομικού περιεχομένου της Μονάδας (Μ.Ο.Δ.Υ.) ασκούνται καταρχήν από το προσωπικό του Δι.Πα.Ε.. Κατ' εξαίρεση και εφόσον τούτο δεν επαρκεί, ασκούνται από έκτακτο προσωπικό που απασχολείται με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ή συμβάσεις ανάθεσης έργου.

β. Τα καθήκοντα του προσωπικού της ΜΟΔΥ που ασκούν αρμοδιότητες οικονομικού περιεχομένου, συμπεριλαμβανομένου του Προϊσταμένου της, είναι ασυμβίβαστα με τα καθήκοντα του διατάκτη και των μελών συλλογικών οργάνων για την αξιολόγηση, τον έλεγχο της καταλληλότητας των προσφερόντων και των προσφορών τους, τη διενέργεια διαγωνισμών, την αξιολόγηση ενστάσεων και την παραλαβή προμηθειών, υπηρεσιών και έργων.

---

³Όσον αφορά στις έννοιες «τακτικό» και «έκτακτο» προσωπικό βλ. άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ (ΦΕΚ 5968/31.12.2018).

γ. Τα καθήκοντα δέσμευσης πιστώσεων στον οικείο προϋπολογισμό, ελέγχου των δικαιολογητικών, εκκαθάρισης και έκδοσης εντολής πληρωμής δαπανών είναι ασυμβίβαστα με αυτά της εξόφλησής τους.

5. α. Η Μ.Ο.Δ.Υ. του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. τηρεί πληροφοριακό σύστημα υποστήριξης των έργων/ προγραμμάτων που διαχειρίζεται, το οποίο εξασφαλίζει:

- i) την ηλεκτρονική υποβολή αιτημάτων, εγγράφων, δικαιολογητικών, παραστατικών και λοιπού υποστηρικτικού υλικού από μέρους του Επιστημονικού Υπευθύνου ή μελών της ομάδας έργου,
- ii) την ηλεκτρονική διακίνηση και έγκριση αυτών μεταξύ του προσωπικού Μ.Ο.Δ.Υ και των οργάνων διοίκησης του Ε.Λ.Κ.Ε. και
- iii) την αρχειοθέτηση αυτών.

Το πληροφοριακό σύστημα αφορά το σύνολο της οικονομικής και διοικητικής διαχείρισης των έργων/ προγραμμάτων που διαχειρίζεται ο ΕΛΚΕ./Δι.Πα.Ε.. Δικαίωμα πρόσβασης στο ως άνω σύστημα έχει το προσωπικό που εργάζεται στη Μ.Ο.Δ.Υ., τα πρόσωπα που συμμετέχουν στα όργανα διοίκησης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., οι Επιστημονικοί Υπεύθυνοι των έργων/ προγραμμάτων που διαχειρίζεται ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., καθώς και εξουσιοδοτημένα μέλη της ομάδας έργου του Επιστημονικού Υπευθύνου.

β. Οι ειδικότερες λεπτομέρειες χρήσης και λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος, η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής, διακίνησης και αρχειοθέτησης των εγγράφων, η διαδικασία πιστοποίησης των χρηστών κατά την είσοδό τους, τα δικαιώματα πρόσβασης ανά κατηγορία χρήστη, τα μέτρα διασφάλισης της προστασίας προσωπικών δεδομένων φυσικών προσώπων και άλλα σχετικά θέματα με τη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος προσδιορίζονται στον οικείο Οδηγό Εφαρμογής του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε [Κανονισμός Χρήσης και Λειτουργίας του Πληροφοριακού Συστήματος Υποστήριξης έργων/προγραμμάτων του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε.].

Κεφάλαιο Β' – Χρηματοδότηση έργων

Άρθρο 12

Πόροι του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας

1. Οι πόροι του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. προέρχονται από:

α. Κονδύλια από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) που διατίθενται είτε μέσω συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ανάπτυξης της εκπαίδευσης ή της έρευνας και της τεχνολογίας - καινοτομίας είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο,

β. Χρηματοδοτήσεις, χορηγίες, δωρεές, κληροδοτήματα και κάθε είδους εισφορές από φυσικά πρόσωπα, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από διεθνείς Οργανισμούς,

γ. Παροχή υπηρεσιών προς τρίτους που σχετίζονται με την ερευνητική και λοιπή δραστηριότητα του ΕΛΚΕ,

δ. Εμπορική εκμετάλλευση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, προϊόντων μεταφοράς τεχνολογίας-τεχνογνωσίας, που προκύπτουν από την εκτέλεση χρηματοδοτούμενων έργων και την εν γένει ερευνητική δραστηριότητα των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας,

ε. Εκδόσεις,

στ. Τέλη εγγραφής/δίδακτρα, οικονομική συμμετοχή τρίτων σε συνέδρια, σεμινάρια και εκτελούμενα προγράμματα τυπικής, μη τυπικής και διά Βίου Μάθησης,

ζ. Πρόσοδοι από την αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του ΕΛΚΕ (κινητών και ακινήτων),

η. Έσοδα από τις κρατήσεις επί των αμοιβών και την απόδοση ποσοστού επί του εισοδήματος των καθηγητών και των λεκτόρων, σύμφωνα με την παρ. 3 του αρ. 23 του ν.4009/2011, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το αρ. 35 του ν. 4559/2018,

θ. Έσοδα από κρατήσεις που επιβάλλονται για λογαριασμό του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., σύμφωνα με την εκάστοτε απόφαση ή σύμβαση χρηματοδότησης, σε εκτελούμενα έργα/προγράμματα των περιπτώσεων α', β', γ' και στ' της παρούσας παραγράφου, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής κράτησης της παρ. 5 του αρ. 59 του ν.4485/2017.

2. Τα πρόσωπα και οι φορείς που εισφέρουν, επιχορηγούν και χρηματοδοτούν τον ΕΛΚΕ./Δι.Πα.Ε. μπορούν να προσδιορίσουν το είδος των δαπανών που θα καλυφθούν με τους πόρους που διαθέτουν και το χρόνο στον οποίο αυτοί θα αναλωθούν και τη διαδικασία αξιολόγησης του προσωπικού που ασκεί ακαδημαϊκό, ερευνητικό ή επιστημονικό-τεχνικό έργο, η επιλογή του οποίου γίνεται κατόπιν πρόσκλησης και αξιολόγησης, βάσει εισήγησης του Ε/Υ και με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε.⁴. Σε περίπτωση έργων που χρηματοδοτούνται από ίδιους πόρους, τα ανωτέρω καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ./Δι.Πα.Ε..

Άρθρο 13

Προτάσεις χρηματοδότησης από εξωπανεπιστημιακές πηγές

Η υποβολή προτάσεων στους εξωπανεπιστημιακούς φορείς γίνεται με μέριμνα και ευθύνη του Ε/Υ. Η ΜΟΔΥ ενημερώνει το επιστημονικό προσωπικό του Πανεπιστημίου για τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων από τους φορείς χρηματοδότησης, ενώ ταυτόχρονα παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες, εφόσον της ζητηθούν, σε όλες τις φάσεις υποβολής. Πιο αναλυτικά:

1. Κατά τη σύνταξη μιας πρότασης για υποβολή θα πρέπει να ακολουθούνται επακριβώς οι οδηγίες της προκήρυξης του φορέα χρηματοδότησης και να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτεροι κανόνες και οι διαδικασίες που θα εφαρμοστούν κατά την υλοποίηση του έργου, αν αυτό εγκριθεί.

2. Κατά τη σύνταξη του χρονοδιαγράμματος για την κατάρτιση και υποβολή ορισμένης πρότασης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, εκτός των άλλων, και ο χρόνος που είναι απαραίτητος για την υλοποίηση ενεργειών που απαιτούν εγκρίσεις, όπως διαδικασίες επιλογής προσωπικού, καθώς και οι τυχόν άδειες που απαιτούνται - κατά περίπτωση - από τα αρμόδια όργανα.

3. Κατά τη σύνταξη του προϋπολογισμού, οι υπολογισμοί των οικονομικών μεγεθών, όπως λ.χ. το κόστος της μονάδας εργασίας (ωριαία, μηνιαία κλπ.) για κάθε κατηγορία προσωπικού, θα πρέπει να γίνονται με ακρίβεια, σε πραγματικές τιμές και με βάση ρεαλιστικές προβλέψεις, όσον αφορά στον απαιτούμενο χρόνο υλοποίησης ορισμένου έργου, και όχι με αποκλίσεις.

4. Δεν πρέπει να παραλείπεται η πρόβλεψη του ποσού των Γενικών Εξόδων ή overheads, το οποίο αφορά το έμμεσο λειτουργικό κόστος που δαπανά το Πανεπιστήμιο για τη διεξαγωγή των προγραμμάτων (έξοδα διαχείρισης, χρήση χώρων και εξοπλισμών, φως, νερό, θέρμανση, καθαριότητα). Το κόστος αυτό, δεν ταυτίζεται με το κόστος για τη διοικητική υποστήριξη του έργου, το οποίο αποτελεί άμεσο κόστος του συγκεκριμένου έργου και συνυπολογίζεται στις δαπάνες προσωπικού του κάθε έργου. Οι υπηρεσίες που παρέχει η ΜΟΔΥ του

---

⁴Άρθρο 72 παρ. 1 του ν. 4610/2019.

ΕΛΚΕ./Δι.Πα.Ε. είναι υπηρεσίες συμβουλευτικές για τη διαχείριση, καθώς και υπηρεσίες ελέγχου και παρακολούθησης έργων. Η ΜΟΔΥ και το προσωπικό της δεν παρέχει υπηρεσίες διοικητικής-γραμματειακής υποστήριξης στα έργα των Ε/Υ, κατ' εφαρμογή της γενικής αρχής της ελεγκτικής περί μη ταύτισης ελέγχοντος και ελεγχόμενου, εξαιρουμένων των έργων του ΕΛΚΕ που χρηματοδοτούνται από ίδιους πόρους του για την υποστήριξη της ΜΟΔΥ.

5. Το συνολικό χρονοδιάγραμμα του έργου θα πρέπει να συντάσσεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να συμβαδίζουν, κατά το δυνατόν, η αναμενόμενη χρηματοδοτική ροή από το φορέα χρηματοδότησης και η εξόφληση των δαπανών.

6. Υποδείγματα συμβάσεων εκτέλεσης έργου θα διατίθενται από τη ΜΟΔΥ για τις περιπτώσεις που δεν ακολουθείται τυποποιημένο προτεινόμενο κείμενο σύμβασης από τον Φορέα Χρηματοδότησης.

7. Η ΜΟΔΥ θα πρέπει να ενημερώνεται για την υποβολή προτάσεων τουλάχιστον επτά (7) ημερολογιακές ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής τους, προκειμένου να προβαίνει στους απαραίτητους ελέγχους και τη συγκέντρωση των απαραίτητων εγγράφων και υπογραφών από το Τμήμα Καινοτομίας, Ανάπτυξης και Προγραμματισμού Έργων της ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και τα διοικητικά όργανα, όταν αυτό απαιτείται.

8. Σε περίπτωση που η πρόταση υποβάλλεται από ένωση προσώπων - εταιρών, η Επιτροπή πρέπει να προεγκρίνει τη σύνθεση και τους όρους της σύμπραξης. Μετά την υποβολή απαιτείται κατάθεση στη ΜΟΔΥ πλήρους αντιγράφου των εγγράφων της πρότασης που υποβλήθηκε, προκειμένου να αποτελεί στοιχείο του διοικητικού φακέλου του έργου, εφόσον η πρόταση εγκριθεί από το φορέα χρηματοδότησης. Η παράλειψη κατάθεσης περιληπτικής πρότασης είναι δυνατόν να αποτελέσει αιτία για τη μη αποδοχή διαχείρισης του έργου από την Επιτροπή.

9. Για τα έργα τα οποία αφορούν μελέτες, γνωμοδοτήσεις και γενικά παροχή επιστημονικών υπηρεσιών, τα οποία εγκρίνονται μετά από διμερή διαπραγμάτευση του Ε/Υ και του Φορέα Χρηματοδότησης, επιβάλλεται ΦΠΑ επί του κεφαλαίου του έργου (χρηματοδότηση) βάσει των ισχυουσών διατάξεων. Σημειώνεται ότι το ποσό αυτό δεν αποτελεί δαπάνη και θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψη στην συμφωνία για το ύψος της χρηματοδότησης.

Άρθρο 14

Προτάσεις χρηματοδότησης από ίδιους πόρους του ΕΛΚΕ

Η χρηματοδότηση αυτή, αφορά στην υποστήριξη των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος, σε συμφωνία με το σκοπό του ΕΛΚΕ, όπως προσδιορίζεται στο αρ. 50 παρ. 2 του ν.4485/2017 και στο αρ. 1 του παρόντος.

A. Προτάσεις για τη χρηματοδότηση έργων

Σε αυτή την κατηγορία χρηματοδότησης μπορούν να υποβάλουν προτάσεις μόνο Καθηγητές ή Λέκτορες του Πανεπιστημίου. Η ΜΟΔΥ, μετά την εγκριτική απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης για τους όρους και το ύψος της χρηματοδότησης, ενημερώνει την πανεπιστημιακή κοινότητα σχετικά με το ύψος των διαθέσιμων κονδυλίων για τη χρηματοδότηση ερευνητικών έργων από τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της και κοινοποιεί σε όλες τις Σχολές του Ιδρύματος τη σχετική προκήρυξη χρηματοδότησης. Η περαιτέρω διάθεση της προκήρυξης στους Καθηγητές και Λέκτορες του Ιδρύματος γίνεται με την επιμέλεια και την ευθύνη των Γραμματειών των Σχολών. Στην προκήρυξη καθορίζονται οι όροι χρηματοδότησης, τα ποσά και ο σκοπός διάθεσής τους, η προθεσμία ισχύος της προκήρυξης, τα δικαιολογητικά υποβολής, οι απαιτούμενες αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων διοίκησης, ο τρόπος αξιολόγησης κλπ.

Σημειώνεται ότι τα ερευνητικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την κατανομή των περιουσιακών ταμειακών διαθεσίμων του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. θα πρέπει να έχουν διάρκεια το ανώτατο δύο (2) έτη και μετά την παρέλευση της διετίας, ο επιστημονικά υπεύθυνος οφείλει να περατώσει το έργο και να επιστρέψει τυχόν αδιάθετο υπόλοιπο. Όσον αφορά στα συνέδρια και τις ημερίδες που χρηματοδοτούνται από την κατανομή των περιουσιακών ταμειακών διαθεσίμων του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., τα σχετικά έργα μπορούν να έχουν διάρκεια ένα έτος από την έγκριση χρηματοδότησης τους από την Επιτροπή και μετά την παρέλευση του έτους, ο επιστημονικά υπεύθυνος οφείλει να προβεί σε απολογισμό και κλείσιμο του έργου και να επιστρέψει τυχόν αδιάθετο υπόλοιπο στα περιουσιακά ταμειακά διαθέσιμα του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε..

B. Προτάσεις για χρηματοδότηση έργων που αφορούν στην κάλυψη αναγκών του Ιδρύματος

Τα περιουσιακά ταμειακά διαθέσιμα του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης και απόφαση της Συγκλήτου του Δι.Πα.Ε., μπορούν να χρησιμοποιούνται για να αναλαμβάνονται υποχρεώσεις σε βάρος του προϋπολογισμού έργων /προγραμμάτων του ΕΛΚΕ για δαπάνες για κτηριακές υποδομές του Δι.Πα.Ε., για αγορά και συντήρηση ερευνητικού και εκπαιδευτικού εξοπλισμού, για ταμειακές διευκολύνσεις των εκτελούμενων έργων/ προγραμμάτων, για αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου εταιρειών που ανήκουν κατά πλειοψηφία στο οικείο Δι.Πα.Ε., για κάλυψη δημοσιονομικών διορθώσεων που επιβάλλονται επί νόμιμων αλλά μη επιλέξιμων δαπανών, για εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων και δικαστικών δαπανών και για την απασχόληση προσωπικού μέσω συμβάσεων έργου ή εργασίας (ΙΔΟΧ).

Γ. Ειδικές κατηγορίες χρηματοδότησης

(α) Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης δύναται να αναθέσει μελέτες στο προσωπικό του Ιδρύματος, ή σε τρίτους, για την εξυπηρέτηση των σκοπών του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., ύστερα από τεκμηρίωση της σκοπιμότητας (αρ 54 παρ. η', του ν. 4485/2017), σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο αρ 18 του παρόντος (αρ. 64 του ν.4485/2017), τηρουμένων των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης.

(β) Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης είναι δυνατόν να καλύψει μερικά τις δαπάνες για την απόκτηση, κατοχύρωση και υποστήριξη διπλώματος ευρεσιτεχνίας, σε περιπτώσεις εξαρτημένων εφευρέσεων όπου συνδικαιούχος είναι το Ίδρυμα.

Άρθρο 15

Αποδοχή διαχείρισης έργου.

Για την αποδοχή διαχείρισης του έργου, ο Ε/Υ υποβάλλει στη ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. τα κάτωθι δικαιολογητικά:

1. Αίτηση αποδοχής της διαχείρισης του έργου και έγκρισης του προϋπολογισμού του από την Επιτροπή.
2. Σύμβαση/Τεχνικό Παράρτημα ή απόφαση του Φορέα Χρηματοδότησης με το Πανεπιστήμιο –ΕΛΚΕ για την εκτέλεση του έργου.
3. Αντίγραφο της πρότασης του Ε.Υ. του έργου, που υποβλήθηκε στο Φορέα Χρηματοδότησης (εφόσον υπάρχει).
4. Σύνθεση της ομάδας εκτέλεσης του έργου (εφόσον έχει εγκριθεί από το φορέα χρηματοδότησης), κατ' άρθρο 64 παρ. 3 περ. στ., όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 72 παρ. 1 του ν. 4610/2019.
5. Αίτηση έγκρισης για τη διεξαγωγή των αναγκαίων διαγωνισμών προμηθειών και ορισμού των Επιτροπών διενέργειας, παραλαβής και ενστάσεων τους (εφόσον απαιτείται).
6. Κατάσταση μελών προσωπικού του Πανεπιστημίου και ποσοστό συμμετοχής τους στο έργο για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής (εφόσον απαιτείται και προβλέπεται ως δυνατότητα).
7. Για τα ερευνητικά έργα, όπου απαιτείται, έγκριση από την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου ότι το συγκεκριμένο έργο δεν αντιβαίνει στην κείμενη νομοθεσία και συνάδει με γενικά παραδεδεγμένους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας ως προς το περιεχόμενο και προς τον τρόπο διεξαγωγής του (αρ. 23 του ν.4521/2018).

Η απόφαση αν ένα έργο εμπίπτει στο σκοπό και στην έννοια του αρ. 50 του ν.4485/2017, ανήκει αποκλειστικά στη διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής

Ερευνών και Διαχείρισης, η οποία αποδέχεται ή όχι τη διαχείριση του έργου και εγκρίνει τον προϋπολογισμό του. Κάθε έργο λαμβάνει έναν μοναδικό εσωτερικό κωδικό (Κωδικός Έργου - Κ.Ε.), ο οποίος χρησιμοποιείται ως κλειδί επικοινωνίας μεταξύ του Ε.Υ. και του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και παρακολουθείται μέσω του πληροφοριακού συστήματος υποστήριξης των έργων/ προγραμμάτων του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε..

Κεφάλαιο Γ' – Οικονομική διαχείριση και Προϋπολογισμός

Άρθρο 16

Οικονομική διαχείριση

1. Στον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. αποδίδεται διαφορετικός, από το Δι.Πα.Ε., αριθμός φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ).
2. Ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. λειτουργεί εσωτερικά συστήματα, διαδικασίες και μηχανισμούς παρακολούθησης της εκτέλεσης των προϋπολογισμών των έργων που υλοποιεί, βάσει των αρχών της διαφάνειας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.
3. Το σύνολο της οικονομικής και διοικητικής διαχείρισης των έργων/προγραμμάτων που διαχειρίζεται ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. πραγματοποιείται μέσω του πληροφοριακού συστήματος υποστήριξης των έργων/προγραμμάτων (κατ' άρθρο 72 παρ. 5 του ν. 4610/2019).
4. Η τήρηση των λογιστικών βιβλίων και η σύνταξη των προβλεπόμενων χρηματοοικονομικών καταστάσεων γίνεται σύμφωνα με το ν.4308/2014.
5. Με τον όρο «**ταμειακά διαθέσιμα του ΕΛΚΕ**» ορίζονται τα υπόλοιπα των τραπεζικών λογαριασμών καταθέσεων (όψεως ή προθεσμίας) την όποια δεδομένη χρονική στιγμή. Τα ταμειακά διαθέσιμα του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. περιλαμβάνουν τα αποθεματικά του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και τα ταμειακά διαθέσιμα των έργων.
6. Με τον όρο «**πλεονάζοντα διαθέσιμα**» ορίζονται τα διαθέσιμα που υποχρεούται με βάση το αρ. 59 παρ. 4 του ν.4485/2017, όπως εκάστοτε ισχύει, ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. να μεταφέρει στην Τράπεζα της Ελλάδος. Με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. του Ιδρύματος ορίζονται ποια διαθέσιμα μεταφέρονται στην Τράπεζα της Ελλάδας ως πλεονάζοντα.
7. Με τον όρο «**περιουσιακά ταμειακά διαθέσιμα του ΕΛΚΕ**» ορίζονται τα αποθεματικά του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., ήτοι παλιά υφιστάμενα αποθεματικά συν πιθανόν αποθεματικό που δημιουργείται μετά την εφαρμογή του άρθρου 59 παρ.6(α) και (β) του ν.4485/2017, όπως αυτό αποφασίζεται από την Επιτροπή.
8. Η κατηγορία «γενικά έξοδα» περιλαμβάνει το ποσό παρακράτησης υπέρ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., το οποίο αποτελεί το 10% του συνολικού προϋπολογισμού εκάστου έργου. Σε περιπτώσεις που ορίζεται διαφορετικά από τους διαχειριστικούς κανόνες των προγραμμάτων, υποβάλλεται σχετικό αίτημα από τον Ε/Υ του έργου και αποφασίζει σχετικά η Επιτροπή του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε..
- 9.α. Σε περίπτωση μη απορρόφησης του ποσού που διατίθεται για τις υποχρεώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Δι.Πα.Ε., το μη απορροφηθέν

ποσό μπορεί να αναλαμβάνεται στον προϋπολογισμό του Δι.Πα.Ε. του αμέσως επόμενου οικονομικού έτους για εξόφληση δαπανών σε βάρος ταμειακών διαθεσίμων.

β. Υπόλοιπο ταμειακών διαθεσίμων των έργων/προγραμμάτων που εκτείνονται πέραν του έτους και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί στο τέλος του οικονομικού έτους, καλύπτουν στο επόμενο οικονομικό έτος δαπάνες που αναλαμβάνονται σε βάρος έργων-προγραμμάτων, με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., η οποία κοινοποιείται στον ΓΔΟΥ του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

10. Τα περιουσιακά ταμειακά διαθέσιμα του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης και απόφαση της Συγκλήτου του Δι.Πα.Ε., μπορούν να χρησιμοποιούνται για να αναλαμβάνονται υποχρεώσεις σε βάρος του προϋπολογισμού έργων /προγραμμάτων του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. για δαπάνες για κτιριακές υποδομές του Δι.Πα.Ε., για αγορά και συντήρηση ερευνητικού και εκπαιδευτικού εξοπλισμού, για ταμειακές διευκολύνσεις των εκτελούμενων έργων/προγραμμάτων, για αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου εταιρειών που ανήκουν κατά πλειοψηφία στο οικείο Δι.Πα.Ε., για κάλυψη δημοσιονομικών διορθώσεων, νόμιμων και μη επιλέξιμων δαπανών και για εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων και δικαστικών δαπανών. Ποσοστό έως 5% των περιουσιακών ταμειακών διαθεσίμων, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης και απόφαση της Συγκλήτου του Δι.Πα.Ε., μπορούν να χρησιμοποιούνται για να αναλαμβάνονται δαπάνες σε βάρος του προϋπολογισμού έργων/προγραμμάτων του ΕΛΚΕ για δαπάνες υποτροφιών και ερευνητικών/εκπαιδευτικών προγραμμάτων νέων επιστημόνων.

11. Ειδικά για τα ταμειακά διαθέσιμα έργων/προγραμμάτων, των οποίων το φυσικό αντικείμενο έχει επιτυχώς ολοκληρωθεί και για τα οποία δεν προκύπτει άλλη συμβατική υποχρέωση, επιτρέπεται η διάθεσή τους για χρηματοδότηση ερευνητικών δραστηριοτήτων της ίδιας ερευνητικής ομάδας. Για τον σκοπό αυτό, ο επιστημονικά υπεύθυνος, μετά την ολοκλήρωση των συμβατικών του υποχρεώσεων, η οποία αποδεικνύεται από βεβαίωση ολοκλήρωσης του χρηματοδότη, καταθέτει προς έγκριση στην Επιτροπή ετήσιο προϋπολογισμό και πρόταση χρήσης του αδιαθέτου υπόλοιπου για δράσεις με στόχο την υποστήριξη της έρευνας.

Άρθρο 17

Προϋπολογισμός – Απολογισμός έργου

1. Με τον προϋπολογισμό του κάθε έργου (συνολικό και ετήσιο) θα πρέπει να προσδιορίζονται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο τα έσοδα και να καθορίζονται τα όρια των δαπανών, λαμβάνοντας υπόψη τις επιταγές του αρ. 60 του ν. 4485/2017.

2. Οικονομικό έτος είναι η χρονική περίοδος, που περιλαμβάνει τις διοικητικές και οικονομικές πράξεις, οι οποίες σχετίζονται με την ταμειακή διαχείριση. Το οικονομικό έτος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους.

3. Ως έσοδα του προϋπολογισμού για το κάθε έργο, ορίζονται οι απαιτήσεις, οι οποίες, ανεξαρτήτως της χρονικής περιόδου κατά την οποία δημιουργήθηκαν, προβλέπεται να εισπραχθούν κατά το οικονομικό έτος, στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός.

4. Στα έσοδα αναγνωρίζονται οι απαιτήσεις που καθίστανται απαιτητές κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός.

5. Ως έξοδα του προϋπολογισμού ορίζονται οι υποχρεώσεις, οι οποίες, ανεξαρτήτως της χρονικής περιόδου κατά την οποία δημιουργήθηκαν, προβλέπεται να εξοφληθούν μέσα στο οικονομικό έτος, στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός, συμπεριλαμβανομένου και του ποσοστού παρακράτησης για τα έξοδα λειτουργίας του ΕΛΚΕ (παρ. 5 του αρ. 59 του ν.4485/2017).

6. Τα έσοδα και τα έξοδα εγγράφονται και εμφανίζονται σε έναν ενιαίο προϋπολογισμό. Τα έσοδα και οι δαπάνες δεν μπορεί να πραγματοποιηθούν παρά μόνο αν αντιστοιχούν στον προϋπολογισμό, υπό τη σχετική ταξινόμηση των λογαριασμών (αρχή ενότητας). Καμία δαπάνη δεν μπορεί να αναληφθεί ή να πραγματοποιηθεί, αν υπερβαίνει τα εγκεκριμένα, κατά κατηγορία δαπανών όρια του προϋπολογισμού (αρχή της καθολικότητας).

7. Μετά το κλείσιμο κάθε οικονομικής χρήσης και έως τις 30 Ιουνίου του επόμενου έτους, ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. με ευθύνη του ΠΜΟΔΥ, αποστέλλει στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων τον εγκεκριμένο απολογισμό της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, καθώς και τις προβλεπόμενες, σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες, χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης.

8. Μέρος του συνολικού προϋπολογισμού του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., αποτελεί ο προϋπολογισμός κάθε έργου και προγράμματος, ο οποίος θα πρέπει να συντάσσεται από τον Ε/Υ και να υποβάλλεται στη ΜΟΔΥ σε ετήσια βάση. Ο Ε/Υ είναι υπεύθυνος για την σύνταξη και υποβολή κάθε τροποποίησης/αναμόρφωσης του προϋπολογισμού του έργου, ούτως ώστε να προβλέπει όλες τις προβλεπόμενες δαπάνες για την υλοποίηση του έργου.

9. Για κάθε έργο η αναλαμβανόμενη οικονομική υποχρέωση, ανεξαρτήτως ποσού, εκτελείται εντός των ορίων του εγκεκριμένου προϋπολογισμού ανά κατηγορία δαπάνης. Κάθε πληρωμή ελέγχεται και παρακολουθείται με βάση τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό κάθε έργου. Απαγορεύεται οποιαδήποτε πληρωμή καθ' υπέρβαση του συνολικού προϋπολογισμού του κάθε έργου. Πληρωμή που πραγματοποιείται καθ' υπέρβαση του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού του κάθε έργου είναι αυτοδίκαια και απόλυτα άκυρη και ο διατάκτης, ο Προϊστάμενος ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και κάθε άλλο συμπράττον όργανο ευθύνονται ατομικά, αλληλέγγυα και εις ολόκληρον έναντι του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε..

10. Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός κάθε έργου δύναται να αναμορφώνεται με αιτιολογημένο αίτημα του Επιστημονικού Υπευθύνου και απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Π.Μ.Ο.Δ.Υ. και έγγραφης συμφωνίας του φορέα χρηματοδότησης, όταν αυτή απαιτείται.

A. Βασική Κατηγοριοποίηση Δαπανών

Αμοιβές Πανεπιστημιακών: Η γενική κατηγορία περιλαμβάνει το σύνολο των πρόσθετων αμοιβών των Πανεπιστημιακών που μετέχουν στο Πρόγραμμα (Καθηγητών και υπηρετούντων Λεκτόρων του Ιδρύματος και άλλων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων, καθώς και των ΕΤΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΕΠ και διοικητικών υπαλλήλων μόνο του Ιδρύματος) και των μόνιμων ερευνητών των ερευνητικών κέντρων [αρ. 12 του ν.4386/2016 (ΦΕΚ Α' 83)].

Αμοιβές Τρίτων με ανάθεση έργου: Η γενική κατηγορία περιλαμβάνει το σύνολο των ακαθάριστων αμοιβών (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, ασφαλιστικών εισφορών εργαζόμενου και εργοδότη και λοιπών κρατήσεων όπου απαιτούνται), που θα διατεθεί σε όσους εργαστούν στο πρόγραμμα για την εκτέλεση τμήματος του έργου (σχέση εργολαβική). Στην ίδια κατηγορία εντάσσονται και οι αμοιβές των φοιτητών (με παρεκκλίσεις ως προς τις κρατήσεις κατ' άρθρο 72 παρ. 7 του ν. 4610/2019), των υποτρόφων, των καταρτιζόμενων (όταν το πρόγραμμα αφορά κατάρτιση), καθώς και οι αμοιβές υπαλλήλων άλλων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων και φορέων του Δημοσίου (διοικητικοί υπάλληλοι, ΕΤΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΕΠ).

Αμοιβές Τρίτων με εξαρτημένη σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου: Η γενική κατηγορία περιλαμβάνει το σύνολο των ακαθάριστων αποδοχών μαζί με τις εργοδοτικές εισφορές για όσους απασχοληθούν στο πρόγραμμα με εξαρτημένη σχέση εργασίας.

Εξοπλισμός (όργανα και υλικά): Η γενική κατηγορία περιλαμβάνει το σύνολο της αξίας των προμηθειών (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) για πάγιο εξοπλισμό, όργανα, λογισμικό και εν γένει μη αναλώσιμα υλικά που προβλέπεται να αγοραστούν για τις ανάγκες του προγράμματος.

Μετακινήσεις: Η γενική κατηγορία περιλαμβάνει το σύνολο της δαπάνης για τις μετακινήσεις των μελών της ερευνητικής ομάδας του έργου στο εσωτερικό της χώρας και στο εξωτερικό (έξοδα μετακίνησης – έξοδα διαμονής – ημερήσια αποζημίωση), τηρουμένων των διατάξεων του αρ. 72 παρ. 6 του ν. 4610/2019 και του αρ. 65 του ν. 4485/2017.

Αναλώσιμα-Λοιπά: Η γενική κατηγορία περιλαμβάνει το σύνολο της αξίας (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) των αναλώσιμων (μη διαρκών) υλικών που προβλέπονται για την πραγματοποίηση του προγράμματος, καθώς και το ποσό των δαπανών για διάφορα μικροέξοδα, φωτοτυπίες, εκτυπώσεις, συντηρήσεις, βιβλία, όπως και κάθε μορφής υπηρεσίες που δεν εντάσσονται

στις υπόλοιπες κατηγορίες και πρόκειται να πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος.

Γενικά Έξοδα: Η γενική κατηγορία περιλαμβάνει το ποσό που αντιστοιχεί στο ποσοστό παρακράτησης του αρ. 59 του ν.4485/2017, το οποίο καθορίζεται από την Επιτροπή και υπολογίζεται επί του συνολικού προϋπολογισμού του προγράμματος. Σε περιπτώσεις που ορίζεται διαφορετικό ποσοστό από τους διαχειριστικούς κανόνες χρηματοδότησης των προγραμμάτων, αποφασίζει σχετικά η Επιτροπή στη συνεδρίαση για την αποδοχή διαχείρισης του προγράμματος από τον ΕΛΚΕ.

B. Διαφοροποιημένη/Ειδική Κατηγοριοποίηση Δαπανών

Για τα προγράμματα στα οποία προβλέπεται ειδική κατηγοριοποίηση δαπανών, ο ΕΥ συμπληρώνει Ειδικό Έντυπο που διατίθεται από τη ΜΟΔΥ, με τις κατηγορίες που προβλέπονται και είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του εγκεκριμένου συμβολαίου με το φορέα χρηματοδότησης ή Τεχνικού Δελτίο Έργου, σύμφωνα με τους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών του προγράμματος.

Γ. Γενικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών

Για να είναι επιλέξιμη μία δαπάνη για την εκτέλεση κάθε προγράμματος, θα πρέπει να ικανοποιεί σωρευτικά τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

1. Να είναι νόμιμη και κανονική, τηρουμένων των διατάξεων του αρ. 62 του ν. 4485/2017 όπως αντικαταστάθηκε από το αρ. 72 παρ. 5 του ν. 4610/2019.
3. Να είναι λογική, δηλαδή να τηρούνται οι αρχές της χρηστής διαχείρισης και της οικονομίας, με βάση τις αρχές που ορίζονται στο άρθρο 33 του ν. 4270/2014.
4. Να περιλαμβάνεται στις κατηγορίες δαπανών του προϋπολογισμού του έργου και να είναι εντός των εγκεκριμένων πιστώσεων.
5. Να πραγματοποιείται εντός της διάρκειας του έργου και της αντίστοιχης δράσης/πακέτου εργασίας σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό και το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα του έργου.
6. Να έχουν ακολουθηθεί οι διαδικασίες που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο διαχείρισης των έργων (εθνική νομοθεσία και νομικό πλαίσιο της σύμβασης χρηματοδότησης).

Άρθρο 18

Γενικά για την οικονομική διαχείριση των έργων

A. Ανάλυση Υποχρέωσης

1. Αναγκαίο στάδιο στην εκτέλεση κάθε έργου είναι η διενέργεια των δημοσιονομικών δεσμεύσεων με την έκδοση των σχετικών αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του, με τις οποίες γεννάται ή βεβαιώνεται η υποχρέωση του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. έναντι τρίτων. Για τις αναλήψεις υποχρέωσης σε βάρος πιστώσεων του προϋπολογισμού ενός έργου του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. ισχύουν κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στο αρ. 66 του ν. 4270/2014 και του Π.Δ. 80/2016, τα οριζόμενα στο αρ. 62 του ν. 4485/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το αρ. 72 παρ. 5 του ν. 4610/2019.

2. Η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης εκδίδεται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάληψης εκτέλεσης του έργου από τον ΕΛΚΕ για το σύνολο ή μέρος των ετήσιων πιστώσεων του έργου/προγράμματος από τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε..

2.1. Για τις αναλήψεις υποχρεώσεων σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού ενός έργου του Ε.Λ.Κ.Ε. ισχύουν, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στο αρ. 66 του ν. 4270/2014 (Α` 143) και του ΠΔ 80/2016 (Α` 145), τα εξής:

α. Η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης εκδίδεται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάληψης εκτέλεσης του έργου/ προγράμματος από τον Ε.Λ.Κ.Ε., δηλαδή μετά:

αα) την έκδοση απόφασης της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης περί αποδοχής διαχείρισης του έργου, η οποία επέχει θέση απόφασης έγκρισης του συνόλου των δαπανών του έργου και

ββ) την απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης περί έγκρισης του προϋπολογισμού του έργου ή της τροποποίησής του, και ένταξής του στον προϋπολογισμό του Ε.Λ.Κ.Ε..

β. Ως απόφαση ανάληψης υποχρέωσης ορίζεται η διοικητική πράξη με την οποία βεβαιώνεται η ύπαρξη των αναγκαίων πιστώσεων στον προϋπολογισμό του έργου/ προγράμματος ανά έτος και δεσμεύεται το σύνολο αυτών. Η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης δύναται να αφορά είτε το σύνολο των πιστώσεων του έργου ανά έτος, συνοδευόμενη από κατάσταση κατανομής τους ανά κατηγορία δαπάνης, είτε το σύνολο των πιστώσεων συγκεκριμένης κατηγορίας δαπάνης του προϋπολογισμού του έργου/προγράμματος ανά έτος.

γ. Για την έκδοση της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης ακολουθείται η εξής διαδικασία: Ο Π.Ο.Υ. της Μ.Ο.Δ.Υ του Ε.Λ.Κ.Ε. καταρτίζει σχέδιο απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, στο οποίο βεβαιώνει δια της υπογραφής του ότι το σύνολο των πιστώσεων, των οποίων η δέσμευση ζητείται, και η κατανομή αυτών ανά κατηγορία δαπάνης, ή αντίστοιχα το σύνολο των πιστώσεων ανά κατηγορία δαπάνης, είναι σύμφωνη με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου για το τρέχον οικονομικό έτος, και αποστέλλει αυτήν προς υπογραφή στον Πρόεδρο της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης. Η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης καταχωρείται στο πληροφοριακό σύστημα του ΕΛΚΕ με μοναδικό αύξοντα αριθμό και αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

2.2. Η πραγματοποίηση οιασδήποτε δαπάνης εις βάρος του προϋπολογισμού του έργου πριν την έκδοση της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης ή καθ' υπέρβαση αυτής είναι μη νόμιμη.

2.3. Σε περίπτωση αναμόρφωσης του προϋπολογισμού του έργου εντός του ίδιου οικονομικού έτους, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 54 του ν. 4485/2017, απαιτείται η τροποποίηση της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης σύμφωνα με τον αναμορφωμένο προϋπολογισμό του έργου κατά τη διαδικασία που ορίζεται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση που η αναμόρφωση του προϋπολογισμού του έργου αφορά σε μείωση της πίστωσης μιας ή περισσότερων κατηγοριών δαπανών αυτού, δεν απαιτείται η έκδοση ανακλητικής απόφασης (ανατροπής).

3. Σε περίπτωση δαπάνης που αφορά σε σύναψη δημόσιας σύμβασης (προμηθειών ή γενικών υπηρεσιών), η οποία εκτελείται με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, απαιτείται απόδειξη έρευνας αγοράς εφόσον το ποσό της δαπάνης υπερβαίνει τις 2.500 ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (αρ. 72 παρ. 3 περ. γ. του ν. 4610/2019).

4. Η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, με τη σχετική βεβαίωση του Προϊσταμένου ΜΟΔΥ, αναρτάται στο διαδίκτυο (πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ») και λαμβάνει μοναδικό αριθμό διαδικτυακής ανάρτησης (ΑΔΑ) που αναγράφεται επί του σώματος αυτής. Σημειώνεται ότι η ισχύς της απόφασης αρχίζει από την ανάρτησή της (αρ. 4 παρ. 2 του ν.3861/2010).

5. Καμιά διοικητική πράξη ή απόφαση, που προκαλεί δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού ενός έργου, δεν θα εκτελείται από τα όργανα που είναι αρμόδια να την εκτελέσουν, εάν δεν βεβαιώνεται από τον Προϊστάμενο της ΜΟΔΥ η ύπαρξη της σχετικής πίστωσης στα λογιστικά βιβλία του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε.

Β. Ανάληψη υποχρεώσεων σε βάρος των πιστώσεων του επόμενου οικονομικού έτους (πολυετείς υποχρεώσεις) – δέσμευση πιστώσεων προηγούμενου οικονομικού έτους – ανάκληση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης.

Για υποχρεώσεις ανεξαρτήτως ύψους ποσού, οι οποίες αναλαμβάνονται και βαρύνουν είτε τμηματικά είτε εξ ολοκλήρου έτη πέραν του τρέχοντος (πολυετείς υποχρεώσεις) απαιτείται η προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής Ερευνών και

Διαχείρισης, κατά παρέκκλιση της παρ.1 του αρ. 67 του ν. 4270/2014, όπως ισχύει.

Με την έναρξη κάθε οικονομικού έτους μπορεί να δεσμεύονται στον προϋπολογισμό του οικείου ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., πιστώσεις που αφορούν σε δεσμευμένες πιστώσεις του προηγούμενου οικονομικού έτους χωρίς να απαιτείται να εκκρεμεί σχετική υποχρέωση.

Σε περίπτωση μη εκτέλεσης της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης στο σύνολό ή μέρος αυτής εντός του οικονομικού έτους, αυτή ανακαλείται κατόπιν σχετικής απόφασης του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης, κατά το μέρος των πιστώσεων του έργου ανά κατηγορία δαπάνης που δεν εκτελέστηκαν. Η σχετική ανακλητική απόφαση εκδίδεται με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου εκάστου έτους και αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» το αργότερο έως την 31η Μαρτίου του επόμενου έτους (παρ. 5 υπό 4-6 του αρ. 72 του ν. 4610/2019).

Γ. Έλεγχος, εκκαθάριση, ενταλματοποίηση και πληρωμή των δαπανών

1. Οι δαπάνες, εκκαθαρίζονται και εντέλλονται από τη ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., βάσει νόμιμων δικαιολογητικών, όπως αυτά ορίζονται από τα ΕΛΠ (Τιμολόγιο Πώλησης – Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών κ.λπ.) που αποστέλλονται από τους Επιστημονικά Υπευθύνους και τα οποία αποδεικνύουν την απαίτηση κατά του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε..

2. Ο έλεγχος επί των ανωτέρω δαπανών συνίσταται σε έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας αυτών.

Νόμιμη είναι η δαπάνη εφόσον:

α) προβλέπεται από διάταξη τυπικού νόμου ή κανονιστικής διοικητικής πράξης ή εξυπηρετεί τους σκοπούς του οικείου φορέα και

β) υπάρχει εγγεγραμμένη στον Προϋπολογισμό σχετική πίστωση.

Κανονική είναι η δαπάνη, που έχει νόμιμα αναληφθεί, επισυνάπτονται τα νόμιμα δικαιολογητικά και η σχετική απαίτηση δεν έχει υποπέσει σε παραγραφή. Κατά τον ασκούμενο έλεγχο εξετάζονται και τα παρεμπιπτόντως αναφερόμενα ζητήματα, με την επιφύλαξη των διατάξεων για το δεδικασμένο και το Ν.Σ.Κ. (παρεμπιπτόντων έλεγχος).

3. Τον έλεγχο ακολουθεί η πράξη εκκαθάρισης επί του αιτήματος πληρωμής, με την οποία προσδιορίζονται τα δικαιώματα των πιστωτών και στη συνέχεια εκδίδεται τίτλος πληρωμής.

4. Αν προκύψει διάσταση απόψεων μεταξύ του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης και του ΠΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. ως προς τη συνδρομή εν όλω ή εν μέρει των προϋποθέσεων νομιμότητας και κανονικότητας για την πληρωμή μιας δαπάνης, η διάσταση αυτή παραπέμπεται εγγράφως από τον ΠΜΟΔΥ στην Επιτροπή, η οποία αποφασίζει

για την ολική ή μερική πληρωμή ή την απόρριψη της δαπάνης. Σε περίπτωση που η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης αποφασίσει την πληρωμή της δαπάνης, εκδίδει σχετική εντολή προς τον ΠΜΟΔΥ, ο οποίος την εκτελεί. Επιπλέον, αν ο ΠΜΟΔΥ εξακολουθεί να διαφωνεί ως προς τη συνδρομή των εν λόγω προϋποθέσεων, τότε συντάσσεται έκθεση διαφωνίας, η οποία υποβάλλεται στη Διεύθυνση Κατάρτισης και Συντονισμού Εφαρμογής Δημοσιονομικών Κανόνων και στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, συνοδευόμενη από πλήρη φάκελο αντιγράφων των δικαιολογητικών της σχετικής δαπάνης. Στην περίπτωση αυτή, την ευθύνη ως προς τη νομιμότητα της ενέργειας φέρει πλέον ο εντολέας και ο ΠΜΟΔΥ απαλλάσσεται των σχετικών ευθυνών. Η ανωτέρω έκθεση κοινοποιείται στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στη Σύγκλητο και τον Πρόεδρο της Δ.Ε. του Δι.Πα.Ε., καθώς και στην Επιτροπή του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις των αρ. 57 παρ. 2 και 58 παρ. 2, περίπτωση (ια) του ν.4485/2017, καθώς και αρ. 26 παρ. 1 του ν.4270/2014 (Α' 143).

5. Εάν κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών διαπιστώνονται θεραπεύσιμες ελλείψεις, καλείται από τη ΜΟΔΥ ο Επιστημονικά Υπεύθυνος που τα απέστειλε να τις συμπληρώσει αμελλητί. Ως θεραπεύσιμες ελλείψεις λογίζονται ενδεικτικά η εκ παραδρομής μη προσκόμιση κάποιου δικαιολογητικού, η ανυπόγραφη υποβολή συνοδευτικού εντύπου, τυχόν αριθμητικό σφάλμα στην κατάσταση δαπάνης, κ.ά.

6. Κατά τη διενέργεια του ελέγχου δύναται η αρμόδια για τον έλεγχο υπηρεσία της ΜΟΔΥ να ζητεί κάθε αναγκαία πληροφορία ή στοιχείο.

Δ. Ταμειακές διευκολύνσεις και προκαταβολές

Με σκοπό την απρόσκοπτη υλοποίηση των έργων και προγραμμάτων, δύναται να εγκρίνεται, από την Επιτροπή, μετά από τεκμηριωμένο αίτημα των Επιστημονικά Υπευθύνων, ταμειακή διευκόλυνση/δανειοδότηση των ερευνητικών προγραμμάτων, καθώς και χορήγηση προκαταβολών, εφόσον παρέχονται επαρκείς εξηγήσεις και διευκρινίσεις από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο όσον αφορά στο χρονοδιάγραμμα λήψης και εξασφάλισης της χρηματοδότησης σε σύντομο χρόνο. Το ποσό που χορηγείται ως ταμειακή διευκόλυνση επιστρέφεται αυτόματα με την καταβολή της χρηματοδότησης του έργου.

Σημειώτέον ότι σύμφωνα με τη διάταξη του αρ. 37 παρ. 3 του ν. 4589/2019 ταμειακές και δανειακές διευκολύνσεις που καταβλήθηκαν από τα ερευνητικά και τεχνολογικά κέντρα, τα Ε.Π.Ι. ή τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι. μεταξύ των ερευνητικών προγραμμάτων που αυτοί διαχειρίζονται ή ταμειακές και δανειακές διευκολύνσεις που καταβλήθηκαν από τα αποθεματικά των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. προς τα Α.Ε.Ι. ή τις Εταιρείες αξιοποίησης περιουσίας των Α.Ε.Ι. και δαπάνες που δόθηκαν από τους Ε.Λ.Κ.Ε. για δημοσιονομικές διορθώσεις, είναι νόμιμες και δεν αναζητούνται από τους Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. εφόσον δόθηκαν κατόπιν απόφασης των

συλλογικών τους οργάνων για την εκπλήρωση των σκοπών των ερευνητικών προγραμμάτων ή αντίστοιχα των σκοπών των Α.Ε.Ι, των ερευνητικών κέντρων ή των Ε.Π.Ι.

(i) Ταμειακή διευκόλυνση: Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης από τα ταμειακά περιουσιακά διαθέσιμα του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. δανειοδοτεί, με την μορφή ταμειακής διευκόλυνσης, έργα/προγράμματα, τα οποία έχουν εγκριθεί, από τον φορέα χρηματοδότησης και έχει υπογραφεί η σχετική σύμβαση για την υλοποίησή τους. Η ταμειακή διευκόλυνση χορηγείται συνήθως στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) όταν τα έργα διανύουν το χρονικό διάστημα μεταξύ της έγκρισης και της καταβολής στον ΕΛΚΕ της πρώτης δόσης, από τον φορέα χρηματοδότησης,

(β) όταν με τη λήξη των έργων δεν έχει καταβληθεί η αποπληρωμή από τον φορέα χρηματοδότησης, προκειμένου να καλυφθούν οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις,

(γ) οποτεδήποτε ζητηθεί αιτιολογημένα, από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο, για την κάλυψη ανελαστικών δαπανών των έργων και παρέχονται εχέγγυα για την κάλυψη της χρηματοδότησης του έργου.

Σε περίπτωση που ο Επιστημονικά Υπεύθυνος ενός έργου επιθυμεί να μεταφέρει τυχόν αδιάθετο υπόλοιπο σε άλλο έργο του οποίου ο ίδιος είναι Ε/Υ, η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης δύναται με απόφασή της κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος, να εγκρίνει τη μεταφορά αυτή εφόσον:

α) δεν προκαλείται πρόβλημα στη ροή του έργου που παρέχει την ταμειακή διευκόλυνση,

β) το επωφελούμενο έργο έχει ομαλή πορεία ως προς την υλοποίηση του φυσικού του αντικειμένου,

γ) το ποσό αυτό θα επιστραφεί στο έργο που παρέχει τη χρηματοδότηση με την καταβολή των χρημάτων της επόμενης δόσης από τον φορέα χρηματοδότησης και

δ) αυτό επιτρέπεται από τους κανόνες του Χρηματοδοτικού Προγράμματος και της ισχύουσας Σύμβασης με το Φορέα Χρηματοδότησης.

Δεν είναι δυνατή η ταμειακή διευκόλυνση έργων χωρίς συμβατικά εξασφαλισμένη χρηματοδότηση.

(ii) Προκαταβολές: Με σκοπό την απρόσκοπτη υλοποίηση των έργων, ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. δίνει την δυνατότητα στους Επιστημονικά Υπευθύνους να λάβουν προκαταβολή, με σκοπό την υλοποίηση των έργων /προγραμμάτων που διαχειρίζονται, εφόσον το ζητούμενο ποσό καλύπτεται, από το ταμειακό υπόλοιπο κάθε προγράμματος και προορίζεται, για δαπάνες που είχαν προβλεφθεί στον προϋπολογισμό του.

Η προκαταβολή χορηγείται προκειμένου:

(α) να καλυφθούν έξοδα μετακίνησης εκτός έδρας,

(β) να καλυφθούν απαιτήσεις προμήθειας οργάνων, αναλωσίμων, αντιτίμων παροχών κοινής ωφέλειας ή εξειδικευμένων υπηρεσιών από το εξωτερικό,

(γ) να καλυφθούν ανάγκες μικροεξόδων μέχρι το ποσό των 1.000 Ευρώ.

Δικαιούχος της προκαταβολής μπορεί να είναι ο Επιστημονικά Υπεύθυνος του έργου/προγράμματος μόνο εφόσον έχει μόνιμη ή αορίστου χρόνου εργασιακή σχέση με το Ίδρυμα, καθώς και μέλος του μόνιμου ή αορίστου χρόνου προσωπικού του Πανεπιστημίου ή/και της ΜΟΔΥ μόνο για την κάλυψη δαπανών μετακινήσεων εκτός έδρας.

Άρθρο 19

Απασχόληση επιστημονικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού

Στα έργα/προγράμματα, ο ΕΛΚΕ απασχολεί τις εξής κατηγορίες προσωπικού:

1. Μέλη του τακτικού προσωπικού του Δι.Πα.Ε. με πρόσθετη αμοιβή για πρόσθετο έργο, η εκτέλεση του οποίου εγκρίνεται από την Επιτροπή, εφόσον η σχετική πρόβλεψη περιλαμβάνεται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου, εντός του ανώτατου ορίου αμοιβής και εντός των περιορισμών των παραγωγικών ωρών απασχόλησης σε έργα που απαιτούν τήρηση φύλλων χρονοχρέωσης (timesheets), όταν απαιτείται. Για τη συμμετοχή του προσωπικού του Δι.Πα.Ε.σε έργα/προγράμματα του ΕΛΚΕ δεν απαιτείται προηγούμενη άδεια υπηρεσιακού συμβουλίου.

2.α. Πρόσθετο επιστημονικό, διοικητικό, τεχνικό και λοιπό προσωπικό, που απαιτείται για την εκτέλεση κάθε έργου και δεν είναι μέλος του προσωπικού του Δι.Πα.Ε.. Το εν λόγω προσωπικό απασχολείται με σύμβαση ανάθεσης έργου ή εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου.

Οι εν λόγω συμβάσεις συνάπτονται, με αποφάσεις της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και δύνανται να ανανεώνονται, εφόσον προβλέπεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, μέχρι τη λήξη των έργων για την εκτέλεση των οποίων εγκρίθηκαν και εντός των εγκεκριμένων ορίων του προϋπολογισμού του κάθε έργου ή προγράμματος, ενώ παράλληλα οι εν λόγω συμβάσεις συνδέονται με το παραγόμενο αποτέλεσμα του έργου για το οποίο συνάπτονται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν.2190/1994 και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 23 του αρ. 2 του ν.2621/1998 και του αρ. 4 της ΠΥΣ 33/2006, εφόσον η σχετική δαπάνη τους καλύπτεται από τα προγράμματα ή τα έργα για τις ανάγκες των οποίων έχουν συναφθεί. Αποκλείεται σε κάθε περίπτωση η αναγνώρισή τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου.

β. Φοιτητές και λοιπό επιστημονικό, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό του Δι.Πα.Ε. δύνανται να απασχολείται ευκαιριακά στο πλαίσιο ερευνητικών ή άλλων

έργων του ΕΛΚΕ. Προσωπικό που ασκεί ακαδημαϊκό, ερευνητικό ή επιστημονικό-τεχνικό έργο, του οποίου η συμμετοχή του στο έργο είναι ουσιώδης για την εκτέλεσή του και το οποίο αξιολογείται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής για τη χρηματοδότηση του έργου, συμμετέχει στο έργο χωρίς άλλη διαδικασία επιλογής.

3. Δεν εγκρίνονται αιτήσεις απασχόλησης προσωπικού με αναδρομικές ημερομηνίες έναρξης διότι αντιβαίνουν τις διατάξεις του αρ. 11 παρ. 3 του ν.4521/2018 και παραβιάζουν την υποχρέωση μη αναδρομικότητας των συμβάσεων.

4. Η επιλογή του πρόσθετου επιστημονικού, διοικητικού, τεχνικού και λοιπού προσωπικού πραγματοποιείται ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και τήρηση της αρχής της διαφάνειας και της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Η διατύπωση των προσκλήσεων γίνεται με τρόπο ώστε να αποκλείεται η στόχευση σε εξατομικευμένες περιπτώσεις.

Τα ειδικότερα θέματα ρυθμίζονται στον Οδηγό Σύναψης Συμβάσεως Ανάθεσης Έργου και Συμβάσεις Εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου.

5. Στις περιπτώσεις απασχόλησης προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ή έργου καταβάλλονται σε βάρος του προϋπολογισμού του έργου και οι κάθε φύσης εργοδοτικές εισφορές που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

6. Οι πάσης φύσεως αποδοχές των αμειβόμενων από τη ΜΟΔΥ καταβάλλονται μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής.

7. Η πληρωμή της αμοιβής του κάθε δικαιούχου πραγματοποιείται σε τραπεζικό λογαριασμό του, που τηρείται σε οποιαδήποτε τράπεζα.

A. Περιορισμοί πρόσθετης απασχόλησης

1. Το ύψος της πρόσθετης αμοιβής ανά μήνα για το πάσης φύσεως τακτικό προσωπικό του Πανεπιστημίου (που μισθοδοτείται από τον τακτικό προϋπολογισμό) δεν μπορεί να υπερβαίνει το σύνολο (100%) των μηνιαίων ακαθάριστων αποδοχών που λαμβάνει από τη θέση του στο Πανεπιστήμιο.

Επιπρόσθετα ισχύουν και οι παρακάτω περιορισμοί του ανωτέρου ορίου αμοιβών:

Για συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. ή χρηματοδοτούμενα από δημόσιους ή εθνικούς πόρους έργα οι συνολικές απολαβές αθροιζόμενες με τις ακαθάριστες τακτικές αμοιβές υπόκεινται στον περιορισμό του ανώτατου ορίου αποδοχών του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου, όπως αυτές κάθε φορά καθορίζονται.

Για την ανώτατη αμοιβή ισχύει κάθε φορά το εκάστοτε εφαρμοστέο κατώτερο όριο.

Στους παραπάνω περιορισμούς δεν περιλαμβάνονται αμοιβές μελών ΔΕΠ από κάθε είδους ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα τα οποία χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους.

2. Ειδικά οι Καθηγητές και υπηρετούντες Λέκτορες πλήρους απασχόλησης, οι οποίοι επέχουν παράλληλα την ιδιότητα του επιτηδευματία (έχουν κάνει έναρξη άσκησης ελευθερίου επαγγέλματος) θα πρέπει να εκδίδουν τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών, προκειμένου να λαμβάνουν από τον ΕΛΚΕ τις αμοιβές τους από τη συμμετοχή τους σε κάθε είδους προγράμματα, τα οποία χρηματοδοτούνται από διεθνείς, συμπεριλαμβανόμενων και των έργων που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ή ιδιωτικούς πόρους (π.χ. ιδιωτικές εταιρείες, διεθνείς οργανισμοί).

Οι αμοιβές που λαμβάνονται από την άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος δεν υπόκεινται στο πλαφόν του 100% των τακτικών αποδοχών.

Οι Καθηγητές και Λέκτορες πλήρους απασχόλησης που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, είτε ατομικά είτε μέσω εταιρίας, υποχρεούνται να αποδίδουν στον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. ποσοστό 7% επί του ετήσιου καθαρού εισοδήματος που υπάγεται στην περ. θ' της παρ. 3 του αρ. 23 του ν. 4009/2011, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και έχει αντικατασταθεί από την παρ. 13.γ. του αρ. 24 του ν. 4386/2016, το αρ. 27 παρ. 1 του ν. 4415/2016, το αρ. 93 του ν. 4485/2017 και το αρ. 35 του ν. 4559/2018, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 29 παρ.2 του Ν. 4713/2020 και το άρθρο 68 παρ. 1 ν. 4758/2020.

3. Οι δαπάνες για αμοιβές του υφιστάμενου προσωπικού του Πανεπιστημίου που απασχολείται σε έργα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και σε συγχρηματοδοτούμενα ΕΣΠΑ υπολογίζονται κατά κανόνα με βάση το συνολικό πραγματικό χρόνο απασχόλησης του προσωπικού στο έργο και το μεικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης του προσωπικού αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ (ΦΕΚ 5968/31.12.2018).

4. Οι περιορισμοί που αφορούν τις πρόσθετες αμοιβές, καθώς και το μέγιστο αριθμό ωρών πρόσθετης απασχόλησης, ισχύουν για το σύνολο των προγραμμάτων στα οποία συμμετέχει κάθε Πανεπιστημιακός, με την επιφύλαξη της παρ. 1.

5. Σημειώνεται ότι οι Διοικητικοί Υπάλληλοι (Δημόσιοι και ΙΔΑΧ) επιτελούν διοικητικό έργο και, κατά συνέπεια, δεν συνυπολογίζονται για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής (όπου αυτή προβλέπεται), η οποία αφορά αποκλειστικά σε ερευνητική δραστηριότητα.

B. Περιορισμοί ειδικών κατηγοριών έκτακτου προσωπικού

1. Τα φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν υποχρέωση τήρησης βιβλίων και στοιχείων σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και η απασχόλησή τους στο έργο είναι περιστασιακή, αμείβονται με Τίτλο Κτήσης (Τιμολόγιο Λήψης Υπηρεσιών). Ο περιορισμός αυτός ισχύει για όλα τα έργα, στα οποία απασχολείται ο μη επιτηδευματίας συνεργάτης. Το συνολικό ποσό της αμοιβής τους δεν μπορεί να ξεπερνά ετησίως τις 10.000,00€. Ο περιορισμός αυτός ισχύει για τα ερευνητικά έργα και δεν ισχύει στην περίπτωση παροχής διδακτικού έργου (π.χ. μεταπτυχιακά, ημερίδες κλπ.).

2. Συνταξιούχοι του Δημοσίου δύνανται να απασχολούνται μόνο με σύμβαση μίσθωσης έργου στα έργα που διαχειρίζεται ο ΕΛΚΕ. Για την καταβολή της αμοιβής τους (είτε αυτή λαμβάνει χώρα με ΤΠΥ είτε με έκδοση τίτλου κτήσης), πρέπει να προσκομίζεται στον ΕΛΚΕ η σχετική δήλωση τους προς τις αρμόδιες υπηρεσίες e-efka κύριας και επικουρικής ασφάλισης. Οι συνολικές απολαβές αυτών υπόκεινται στον περιορισμό του ανώτατου ορίου αποδοχών του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου. Στο ποσό αυτό δε συμπεριλαμβάνονται οι αμοιβές από κάθε είδους ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα που εκτελούνται από τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., τα οποία χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους. Εφαρμόζονται σχετικά οι διατάξεις του ν. 4387/2016, του ν. 4485/2017 και του ν. 4670/2020.

3. Σημειώνεται ότι, αναφορικά με την αναστολή καταβολής της σύνταξης ή των συντάξεων των συνταξιούχων του Δημοσίου, κύριων και επικουρικών λόγω της απασχόλησης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 4670/2020 και η πρόσφατη εγκύκλιος του Υπουργείου Εργασίας (Α.Π. Φ.8000/οικ.14032/571).

4. Για τις αμοιβές των υπαλλήλων άλλων φορέων του Δημοσίου με Τίτλο Κτήσης απαιτείται, κατά την έναρξη της απασχόλησής τους στο έργο, άδεια του υπηρεσιακού συμβουλίου του φορέα κύριας απασχόλησής τους για τη συμμετοχή τους στο έργο. Στην άδεια βεβαιώνεται ότι η συμμετοχή τους στο έργο δεν παρακωλύει την εργασία τους και γίνεται σε χρόνο πέραν του υπηρεσιακού τους ωραρίου. Για την καταβολή της αμοιβής τους απαιτείται βεβαίωση από το φορέα κύριας απασχόλησής τους ότι έχουν δηλώσει τις αμοιβές τους σύμφωνα με την παρ. 3 του αρ. 6 του ν.1256/1982 (ΦΕΚ Α' 65). Η δυνατότητα συμμετοχής υπαλλήλων αυτής της κατηγορίας σε έκαστο έργο εξαρτάται επιπλέον από τους ειδικούς όρους διαχείρισης του έργου αυτού, όπως εκάστοτε ορίζονται από τον φορέα χρηματοδότησης και το ισχύον θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο.

5. Για τις περιπτώσεις των αλλοδαπών ερευνητών προερχόμενων από τρίτες χώρες, θα πρέπει να προσκομίζεται αντίγραφο της βίζας τους. Εάν οι αλλοδαποί ερευνητές (είτε από ευρωπαϊκές είτε από τρίτες χώρες) προέρχονται από κάποιο ίδρυμα του εξωτερικού (π.χ. Πανεπιστήμιο, Ερευνητικό Ινστιτούτο κ.λπ.) θα πρέπει να συνυποβάλλουν και εγκριτική επιστολή του φορέα κύριας απασχόλησής τους, με την οποία να τους δίνεται η άδεια μετακίνησης και

ερευνητικής εργασίας στο εξωτερικό έναντι πρόσθετης αμοιβής. Ο φορέας κύριας απασχόλησης θα πρέπει να δηλώνει ενήμερος για το ύψος της πρόσθετης αμοιβής.

6. Οι δαπάνες για αμοιβές του έκτακτου προσωπικού που απασχολείται σε έργα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα του ΕΣΠΑ υπολογίζονται με βάση το συνολικό πραγματικό χρόνο απασχόλησης του προσωπικού στο έργο και το μεικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης του προσωπικού αυτού, όπως αναγράφεται στη σύμβαση του απασχολούμενου, κατά τους όρους του αρ. 12 της ΥΑΕΚΕΔ (ΦΕΚ 5968/31.12.2018), όπως ισχύει.

7. Το έκτακτο προσωπικό, που απασχολείται σε έργα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα του ΕΣΠΑ, εργάζεται υπό τις οδηγίες του Επιστημονικά Υπευθύνου στις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος, εκτός αν προσδιορίζεται διαφορετικά από το Τεχνικό Δελτίο του Έργου.

8. Επιστήμονες αναγνωρισμένου επιστημονικού κύρους, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, υποψήφιοι διδάκτορες, εξαιρετικής τεχνικής εμπειρίας, δύνανται να προσλαμβάνονται ως πανεπιστημιακοί υπότροφοι διά πράξεως του οικείου Τμήματος για τη διεξαγωγή διδακτικού, ερευνητικού, επιστημονικού, εργαστηριακού ή κλινικού έργου, το οποίο καθορίζεται στη σύμβαση. Η αμοιβή τους γίνεται από υποτροφίες και πόρους του αντίστοιχου Τμήματος. Τα ζητήματα που αφορούν στη χορήγηση υποτροφιών αναλύονται στον οικείο Οδηγό Εφαρμογής του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε [Εσωτερικός Κανονισμός Υποτροφιών].

Άρθρο 20

Μετακινήσεις προσωπικού στο εσωτερικό και εξωτερικό

1. Οι μετακινήσεις των μελών της ομάδας εκτέλεσης του έργου στο εσωτερικό και το εξωτερικό, ανεξάρτητα από τη συμβατική σχέση απασχόλησης, που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση κάθε έργου, πραγματοποιούνται μέσα στα όρια του προϋπολογισμού που έχει εγκρίνει ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., κατόπιν άδειας του αρμόδιου οργάνου ή προϊσταμένου, στην περίπτωση που δεν είναι ο ίδιος και επιστημονικά υπεύθυνος του συγκεκριμένου έργου. Στους μετακινούμενους καταβάλλονται σε βάρος του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου οι δαπάνες μετακίνησης, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Δ9 της παρ. Δ' της παρ. 1 του αρ. 2 του ν.4336/2015 (Α' 94).

2. Οι μετακινήσεις εκτός έδρας του πάσης φύσεως προσωπικού που απασχολείται για τις ανάγκες προγραμμάτων ή έργων που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή από διεθνείς οργανισμούς ή ιδιωτικά κονδύλια ή ίδιους πόρους δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4336/2015. Οι εν λόγω μετακινήσεις (δαπάνες ταξιδιού, δαπάνες διαμονής,

ημερήσια εκτός έδρας αποζημίωση και χιλιομετρική αποζημίωση) καθορίζονται στον οικείο Οδηγό Εφαρμογής του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. [Οδηγός Μετακινήσεων]. Οι ημέρες εκτός έδρας των μετακινούμενων για τις ανάγκες εγκεκριμένου έργου δεν υπολογίζονται για τη συμπλήρωση του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου ημερών μετακίνησης εκτός έδρας που τυχόν ισχύει για το προσωπικό του Δι.Πα.Ε..

3. Οι δαπάνες μετακίνησης των παραγράφων 1 και 2 καταβάλλονται στον μετακινούμενο μετά την ολοκλήρωση της μετακίνησης, με μόνη προϋπόθεση την υποβολή στην Μ.Ο.Δ.Υ. του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. των σχετικών παραστατικών που την αποδεικνύουν, όπου αυτά προβλέπονται. Η έκδοση των σχετικών παραστατικών πραγματοποιείται στα στοιχεία του μετακινούμενου.

Άρθρο 21

Προμήθειες, υπηρεσίες, μισθώσεις

1. Η σύναψη δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών (α. εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και β. γενικών υπηρεσιών) και έργων, πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4412/2016, αυτοτελώς ανά έργο και ανά κατηγορία δαπάνης του εγκεκριμένου προϋπολογισμού, τηρουμένων των διατάξεων του αρ. 6 του ν. 4412/2016 ως προς τη μέθοδο υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων απαιτείται η προηγούμενη εκπόνηση σχετικής μελέτης από την τεχνική υπηρεσία του Ιδρύματος.

2. Οι απαιτούμενες πράξεις αναρτώνται στο δικτυακό τόπο του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν.4412/2016. Συγκεκριμένα:

α. Αναρτάται το πρωτογενές αίτημα.

β. Τα εγκεκριμένα αιτήματα εκτέλεσης δαπανών καταχωρούνται στο ΚΗΜΔΗΣ, αμέσως μετά την έγκριση - αποδοχή διαχείρισης από την Επιτροπή και τη σχετική ανάληψη των δαπανών του προϋπολογισμού. Για δαπάνη που αφορά σύναψη δημόσιας σύμβασης (προμηθειών και γενικών υπηρεσιών) που εκτελείται με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, απαιτείται απόδειξη έρευνας αγοράς εφόσον το ποσό της δαπάνης υπερβαίνει το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α..

γ. Αποφάσεις απευθείας ανάθεσης καταχωρούνται στο ΚΗΜΔΗΣ για αξία μεγαλύτερη ή ίση του ποσού των δύο χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (2.500,00€) μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, ανά δαπάνη και ανεξαρτήτως του προϋπολογισμού της οικείας κατηγορίας.

3. Οι μισθώσεις ακινήτων, μεταφορικών μέσων και εργαστηριακού ή συμβατικού εξοπλισμού που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των χρηματοδοτούμενων έργων, πραγματοποιούνται με τον ακόλουθο τρόπο:

α. Μισθώσεις που για καθεμία το συνολικό ετήσιο μίσθωμα δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000,00) ευρώ γίνονται απευθείας χωρίς διαγωνισμό ή λήψη προσφορών, ύστερα από εκτίμηση των τιμών που προσφέρει η αγορά.

β. Μισθώσεις που για καθεμία το συνολικό ετήσιο μίσθωμα υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000,00) ευρώ γίνονται με μειοδοτικό διαγωνισμό, σύμφωνα με το Π.Δ.715/1979.

Όσον αφορά στις προμήθειες και υπηρεσίες ακολουθούνται οι τηρητέοι κανόνες και διαδικασίες που περιγράφονται στον οικείο Οδηγό Εφαρμογής του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. [Οδηγός Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών].

Άρθρο 22

Αποσβέσεις

Η απόσβεση του πάγιου εξοπλισμού των έργων, πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 24 του ν.4172/2013 (ΦΕΚ Α'167), όπως αυτές τροποποιήθηκαν με την παρ. 8β του αρ. 24 του ν.4386/2016 (ΦΕΚ Α' 83).

Συγκεκριμένα:

1. Το κόστος κτήσης των παγίων, η αξία των οποίων είναι μέχρι 1.500 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), θα αποσβένεται εφάπαξ μέσα στη χρήση κατά την οποία για πρώτη φορά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία

2. Το κόστος κτήσης των παγίων, η αξία των οποίων είναι μεγαλύτερη των 1.500 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), αποσβένεται με ετήσιο συντελεστή 40% αρχής γενομένης της χρήσης κατά την οποία για πρώτη φορά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία.

3. Η απόσβεση ενός πάγιου περιουσιακού στοιχείου αρχίζει από τον επόμενο μήνα, εντός του οποίου χρησιμοποιείται ή τίθεται σε λειτουργία για πρώτη φορά κατά αναλογία του χρονικού διαστήματος με συντελεστή απόσβεσης 40%.

4. Οι επιλέξιμες δαπάνες απόσβεσης για κάθε έργο αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υλοποίησης του έργου και ειδικότερα τη χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του έργου.

Ως εκ τούτου, οι Επιστημονικά Υπεύθυνοι των έργων θα πρέπει να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε οι προμήθειες των παγίων (και των αντίστοιχων διαγωνιστικών διαδικασιών όπου απαιτούνται) να ολοκληρώνονται τάχιστα αμέσως μετά την έναρξη των έργων ώστε να είναι δυνατή η απόσβεσή τους εντός της διάρκειας υλοποίησης των έργων (ελάχιστο διάστημα 30 μηνών έως την ημερομηνία λήξης των έργων).

5. Στις περιπτώσεις που οι προμήθειες των παγίων πραγματοποιούνται μεταγενέστερα για λόγους ανωτέρας βίας, θα πρέπει να υποδεικνύεται με δήλωση του Ε.Υ. η πηγή χρηματοδότησης από την οποία θα καλυφθεί η αναπόσβεστη αξία εκάστου παγίου.

6. Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος έχει την ευθύνη φύλαξης των παγίων που αποκτούνται στα πλαίσια υλοποίησης του έργου. Εφόσον πρόκειται για έργο αναπτυξιακού χαρακτήρα για τις υποδομές ή/και τις υπηρεσίες του Ιδρύματος, μετά την λήξη του έργου τα πάγια περιέρχονται στις αρμόδιες υπηρεσίες του Ιδρύματος οι οποίες είναι πλέον αρμόδιες για την χρήση και φύλαξη των παγίων.

Κεφάλαιο Δ' – Ολοκλήρωση έργου

Άρθρο 23

Χρονική διάρκεια έργου

1. Η χρονική διάρκεια εκάστου έργου ορίζεται στη σύμβαση χρηματοδότησης. Εάν δεν υφίσταται σύμβαση χρηματοδότησης, η διάρκεια του έργου ορίζεται κατόπιν πρότασης του Ε/Υ, με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης κατά τη διαδικασία αποδοχής διαχείρισης του έργου.

2. Σε περίπτωση αδυναμίας ολοκλήρωσης έργου εντός της καθορισμένης χρονικής του διάρκειας, ο Ε/Υ οφείλει πριν τη λήξη του να υποβάλει έκθεση πεπραγμένων, οικονομική αναφορά και των λοιπών προς εκτέλεση δραστηριοτήτων και ένα επικαιροποιημένο χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης αυτού.

3. Σε περίπτωση που σε κάποιο έργο παύει η δοσοληπτική του κίνηση για διάστημα πέραν του έτους, θα ενημερώνεται ο Ε/Υ από τη Γραμματεία της ΜΟΔΥ για την ημερομηνία της λήξης του έργου και τον χρόνο της δυνατότητας εκταμίευσης του υπολοίπου του λογαριασμού.

Αν το αδιάθετο υπόλοιπο εκάστου έργου δεν χρησιμοποιηθεί από τον Ε/Υ για τους σκοπούς αυτούς, η ΜΟΔΥ με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης θα απορροφά το κονδύλιο αυτό, εκτός αν ορίζει διαφορετικά ο χρηματοδότης.

4. Παράταση του έργου δίνεται ύστερα από αίτηση του Ε/Υ και την έγκριση του ειδικού επταμελούς οργάνου της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης. Ειδικότερα:

α) Παρατάσεις Φυσικού Αντικειμένου. Το φυσικό αντικείμενο των έργων παρατείνεται με απόφαση του Φορέα Χρηματοδότησης και σύναψη σχετικής σύμβασης παράτασης του έργου.

β) Παρατάσεις Οικονομικού Αντικειμένου. Κατόπιν της ολοκλήρωσης του έργου με το Φορέα Χρηματοδότησης και κατάθεσης της αποπληρωμής, εάν προκύψουν τυχόν αδιάθετα υπόλοιπα, μπορεί να δοθεί παράταση του οικονομικού αντικειμένου του έργου έως και τρία χρόνια μετά την αποπληρωμή του, για την αξιοποίηση του διαθέσιμου ταμειακού υπολοίπου του μετά από αίτηση του Ε/Υ και έγκριση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Ερευνών του ΕΛΚΕ. Δε γίνονται δεκτά αιτήματα παράτασης του οικονομικού αντικειμένου, χωρίς να έχει κατατεθεί το σύνολο των παραδοτέων φυσικού αντικειμένου και η τελική έκθεση ολοκλήρωσης του έργου.

Άρθρο 24

Διαχείριση μη αναλωσίμων υλικών

Τα μη αναλώσιμα υλικά κάθε είδους των οποίων η προμήθεια πραγματοποιείται για τις ανάγκες εκτέλεσης των έργων και σε βάρος των πιστώσεων του Ειδικού Λογαριασμού, και εγκαθίστανται ή τοποθετούνται σε χώρους του Ιδρύματος, καταγράφονται από τη ΜΟΔΥ σε Μητρώο Παγίων. Μετά το πέρας των έργων, και ανάλογα με τις συμβατικές δεσμεύσεις, τα μη αναλώσιμα υλικά διατίθενται με αποφάσεις της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης.

Η διαδικασία διάθεσης του πάγιου εξοπλισμού ορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης και εισάγεται προς έγκριση από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος. Ειδικότερα:

1. Ο επιστημονικά υπεύθυνος μετά την ολοκλήρωση του έργου αιτείται την παράδοση του αποκτηθέντος εξοπλισμού, στο Τμήμα του Ιδρύματος στο οποίο ανήκει οργανικά, υποβάλλοντας ταυτόχρονα (μέσω του πληροφοριακού συστήματος), στη ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., πίνακα πάγιου εξοπλισμού, ο οποίος αποκτήθηκε κατά την διάρκεια εκτέλεσης του υλοποιηθέντος έργου.
2. Η ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ διαβιβάζει τα ανωτέρω στην αρμόδια Οικονομική Υπηρεσία του Ιδρύματος και στον Πρόεδρο του Τμήματος.
3. Στην συνέχεια η αρμόδια Οικονομική Υπηρεσία του Ιδρύματος, ζητάει από τον Πρόεδρο του Τμήματος να προτείνει:
  - α) επιτροπή παράδοσης – παραλαβής αποτελούμενη από τρία (3) τακτικά και τρία (3) αναπληρωματικά μέλη και
  - β) τα μέλη (ΔΕΠ, ΕΕΔΙΠ, διοικητικό προσωπικό κλπ.) του Τμήματος στα οποία θα χρεωθεί ο παραληφθείς εξοπλισμός.

Εάν η επιτροπή παραλαβής δεν είναι η ετήσια επιτροπή παραλαβής που ορίζει η Επιτροπή του ΕΛΚΕ, η πρόταση ορισμού της διαβιβάζεται στη Σύγκλητο προς έγκριση. Στη συνέχεια ενημερώνεται ο επιστημονικά υπεύθυνος, ο Πρόεδρος του Τμήματος, τα μέλη της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης και η ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. για την ορισθείσα επιτροπή παραλαβής.

4. Παραδίδων είναι ο επιστημονικά υπεύθυνος του έργου και παραλαβούσα η ορισθείσα επιτροπή. Το σχετικό πρωτόκολλο υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης, διαβιβάζεται στον Πρόεδρο του Τμήματος και στην αρμόδια Οικονομική Υπηρεσία του Ιδρύματος. Με ευθύνη της Οικονομικής Υπηρεσίας αποστέλλεται στη Σύγκλητο του Δι.Πα.Ε. για έγκριση - αποδοχή - νέα χρέωση.

5. Μετά την έγκριση από τη Σύγκλητο η σχετική απόφαση ανακοινώνεται, συνοδευόμενη από ένα (1) αντίγραφο του πρακτικού παράδοσης - παραλαβής, από την διεύθυνση οικονομικής διαχείρισης

α) στον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., προκειμένου να προβεί στη σχετική διαγραφή από το μητρώο παγίων και

β) στην Οικονομική Υπηρεσία του Ιδρύματος προκειμένου να καταγράψει τα πάγια στο μητρώο και στη συνέχεια γίνει η χρέωση στο Τμήμα.

6. Η Επιτροπή παραλαβής έχει τα εξής καθήκοντα:

- Για κάθε παράδοση εξοπλισμού, η επιτροπή παραλαβής θα πρέπει να διενεργεί έλεγχο του εξοπλισμού και των εξαρτημάτων του και να βεβαιώνει την ύπαρξη όλων των ειδών. Εφόσον κατά την διαδικασία του ποιοτικού ελέγχου διαπιστωθούν ατέλειες ή ελαττώματα, η επιτροπή παραλαβής δύναται να εισηγηθεί (προς τη Σύγκλητο) την καταστροφή του μη λειτουργικού εξοπλισμού. Σε αντίθετη περίπτωση, θα πρέπει στην εισήγησή της να περιγράψει το βαθμό λειτουργίας και να εισηγηθεί πιθανές βελτιώσεις που θα επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό του Τμήματος που θα παραδοθούν

- Το Πρωτόκολλο Παράδοσης – Παραλαβής θα συντάσσεται σε τρία πρωτότυπα αντίγραφα εκ των οποίων το πρώτο θα δίνεται στον παραδίδοντα, το δεύτερο θα κρατείται από τον Πρόεδρο του Τμήματος και το τρίτο θα αποστέλλεται με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος στην Οικονομική Υπηρεσία του Ιδρύματος προκειμένου να ακολουθηθούν οι παραπάνω διαδικασίες.

Άρθρο 25

Διάδοση αποτελεσμάτων

Ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. συμβάλλει στη διάδοση του έργου του Ιδρύματος προβάλλοντας έμπρακτα το ερευνητικό, κοινωνικό και εκπαιδευτικό του έργο με τη χρηματοδότηση επιστημονικών και άλλων εκδηλώσεων, τη χρηματοδότηση πληροφοριακού υλικού, καθώς και μέσω της ιστοσελίδας του.

Συντάσσει ετήσιο απολογισμό που περιλαμβάνει οικονομικά στοιχεία και δημοσιεύει περιοδικά πεπραγμένα των έργων, τα οποία διαχειρίστηκε ή και χρηματοδότησε.

Άρθρο 26

Βασικές αρχές δεοντολογίας

Η έρευνα, βασική και εφαρμοσμένη, ατομική και συλλογική, προάγει την επιστημονική γνώση, την εκπαιδευτική διαδικασία και συμβάλλει στην αξιοποίηση, μέσω μεθόδων εφαρμογής, επιστημονικών γνώσεων και δεδομένων. Το προσωπικό του Ιδρύματος οφείλει να απέχει από τη διενέργεια ή προώθηση έρευνας που θα μπορούσε να προκαλέσει στον άνθρωπο και στην κοινωνία ή εν γένει στο οικοσύστημα, βλάβη ή κίνδυνο βλάβης, που υπερβαίνει τα διεθνώς αποδεκτά επιστημονικά όρια.

Επίσης, οφείλει να απέχει από έρευνα που μπορεί να θίξει ή να θέσει σε κίνδυνο την αξία του ανθρώπου και τα δικαιώματά του, καθώς και να προκαλέσει ή να υποθάψει φυλετικές, κοινωνικές ή άλλες διακρίσεις. Η υποχρέωση αυτή εκτείνεται και στη χρήση των ερευνητικών αποτελεσμάτων από τρίτους.

Οι συμμετέχοντες σε ερευνητικά έργα του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. οφείλουν να εφαρμόζουν όλους τους αναγνωρισμένους στο οικείο επιστημονικό πεδίο κανόνες ασφαλείας, καθώς και όσους ορίζονται ειδικότερα για την προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος από ραδιενεργές ή άλλες επικίνδυνες ουσίες.

Οι ερευνητές που διευθύνουν ερευνητικά έργα, οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία και επιβαλλόμενα επιστημονικά μέτρα για την προστασία της υγείας των εργαζομένων στα έργα και να τους ενημερώνουν για τους κινδύνους από ατυχήματα ή παρενέργειες που μπορούν να προκύψουν από τις ιδιαίτερες συνθήκες της έρευνας.

Όταν η έρευνα διεξάγεται από ομάδες, η τήρηση των βασικών κανόνων διαφάνειας και ενημέρωσης είναι υποχρέωση όλων των συμμετεχόντων.

Άρθρο 27

Διάθεση Προϊόντων

Η Επιτροπή διαμορφώνει τους όρους και τις διαδικασίες για τη διάθεση προϊόντων (εμπορικής εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, προγραμμάτων λογισμικού, κατασκευών κλπ.) από ερευνητικά έργα, καθώς και τα ποσοστά συμμετοχής του Ιδρύματος, των δικαιούχων των πνευματικών δικαιωμάτων και τρίτων στα κέρδη.

Οι κανόνες εκμετάλλευσης προϊόντων ερευνητικών έργων αποφασίζονται από τη Σύγκλητο μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης και περιλαμβάνονται στον οικείο Οδηγό Εφαρμογής του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε..

Άρθρο 28

Οικονομικός και επιστημονικός απολογισμός έργων

Η επιστημονική ολοκλήρωση του έργου συντελείται με την υποβολή στη ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. τυποποιημένου εντύπου, στο οποίο συμπληρώνονται στοιχεία για τα επιστημονικά αποτελέσματα της έρευνας καθώς και σχετικές με το έργο δημοσιεύσεις ή ανακοινώσεις σε συνέδρια.

Τα στοιχεία αυτά θα περιλαμβάνονται σε περιοδικές εκδόσεις ενημερωτικού χαρακτήρα της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης. Το οικονομικό αντικείμενο του έργου ολοκληρώνεται με την απορρόφηση του συνόλου της καταβληθείσας χρηματοδότησης, η οποία είναι ισόποση με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό δαπανών.

Ανάλογα με τις συμβατικές υποχρεώσεις δύναται να υποβάλλονται στον φορέα χρηματοδότησης περιοδικοί ή τελικοί οικονομικοί απολογισμοί με αναλυτική ή συγκεντρωτική αναφορά δαπανών κατά κατηγορία.

Άρθρο 29

Διαχειριστικά θέματα των ΠΜΣ

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, η Σύγκλητος του Ιδρύματος έχει την ευθύνη της τήρησης του νόμου, σε ότι αφορά στην οργάνωση και λειτουργία των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) και την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών, του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών, που προβλέπεται στο αρ. 45 του ν.4485/2017.

Η Σύγκλητος του Ιδρύματος είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των ΠΜΣ. Επίσης, η Σύγκλητος ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα ΠΜΣ δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

Η επιλογή των διδασκόντων στα προγράμματα σπουδών (προγράμματα τυπικής εκπαίδευσης) πραγματοποιείται από τα αρμόδια όργανα του ΑΕΙ σύμφωνα με τις ακαδημαϊκές διαδικασίες, όπως προβλέπονται για την ανάθεση διδασκαλίας (αρ. 36 παρ. 5 του ν. 4485/2017, όπως τροποποιήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 171 παρ. 2 του ν. 4635/2019, σε συνδυασμό με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017).

Άρθρο 30

Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ)

Το ΚΕΔΙΒΙΜ αποτελεί μονάδα του Ιδρύματος που εξασφαλίζει το συντονισμό και τη διεπιστημονική συνεργασία στην ανάπτυξη προγραμμάτων επιμόρφωσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και εν γένει δια βίου μάθησης. Τα εκπαιδευτικά ή επιμορφωτικά προγράμματα μπορεί να υλοποιούνται και σε συνεργασία με άλλα ΑΕΙ ή ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής, καθώς και αναγνωρισμένα ως ομοταγή Ιδρύματα της αλλοδαπής, με απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος, ύστερα από εισήγηση του Συμβουλίου του Κέντρου.

Ύστερα από απόφαση της Συγκλήτου, μπορεί να διατίθενται πόροι του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. στο ΚΕΔΙΒΙΜ σύμφωνα με το άρθρο 48 παρ. 11 περ. ε' του Ν.4485/2017.

Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. διαχειρίζεται τους πόρους του Κέντρου, σύμφωνα με τις διαδικασίες οικονομικής και διοικητικής λειτουργίας που ορίζονται στο εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο. Για τον σκοπό αυτό, παρακρατεί ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί των εσόδων των έργων του Κέντρου.

Οι δραστηριότητες του Κέντρου πραγματοποιούνται με τη μορφή αναπτυξιακών έργων του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε.. Η αποδοχή των έργων από την Επιτροπή προϋποθέτει την έγκρισή τους από το Συμβούλιο του Κέντρου και τη Σύγκλητο του Δι.Πα.Ε..

Άρθρο 31

Ειδικές διατάξεις

1. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης χορηγεί επίσημες βεβαιώσεις για δωρεές προς τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για φορολογικές ή άλλες απαλλαγές.

2. Βεβαιώσεις αποδοχών χορηγούνται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης και τον ΠΜΟΔΥ προς όλους τους αμειβόμενους/απασχολούμενους σε έργα/προγράμματα του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε.. Στις βεβαιώσεις αυτές αναφέρονται τα ετήσια ποσά των αμοιβών σύμφωνα με τα ισχύοντα για τη φορολογία εισοδήματος.

3. Ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. εκδίδει εγγυητικές επιστολές ορισμένου χρόνου εφόσον απαιτείται σε κάποιο έργο. Το κόστος των εγγυητικών επιστολών, βαρύνει τον προϋπολογισμό του έργου εφ' όσον εγκριθεί και είναι επιλέξιμο. Ο ΕΛΚΕ δεσμεύει ποσά αντίστοιχα του ύψους των εγγυητικών επιστολών, μέχρι της ολοκληρώσεως του έργου και της επιστροφής των εγγυητικών επιστολών. Σε

περίπτωση κατάπτωσης των εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης την ευθύνη φέρει ο Επιστημονικά Υπεύθυνος του έργου.

4. Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης δύναται να παρέχει υποτροφίες για προπτυχιακές, μεταπτυχιακές, διδακτορικές, μεταδιδακτορικές ή λοιπές ερευνητικές σπουδές, για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών του, καθώς και υποψήφιων διδασκόντων και μεταδιδασκόντων, με σκοπό την επιβράβευση τους. Οι υποτροφίες μπορούν να καλύπτονται είτε από τα έσοδα είτε από τα περιουσιακά ταμειακά διαθέσιμα (άρθρο 59) του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. είτε από πόρους αυτοχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, με βάση τη θεσμοθετημένη ετήσια κατανομή τους, είτε από χρηματοδοτήσεις ερευνητικών προγραμμάτων (ανταποδοτικές υποτροφίες), χορηγίες ή δωρεές νομικών και φυσικών προσώπων, τις οποίες το Ίδρυμα θεωρεί εξ ορισμού πολύτιμη αρωγή, υλική και ηθική υποστήριξη των στόχων και των δραστηριοτήτων του.

Τα κριτήρια και η διαδικασία χορήγησης των ανωτέρω υποτροφιών καθορίζονται στον οικείο Οδηγό Εφαρμογής του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. [Εσωτερικός Κανονισμός Υποτροφιών]. Σημειώνεται ότι τα φυσικά ή τα νομικά πρόσωπα που εισφέρουν στο Ίδρυμα μέσω του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. έχουν τη δυνατότητα να προσδιορίζουν

(α) το είδος των δαπανών που θα καλυφθούν με τα κονδύλια που διαθέτουν και

(β) το χρόνο στον οποίο θα αναλωθούν τα κονδύλια και

(γ) οτιδήποτε άλλο αυτά θεωρήσουν αναγκαίο.

Οι υποτροφίες αριστείας και οι ανταποδοτικές υποτροφίες που χορηγούνται από τους Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε φόρο, κράτηση ή ασφαλιστική εισφορά.

Άρθρο 32

Μεταβατική διάταξη ως προς τα Όργανα Διοίκησης του Δι.Πα.Ε.

1. Το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος διοικείται προσωρινά και μέχρι τις 31.08.2022, οπότε και αναδεικνύονται Πρύτανης και Αντιπρυτάνεις κατόπιν εκλογικής διαδικασίας, από Διοικούσα Επιτροπή, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες της Συγκλήτου και η οποία συγκροτείται βάσει απόφασης του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, κατά τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 12 παρ. 1 του ν. 4610/2019.

2. Όπου στον παρόντα Οδηγό προβλέπονται οι αρμοδιότητες της Συγκλήτου, αυτές ασκούνται από τη Διοικούσα Επιτροπή. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες του Πρύτανη ασκούνται από τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης. Με απόφαση του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης ορίζεται ο τομέας ευθύνης, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες κάθε Αντιπροέδρου, κατ' αντιστοιχία με τους τομείς ευθύνης των Αντιπρυτάνεων όπως ορίζονται στην περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4485/2017.

.....

Παράρτημα 1

Εσωτερικός Κανονισμός Μετακινήσεων

Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις μετακινήσεις στο πλαίσιο έργων / προγραμμάτων που διαχειρίζονται οι ΕΛΚΕ είναι το εξής:

1. Νόμος 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 114/04.08.2017), ιδίως άρθρα 63, 65 και 87, παράγραφος 7.
2. Νόμος 4610/2019 «Συνέργειες Πανεπιστημίων και ΤΕΙ, πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 70/07.05.2019), ιδίως τα άρθρα 1-12 και 72 αυτού.
3. Νόμος 4336/2015 «Συνταξιοδοτικές διατάξεις - Κύρωση του Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης» (ΦΕΚ Α' 94/14.08.2015).
4. Νόμος 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020.
5. Άρθρο 33 παρ. 4 του ν. 4559/2018 «Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιόνιο Πανεπιστήμιο και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 142/03.08.2018).
6. Άρθρο 25 παρ. 1 του ν. 4653/2020 (ΦΕΚ Α' 12/24.1.2020).

Επιπροσθέτως, οι μετακινήσεις των έργων που εντάσσονται στο πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014-2020 διέπονται από τις ακόλουθες Υπουργικές Αποφάσεις:

1. ΥΠΑΣΥΔ 81986/ΕΥΘΥ712 «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων» (ΦΕΚ 1822B/24-8-2015), η οποία τροποποιήθηκε και αντικαταστάθηκε με την υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020 (ΦΕΚ Β' 3521/1.11.2016) υπουργική απόφαση με θέμα «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης

«Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων». Την υπ' αριθ. 137675/ΕΥΘΥ1016 ΥΠΑΣΥΔ με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"» (ΦΕΚ 5968/31.12.2018).

2. Διευκρινιστική Εγκύκλιος ΓΛΚ Αρ. Πρωτ. οικ. 2/74450/ΔΕΠ/ 24/11/2015 (ΑΔΑ:ΩΨΘΩΗ-ΓΑ2) «Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων της υποπαραγράφου Δ9 της παραγράφου Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (ΦΕΚ 94/Α') «Δαπάνες μετακινούμενων εντός και εκτός επικράτειας».
3. Υπουργική απόφαση με αριθ. 2/68332/ΔΕΠ (ΦΕΚ Β' 2943/16.09.2016) «Ρυθμίσεις για τις μετακινήσεις στο πλαίσιο ενεργειών τεχνικής βοήθειας του ΕΣΠΑ ...».

Για την κατάρτιση του παρόντος Κανονισμού Μετακινήσεων λαμβάνονται, επίσης, υπόψη σε σχέση με τις μετακινήσεις στο πλαίσιο έργων/προγραμμάτων, οι συνταγματικές διατάξεις (ιδίως η διάταξη του άρθρου 4 του Συντάγματος και η απορρέουσα από αυτήν αρχή της ίσης μεταχείρισης), η ισχύουσα νομοθεσία και η κρατούσα νομολογία των Ανωτάτων Δικαστηρίων (ενδεικτ. αποφάσεις ΕΣ 320/2005, ΣΤΕ 29/2014, ΕΣ 159/2016, ΕΣ 271/2016).

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της **παρ. 2 του άρθρου 2 του Κεφαλαίου Α' της υποπαραγράφου Δ9 της παραγράφου Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, όπως τροποποιήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 81 παρ. 2 του ν.**

4485/2017, προβλέπεται ότι στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού δεν εμπίπτουν οι μετακινήσεις εκτός έδρας του πάσης φύσης προσωπικού που απασχολείται για τις ανάγκες προγραμμάτων ή έργων (ερευνητικών, αναπτυξιακών κ.λ.π.) του ΙΚΥ, των Ερευνητικών και Τεχνολογικών Φορέων και των ΕΛΚΕ των Α.Ε.Ι. που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από διεθνείς οργανισμούς ή ιδιωτικά κονδύλια ή κληροδοτήματα ή ίδιους πόρους, εφόσον η σχετική δαπάνη καλύπτεται από τα προγράμματα ή τα έργα αυτά, για τις ανάγκες των οποίων μετακινούνται.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 65 του ν. 4485/2017 με τίτλο «Μετακινήσεις προσωπικού στο εσωτερικό και εξωτερικό» προβλέπονται τα ακόλουθα:

«1. Οι μετακινήσεις των μελών της ομάδας εκτέλεσης του έργου στο εσωτερικό και το εξωτερικό, ανεξάρτητα από τη συμβατική σχέση απασχόλησης, που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση κάθε έργου, πραγματοποιούνται μέσα στα όρια του προϋπολογισμού που έχει εγκρίνει ο Ε.Λ.Κ.Ε. Στους μετακινούμενους καταβάλλονται σε βάρος του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου οι δαπάνες μετακίνησης, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Δ9 της παρ. Δ` της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α` 94).

2. Οι μετακινήσεις εκτός έδρας του πάσης φύσεως προσωπικού που απασχολείται για τις ανάγκες προγραμμάτων ή έργων που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από την Ε.Ε. ή από διεθνείς οργανισμούς ή ιδιωτικά κονδύλια ή ίδιους πόρους δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4336/2015. Οι εν λόγω μετακινήσεις (δαπάνες ταξιδιού, δαπάνες διαμονής, ημερήσια εκτός έδρας αποζημίωση και χιλιομετρική αποζημίωση) καθορίζονται στον Οδηγό Διαχείρισης και Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε.. Οι ημέρες εκτός έδρας των μετακινουμένων για τις ανάγκες εγκεκριμένου έργου δεν υπολογίζονται για τη συμπλήρωση του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου ημερών μετακίνησης εκτός έδρας που τυχόν ισχύει για το προσωπικό των Α.Ε.Ι.»

Με τη διάταξη του άρθρου 72 παρ. 6 περ. α) του ν. 4610/2019 προστέθηκε παράγραφος 3 στο ανωτέρω άρθρο 65 του ν. 4485/2017, η οποία προβλέπει τα ακόλουθα:

«6. α) Στο άρθρο 65 του ν. 4485/2017 προστίθεται παράγραφος 3, η οποία έχει ως εξής:

«3. Οι δαπάνες μετακίνησης των παραγράφων 1 και 2 καταβάλλονται στον μετακινούμενο μετά την ολοκλήρωση της μετακίνησης, με μόνη προϋπόθεση την υποβολή στην Μ.Ο.Δ.Υ. του Ε.Λ.Κ.Ε. των σχετικών παραστατικών που την αποδεικνύουν, όπου αυτά προβλέπονται. Η έκδοση των σχετικών παραστατικών πραγματοποιείται στα στοιχεία του μετακινούμενου».

Τέλος με τη διάταξη του άρθρου 25 παρ. 2 του ν. 45653/2020 προστέθηκε η παράγραφος 4, η οποία έχει ως εξής:

«4. Ειδικά για τη μετακίνηση και διαμονή προσκεκλημένων φυσικών προσώπων στο πλαίσιο ενός έργου/προγράμματος που υλοποιεί ο Ε.Λ.Κ.Ε., οι οποίοι δεν αποτελούν μέλη της ομάδας έργου/προγράμματος, δύναται να εφαρμόζονται είτε οι διαδικασίες του παρόντος άρθρου είτε οι διατάξεις του άρθρου 66.».

Οι ημέρες εκτός έδρας των μετακινούμενων για τις ανάγκες εγκεκριμένου έργου δεν υπολογίζονται για τη συμπλήρωση του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου ημερών μετακίνησης εκτός έδρας που τυχόν ισχύει για το προσωπικό των Α.Ε.Ι..

Οι δαπάνες μετακινήσεων είναι επιλέξιμες μόνον όταν αποδεδειγμένα συνδέονται άμεσα με τους στόχους και σκοπούς του εκτελούμενου έργου και πραγματοποιούνται με σκοπό την απρόσκοπτη και ομαλή εκτέλεσή του στο πλαίσιο υφιστάμενης σύμβασης εργασίας, σύμβασης ανάθεσης έργου, σύμβασης παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών ή συμβατικής σχέσης με τον απασχολούμενο.

Ο σκοπός της μετακίνησης πρέπει να αναφέρεται ρητά στην εντολή μετακίνησης που εκδίδεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο κάθε έργου/προγράμματος ή τον αναπληρωτή του, κατόπιν άδειας του αρμόδιου οργάνου ή προϊστάμενου, στην περίπτωση που δεν είναι ο ίδιος και επιστημονικός υπεύθυνος του συγκεκριμένου έργου/προγράμματος.

Ο έλεγχος, η εκκαθάριση και η πληρωμή των αντίστοιχων δαπανών ασκείται από τη Μ.Ο.Δ.Υ./ΕΛΚΕ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63 του Ν. 4485/2017, σε συνδυασμό με την Κ.Υ.Α. 2/47033/0026/12.6.2018 (ΦΕΚ 3015/26.06.2018) με θέμα «Έλεγχος για την εκκαθάριση και πληρωμή δαπανών των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ)» και σύμφωνα με τη

διάταξη του άρθρου 72 παρ. 6 του ν. 4610/2019, η οποία επιτάσσει ότι οι δαπάνες μετακίνησης των παραγράφων 1 και 2 καταβάλλονται στον μετακινούμενο μετά την ολοκλήρωση της μετακίνησης, με μόνη προϋπόθεση την υποβολή στην Μ.Ο.Δ.Υ. του Ε.Λ.Κ.Ε. των σχετικών παραστατικών που την αποδεικνύουν, όπου αυτά προβλέπονται. Η έκδοση των σχετικών παραστατικών πραγματοποιείται στα στοιχεία του μετακινούμενου.

Γενικοί κανόνες μετακινήσεων – ενέργειες που πρέπει να υλοποιούνται ΠΡΙΝ την πραγματοποίηση κάθε μετακίνησης

Απαιτούμενες ενέργειες ΠΡΙΝ την πραγματοποίηση ΚΑΘΕ μετακίνησης:

1. Ένταξη του μετακινούμενου στην ομάδα έργου.

Η ομάδα έργου εγκρίνεται από την Ε.Ε.Δι. ανεξάρτητα από τη συμβατική σχέση απασχόλησης των μελών της. Ειδικώς:

- Για διδάσκοντες στα ΠΜΣ, απαιτείται έγκριση της ανάθεσης της διδασκαλίας από την Συνέλευση του Τμήματος και έγκριση της σύναψης σύμβασης από την Επιτροπή του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε..
- Για προσκεκλημένο ερευνητή ή διακεκριμένο επιστήμονα, τα παραστατικά της μετακίνησης θα πρέπει να συνοδεύονται από πρόσκληση ή σχετική αλληλογραφία, όπου θα αναγράφονται οι ημερομηνίες επίσκεψης και ο σκοπός της επίσκεψης/συνεργασίας.

2. Έκδοση άδειας αρμοδίου οργάνου ή προϊσταμένου.

- Για τα μέλη ΔΕΠ του Δι.Πα.Ε. (εξαιρούνται οι ευρισκόμενοι σε επιστημονική άδεια) αρμόδιο όργανο είναι α) ο Κοσμήτορας τη Σχολής, στην οποία υπάγονται ή ο νόμιμος αναπληρωτής του όσον αφορά στις Μονοτμηματικές Σχολές και β) ο Πρόεδρος του Τμήματος ή ο νόμιμος αναπληρωτής του όσον αφορά στα Τμήματα, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης.

- Για τα μέλη Ε.Ε.Π, Ε.Δι.Π., Ε.Τ.Ε.Π. του Δι.Πα.Ε. αρμόδιο όργανο κατά περίπτωση ανάλογα με την κατανομή τους είναι ο Αντιπρύτανης Διοικητικών Υποθέσεων, ο Κοσμήτορας της Σχολής ή ο νόμιμος αναπληρωτής τους (για τις μονοτμηματικές Σχολές) και σε κάθε άλλη

περίπτωση ο Πρόεδρος του Τμήματος ή ο νόμιμος αναπληρωτής του, όσον αφορά στα Τμήματα, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης.

- Για τα μέλη του διοικητικού προσωπικού του Δι.Πα.Ε., η άδεια εκδίδεται από τον Αντιπρύτανη Διοικητικών Υποθέσεων.
- Για τους Αντιπρυτάνεις της Συγκλήτου η άδεια δίνεται από τον Πρύτανη.
- Για τον Πρύτανη του Ιδρύματος η άδεια δίνεται από τον Αντιπρύτανη, που ορίζεται κατ' άρθρο 12 παρ. 1 του ν. 4610/2017, κατά τη σειρά αναπλήρωσης.

Σημειώνεται ότι όταν ο Ε/Υ του έργου έχει μία από τις ανωτέρω ιδιότητες, η άδεια δύναται να χορηγείται από το νόμιμο αναπληρωτή του.

Για τα μέλη της ομάδας έργου που δεν ανήκουν στο προσωπικό του Δι.Πα.Ε., ο Ε.Υ. εκδίδει την απαραίτητη άδεια. Σημειώνεται ότι η άδεια του Ε/Υ είναι επαρκής για την κανονικότητα της δαπάνης όσον αφορά στον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., αλλά δεν εξασφαλίζει τη νομιμότητα της απουσίας του μετακινούμενου από τη θέση, την οποία ενδεχομένως κατέχει στο δημόσιο τομέα και για την οποία οφείλει να μεριμνά ο ίδιος.

Τέλος, σημειώνεται ότι ο Πρύτανης του Ιδρύματος μπορεί να δώσει άδεια σε οποιονδήποτε απασχολούμενο (ΔΕΠ, Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π., Ε.Τ.Ε.Π., Διοικητικό προσωπικό, κ.λ.π.) του Πανεπιστημίου.

Προϋπόθεση της κάλυψης της δαπάνης είναι αφενός η νομότυπη και σύμφωνη με τους κανόνες λειτουργίας του ΕΛΚΕ τήρηση της διαδικασίας έκδοσης απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, σύμφωνα με το άρθρο 62 του ν. 4485/2017, όπως αντικαταστάθηκε με τη διάταξη του άρθρου 72 παρ. 5 του ν. 4610/2019 και ισχύει, η τήρηση των προβλέψεων του άρθρου 65 του ν. 4485/2017, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 72 παρ. 6.α) του ν. 4610/2019 και αφετέρου η διενέργεια του ελέγχου για την εκκαθάριση και πληρωμή των δαπανών, σύμφωνα με την υ.α. 2147033/0026/12.06.2018 (ΦΕΚ 3015/26.06.2018).

Η διαδικασία υποβολής αίτησης μετακίνησης για την κάλυψη των δαπανών μετακίνησης διεκπεραιώνεται μέσω του συστήματος WebResCom, σύμφωνα

με όσα ορίζει η διάταξη του άρθρου 72 παρ. 4 του ν. 4610/2019, που προσέθεσε παρ. 5 στο άρθρο 58 του ν. 4485/2017.

Δαπάνες που καλύπτονται:

(εφόσον έχει τηρηθεί η διαδικασία ανάληψης υποχρέωσης, σύμφωνα με το άρθρο 62 του ν. 4485/2017, όπως αντικαταστάθηκε με τη διάταξη του άρθρου 72 παρ. 5 του ν. 4610/2019)

1. Το κόστος εισιτηρίων (οικονομικής θέσης) σε μέσα μαζικής μεταφοράς (για το πλοίο οικονομική καμπίνα).
2. Τα εισιτήρια Δημοσίου Μέσου Μεταφοράς (Μετρό, Λεωφορείο) από και προς το αεροδρόμιο.
3. Έξοδα διανυκτέρευσης.
4. Ημερήσια Αποζημίωση.
5. Χιλιομετρική Αποζημίωση.
6. Κόστος συμμετοχής σε συνέδρια, σεμινάρια.
7. Μίσθωση αυτοκινήτου (κατόπιν ad hoc εγκριτικής απόφασης της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης).
8. Έξοδα έκδοσης βίζας, εφόσον απαιτείται.

Απαραίτητα δικαιολογητικά για την πληρωμή της μετακίνησης:

1. Έγκριση αιτήματος μετακίνησης από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Ερευνών (συμπλήρωση αιτήματος μέσω συστήματος WebResCom και έγκρισή του πριν τη διενέργεια της μετακίνησης). Το αίτημα πρέπει να αναφέρει την ακριβή διάρκεια της μετακίνησης και το προϋπολογιζόμενο κόστος της.
2. Εντολή μετακίνησης και πρόσκληση (όπου απαιτείται).
3. Έκθεση πεπραγμένων.
4. Άδεια του αρμοδίου οργάνου ή προϊσταμένου.
5. Ημερολόγιο κίνησης στο οποίο θα περιγράφονται αναλυτικά οι ενδιάμεσοι σταθμοί, εάν υπάρχουν, ο σκοπός του ταξιδιού και η σύνδεση με το φυσικό αντικείμενο του έργου (WebResCom).
6. Εντολή Πληρωμής (WebResCom).
7. Τα αποδεικτικά δαπανών μετακίνησης:

- Εισιτήρια εκδοθέντα στα ατομικά στοιχεία του μετακινούμενου και απόδειξη πώλησης.
  - Κάρτες επιβίβασης.
8. Έξοδα εγγραφής στο συνέδριο/σεμινάριο στα προσωπικά στοιχεία του συμμετέχοντα (με εμφανή τα φορολογικά στοιχεία του φορέα που εκδίδει το παραστατικό) συνοδευόμενα από βεβαίωση παρακολούθησης, το πρόγραμμα του συνεδρίου, αν υπάρχει λίστα συμμετεχόντων κ.α. (σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 72 παρ. 6 του ν. 4610/2017).
9. Απόδειξη παροχής υπηρεσιών ξενοδοχείου, το οποίο εκδίδεται στα προσωπικά στοιχεία του μετακινούμενου. Αν η τιμολόγηση της διαμονής γίνεται από ταξιδιωτικό γραφείο απαιτείται –επιπλέον– η προσκόμιση voucher ως αποδεικτικό κράτησης του ξενοδοχείου.
10. Σε περίπτωση χιλιομετρικής αποζημίωσης, πρέπει να προσκομίζονται:
- Αποδείξεις καταβολής διοδίων (υποχρεωτικά όπου υπάρχουν)
  - Άδεια οδήγησης και άδεια κυκλοφορίας του Ι.Χ. αυτοκινήτου.
  - Εκτύπωση αποστάσεων από το εργαλείο υπολογισμού χιλιομετρικών αποστάσεων της ιστοσελίδας kmd.ggde.gr (για τα ευρωπαϊκά έργα χρησιμοποιείται το εργαλείο του GoogleMaps).
11. Όταν πρόκειται για μετακίνηση προσώπου που έχει την ιδιότητα του επιτηδευματία, για τους μη υπαγόμενους στην παράγραφο 9 του άρθρου 39 του Ν. 4387/2016, η προσκόμιση αποδείξεων δαπανών είναι προαιρετική για το ποσό της εκτός έδρας αποζημίωσης. Οι ως άνω επιτηδευματίες μπορούν να λάβουν εκτός έδρας αποζημίωση και με Τιμολόγιο παροχής Υπηρεσιών. Για τους υπαγόμενους στην παράγραφο 9 του άρθρου 39 του Ν. 4387/2016, η προσκόμιση αποδείξεων είναι υποχρεωτική. Για τους υποτρόφους και περιστασιακά απασχολούμενους (συνταξιούχοι, μόνιμοι υπάλληλοι εκτός Δι.Πα.Ε, φοιτητές και λοιπά φυσικά πρόσωπα αμειβόμενα με τίτλο κτήσης), η προσκόμιση αποδείξεων είναι υποχρεωτική.

Γενικά για τις αποδείξεις δαπανών ισχύουν τα παρακάτω:

- Οι αποδείξεις πρέπει να αφορούν αποκλειστικά διατροφή, υπηρεσίες εστίασης και μετακινήσεις με μέσα μαζικής μεταφοράς ή ταξί και να έχουν εύλογο τίμημα, με ανώτατο όριο τα 60€ ημερησίως.
- Θα πρέπει να έχουν εκδοθεί στον τόπο και κατά τη διάρκεια της εγκεκριμένης μετακίνησης.
  - Όλα τα παραστατικά εκδίδονται στα στοιχεία του μετακινούμενου προσώπου.

12. Υπεύθυνη Δήλωση:

- Με τα πλήρη στοιχεία του μετακινούμενου και επιπλέον (ΑΦΜ, ΔΟΥ, ΑΜΚΑ, Ιδιότητα, email) σε περίπτωση που είναι νέος συνεργάτης-προσκεκλημένος.
- Των στοιχείων του οχήματος που χρησιμοποιείται για την μετακίνηση.

13. Οποιοδήποτε επιπλέον αποδεικτικό απαιτεί ο χρηματοδότης κατά περίπτωση (π.χ. φωτογραφίες, έκθεση πεπραγμένων κ.λπ.).

14. Φωτοαντίγραφο τραπεζικού λογαριασμού στην περίπτωση στην οποία ο μετακινούμενος είναι νέος συνεργάτης – προσκεκλημένος.

Σημειώνεται ότι σε έργα **Erasmus+, MarieCurie, Cost**, η καταβολή εξόδων μετακίνησης και διαβίωσης υπολογίζεται με βάση τη χιλιομετρική απόσταση, τις ημέρες μετακίνησης και τη χώρα παραμονής (unitcost), σύμφωνα με τους εκάστοτε ισχύοντες ειδικούς κανόνες των οικείων προγραμμάτων.

Ανωτέρα Βία

Σε περίπτωση που για λόγους ανωτέρας βίας ή απρόβλεπτα γεγονότα, λαμβάνει χώρα ακύρωση ή ματαίωση ορισμένης μετακίνησης, ο μετακινούμενος προβαίνει αμελλητί, αμέσως μόλις επιβεβαιωθεί το γεγονός ανωτέρας βίας ή το απρόβλεπτο γεγονός, σε ακύρωση της μετακίνησης και προσκομίζει στη Μ.Ο.Δ.Υ. του ΕΛΚΕ τα σχετικά παραστατικά και έγγραφα που αποδεικνύουν την συνδρομή των εξαιρετικών περιστάσεων που δικαιολογούν την ακύρωση ή ματαίωση της μετακίνησης. Η κάλυψη ή μη της σχετικής

δαπάνης αποφασίζεται από την Ε.Ε.Δι. κατόπιν εισήγησης του Επιστημονικού Υπευθύνου του έργου, στο πλαίσιο του οποίου έχει ενταχθεί ο μετακινούμενος.

Για την κοστολόγηση των μετακινήσεων των μελών των ομάδων εκτέλεσης έργων (στο εσωτερικό ή/και το εξωτερικό) που **χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από διεθνείς οργανισμούς ή ιδιωτικά κονδύλια ή κληροδοτήματα ή ίδιους πόρους**, ισχύουν τα εξής (α. 81 παρ. 2 του ν. 4485/2017):

I. Μετακινήσεις εσωτερικού

- Έξοδα διανυκτέρευσης:

Το καταβαλλόμενο ποσό σε κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας με ανώτατο όριο τα €100,00/διανυκτέρευση με πρωϊνό. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) - 120€ για διαμονή εντός των ορίων των δήμων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, λόγω του υψηλότερου κόστους διαμονής που παρατηρείται στις πόλεις αυτές. Προσκομίζεται το πρωτότυπο τιμολόγιο του ξενοδοχείου και μία υπεύθυνη δήλωση που θα αναφέρει ότι δεν καταβλήθηκαν ούτε η ημερήσια αποζημίωση, ούτε τα έξοδα διανυκτέρευσης για τη συγκεκριμένη μετακίνηση από άλλο φορέα, ούτε εμφανίζονται ως έξοδα που εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα.

- Ημερήσια αποζημίωση ποσού €60,00, η οποία θα καταβάλλεται:

A. Ολόκληρη (60€):

- 1) Όταν καταβάλλονται δαπάνες διανυκτέρευσης.
- 2) Όταν η διανυκτέρευση γίνεται σε σπίτι φιλικού περιβάλλοντος του μετακινούμενου.
- 3) Όταν κατά την επιστροφή τους, λόγω των συγκοινωνιακών συνθηκών, οι μετακινούμενοι είναι υποχρεωμένοι να διανυκτερεύσουν σε πλοίο ή σε τρένο.
- 4) Όταν οι μετακινούμενοι διανυκτερεύουν στην ύπαιθρο.
- 5) Για την ημέρα επιστροφής, μόνο όταν αυτή συμπίπτει με την ημέρα λήξης εργασιών.
- 6) Για την αυθημερόν μετακίνηση από τη έδρα του μετακινούμενου στην Αθήνα.

Β. Κατά το ήμισυ (30€):

Όταν ο μετακινούμενος επιστρέφει αυθημερόν και

I. Η απόσταση του προορισμού από την έδρα του είναι μεγαλύτερη από εκατόν εξήντα (160) χιλιόμετρα, εφόσον κινείται με ιδιωτικής χρήσης.

II. Η απόσταση του προορισμού από την έδρα του είναι μεγαλύτερη από εκατόν είκοσι (120) χιλιόμετρα, όταν κινείται με συγκοινωνιακό μέσο.

III. Η απόσταση του προορισμού από την έδρα του είναι μεγαλύτερη από είκοσι (20) ναυτικά μίλια για μετακινήσεις από την ηπειρωτική στη νησιωτική Χώρα και αντίστροφα ή από νησί σε νησί.

Ρητά αναφέρεται ότι από τις υπό Β. παρατιθέμενες περιπτώσεις εξαιρείται η αυθημερόν μετακίνηση στην Αθήνα, όπως προκύπτει από την περ. Α. υπό 6).

Σε περίπτωση χρησιμοποίησης δημόσιου μεταφορικού μέσου, καλύπτεται ολόκληρο το ποσό των εισιτηρίων συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας (service fee) του γραφείου ταξιδίων, όχι όμως των τυχόν προστίμων που επιβάλλονται για διάφορους λόγους μετά την αρχική έκδοση των εισιτηρίων, και πιστοποιείται είτε από το πρωτότυπο εισιτήριο (IATA), είτε από την πρωτότυπη απόδειξη γραφείου ταξιδίων συνοδευόμενη με το εξοφλητικό παραστατικό από τον μετακινούμενο (πχ. extrait κάρτας, κατάθεση). Απαραίτητη για κάθε καταβολή του κόστους των αεροπορικών εισιτηρίων οικονομικής και μόνο θέσης είναι η προσκόμιση των καρτών επιβίβασης (Boarding Cards). Σε περιπτώσεις που το εισιτήριο δεν περιλαμβάνει μεταφορά αποσκευής, δικαιολογείται το κόστος για μια (1) αποσκευή. Δεν καλύπτεται δαπάνη για δεύτερη αποσκευή ή για βάρος επιπλέον του προβλεπόμενου για το είδος εισιτηρίου που εκδίδει ο μετακινούμενος. Αποδεκτά είναι και τα ηλεκτρονικά εισιτήρια, εφόσον αναγράφουν το κόστος του εισιτηρίου και συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση (ν.1599/86) του μετακινούμενου ότι δεν καλύπτονται ή δεν θα καλυφθούν από άλλη πηγή χρηματοδότησης εκτός των πιστώσεων του συγκεκριμένου προγράμματος και ότι δεν εμφανίζονται ως έξοδα που εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα. Καταβάλλονται επίσης δαπάνες αγοράς εισιτηρίων ή/και άλλων αποδεικτικών δημοσίων μέσων μεταφοράς αστικής συγκοινωνίας. Οι ανωτέρω δαπάνες αναλαμβάνονται και εξοφλούνται από τους

μετακινούμενους, οι οποίοι υποβάλλουν στη συνέχεια τα εξοφλημένα παραστατικά πληρωμής στη Μ.Ο.Δ.Υ./ΕΛΚΕ. Τα παραστατικά (αποδείξεις) εκδίδονται στα στοιχεία του μετακινούμενου.

Σε περίπτωση χρησιμοποίησης ιδιωτικής χρήσης μεταφορικού μέσου (δικού τους ή μέλους της οικογενείας τους), με προσωπική τους ευθύνη για τυχόν ατύχημα ή ζημιά, καταβάλλεται στους δικαιούχους χιλιομετρική αποζημίωση

- €0,30/χιλιόμετρο για Ι.Χ. αυτοκίνητο,
- €0,20/χιλιόμετρο για ιδιωτική δίκυκλη μηχανή,

εφόσον το ημερολόγιο μετακίνησης συνοδεύεται με αποδείξεις διοδίων, όταν η μετακίνηση γίνεται σε διαδρομές με υπάρχοντες σταθμούς διοδίων. Τόσο η δαπάνη διοδίων όσο και ο ναύλος αυτοκινήτου σε περίπτωση μετακίνησης με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς είναι επιλέξιμες δαπάνες. Σε κάθε άλλη περίπτωση μετακίνησης απαιτείται (όπου δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία π.χ. αποδείξεις διοδίων), για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης, υπεύθυνη δήλωση (ν. 1599/86) του μετακινούμενου για τον τρόπο και την ημέρα μετακίνησης.

Για τον υπολογισμό των χιλιομετρικών αποζημιώσεων λαμβάνεται υπόψη το «Διαδραστικό Εργαλείο Υπολογισμού Χιλιομετρικών Αποστάσεων (ΔΕΥΧΑ)», εγκύκλιος 10 του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (αρ. πρωτ. ΔΝΣγ/οικ. 41648/φ.ΕΓΚΥΚΛ.-07.06.2017).

Ως τόπος έναρξης της μετακίνησης ορίζεται το πανεπιστημιακό campus στο οποίο είναι τοποθετημένος ο μετακινούμενος. Σε περίπτωση που ο μετακινούμενος είναι ιδιώτης, ως έδρα ορίζεται ο τόπος κατοικίας του, που αφορά στην κύρια και μόνιμη εγκατάστασή του και η οποία δηλώνεται με υπεύθυνη δήλωση.

Για μετακινήσεις μεταξύ όλων των πανεπιστημιακών campuses δίνεται αποζημίωση για τη χρήση μέσων μαζικής μεταφοράς, με την προσκόμιση των σχετικών δικαιολογητικών ή χιλιομετρική αποζημίωση για μετακίνηση με ιδιωτικό μέσο μετακίνησης, με την προσκόμιση των αντίστοιχων δικαιολογητικών (0,30€/χλμ.), κατόπιν έκδοσης πριν την αποχώρηση του μετακινούμενου σχετικής εντολής μετακίνησης από το αρμόδιο όργανο, από το περιεχόμενο της οποίας προκύπτει η πλήρωση των προϋποθέσεων χρήσης

ιδιωτικού επιβατικού αυτοκινήτου. Ειδικότερα, πρέπει να καθορίζεται με ακρίβεια: α) η ημερομηνία, β) ο τόπος, με παράθεση της συγκεκριμένης διεύθυνσης, ώστε να καθίσταται ευχερής ο έλεγχος της διανυθείσας χιλιομετρικής απόστασης και γ) η αιτία της μετακίνησης.

Η μίσθωση μεταφορικού μέσου επιτρέπεται μόνο όταν είναι αναγκαία η μεταφορά απαιτούμενου εξοπλισμού (π.χ. περίπτωση εκτέλεσης μετρήσεων πεδίου). Για εκτελούμενα προγράμματα παροχής υπηρεσιών με εξωτερική χρηματοδότηση ή προγράμματα αυτοχρηματοδοτούμενα από τα διαθέσιμα του Ειδικού Λογαριασμού, η δαπάνη ενοικίασης αυτοκινήτου είναι επιλέξιμη αν αποτελεί συμβατική ρύθμιση ή καλύπτεται με ad hoc αποφάσεις της Ε.Ε.Δι. κατόπιν εγγράφου αιτήματος του μετακινούμενου και τη σύμφωνη γνώμη του Επιστημονικού Υπευθύνου του εκτελούμενου έργου/προγράμματος.

Η δαπάνη ταξί είναι επιλέξιμη όταν:

- δεν υπάρχει δημόσιο μέσο μαζικής μεταφοράς
- ασχέτως του αν υπάρχει δημόσιο μέσο μαζικής μεταφοράς, μισθωθεί πριν τις 6:30 το πρωί για μία αναχώρηση νωρίς το πρωί ή μετά τις 10:30 το βράδυ λόγω άφιξης αργά το βράδυ. Ως αποδεικτικά, που πρέπει να προσκομίζονται στις ανωτέρω περιπτώσεις, θεωρούνται οι κάρτες επιβίβασης (Boarding Cards) του μετακινούμενου και η υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/86 για την παραπάνω αδυναμία μετακίνησης με δημόσιο μέσο μεταφοράς.
- Σε κάθε περίπτωση η οποιαδήποτε παρέκκλιση από τα παραπάνω απαιτεί ad hoc έγκριση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Ερευνών ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα του Επιστημονικά Υπευθύνου.

Οι δαπάνες μίσθωσης parking δεν είναι επιλέξιμες και δεν αποζημιώνονται.

II. Μετακινήσεις εξωτερικού

- Έξοδα διανυκτέρευσης:
Το καταβαλλόμενο ποσό σε κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ορίζεται μέχρι του ποσού των €220,00 για διαμονή και πρωινό.
- Ημερήσια αποζημίωση:

ιση με €100,00 η οποία θα καταβάλλεται ολόκληρη για κάθε διανυκτέρευση του μετακινούμενου εκτός έδρας στο εξωτερικό. Ημερήσια αποζημίωση καταβάλλεται ολόκληρη και για την ημέρα επιστροφής, όταν συμπίπτει με την ημέρα λήξης εργασιών. Σε περίπτωση που βάσει του προγράμματος του συνεδρίου παρέχονται γεύματα ή/και δείπνα από τον διοργανωτή του συνεδρίου, μειώνεται αντίστοιχα η καταβλητέα ημερήσια αποζημίωση.

A. Ολόκληρη (100€):

- 1) Όταν καταβάλλονται δαπάνες διανυκτέρευσης.
- 2) Όταν η διανυκτέρευση γίνεται σε σπίτι φιλικού περιβάλλοντος του μετακινούμενου.
- 3) Όταν κατά την επιστροφή τους, λόγω των συγκοινωνιακών συνθηκών, οι μετακινούμενοι είναι υποχρεωμένοι να διανυκτερεύσουν σε πλοίο ή σε τρένο ή σε αεροδρόμιο.
- 4) Όταν οι μετακινούμενοι διανυκτερεύουν στην ύπαιθρο.
- 5) Για την ημέρα επιστροφής, μόνο όταν αυτή συμπίπτει με την ημέρα λήξης εργασιών.

• Έξοδα μετακίνησης

Σε περίπτωση χρησιμοποίησης δημόσιου μεταφορικού μέσου, ολόκληρο το ποσό των εισιτηρίων συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας γραφείου ταξιδίων (service fee), όχι όμως των τυχόν προστίμων που επιβάλλονται μετά την έκδοση του αρχικού εισιτηρίου. Απαραίτητη για κάθε καταβολή του κόστους των αεροπορικών εισιτηρίων οικονομικής και μόνο θέσης είναι η προσκόμιση των καρτών επιβίβασης (Boarding Cards). Σε περιπτώσεις που το εισιτήριο δεν περιλαμβάνει μεταφορά αποσκευής, δικαιολογείται το κόστος για μια (1) αποσκευή. Δεν καλύπτεται δαπάνη για δεύτερη αποσκευή ή για βάρος επιπλέον του προβλεπόμενου. Αποδεκτά είναι και τα ηλεκτρονικά εισιτήρια, εφόσον αναγράφουν το κόστος του εισιτηρίου και συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση (ν.1599/86) του μετακινούμενου ότι δεν καλύπτονται ή δεν θα καλυφθούν από άλλη πηγή χρηματοδότησης εκτός των πιστώσεων του συγκεκριμένου προγράμματος και δεν θα εμφανιστούν ως έξοδα που εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα. Καταβάλλονται επίσης δαπάνες αγοράς εισιτηρίων ή/και άλλων αποδεικτικών δημοσίων μέσων μεταφοράς αστικής συγκοινωνίας.

Όταν η μετακίνηση γίνεται με ιδιωτικής χρήσης μέσο μεταφοράς, με προσωπική του ευθύνη για τυχόν ατύχημα ή ζημιά, τότε στον

μετακινούμενο καταβάλλεται αποζημίωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στον πίνακα της σελίδας http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_en (σε συμφωνία και κατ' αναλογία με τα ισχύοντα για το ERASMUS+ - ProgrammeGuide). Ως ημέρες ταξιδιού δικαιολογούνται μόνο οι απαιτούμενες για τη μετακίνηση με το ανάλογο δημόσιο μεταφορικό μέσο. Κατά τα λοιπά, ισχύουν όσα αναφέρονται για τις μετακινήσεις του εσωτερικού.

Επίσης, διευκρινίζεται ότι:

1. Έξοδα διανυκτέρευσης αναγνωρίζονται στις εξής περιπτώσεις:

α. Όταν η απόσταση από την έδρα του μετακινούμενου είναι μεγαλύτερη από εκατόν εξήντα (160) χιλιόμετρα, εφόσον κινείται με ιδιόκτητο ή υπηρεσιακό αυτοκίνητο και μεγαλύτερη από εκατόν είκοσι (120) χιλιόμετρα, όταν κινείται με συγκοινωνιακό μέσο. Για μετακινήσεις από την ηπειρωτική στη νησιωτική Χώρα και αντίστροφα σε απόσταση μεγαλύτερη από είκοσι (20) ναυτικά μίλια. Σε περίπτωση που η μετακίνηση πραγματοποιείται και στην ηπειρωτική και στη νησιωτική Χώρα, η συνολική απόσταση από την έδρα του μετακινούμενου μέχρι τον τόπο προορισμού υπολογίζεται σε χιλιόμετρα.

β. Όταν υπάρχει αντικειμενική αδυναμία επιστροφής του μετακινούμενου στην έδρα του, ανεξάρτητα από τις προϋποθέσεις της προηγούμενης περίπτωσης, η οποία βεβαιώνεται από την οικεία αστυνομική, λιμενική ή αερολιμενική Αρχή. Σε περίπτωση που δεν προσκομισθεί η βεβαίωση αυτή, η σχετική δαπάνη δεν νομιμοποιείται και απορρίπτεται.

γ. Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση που απαιτείται μετακίνηση απασχολούμενων σε έργων μεταξύ των δύο campuses της Θεσσαλονίκης (Θέρμης & Σίνδου) θα χορηγείται χιλιομετρική αποζημίωση στους μετακινούμενους σύμφωνα με τους όρους του παρόντος.

2. Για την καταβολή των εξόδων συμμετοχής σε συνέδρια (εσωτερικού ή/και εξωτερικού) απαιτείται η πρωτότυπη απόδειξη για το κόστος συμμετοχής (registration fee), το πρόγραμμα του συνεδρίου από το οποίο θα αποδεικνύεται η ανακοίνωση επιστημονικής εργασίας (oral ή poster presentation) και βεβαίωση συμμετοχής από την Οργανωτική Επιτροπή του συνεδρίου. Σε περίπτωση που βάσει του προγράμματος του συνεδρίου

παρέχονται γεύματα ή/και δείπνα από τον διοργανωτή του συνεδρίου, μειώνεται αντίστοιχα η καταβλητέα ημερήσια αποζημίωση.

3. Για τους απασχολούμενους με συμβάσεις εργασίας ή συμβάσεις ανάθεσης έργου – μέλη ομάδων εκτέλεσης προγραμμάτων, ημερήσια αποζημίωση καταβάλλεται όταν μετακινούνται εκτός έδρας (ήτοι εκτός της έδρας της πόλης εργασίας τους) με την απαραίτητη προϋπόθεση να υπάρχει σχετική συμβατική πρόβλεψη. Για όσους εξ αυτών ασκούν ελεύθερο επάγγελμα η προβλεπόμενη κατά τα ανωτέρω ημερήσια αποζημίωση καταβάλλεται με αποδεικτικά δαπανών σύμφωνα με τον ΚΦΑΣ. Για την περίπτωση που τα αποδεικτικά δαπανών δεν καλύπτουν ολόκληρο το ποσό της ημερήσιας αποζημίωσης, τότε το υπόλοιπο ποσό καταβάλλεται έναντι ΤΠΥ που εκδίδει ο ελεύθερος επαγγελματίας.

Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι:

1. Ως έδρα ορίζεται η Υπηρεσία, όπου υπηρετεί ο μετακινούμενος (διευκρινίζεται ότι αφορά στον τόπο εργασίας του campus στο οποίο απασχολείται), διαφορετικά η κατοικία του σε περίπτωση που αυτή βρίσκεται πλησιέστερα στον τόπο προορισμού (ΕΣ 271/2016, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ) ή στην περίπτωση που ο μετακινούμενος είναι ιδιώτης.
2. Ως ημέρα εκτός έδρας ορίζεται κάθε ημέρα μετακίνησης του μετακινούμενου εκτός της έδρας του, ανεξάρτητα εάν διανυκτερεύει ή επιστρέφει αυθημερόν. Στις ημέρες εκτός έδρας περιλαμβάνεται και η ημέρα επιστροφής, εφόσον αυτή συμπίπτει με την ημέρα λήξης της εργασίας του μετακινούμενου ενώ δεν περιλαμβάνεται όταν αξιοποιείται αποκλειστικά για την επιστροφή του μετακινούμενου.
3. Ως διαδοχική μετακίνηση ορίζεται η μετάβαση διαδοχικά σε περισσότερες από μια περιοχές για εκτέλεση υπηρεσίας σε κάθε μια από αυτές. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι μια μετακίνηση χαρακτηρίζεται ως διαδοχική μόνο όταν ο μετακινούμενος προβλέπεται να μεταβεί σε περισσότερες πόλεις για εκτέλεση υπηρεσίας σε κάθε μια από αυτές και όχι απλά να περάσει από αυτές μεταβαίνοντας στον τόπο προορισμού, όπου πρόκειται να παράσχει τις υπηρεσίες του.

4. Ως κατοικία ορίζεται ο τόπος όπου ο μετακινούμενος έχει την κύρια και μόνιμη εγκατάστασή του, όπως αυτό αποδεικνύεται από την δήλωση φορολογίας εισοδήματος αυτού.
5. Οι απαιτούμενες εντολές μετακίνησης προς τους μετακινούμενους υποβάλλονται απαραίτητα στη Μ.Ο.Δ.Υ./ΕΛΚΕ, υπό τον όρο της ολοκλήρωσης της διαδικασίας ανάληψης υποχρέωσης, είτε κατά τη διαδικασία εντολής εξόφλησης της συγκεκριμένης δαπάνης, είτε κατά τη διαδικασία απόδοσης της αντίστοιχης προκαταβολής. Για τις μετακινήσεις με Ι.Χ. απαιτείται και η υποβολή στη Μ.Ο.Δ.Υ./ΕΛΚΕ από τους μετακινούμενους με ιδιόκτητο μεταφορικό μέσο (δικό τους ή μέλους της οικογένειάς τους), υπεύθυνης δήλωσης (ν. 1599/86) στην οποία θα αναφέρονται ο αριθμός κυκλοφορίας του αυτοκινήτου και η κυριότητά του από τον μετακινούμενο ή/και μέλος της οικογένειάς του. Η πιο πάνω υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται μία και μόνο φορά για κάθε έργο. Για τη δικαιολόγηση της μετακίνησης με Ι.Χ. υποβάλλονται επίσης η άδεια κυκλοφορίας του Ι.Χ. αυτοκινήτου και η άδεια οδήγησης.
6. Για την περίπτωση διαμονής σε ξενοδοχεία, οι αντίστοιχες πρωτότυπες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών πρέπει να εκδίδονται στα στοιχεία του διαμένοντος – μετακινούμενου (άρθρο 72 παρ. 6 του ν. 4610/2019). Τα ανωτέρω παραστατικά πρέπει να εξοφλούνται από τον μετακινούμενο και να επισυνάπτεται το αποδεικτικό εξόφλησης.
7. Αποκλειστικά και μόνο, στις περιπτώσεις κινήσεων για εκτέλεση εργασιών ερευνητικών προγραμμάτων (λ.χ. για μετρήσεις πεδίου, καταγραφές κλπ), κατά τις οποίες ο υπολογισμός των διανυθέντων χιλιομέτρων με το πάγιο σύστημα υπολογισμού τους - αποστάσεις από οικισμό σε οικισμό - είναι επίπονος και πάντως δεν μπορεί να είναι ακριβής, λόγω των πολλών παρεκκλίσεων και διαδρομών σε μη καταγεγραμμένα, από άποψη αποστάσεων, οδικά δίκτυα, ισχύουν τα εξής: Ο υπολογισμός του κόστους μετακίνησης στις παραπάνω περιγραφόμενες περιπτώσεις, πρέπει να γίνεται βάσει πραγματικώς διανυθέντων χιλιομέτρων σύμφωνα με υπεύθυνη δήλωση (ν. 1599/86) του μετακινούμενου.
8. Η κατάθεση των πρωτοτύπων δικαιολογητικών για την καταβολή των δαπανών των μετακινήσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 15 ημέρες από την ημερομηνία της πραγματοποίησης της εκάστοτε μετακίνησης.

9. Οι ειδικοί συμβατικοί όροι καθορισμού ορίων της εκτός έδρας αποζημίωσης και των εξόδων μετακίνησης και διαμονής σε εκτελούμενα από το Δι.Πα.Ε. προγράμματα/έργα υπερισχύουν των κανόνων της παρούσας απόφασης και γίνονται αποδεκτοί κατά τη διαδικασία αποδοχής διαχείρισης κάθε προγράμματος από την Ε.Ε.Δι./ΕΛΚΕ.
10. Ειδικότερα για τις ενταγμένες πράξεις του **ΕΣΠΑ 2014-2020** εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις **της υποπαραγράφου Δ9 της παραγράφου Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (ΦΕΚ 94/Α')** «**Δαπάνες μετακινούμενων εντός και εκτός επικράτειας**», **καθώς και της εγκυκλίου ΓΛΚ** Αρ.Πρωτ. οικ. 2/74450/ΔΕΠ/ 24/11/2015 (ΑΔΑ:ΩΨΘΩΗ-ΓΑ2), σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 65 παρ. 2 του ν. 4485/2017 και τη διάταξη του άρθρου 13 της υπ' αριθ. 137675/ΕΥΘΥ1016 ΥΠΑΣΥΔ με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"» (ΦΕΚ 5968/31.12.2018), σύμφωνα με την παρακάτω κωδικοποίηση:

III. Μετακινήσεις Εσωτερικού και Εξωτερικού Πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020

ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ I	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ II
Μετακινούμενος	Πρύτανης, Πρόεδρος ΔΕ Αντιπρύτανης, Αντιπρόεδρος ΔΕ, Μέλη ΔΕΠ	Δημόσιοι Λειτουργοί, Δημόσιοι Υπάλληλοι, Μέλη ΕΕΔΙΠ, Λοιποί μετακινούμενοι
Κατηγορία μετακινούμενων	Με αεροπλάνο στην οικονομική θέση, πλοίο και τρένο στην Α' θέση, δικαίωμα χρήσης	Με αεροπλάνο στην οικονομική θέση, πλοίο και τρένο στην Β'

<p>-</p> <p>Μέσα</p> <p>Μετακίνησης</p>	<p>κλινάμαξας Α' θέσης</p>	<p>θέση.</p> <p>Δικαίωμα χρήσης κλινάμαξας Β' θέσης (μόνον για το εξωτερικό)</p>
<p>Χιλιομετρική</p> <p>Αποζημίωση</p>	<p>Επιτρέπεται σε ειδικές περιπτώσεις η μετακίνηση με όχημα ιδιωτικής χρήσης για την οποία χορηγείται χιλιομετρική αποζημίωση 0,15€ καθώς και η δαπάνη διοδίων μέσω του εθνικού οδικού δικτύου.</p>	
<p>Έξοδα</p> <p>Διανυκτέρευσης</p> <p>εσωτερικού</p>	<p>Αποζημίωση έως 80,00€ ανά διανυκτέρευση. Ειδικά για διαμονή εντός των ορίων των Δήμου Αθηνών και Θεσσαλονίκης η παραπάνω αποζημίωση ανέρχεται έως 96,00€.</p>	<p>Αποζημίωση έως 60,00€ ανά διανυκτέρευση. Ειδικά για διαμονή εντός των ορίων των Δήμου Αθηνών και Θεσσαλονίκης η παραπάνω αποζημίωση ανέρχεται έως 72,00€.</p>
<p>Ημερήσια</p> <p>Αποζημίωση</p> <p>εσωτερικού</p>	<p>Ημερήσια αποζημίωση εσωτερικού (συμπεριλαμβανομένης της ημέρας αναχώρησης) 40,00€. Επισημαίνεται ότι ημερήσια αποζημίωση για την ημέρα επιστροφής (ως ημέρα επιστροφής θεωρείται η επόμενη μέρα από τη λήξη των εργασιών) δεν καταβάλλεται.</p>	

Σημειώνεται ότι επιπλέον των ανωτέρω απαραίτητων δικαιολογητικών, απαιτείται η έγκριση του αιτήματος μετακίνησης από την Επιτροπή Ερευνών (συμπλήρωση αιτήματος μέσω WebResCom πριν τη διενέργεια της μετακίνησης).

Ιδιαίτερα για την **ημερήσια αποζημίωση εσωτερικού**, αυτή καταβάλλεται:

A. Ολόκληρη :

α. Όταν καταβάλλονται δαπάνες διανυκτέρευσης.

β. Όταν οι μετακινούμενοι διανυκτερεύουν σε φιλικό σπίτι σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4336/2015, δηλ. όταν διανύεται η αναγκαία χιλιομετρική απόσταση.

γ. Όταν οι μετακινούμενοι, κατά την επιστροφή τους, είναι υποχρεωμένοι, λόγω των συγκοινωνιακών συνθηκών, να διανυκτερεύσουν σε πλοίο ή σε τρένο.

δ. Όταν οι μετακινούμενοι διανυκτερεύουν στην ύπαιθρο, ανεξαρτήτως χιλιομετρικής απόστασης.

ε. Για την ημέρα επιστροφής, όταν συμπίπτει με την ημέρα λήξης εργασιών. Αντιθέτως, επισημαίνεται ότι δεν καταβάλλεται ημερήσια αποζημίωση για την ημέρα επιστροφής, όταν αυτή είναι η επόμενη της λήξης των εργασιών. Παράδειγμα: υπάλληλος του οποίου η εντολή μετακίνησης αναφέρει ως ημέρα λήξης της εργασίας του εκτός έδρας την Πέμπτη. Εάν αυτός επιστρέψει στην έδρα του την ίδια ημέρα, θα λάβει την ημερήσια αποζημίωση. Αντιθέτως εάν επιστρέψει την επόμενη ημέρα, δηλαδή την Παρασκευή, τότε δεν του καταβάλλεται καμία αποζημίωση για την ημέρα επιστροφής.

Β. Κατά το ήμισυ, όταν ο μετακινούμενος επιστρέφει αυθημερόν και η απόσταση του προορισμού από την έδρα του είναι i) μεγαλύτερη από εκατόν εξήντα (160) χιλιόμετρα, εφόσον κινείται με ιδιόκτητο ή υπηρεσιακό αυτοκίνητο, ή ii) μεγαλύτερη από εκατόν είκοσι (120) χιλιόμετρα, όταν κινείται με συγκοινωνιακό μέσο, ή iii) μεγαλύτερη από είκοσι (20) ναυτικά μίλια για μετακινήσεις από την ηπειρωτική στη νησιωτική Χώρα και αντίστροφα.

Γ. Κατά το ένα τέταρτο (1/4), δηλαδή 10 €, για τις αυθημερόν εκτός έδρας μετακινήσεις, δηλαδή για μετακινήσεις άνω των πενήντα χιλιομέτρων με αυθημερόν επιστροφή στην έδρα του υπαλλήλου.

Έξοδα Διανυκτέρευσης εξωτερικού	Αποζημίωση έως 220,00€ ανά διανυκτέρευση. Σε περίπτωση διανυκτέρευσης σε ξενοδοχεία ή καταλύματα της Νέας Υόρκης των Η.Π.Α., το ανωτέρω ποσό προσαυξάνονται κατά εκατό (100) ευρώ	Αποζημίωση έως 160,00€ ανά διανυκτέρευση. Σε περίπτωση διανυκτέρευσης σε ξενοδοχεία ή καταλύματα της Νέας Υόρκης των Η.Π.Α., το ανωτέρω ποσό προσαυξάνονται κατά εκατό (100) ευρώ
Ημερήσια Αποζημίωση εξωτερικού	Ημερήσια αποζημίωση εξωτερικού (συμπεριλαμβανομένης της ημέρας αναχώρησης) 100, 80 ή 60€ ανάλογα με την κατηγορία χώρας του παραρτήματος της εγκυκλίου ΓΛΚ Αρ.Πρωτ. οικ. 2/74450/ΔΕΠ/24/11/2015	Ημερήσια αποζημίωση εξωτερικού (συμπεριλαμβανομένης της ημέρας αναχώρησης) 80, 60 ή 50€ ανάλογα με την κατηγορία χώρας του παραρτήματος της εγκυκλίου ΓΛΚ Αρ.Πρωτ. οικ.

	(ΑΔΑ:ΩΨΘΩΗ-ΓΑ2).	2/74450/ΔΕΠ/24/11/2015 (ΑΔΑ:ΩΨΘΩΗ-ΓΑ2) .
--	------------------	---

Ιδιαίτερα για την **ημερήσια αποζημίωση εξωτερικού**, αυτή καταβάλλεται:

A. Ολόκληρη:

α. Για την ημέρα μετάβασης καθώς και την ημέρα επιστροφής μόνο όταν αυτή συμπίπτει με την ημέρα λήξης των εργασιών.

β. Για κάθε ημέρα παραμονής και διανυκτέρευσης στη χώρα μετάβασης.

B. Μειωμένη κατά πενήντα τοις εκατό (50%):

α. Όταν πραγματοποιείται μετακίνηση των υπηρετούντων στο εξωτερικό για εκτέλεση υπηρεσίας ή με ειδική αποστολή ή εκπαίδευση στην ίδια ή άλλη χώρα του εξωτερικού με αυθημερόν επάνοδο στην έδρα τους.

β. Σε περίπτωση αυθημερόν μετάβασης και επιστροφής από την Ελλάδα στο εξωτερικό.

γ. Σε περίπτωση καταβολής μέρους της αποζημίωσης αυτής από άλλο φορέα, καταβάλλεται ποσό μέχρι τη συμπλήρωση του ποσού της αντίστοιχης αποζημίωσης.

Δ. Δεν παρέχεται ημερήσια αποζημίωση για την ημέρα επιστροφής, εφόσον αυτή είναι η επόμενη ημέρα από αυτή της λήξης των εργασιών.

IV. Ειδικές διατάξεις για τη μετακίνηση διδασκόντων και εισηγητών στα Προγράμματα Σπουδών του Δι.Πα.Ε. και του Πανεπιστημιακού Κέντρου Διεθνών Προγραμμάτων Σπουδών

Για την περίπτωση μετακίνησης διδασκόντων ή/και εισηγητών (ημεδαπών και αλλοδαπών) με μόνιμη κατοικία εκτός της έδρας του Πανεπιστημίου, του Πανεπιστημιακού Κέντρου Διεθνών Προγραμμάτων Σπουδών στη Θεσσαλονίκη, καθώς και του αντίστοιχου campus όπου παρέχεται το πρόγραμμα σπουδών, προκειμένου να παρέχουν διδασκαλία σε προγράμματα σπουδών των Σχολών του Πανεπιστημίου, του Πανεπιστημιακού Κέντρου Διεθνών Προγραμμάτων Σπουδών του Δι.Πα.Ε. ή/και σε προγράμματα του ΚΕΔΙΒΜ/Δι.Πα.Ε. ισχύουν τα ακόλουθα:

Έξοδα Διανυκτέρευσης: Καλύπτεται το καταβαλλόμενο ποσό από τον διδάσκοντα σε κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας, με ανώτατο όριο τα **€80/διανυκτέρευση** με πρωϊνό⁵. Οι διδάσκοντες/εισηγητές πρέπει να καλύπτουν οι ίδιοι το ξενοδοχείο, να εκδίδεται το σχετικό παραστατικό στα στοιχεία του διαμένοντος στο ξενοδοχείο και το πρωτότυπο παραστατικό να αποστέλλεται στον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., προκειμένου να καταβληθεί το αναλογούν ποσό. Προϋπόθεση κάλυψης της δαπάνης μετακίνησης διδάσκοντος/εισηγητή είναι η ύπαρξη επαρκούς προϋπολογισμού στον συγκεκριμένο κωδικό του έργου και η τήρηση της διαδικασίας ανάληψης υποχρέωσης για τη δέσμευση της συγκεκριμένης δαπάνης μετακίνησης του διδάσκοντος πριν τη διενέργεια της μετακίνησης.

Έξοδα ταξιδιού: Ανεξαρτήτως του μέσου μετακίνησης (αυτοκίνητο, τρένο, πλοίο ή αεροπλάνο) καταβάλλεται ανώτατη αποζημίωση για την κάλυψη του κόστους μετακίνησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρακάτω πίνακα (σε συμφωνία και κατ' αναλογία με τα ισχύοντα για το ERASMUS+ - ProgrammeGuide). Στο ποσό αυτό δύναται να συμπεριλαμβάνεται το κόστος χρήσης δημόσιου μέσου μεταφοράς, εφόσον εμπίπτει στο κατώτερο πλαφόν.

Ποσό	Κανόνας κατανομής
Για αποστάσεις μεταξύ 10 και 99 χλμ.: Έως 20 EUR ανά διδάσκοντα	Ανάλογα με την απόσταση του συμμετέχοντα. Οι αποστάσεις πρέπει να υπολογίζονται με βάση τον μετρητή αποστάσεων που υποστηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο διδάσκων πρέπει να δηλώνει την απόσταση ενός ταξιδιού απλής μετάβασης για τον υπολογισμό του ποσού της αποζημίωσης που θα χορηγηθεί για το ταξίδι μετ' επιστροφής ⁷ .
Για αποστάσεις μεταξύ 100 και 499 χλμ.: Έως 180 EUR ανά διδάσκοντα	
Για αποστάσεις μεταξύ 500 και 1999 χλμ.: Έως 275 EUR ανά διδάσκοντα	
Για αποστάσεις μεταξύ 2000 και 2999 χλμ.: Έως 360 EUR ανά διδάσκοντα	

⁵Εφόσον προβλέπεται σχετική εκ του νόμου υποχρέωση, καταβάλλεται επιπλέον και ο φόρος διανυκτέρευσης.

⁶http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_en

⁷Για παράδειγμα, εάν ένας διδάσκων από το Λονδίνο (Ενωμένο Βασίλειο) μεταβεί στη Θεσσαλονίκη (έδρα του Δι.Πα.Ε.), ο αιτών αποζημίωσης θα πρέπει α) να υπολογίσει την απόσταση Λονδίνο-Θεσσαλονίκη (2.133,55 χλμ.)· β) να επιλέξει το ισχύον εύρος απόστασης ταξιδιού (δηλαδή, μεταξύ 2000 και 2.999 χλμ.) και γ) να υπολογίσει την αποζημίωση από το Λονδίνο στη Θεσσαλονίκη και την επιστροφή (360 ευρώ).

Για αποστάσεις μεταξύ 3000 και 3999 χλμ.: Έως 530 EUR ανά διδάσκοντα	
Για αποστάσεις μεταξύ 4000 και 7999 χλμ.: Έως 820 EUR ανά διδάσκοντα	

Σημειώνεται ότι:

1. Για την περίπτωση διαμονής σε ξενοδοχεία, οι αντίστοιχες πρωτότυπες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών πρέπει να εκδίδονται στα στοιχεία του διαμένοντος – διδάσκοντα. Τα ανωτέρω παραστατικά πρέπει να εξοφλούνται από τον διδάσκοντα.
2. Τα εισιτήρια μετακίνησης εκδίδονται με ευθύνη και εξοφλούνται από τον διδάσκοντα. Για την περίπτωση που η δαπάνη του εισιτηρίου είναι μικρότερη από την παραπάνω ανώτατη αναφερόμενη (ανάλογα με την απόσταση από την έδρα του διδάσκοντα μέχρι το campus όπου παρέχεται διδασκαλία), αποζημιώνεται η αντίστοιχη δαπάνη.

Όλα τα παραπάνω παραστατικά (συνοδευόμενα από τα απαραίτητα δικαιολογητικά π.χ. τιμολόγια ξενοδοχείου, τιμολόγια έκδοσης εισιτηρίων, boarding cards, αποδείξεις διοδίων κ.λπ.), υποβάλλονται στη Μ.Ο.Δ.Υ./ΕΛΚΕ με μέριμνα και ευθύνη του Επιστημονικού Υπευθύνου, εντός 15 ημερών μετά την ολοκλήρωση της μετακίνησης, για τον προβλεπόμενο έλεγχο και την εκκαθάριση – πληρωμή των αντίστοιχων αποζημιώσεων στους διδάσκοντες/εισηγητές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κωδικοποίηση ΝΟΜΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4336/2015 (Α94, 14.8.2015)

Συνταξιοδοτικές διατάξεις – Κύρωση του Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.9:

ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ, Ισχύς: από 8.1.2016

Παρ. 8 του άρθρου 1 Εντός έδρας μετακίνηση	Ως εντός έδρας μετακίνηση, λογίζεται αυτή που πραγματοποιείται σε απόσταση μέχρι 50 χιλ. ή 20 ναυτικά μίλια από την έδρα του μετακινούμενου
Παρ. 9 του άρθρου 1 Εκτός έδρας μετακίνηση	Λογίζεται η μετακίνηση που πραγματοποιείται πέραν των 50 χιλ. ή των 20 ναυτικών μιλίων από την έδρα του μετακινούμενου
Παρ. 1 του άρθρου 3 Όριο ημερών μετακίνησης	Ανώτατος επιτρεπτός αριθμός ημερών μετακίνησης εξήντα (60) ανά έτος ⁸
Παρ. 4 του άρθρου 4 Αποφάσεις Μετακίνησης	Οι σχετικές αποφάσεις εκδίδονται πριν από την ημερομηνία αναχώρησης από το αρμόδιο όργανο και περιλαμβάνουν (ονοματεπώνυμο μετακινούμενου, ημερομηνίες αναχώρησης – επιστροφής, αριθμό ημερών και διανυκτερεύσεων, μέσο και σκοπό. Σε εξαιρετική περίπτωση δύναται να πραγματοποιηθεί μετακίνηση με προφορική εντολή και με έγκριση της σχετικής απόφασης εντός δεκαήμερου από την ημέρα επιστροφής
Παρ. α και β του άρθρου 5 Θέσεις μετακινούμενων (με πλοίο και τρένο στην Α θέση και με αεροπλάνο στην οικονομική θέση για το εσωτερικό και εξωτερικό) Κατηγορία Ι	Γενικοί Γραμματείς Υπουργείων, Προϊστάμενοι επιπέδου Διεύθυνσης και αντίστοιχης Μονάδας
Παρ. α και β του άρθρου 5 Θέσεις μετακινούμενων (με πλοίο και τρένο στη θέση Β και στην οικονομική θέση για αεροπλάνο στο εσωτερικό	Προϊστάμενοι επιπέδου τμήματος απλοί μετακινούμενοι

⁸Σημειωτέον ότι σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 65 του ν. 4485/2017, οι ημέρες εκτός έδρας των μετακινούμενων για τις ανάγκες εγκεκριμένου έργου δεν υπολογίζονται για τη συμπλήρωση του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου ημερών μετακίνησης εκτός έδρας που τυχόν ισχύει για το προσωπικό των Α.Ε.Ι.

και το εξωτερικό) Κατηγορία II	
Άρθρο 7 Έξοδα κίνησης	Αποζημιώνονται τα αντίτιμα όλων των μέσων μαζικής μεταφοράς που χρησιμοποιούν οι μετακινούμενοι κατά την αναχώρηση και επιστροφή τους Επιτρέπεται η χρησιμοποίηση ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτου στις εξής περιπτώσεις: α) για μετακινήσεις εκτός έδρας και μέσα στα όρια του νομού, ανεξάρτητα από την εξυπηρέτηση συγκοινωνιακών μέσων β) για διαδοχικές μετακινήσεις γ) στη νησιωτική χώρα, όταν προβλέπεται διαδοχική μετακίνηση εντός νησιού.

Παρ. 6 του άρθρου 7 Μίσθωση ταξί η επιβατικού αυτοκινήτου	Επιτρέπεται η χρήση ταξί στην περίπτωση που δεν υπάρχει συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση στον τόπο μετάβασης του μετακινούμενου ή μίσθωση επιβατικού αυτοκινήτου, όταν το κόστος της μίσθωσης είναι μικρότερο από το αντίστοιχο της χρήσης ταξί. Στη περίπτωση αυτή αναγνωρίζεται το κόστος μίσθωσης και η χιλιομετρική αποζημίωση.
Άρθρο 8 Χιλιομετρική αποζημίωση	Το ύψος της χιλιομετρικής αποζημίωσης για τις εντός και εκτός έδρας μετακινήσεις καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Με όμοια απόφαση καθορίζεται και το όριο χιλιομέτρων ανά μήνα για τις εντός έδρας μετακινήσεις, εφόσον χρησιμοποιείται ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητο.
Εδ. α και β του άρθρου 10 Έξοδα διανυκτέρευσης στο εσωτερικό	Η δαπάνη διανυκτέρευσης αναγνωρίζεται στη περίπτωση που η έδρα του μετακινούμενου απέχει τουλάχιστον 160 χιλιόμετρα και αυτός κινείται με ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητο ή 120 χιλιόμετρα με τη χρήση συγκοινωνιακού μέσου ως εξής : Κατηγορία I μέχρι 80€ Κατηγορία II μέχρι 60€ Τα ποσά αυτά προσαυξάνονται ανά κατηγορία κατά 20% για διαμονή στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.
Εδ α και β του άρθρου 19 Έξοδα διανυκτέρευσης στο εξωτερικό	Κατηγορία I μέχρι 220€ Κατηγορία II μέχρι 160€

<p>Άρθρο 11</p> <p>Ημερήσια αποζημίωση στο εσωτερικό</p>	<p>Η ημερήσια αποζημίωση ορίζεται στο ποσό των (σαράντα) 40€, ανεξάρτητα από τη θέση ή το βαθμό του μετακινούμενου.</p> <p>Καταβάλλεται ολόκληρη στις εξής περιπτώσεις: α) όταν μεσολαβεί διανυκτέρευση β) όταν η διανυκτέρευση πραγματοποιείται σε φιλικό σπίτι γ) όταν οι μετακινούμενοι κατά την επιστροφή τους διανυκτερεύουν σε πλοίο ή τρένο και όταν η ημέρα επιστροφής συμπίπτει με την ημέρα λήξης εργασιών.</p> <p>Καταβάλλεται κατά το ήμισυ :</p> <p>α) όταν ο μετακινούμενος επιστρέφει αυθημερόν και η έδρα του απέχει από το τόπο προορισμού του τουλάχιστον 160 χιλιόμετρα με ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητο ή 120 χιλιόμετρα με τη χρήση συγκοινωνιακού μέσου καθώς και αν πρόκειται για απόσταση μεγαλύτερη των 20 ναυτικών μιλίων 3) Καταβάλλεται το ¼ αυτής για τις αυθημερόν εκτός έδρας μετακινήσεις</p>												
<p>Άρθρο 17</p> <p>Ημερήσια αποζημίωση στο εξωτερικό</p>	<p>Η ημερήσια αποζημίωση καταβάλλεται σε ευρώ ανάλογα με την κατηγορία του μετακινούμενου και τη χώρα προορισμού του ως εξής :</p> <table border="1" data-bbox="632 976 1299 1200"> <thead> <tr> <th>ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΩΡΑΣ</th> <th>A</th> <th>B</th> <th>Γ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ I</td> <td>100€</td> <td>80€</td> <td>60€</td> </tr> <tr> <td>ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ II</td> <td>80€</td> <td>60€</td> <td>50€</td> </tr> </tbody> </table> <p>(ακολουθεί παράρτημα με την κατάταξη χωρών σε κατηγορίες)</p> <p>1) Η ημερήσια αποζημίωση καταβάλλεται ολόκληρη στις εξής περιπτώσεις:</p> <p>α) Για την ημέρα μετάβασης και επιστροφής, όταν συμπίπτει με τη λήξη εργασιών και β) για κάθε ημέρα παραμονής</p> <p>2) Καταβάλλεται κατά το ήμισυ όταν:</p> <p>α) η επιστροφή πραγματοποιείται αυθημερόν και</p>	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΩΡΑΣ	A	B	Γ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ I	100€	80€	60€	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ II	80€	60€	50€
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΩΡΑΣ	A	B	Γ										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ I	100€	80€	60€										
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ II	80€	60€	50€										
	<p>β) στην περίπτωση που παρέχεται ημιδιατροφή</p> <p>Καταβάλλεται μειωμένη κατά 75%, όταν καλύπτονται τα έξοδα διαμονής και διατροφής</p> <p>Σε περίπτωση κάλυψης μέρους της αποζημίωσης από άλλο φορέα καταβάλλεται το υπόλοιπο του ποσού που δικαιούται ο μετακινούμενος</p> <p>*Η ημερήσια αποζημίωση για την ημέρα επιστροφής δεν καταβάλλεται, παρά μόνο αν συμπίπτει με τη λήξη εργασιών</p>												

<p>Άρθρο 26</p> <p>Διατηρούμενες Διατάξεις</p>	<p>Διατηρούνται οι διατάξεις:</p> <p>α. της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3103/2003 (Α' 23), (κρατήσεις έως 5% για τα ασφαλιστικά ταμεία Αστυνομικών ΥΑ Υπ. Δημ. Τάξης)</p> <p>β. του άρθρου 155 του ν. 3566/2007 (Α' 117), (αποδοχές διπλωματών – Υπ Εξωτερικών)</p> <p>γ. του άρθρου 184 του ν. 3852/2010 (Α' 87), (Καλλικράτης – Περιφερειάρχες κλπ)</p> <p>δ. του άρθρου 23 του ν. 4027/2011 (Α' 233) (εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στο εξωτερικό) και οι υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατόπιν εξουσιοδότησης.</p>
<p>Άρθρο 27</p> <p>Κατάργηση διατάξεων</p>	<p>Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται τα άρθρα 1 έως 24 και 32 του ν. 2685/1999 (Α' 35) με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 23 του παρόντος, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του νόμου αυτού ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπονται από αυτόν, καθώς και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις.</p>

Σημειώτέον ότι η ισχύς της παρούσας υποπαραγράφου έχει αρχίσει από την 01.01.2017, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο με την υπ' αριθ. 10/21.12.2017 (θέμα 5) απόφαση της Ε.Ε.Δι. Κανονισμό Μετακινήσεων.

Παράρτημα κατάταξης χωρών

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ
ΑΥΣΤΡΙΑ	ΑΓΙΑ ΛΟΥΚΙΑ	ΑΓΙΟΣ ΜΑΡΤΙΝΟΣ
ΒΕΛΓΙΟ	ΑΓΙΟΣ ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΚΑΙ ΓΡΕΝΑΔΙΝΕΣ	ΑΓΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΑΙ ΝΕΒΙΣ
ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑ	ΑΓΙΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ	ΑΙΘΙΟΠΙΑ
ΓΑΛΛΙΑ	ΑΖΕΡΜΠΑΪΤΖΑΝ	ΑΛΒΑΝΙΑ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΑΙΓΥΠΤΟΣ	ΑΛΓΕΡΙΑ
ΔΑΝΙΑ	ΑΪΤΗ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΤΙΜΟΡ
ΕΛΒΕΤΙΑ	ΑΚΤΗ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣΤΟΥ	ΑΝΓΚΟΛΑ
ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ	ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΑΜΟΑ	ΑΝΤΙΓΚΟΥΑ ΚΑΙ ΜΠΑΡΜΠΟΥΝΤΑ
ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ	ΑΝΓΚΟΥΙΛΑ	ΑΡΟΥΜΠΑ
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	ΑΝΔΟΡΑ	ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ
ΙΑΠΩΝΙΑ	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	ΒΙΕΤΝΑΜ
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	ΑΡΜΕΝΙΑ	ΒΟΛΙΒΙΑ
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	ΒΟΡΕΙΑ ΚΟΡΕΑ
ΙΣΠΑΝΙΑ	ΒΑΝΟΥΑΤΟΥ	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΙΣΡΑΗΛ	ΒΑΤΙΚΑΝΟ	ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΟΥΙΑΝΑ
ΙΤΑΛΙΑ	ΒΕΡΜΟΥΔΕΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ
ΚΑΝΑΔΑΣ	ΒΟΡΕΙΕΣ ΜΑΡΙΑΝΕΣ ΝΗΣΟΙ	ΓΚΑΜΠΙΑ
ΚΑΤΑΡ	ΒΟΣΝΙΑ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ	ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ
ΚΟΥΒΕΙΤ	ΒΡΑΖΙΛΙΑ	ΓΟΥΙΑΝΑ
ΚΡΟΑΤΙΑ	ΒΡΕΤΑΝΙΚΕΣ ΠΑΡΘΕΝΟΙ ΝΗΣΟΙ	ΓΟΥΙΝΕΑ

ΚΥΠΡΟΣ	ΓΑΛΛΙΚΗ ΠΟΛΥΝΗΣΙΑ	ΓΟΥΙΝΕΑ-ΜΠΙΣΣΑΟΥ
ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΪΝ	ΓΚΑΜΠΟΝ	ΕΚΟΥΑΔΟΡ
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	ΓΚΑΝΑ	ΕΛ ΣΑΛΒΑΔΟΡ
ΜΑΛΤΑ	ΓΚΟΥΑΜ	ΕΡΥΘΡΑΙΑ
ΜΟΝΑΚΟ	ΓΟΥΑΔΕΛΟΥΠΗ	ΖΑΜΠΙΑ
ΜΠΑΧΡΕΙΝ	ΓΡΕΝΑΔΑ	ΖΙΜΠΑΜΠΟΥΕ
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΚΟΝΓΚΟ	ΙΝΔΙΑ
ΝΟΤΙΑ ΚΟΡΕΑ	ΔΟΜΙΝΙΚΑ	ΙΡΑΝ
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	ΔΟΜΙΝΙΚΑΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΚΑΜΕΡΟΥΝ
ΠΟΛΩΝΙΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΟΧΘΗ ΚΑΙ ΛΩΡΙΔΑ ΤΗΣ	ΚΑΜΠΟΤΖΗ
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	ΓΑΖΑΣ	ΚΟΛΟΜΒΙΑ
ΡΩΣΙΑ	ΕΣΘΟΝΙΑ	ΚΟΜΟΡΕΣ
ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ	ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ	ΚΟΣΤΑ ΡΙΚΑ
ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗ	ΙΟΡΔΑΝΙΑ	ΛΑΪΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΚΟΝΓΚΟ
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	ΙΡΑΚ	ΛΑΟΣ
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	ΙΣΗΜΕΡΙΝΗ ΓΟΥΙΝΕΑ	ΛΕΣΟΤΟ
ΣΟΥΗΔΙΑ	ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	ΚΕΝΤΡΟΑΦΡΙΚΑΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΛΙΒΕΡΙΑ
	ΚΕΝΥΑ	ΛΙΒΥΗ
	ΚΙΝΑ	ΜΑΓΙΟΤ
	ΚΙΡΓΙΖΙΑ	ΜΑΔΑΓΑΣΚΑΡΗ
	ΚΙΡΙΜΠΑΤΙ	ΜΑΚΑΟΥ
	ΚΟΥΒΑ	ΜΑΛΑΙΣΙΑ
	ΛΕΤΟΝΙΑ	ΜΑΛΛΑΟΥΙ
	ΛΙΒΑΝΟΣ	ΜΑΛΔΙΒΕΣ
	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	ΜΑΥΡΙΤΑΝΙΑ
	ΜΑΛΙ	ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ
	ΜΑΡΟΚΟ	ΜΙΑΝΜΑΡ
	ΜΑΡΤΙΝΙΚΑ	ΜΙΚΡΟΝΗΣΙΑ
	ΜΑΥΡΙΚΙΟΣ	ΜΟΛΔΑΒΙΑ
	ΜΕΞΙΚΟ	ΜΟΝΤΣΕΡΑΤ
		ΜΠΑΓΚΚΛΑΝΤΕΣ

ΜΟΖΑΜΒΙΚΗ	ΜΠΕΛΙΖ
ΜΟΓΓΟΛΙΑ	ΜΠΕΝΙΝ
ΜΠΑΡΜΠΑΝΤΟΣ	ΜΠΟΝΑΙΡ
ΜΠΑΧΑΜΕΣ	ΜΠΟΤΣΟΥΑΝΑ
ΜΠΡΟΥΝΕΪ	ΜΠΟΥΡΓΚΙΝΑ ΦΑΣΟ
ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ	ΜΠΟΥΡΟΥΝΤΙ
ΝΗΣΟΙ ΚΕΪΜΑΝ	ΜΠΟΥΤΑΝ
ΟΛΛΑΝΔΙΚΕΣ ΑΝΤΙΛΛΕΣ	ΝΑΜΙΜΠΙΑ
ΟΜΑΝ	ΝΑΟΥΡΟΥ
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	ΝΕΑ ΚΑΛΗΔΟΝΙΑ
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	ΝΕΠΑΛ
ΠΕΡΟΥ	ΝΗΣΙΑ ΜΑΡΣΑΛ
ΠΟΥΕΡΤΟ ΡΙΚΟ	ΝΗΣΟΙ ΚΟΥΚ
ΡΕΪΝΙΟΝ	ΝΗΣΟΙ ΤΟΥ ΣΟΛΟΜΩΝΤΑ
ΡΟΥΑΝΤΑ	ΝΙΓΗΡΑΣ
ΣΑΟ ΤΟΜΕ ΚΑΙ ΠΡΙΝΣΙΠΕ	ΝΙΓΗΡΙΑ
ΣΕΝΕΓΑΛΗ	ΝΙΚΑΡΑΓΟΥΑ
ΣΕΪΧΕΛΛΕΣ	ΝΙΟΥΕ
ΤΑΤΣΙΚΙΣΤΑΝ	ΝΟΤΙΟΣ ΑΦΡΙΚΗ
ΤΑΪΛΑΝΔΗ	ΟΥΑΛΙΣ ΚΑΙ ΦΟΥΤΟΥΝΑ
ΤΖΑΜΑΪΚΑ	ΟΥΓΚΑΝΤΑ

ΤΖΙΜΠΟΥΤΙ	ΟΥΚΡΑΝΙΑ
ΤΟΓΚΟ	ΟΝΔΟΥΡΑ
ΤΟΥΡΚΙΑ	ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ
ΤΡΙΝΙΝΤΑΝΤ ΚΑΙ ΤΟΜΠΑΓΚΟ	Π.Γ.Δ.Μ.
ΤΣΑΝΤ	ΠΑΚΙΣΤΑΝ
ΤΣΕΧΙΑ	ΠΑΛΑΟΥ
ΤΥΝΗΣΙΑ	ΠΑΝΑΜΑΣ
ΥΕΜΕΝΗ	ΠΑΠΟΥΑ ΝΕΑ ΓΟΥΙΝΕΑ
ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ	ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ
ΧΙΛΗ	ΠΑΡΘΕΝΕΣ ΝΗΣΟΙ
	ΠΡΑΣΙΝΟ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟ
	ΡΟΥΜΑΝΙΑ
	ΣΑΜΟΑ
	ΣΕΡΒΙΑ
	ΣΙΕΡΑ ΛΕΟΝΕ
	ΣΟΜΑΛΙΑ
	ΣΟΥΑΖΙΛΑΝΔΗ
	ΣΟΥΔΑΝ
	ΣΟΥΡΙΝΑΜ
	ΣΡΙ ΛΑΝΚΑ
	ΣΥΡΙΑ
	ΤΑΪΒΑΝ
	ΤΑΝΖΑΝΙΑ
	ΤΕΡΚΣ ΚΑΙ ΚΕΪΚΟΣ
	ΤΟΚΕΛΑΟΥ
	ΤΟΝΓΚΑ
	ΤΟΥΒΑΛΟΥ
	ΤΟΥΡΚΜΕΝΙΣΤΑΝ
	ΦΙΤΖΙ
	ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ

Παράρτημα 2

Εσωτερικός Κανονισμός Υποτροφιών

Το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος χορηγεί υποτροφίες στις εξής περιπτώσεις:

I. Χορήγηση Υποτροφιών βάσει του αρ. 59 παρ. 8 του ν. 4485/2017

Σύμφωνα με το άρθρο 59 παρ. 8 του ν.4485/2017 «Ποσοστό έως δέκα τοις εκατό (10%) των περιουσιακών ταμειακών διαθεσίμων, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης και απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι., μπορούν να χρησιμοποιούνται για να αναλαμβάνονται δαπάνες σε βάρος του προϋπολογισμού έργων/προγραμμάτων του Ε.Λ.Κ.Ε. για δαπάνες υποτροφιών και ερευνητικών/εκπαιδευτικών προγραμμάτων νέων επιστημόνων, καθώς και για δαπάνες δημοσίων συμβάσεων για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του Α.Ε.Ι. και του Ε.Λ.Κ.Ε.».

Οι υποτροφίες αυτές χαρακτηρίζονται ως **μη ανταποδοτικές** και αφορούν φοιτητές τρίτου κύκλου σπουδών.

Για τη χορήγησή τους ισχύουν τα εξής:

- Κάθε υποτροφίας προηγείται προκήρυξη το περιεχόμενο της οποίας θα καθορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης.
- Η σύμβαση που θα υπογράφεται δεν θα αναφέρει παραδοτέα ούτε συμμετοχή σε πακέτα εργασίας.
- Οι υπότροφοι δεν πρέπει να λαμβάνουν συγχρόνως υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε να συμμετέχουν σε άλλα συγχρηματοδοτούμενα ή ευρωπαϊκά προγράμματα που χειρίζεται ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. ή ο ΕΛΚΕ άλλου Πανεπιστημίου ή προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Ιδρύματος ή άλλου Πανεπιστημίου.
- Οι υπότροφοι δεν πρέπει να ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα ή να είναι υπάλληλοι σε οποιοδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα.

- Ο χρόνος χορήγησης υποτροφίας δεν πρέπει να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη του χρόνου φοίτησης του επωφελούμενου.
- Το ύψος της υποτροφίας, τα κριτήρια επιλογής και τυχόν άλλα ειδικότερα θέματα θα καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης.

Η διαδικασία επιλογής είναι η ακόλουθη:

Οι υποψήφιοι σύμφωνα με τη προκήρυξη θα καταθέτουν στη ΜΟΔΥ της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. εντός της προθεσμίας που τάσσει η προκήρυξη:

- (α) Αίτηση υποψηφιότητας,
- (β) Αντίγραφα πτυχίων όπου θα αναγράφεται ο βαθμός αυτών,
- (γ) Αντίγραφα Μεταπτυχιακών τίτλων, όπου θα αναγράφεται ο βαθμός αυτών,
- (δ) Βεβαίωση εγγραφής τους ως Υποψήφιων Διδασκόντων,
- (ε) Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα,
- (στ) Συστατικές επιστολές,
- (ζ) Υπεύθυνη δήλωση στην οποία ο υποψήφιος θα δηλώνει ότι δεν λαμβάνει υποτροφία από άλλο φορέα ως υποψήφιος διδάκτορας και ότι δεν ασκεί ελευθέριο επάγγελμα ή και ότι δεν υπάλληλος σε οποιοδήποτε φορέα και δεν συμμετέχει σε άλλα συγχρηματοδοτούμενα ή ευρωπαϊκά προγράμματα που χειρίζεται ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. ή ο ΕΛΚΕ άλλου Πανεπιστημίου ή προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Ιδρύματος ή άλλου Πανεπιστημίου.
- (η) Υπεύθυνη δήλωση στην οποία ο υποψήφιος θα δηλώνει ότι συναινεί στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στην αίτησή του και τηρούνται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή στον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. με σκοπό την αξιολόγηση, την επιλογή, την κατάρτιση σχετικών συμβάσεων και την πληρωμή των υποτροφιών και

(θ) Υπεύθυνη δήλωση σύμφωνα με την οποία σε περίπτωση διακοπής της φοίτησης ή αλλαγής των παραπάνω περιγραφέντων οικονομικών στοιχείων, θα ενημερώνει αμελλητί τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και η υποτροφία θα διακόπτεται.

Οι υποψηφιότητες θα αξιολογούνται από την Επιτροπή Αξιολόγησης και Επιλογής που συστήνεται ετήσια στον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και απαρτίζεται από μέλη ΔΕΠ του Ιδρύματος και η οποία θα αναλάβει την αξιολόγηση και κατάταξη των υποψηφίων, οι δε τυχόν υποβληθείσες ενστάσεις από τους υποψήφιους θα εξετάζονται από την Επιτροπή Ενστάσεων που συστήνεται ετήσια στον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και απαρτίζεται από μέλη ΔΕΠ του Ιδρύματος. Η τελική επιλογή θα γίνεται από την Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. με βάση τις εισηγήσεις της Επιτροπής Αξιολόγησης και Επιλογής.

II. Χορήγηση Υποτροφιών βάσει του αρ. 54 παρ. 2 του ν. 4009/2011

Σύμφωνα με το αρ. 54, παρ. 2 του ν.4009/2011, όπως τροποποιήθηκε με το αρ. 98 παρ. 6 του ν. 4547/2018 και το αρ. 33 του ν. 4559/2018 «2. Σε φοιτητές πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών μπορούν να παρέχονται από τα ιδρύματα στα οποία φοιτούν, ανταποδοτικές υποτροφίες με υποχρέωση, εκ μέρους των φοιτητών, να προσφέρουν εργασία με μερική απασχόληση, μέχρι σαράντα (40) ώρες μηνιαίως σε υπηρεσίες του ιδρύματος. Οι Ε.Α.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. μπορούν, επίσης, να χορηγούν ανταποδοτικές υποτροφίες σε υποψήφιους διδάκτορες και μεταδιδάκτορες της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ως αντάλλαγμα για την απασχόλησή τους στην υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων πράξεων στο οικείο Α.Ε.Ι., από πόρους που προέρχονται από τα προγράμματα αυτά και σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στο θεσμικό πλαίσιο υλοποίησής τους»).

Οι υποτροφίες αυτές χαρακτηρίζονται **ανταποδοτικές**, αφορούν φοιτητές πρώτου & δευτέρου κύκλου σπουδών.

Για τη χορήγησή τους ισχύουν τα εξής:

- Οι υπότροφοι πρέπει να είναι αποκλειστικά φοιτητές πρώτου ή δευτέρου κύκλου σπουδών του Πανεπιστημίου.
- Για τη χορήγηση της υποτροφίας απαιτείται η απασχόληση του υπότροφου σε υπηρεσίες του Ιδρύματος μέχρι 40 ώρες μηνιαίως. Η ωριαία αποζημίωση καθορίζεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία

(τις διατάξεις του ν. 4354/2015 και της με αριθ. 2/31029/ΔΕΠ εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών).

- Η σύμβαση που θα υπογράφεται θα αναφέρει σαφώς την υπηρεσία του Ιδρύματος στην οποία απασχολείται ο υπότροφος.
- Οι υπότροφοι δεν πρέπει να είναι ελεύθεροι επαγγελματίες ή υπάλληλοι σε οποιοδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα ή να συμμετέχουν σε άλλα συγχρηματοδοτούμενα ή ευρωπαϊκά προγράμματα που χειρίζεται ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. ή ο ΕΛΚΕ άλλου Πανεπιστημίου ή προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Ιδρύματος ή άλλου Πανεπιστημίου.

Τα κριτήρια επιλογής είναι τα εξής:

(1) Για τους φοιτητές πρώτου κύκλου:

- Η χορήγηση υποτροφίας θα γίνεται με βάση τη βαθμολογική επίδοση των φοιτητών και απαραίτητη προϋπόθεση είναι να έχουν περάσει οι υποψήφιοι όλα τα μαθήματα των προηγούμενων ακαδημαϊκών ετών.
- Σε περίπτωση ισοβαθμίας με βάση την αναλυτική βαθμολογία, θα συνυπολογίζεται η οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των υποψηφίων.

(2) Για τους φοιτητές δευτέρου κύκλου:

- Η χορήγηση υποτροφίας θα γίνεται με βάση τη βαθμολογία πτυχίου, τη συνάφεια του τίτλου σπουδών με το αντικείμενο της υποτροφίας, τον αριθμό και την ποιότητα των εργασιών που έχει συγγράψει, δημοσιεύσει ή/και ανακοινώσει σε επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια ο υποψήφιος.
- Σε περίπτωση ισοβαθμίας με βάση την αναλυτική βαθμολογία, θα συνυπολογίζεται η οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των υποψηφίων.

Η διαδικασία επιλογής είναι η ακόλουθη:

Κατόπιν πρόσκλησης που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος και του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., οι υποψήφιοι καταθέτουν στη ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

(α) Αίτηση υποψηφιότητας κατά περίπτωση για υποψηφίους πρώτου ή δευτέρου κύκλου σπουδών,

β) Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας πρώτου κύκλου σπουδών ή αντίγραφο πτυχίου όπου θα αναφέρεται ο βαθμός πτυχίου (για τους υποψήφιους του δευτέρου κύκλου σπουδών),

(γ) Αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος ή αντίγραφο της δήλωσης φόρου εισοδήματος του ίδιου έτους (έντυπο Ε1), αν κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης δεν έχει παραληφθεί το αντίστοιχο εκκαθαριστικό σημείωμα ή υπεύθυνη δήλωση ότι δεν υφίσταται υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος,

(δ) Υπεύθυνη δήλωση όπου ο υπότροφος θα δηλώνει ότι σε περίπτωση διακοπής της φοίτησης ή μετεγγραφής θα πρέπει να ενημερώνει αμελλητί τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και η υποτροφία θα διακόπτεται,

(ε) Υπεύθυνη δήλωση στην οποία ο υποψήφιος θα δηλώνει ότι δεν λαμβάνει υποτροφία από άλλο φορέα ως υποψήφιος διδάκτορας και ότι δεν ασκεί ελευθέριο επάγγελμα ή και ότι δεν υπάλληλος σε οποιοδήποτε φορέα και δεν συμμετέχει σε άλλα συγχρηματοδοτούμενα ή ευρωπαϊκά προγράμματα που χειρίζεται ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. ή ο ΕΛΚΕ άλλου Πανεπιστημίου ή προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Ιδρύματος ή άλλου Πανεπιστημίου.

(στ) Υπεύθυνη δήλωση στην οποία ο υποψήφιος θα δηλώνει ότι συναινεί στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στην αίτησή του και τηρούνται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή στον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. με σκοπό την αξιολόγηση, την επιλογή, την κατάρτιση σχετικών συμβάσεων και την πληρωμή των υποτροφιών.

Οι υποψηφιότητες θα αξιολογούνται από την Επιτροπή Αξιολόγησης και Επιλογής που συστήνεται ετήσια στον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και απαρτίζεται από μέλη ΔΕΠ του Ιδρύματος και η οποία θα αναλάβει την αξιολόγηση και κατάταξη των υποψηφίων, οι δε τυχόν υποβληθείσες ενστάσεις από τους υποψήφιους θα εξετάζονται από την Επιτροπή Ενστάσεων που συστήνεται ετήσια στον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και απαρτίζεται από μέλη ΔΕΠ του Ιδρύματος. Η τελική επιλογή

θα γίνεται από την Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. με βάση τις εισηγήσεις της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Αξιολόγησης και Επιλογής.

III. Χορήγηση Υποτροφιών βάσει του αρ. 98 παρ. 7 του ν. 4547/2018

Σύμφωνα με την παρ. 7 του αρ. 98 του Ν.4547/2018: « 7. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του αρ. 28 του ν. 4314/2014 (Α` 265), αντικαθίσταται ως εξής:«Από 23.12.2014 οι δαπάνες των υποτροφιών που χορηγούνται από τους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς, σύμφωνα με τους όρους των παραγράφων 1 και 7 του άρθρου 28 του ν. 4310/2014, από Α.Ε.Ι., σύμφωνα με το ν. 4009/2011 (Α` 195) και το ν. 4485/2017 (Α`114) και από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), σύμφωνα με το ν. 2158/1993 (Α` 109) και το ΠΔ 321/1999 (Α` 306) είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από τα ανωτέρω επιχειρησιακά προγράμματα, καθώς και από επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Προϋπόθεση επιλεξιμότητας των ανταποδοτικών υποτροφιών που χορηγούνται στο πλαίσιο εκτέλεσης προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 αποτελεί η απασχόληση των δικαιούχων στην υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων και σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στο θεσμικό πλαίσιο υλοποίησής τους.

Τα χορηγούμενα από τις αιτίες αυτές ποσά δεν αποτελούν εισόδημα και δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε φόρο, κράτηση ή ασφαλιστική εισφορά. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται και για τους μεταδιδακτορικούς συνεργάτες».

Οι υποτροφίες αυτές χαρακτηρίζονται **ανταποδοτικές**, αφορούν φοιτητές τρίτου κύκλου σπουδών και μεταδιδάκτορες.

Το ύψος της υποτροφίας, βάσει του άρθρου 12 παρ. 4 της ΥΠΑΣΥΔ ΕΣΠΑ (ΦΕΚ 5968/Β/31.12.2018), ανέρχεται ανά μήνα και ανά έργο:

(α) για τους διδάκτορες στο ποσό των επτακοσίων πενήντα ευρώ (750€) και

(β) για τους μεταδιδάκτορες στο ποσό των χιλίων πενήντα ευρώ (1.050€)

εκτός και αν ορίζεται διαφορετικά από την πρόσκληση του φορέα Χρηματοδότησης

Για τη χορήγησή τους ισχύουν τα εξής:

Κάθε υποτροφίας προηγείται προκήρυξη βάσει των κριτηρίων που θέτει κάθε φορά ο φορέας Χρηματοδότησης:

- Η σύμβαση που θα υπογράφεται θα συμφωνεί πλήρως μ' αυτήν της προκήρυξης που καθιστά επιλέξιμες τις υποτροφίες.
- Προϋπόθεση επιλεξιμότητας των ανταποδοτικών υποτροφιών που χορηγούνται στο πλαίσιο εκτέλεσης προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, αποτελεί η απασχόληση των δικαιούχων στην υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων και σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στο θεσμικό πλαίσιο υλοποίησής τους.
- Οι υπότροφοι δεν πρέπει να κατέχουν έμμισθη θέση στο Δημόσιο ή σε ΝΠΔΔ.
- Οι υπότροφοι δεν πρέπει να λαμβάνουν συγχρόνως υποτροφία από άλλη πηγή για το ίδιο χρονικό διάστημα, ούτε να λαμβάνουν συγχρόνως υποτροφία από άλλα συγχρηματοδοτούμενα ή ευρωπαϊκά προγράμματα που χειρίζεται ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. ή ο ΕΛΚΕ άλλου Πανεπιστημίου ή προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Ιδρύματος ή άλλου Πανεπιστημίου.
- Το ποσό της υποτροφίας είναι αυτό που ορίζεται στην προκήρυξη του προγράμματος, διαφορετικά καθορίζεται με απόφαση της Ε.Ε.Δι. μετά από πρόταση του Επιστημονικά υπευθύνου.
- Ο χρόνος χορήγησης υποτροφίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το χρόνο φοίτησης του επωφελούμενου, όπως αυτός προβλέπεται από τον κανονισμό του κάθε τμήματος.

Η διαδικασία επιλογής είναι η ακόλουθη:

Οι υποψήφιοι σύμφωνα με τη προκήρυξη θα καταθέτουν στη ΜΟΔΥ της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. εντός της προθεσμίας που τάσσει η προκήρυξη:

- (α) Αίτηση υποψηφιότητας,
- (β) Αντίγραφα πτυχίων,
- (γ) Αντίγραφα Μεταπτυχιακών τίτλων,
- (δ) Βεβαίωση εγγραφής τους ως Υποψήφιων Διδασκτόρων στο Π.Κ.,
- (ε) Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα,
- (στ) Συστατικές επιστολές,
- (ζ) Υπεύθυνη δήλωση στην οποία ο υποψήφιος θα δηλώνει ότι δεν λαμβάνει υποτροφία από άλλο φορέα ως υποψήφιος διδάκτορας ούτε λαμβάνει συγχρόνως υποτροφία από άλλα συγχρηματοδοτούμενα ή ευρωπαϊκά

προγράμματα που χειρίζεται ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. ή ΕΛΚΕ άλλου Πανεπιστημίου ή προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Ιδρύματος ή άλλου Πανεπιστημίου,

(η) Υπεύθυνη δήλωση στην οποία ο υποψήφιος θα δηλώνειδεν κατέχει έμμισθη θέση στο Δημόσιο ή σε ΝΠΔΔ,

(θ) Υπεύθυνη δήλωση στην οποία ο υποψήφιος θα δηλώνει ότι συναινεί στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στην αίτησή του και τηρούνται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή στον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε.με σκοπό την αξιολόγηση, την επιλογή, την κατάρτιση σχετικών συμβάσεων και την πληρωμή των υποτροφιών.

(ι) Υπεύθυνη δήλωση σύμφωνα με την οποία σε περίπτωση διακοπής της φοίτησης ή αλλαγής των παραπάνω περιγραφέντων οικονομικών στοιχείων, θα ενημερώνει αμελλητί τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και η υποτροφία θα διακόπτεται.

Οι υποψηφιότητες θα αξιολογούνται από την Επιτροπή Αξιολόγησης και Επιλογής που συστήνεται ετήσια στον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και απαρτίζεται από μέλη ΔΕΠ του Ιδρύματος και η οποία θα αναλάβει την αξιολόγηση και κατάταξη των υποψηφίων, οι δε τυχόν υποβληθείσες ενστάσεις από τους υποψήφιους θα εξετάζονται από την Επιτροπή Ενστάσεων που συστήνεται ετήσια στον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και απαρτίζεται από μέλη ΔΕΠ του Ιδρύματος. Η τελική επιλογή θα γίνεται από την Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. με βάση τις εισηγήσεις της Επιτροπής Αξιολόγησης και Επιλογής.

Σε περίπτωση που από το Φορέα Χρηματοδότησης τίθενται διαφορετικά από τα ανωτέρω κριτήρια, τότε υπερισχύουν και εφαρμόζονται αποκλειστικά αυτά.

* Τα χορηγούμενα από τις ανωτέρω αιτίες ποσά δεν αποτελούν εισόδημα και δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε φόρο, κράτηση ή ασφαλιστική εισφορά, ενώ απαλλάσσονται και από τα τέλη χαρτοσήμου. Ωστόσο οι χορηγούμενες από το ΕΛΙΔΕΚ μέσω της ΓΓΕΤ υποτροφίες υπόκεινται στην παρακράτηση του τέλους χαρτοσήμου, αφού δεν υπάρχει γενική ή ειδική απαλλαγή γι' αυτές.

Παράρτημα 3

Οδηγός Δωρεών και Χορηγιών

Ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε.. δέχεται Δωρεές ή Χορηγίες ιδιαίτερα για την υποστήριξη Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, Συνεδρίων, Ημερίδων, υποτροφιών σε φοιτητές και άλλων δραστηριοτήτων που διοργανώνονται από το Πανεπιστήμιο, τις Σχολές του και μέλη ΔΕΠ. Η επιτυχής αναζήτηση και επίτευξη οικονομικής υποστήριξης στις δραστηριότητες αυτές είναι κρίσιμης σημασίας για το Πανεπιστήμιο μας και για τη χρηματοδότηση ιδίως τέτοιων δράσεων.

I. Διάκριση μεταξύ Δωρεάς και Χορηγίας

A. Δωρεές

Δωρεά είναι η παροχή ενίσχυσης (σε χρήμα ή σε είδος) μιας δραστηριότητας χωρίς αντάλλαγμα προβολής του ΧΟΡΗΓΟΥ (δηλ. χωρίς αντιπαροχή).

Σημαντική διευκρίνιση: Η τακτική του να ευχαριστούμε τους δωρητές είτε έντυπα είτε στο ηλεκτρονικό υλικό της δραστηριότητας μετατρέπει τη ΔΩΡΕΑ σε ΧΟΡΗΓΙΑ με αυτόματη υποχρέωση έκδοσης Τιμολογίου Παροχής Υπηρεσιών (Τ.Π.Υ) με Φ.Π.Α.

Επισημαίνεται ότι η λήψη οικονομικής ενίσχυσης από μη κερδοσκοπικούς Οργανισμούς είναι σε κάθε περίπτωση δωρεά ακόμα και αν μέσω αυτού προβάλλεται ο μη κερδοσκοπικός Οργανισμός.

Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση υπ' αριθμό 787/97 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους εφ' όσον η παροχή κοινωφελούς Ιδρύματος προς τα ωφελούμενα απ' αυτό πρόσωπα, γίνεται σε εκπλήρωση νομίμου υποχρεώσεως πηγάζουσας από την ιδρυτική πράξη ή τον οργανισμό του Ιδρύματος, δεν είναι δυνατό να φορολογηθεί ως δωρεά γιατί δεν θεωρείται ότι είναι δωρεά εξαρχής. Επομένως για τις πράξεις αυτές δεν αποδίδεται φόρος.

B. Χορηγίες

Χορηγία είναι η παροχή ενίσχυσης (σε χρήμα ή σε είδος) ενός Φορέα (π.χ. Δι.Πα.Ε. – ΕΛΚΕ) με αντάλλαγμα την προβολή του Χορηγού με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο. Δηλαδή η χρηματοδότηση δίνεται με αντάλλαγμα την προβολή του Χορηγού (αντιπαροχή).

Στην περίπτωση αυτή εκδίδεται Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών και το ποσό που τελικά χρηματοδοτεί τη δραστηριότητα είναι μικρότερο κατά το ποσό του αναλογούντα Φ.Π.Α.

II. Δωρεές

Είδη δωρεών

1: Δωρεά σε χρήμα

- Χρηματική Δωρεά προς τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. από φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες (Ιδιώτες).
- Χρηματική Δωρεά προς τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. από επιτηδευματίες (Νομικά & Φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιτήδευμα).

2: Δωρεά σε είδος

- Δωρεά σε Είδος προς τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. από φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες (Ιδιώτες).
- Δωρεά σε Είδος προς τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. από επιτηδευματίες (Νομικά & Φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιτήδευμα).

Διαδικασία αποδοχής δωρεών

Ο/Η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η του έργου (της δραστηριότητας) καταθέτει στην ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ αίτηση για αποδοχή της Δωρεάς από την Επιτροπή Ερευνών συνοδευόμενη από Επιστολή του Δωρητή (Ιδιώτης ή Επιδευματίας).

Μετά την απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης για την αποδοχή της Δωρεάς, υπογράφεται η σύμβαση με τον Δωρητή.

Επισημαίνεται ότι για το ποσό δωρεάς που υπερβαίνει τα 1.000,00€ καταβάλλεται φόρος 0,5% (Ο φόρος υπολογίζεται μόνο για το υπερβάλλον ποσό των χιλίων ευρώ). π.χ. Για δωρεά 2.000,00€ αφαιρείται το ποσό των 1.000,00€, το οποίο είναι αφορολόγητο ποσό, και στη συνέχεια γίνεται η παρακράτηση του φόρου 5,00€ ($1.000,00€ \times 0,5\% = 5,00€$) και έτσι προκύπτει το καθαρό ποσό Δωρεάς ίσο με 1.995,00€.

Με την ολοκλήρωση των διαδικασιών η ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ εκδίδει βεβαίωση την οποία αποστέλλει στον Δωρητή για φορολογική χρήση.

Εφόσον, πρόκειται για δωρεά σε είδος, η μετακίνηση των ειδών γίνεται με Δελτίο Διακίνησης Αγαθών (Δελτίο Αποστολής) με αναγραφή του σκοπού «Δωρεά» και μνεία της σύμβασης παραχώρησης.

III. Χορηγίες

Είδη χορηγιών

Χρηματική Χορηγία έναντι ανταλλάγματος από τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε.

Χορηγία σε Είδος (αγαθών/υπηρεσιών), έναντι ανταλλάγματος από τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε.

Διαδικασία αποδοχής χορηγιών

Ο/Η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η του έργου (της δραστηριότητας) καταθέτει στη ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., αίτηση για την αποδοχή χρηματικής χορηγίας, η οποία συνοδεύεται από επιστολή του Χορηγού.

Μετά την απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης για την αποδοχή της χορηγίας υπογράφεται η σύμβαση.

Με την κατάθεση του ποσού από τον Χορηγό σε τραπεζικό λογαριασμό του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., η ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. εκδίδει ισόποσο Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών με τον αναλογούντα Φ.Π.Α το οποίο αποστέλλεται στον Χορηγό

Εφόσον πρόκειται για χορηγία σε είδος, ο Χορηγός εκδίδει Τιμολόγιο με τα προσφερθέντα είδη προς τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., και αντίστοιχα η ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ εκδίδει ισόποσο Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών με τον αναλογούντα Φ.Π.Α. το οποίο αποστέλλεται στον Χορηγό.

Παράρτημα 4

Οδηγός Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών

I. Είδη δημοσίων συμβάσεων

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 66 παρ. 1 του ν. 4485/2017, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 72 παρ. 3.α. του ν. 4610/2019, η σύναψη δημοσίων συμβάσεων προμηθειών (α. εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και β. γενικών υπηρεσιών) και έργων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, αυτοτελώς ανά έργο και ανά κατηγορία δαπάνης του εγκεκριμένου προϋπολογισμού τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 6 του ν. 4412/2016 ως προς τη μέθοδο υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης.

1. Δημόσιες Συμβάσεις Έργων α.2 §1 περ. 6, 7 ν. 4412/2016

Συνάπτονται μεταξύ μιας (ή περισσότερων) αναθέτουσας αρχής και ενός (ή περισσότερων) οικονομικού φορέα και έχουν ως αντικείμενο την πραγματοποίηση ενός συνόλου τεχνικών (οικοδομικών ή μηχανικών) εργασιών που περιλαμβάνουν τυχόν ερευνητικές εργασίες, μελέτες κλπ, μέσω των οποίων θα υλοποιηθεί ένα **τεχνικό έργο που θα συνεχεται άμεσα με το έδαφος ή το υπέδαφος με διαρκή και σταθερό τρόπο** και για την εκτέλεση του οποίου απαιτείται η **ειδική τεχνική γνώση και επέμβαση**. Αφορά μια νέα κατασκευή, αποκατάσταση υπάρχοντων έργων και συνήθεις επισκευές των υπάρχοντων έργων. Απαιτείται η συνεργασία του Ε/Υ με την τεχνική υπηρεσία, η οποία και είναι αρμόδια να εκπονήσει σχετική μελέτη για το εκάστοτε έργο.

2. Δημόσιες Συμβάσεις Προμηθειών (α.2 §1 περ. 8 του ν. 4412/2016)

Συνάπτονται μεταξύ μιας (ή περισσότερων) αναθέτουσας αρχής και ενός (ή περισσότερων) προμηθευτή και έχουν ως αντικείμενο την **αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση και τη μίσθωση** αναλώσιμων αγαθών ή άλλων ενσώματων αντικειμένων.

3. Δημόσιες Συμβάσεις Υπηρεσιών (α.2 §1 περ. 9 του ν.4412/2016)

Συνάπτονται μεταξύ μιας (ή περισσότερων) αναθέτουσας αρχής και ενός (ή περισσότερων) παρέχοντος υπηρεσίες και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση εργασιών για λογαριασμό της αναθέτουσας αρχής, την προσφορά προς αυτή άυλων αγαθών ή δραστηριοτήτων με τη μορφή ολοκληρωμένου έργου, με εξαίρεση τις υπηρεσίες που συνιστούν αντικείμενο των Δημοσίων Συμβάσεων Έργων. Διακρίνονται σε

- α. Δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών.
- β. Δημόσιες συμβάσεις γενικών υπηρεσιών, εξαιρουμένων των υπό α, συμπεριλαμβανομένων των συμβουλευτικών υπηρεσιών.

4. Μικτές Συμβάσεις (αρ.4 του ν. 4412/2016)

Περιέχουν στοιχεία περισσότερων ειδών συμβάσεων και ανατίθενται, σύμφωνα με τις διατάξεις που εφαρμόζονται στο είδος της σύμβασης που χαρακτηρίζει το **κύριο αντικείμενο** της σχετικής σύμβασης.

Αν αποτελούνται εν μέρει από υπηρεσίες και εν μέρει από προμήθειες το κύριο αντικείμενο της μεικτής σύμβασης θα είναι αυτό της σύμβασως **με την μεγαλύτερη εκτιμώμενη οικονομική αξία**. Π.χ. αν η δημόσια σύμβαση έχει αντικείμενο ταυτόχρονα την προμήθεια προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών, θεωρείται ως σύμβαση υπηρεσιών εάν η αξία των υπηρεσιών υπερβαίνει την αξία των προϊόντων που περιλαμβάνονται στη σύμβαση.

II. Είδη δημοσίων διαγωνισμών και διαδικασιών ανάθεσης δημοσίας σύμβασης

1. Ανοικτός Διαγωνισμός

Διαδικασία ανάθεσης δημοσίας σύμβασης που προσφέρει ευρύτερο πεδίο ανταγωνισμού. Καλείται κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που έχει τα αναγραφόμενα στη διακήρυξη νομικά προσόντα να υποβάλλει γραπτή προσφορά.

2. Κλειστός Διαγωνισμός

Η διαδικασία εξελίσσεται σε δύο στάδια. Στο πρώτο στάδιο καλούνται όσοι έχουν τα νόμιμα προσόντα να υποβάλλουν αίτηση συμμετοχής. Μετά τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή των αιτήσεων ενδιαφέροντος, το αρμόδιο όργανο του δημόσιου διαγωνισμού αποφασίζει με βάση κριτήρια που προβλέπονται στη διακήρυξη και τις οικείες νομοθετικές διατάξεις ποιοι οικονομικοί φορείς από αυτούς που εκδήλωσαν ενδιαφέρον θα κληθούν να υποβάλλουν προσφορές. Δηλαδή προσφορά υποβάλλουν μόνο οι υποψήφιοι που προεπιλέγονται από την αναθέτουσα αρχή. Για το σύννομο χαρακτήρα του κλειστού διαγωνισμού απαιτείται η τήρηση και των δύο σταδίων της διαγωνιστικής διαδικασίας.

3. Συνοπτικός Διαγωνισμός

Απλοποιημένη διαδικασία ανάθεσης στο πλαίσιο της οποίας κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλλει προσφορά σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 117 και 327 του Ν.4412/2016. Επιτρέπεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000,00) ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

4. Απευθείας Ανάθεση

Διαδικασία ανάθεσης χωρίς εκ των προτέρων δημοσιότητα, στο πλαίσιο της οποίας η αναθέτουσα αρχή αναθέτει στον οικονομικό φορέα της επιλογής της, κατόπιν έρευνας αγοράς και διαβούλευσης με έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 118 και 328 του Ν.4412/2016. Επιτρέπεται όταν η εκτιμώμενη αξία της συμβάσεως είναι ίση ή κατώτερη των είκοσι χιλιάδων (20.000,00) ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. Η απευθείας ανάθεση διενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της αναθέτουσας αρχής χωρίς να απαιτείται η συγκρότηση συλλογικού οργάνου προς αυτό. Μετά την έκδοση της απόφασης της απευθείας ανάθεσης η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να δημοσιεύσει αυτή στο ΚΗΜΔΗΣ με ποινή ακυρότητας, κατά το άρθρο 66 Ν.4412/2016.

Ειδικά για τις δημόσιες **συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών** η κάθε αναθέτουσα αρχή προκειμένου να προβεί στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης δημοσιεύει μία φορά κατ' έτος και για διάστημα είκοσι (20) ημερών πρόσκληση για την κατάρτιση καταλόγων ενδιαφερομένων ανά κατηγορίες έργων/ μελετών. Στην πρόσκληση η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από τους ενδιαφερόμενους να πληρούν προϋποθέσεις ειδικής τεχνικής ικανότητας για την εγγραφή τους στους καταλόγους, στους οποίους θα πρέπει να εγγραφούν τουλάχιστον τρεις (3) ενδιαφερόμενοι ειδάλλως δεν ισχύουν.

Για την επιλογή του αναδόχου διενεργείται δημόσια ηλεκτρονική κλήρωση από την οποία αναδεικνύεται ο ανάδοχος.

5. Διαπραγμάτευση

Διαδικασία ανάθεσης στο πλαίσιο της οποίας η αναθέτουσα αρχή διαβουλεύεται με τους οικονομικούς φορείς της επιλογής της και διαπραγματεύεται τους όρους της σύμβασης με έναν ή περισσότερους από αυτούς. Η προσφυγή σε διαδικασία ανάθεσης με διαπραγμάτευση αποτελεί εξαιρετική διαδικασία και επιτρέπεται μόνο όπου ορίζεται από το Νόμο και υπό αυστηρές προϋποθέσεις. Συγκεκριμένα επιτρέπεται υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 26, 29, 32, 266 και 269 του Ν. 4412/2016.

6. ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΓΟΡΩΝ

Διαδικασία ανάθεσης παρεμφερής με την Ανοικτή Δημοπρασία. Τυχάνει εφαρμογής μόνο στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί ηλεκτρονικά μέσα στη διαδικασία ανάθεσης. Πρόκειται για ένα σύστημα αγορών για τις αγορές τρέχουσας χρήσης των δημοσίων οργανισμών που διέπεται από ειδικούς κανόνες για την εφαρμογή και λειτουργία του. Ακολουθούνται οι κανόνες κλειστής διαδικασίας (α.33 Ν.4412/2016).

III. Κανόνες και στάδια διενέργειας διαγωνισμών (αρ. 45 του ν. 4412/2016)

1. Συγκρότηση και Τήρηση φακέλου δημόσιας σύμβασης

Η αναθέτουσα αρχή συντάσσει «Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης» ο οποίος πρέπει κατ' ελάχιστον να περιέχει:

- α. Την τεκμηρίωση της σκοπιμότητας της σύμβασης,
- β. τον προϋπολογισμό της και την τεκμηρίωσή του,
- γ. στοιχεία της ωριμότητας της σύμβασης κατά τα άρθρα 49, 50, 51, 52 του Ν. 4412/2016,
- δ. περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης,
- ε. τα έγγραφα της σύμβασης κατά το άρθρο 53,
- στ. όλα τα αναγκαία έγγραφα ώστε να δύναται η αναθέτουσα αρχή να αιτιολογεί τις αποφάσεις που λαμβάνονται σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης δημόσιων συμβάσεων.
- ζ) αντίγραφο της σύμβασης, εφόσον η αξία της ισούται ή είναι μεγαλύτερη από 1.000.000 ευρώ όταν πρόκειται για δημόσια σύμβαση προμηθειών ή υπηρεσιών ή 10.000.000 ευρώ όταν πρόκειται για δημόσια σύμβαση έργων.

2. Προκαταρκτικές Διαβουλεύσεις της αγοράς (αρ. 46 του ν. 4412/2016)

Η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα πριν από την έναρξη μιας διαδικασίας σύναψης σύμβασης να διεξάγει διαβουλεύσεις με την αγορά προκειμένου να προετοιμάσει τη διαδικασία σύναψης σύμβασης και να ενημερώσει τους οικονομικούς φορείς για τα σχέδια και τις απαιτήσεις της σύμβασης. Έτσι η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητά και δέχεται συμβουλές ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων ή Αρχών κλπ. Οι διαβουλεύσεις διεξάγονται βάσει ειδικής πρόσκλησης για ανοιχτή, μη δεσμευτική συμμετοχή των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων που αναρτάται στο ΕΣΗΔΗΣ και στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής και η διαδικασία διεξάγεται με βάση τα οριζόμενα στα άρθρα 22, 36 και 37 του Ν.4412/2012, δηλαδή διαρκεί τουλάχιστον 15 ημέρες και δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 60 ημέρες από την ανάρτηση της σχετικής ανακοίνωσης/ πρόσκλησης. Μετά τη λήξη της προθεσμίας που τάσσεται στην πρόσκληση για την ολοκλήρωση της

διαβούλευσης η αναθέτουσα αρχή συγκεντρώνει, αναρτά στην ιστοσελίδα της και επεξεργάζεται τις παρατηρήσεις που της υποβλήθηκαν (α. 47).

Αν ένας υποψήφιος οικονομικός φορέας ή μια επιχείρηση που σχετίζεται με υποψήφιο έχει παράσχει συμβουλές στην αναθέτουσα αρχή στα πλαίσια των προκαταρκτικών διαβουλεύσεων ή έχει εμπλακεί με οποιοδήποτε τρόπο στην προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη διαφύλαξη της στρέβλωσης του ανταγωνισμού λόγω της συμμετοχής του φορέα αυτού. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν τη γνωστοποίηση στους λοιπούς υποψηφίους των πληροφοριών που ανταλλάχθηκαν με τον εμπλεκόμενο υποψήφιο. Ως εξαιρετικό μέτρο επιβάλλεται ο αποκλεισμός του συγκεκριμένου εμπλεκόμενου υποψηφίου από το διαγωνισμό, εφόσον δεν υπάρχει άλλος τρόπος να διασφαλιστεί η τήρηση της αρχής ίσης μεταχείρισης αφού πρώτα κατόπιν ενημέρωσης της αρμόδιας Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Ανταγωνισμού και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, παρασχεθεί η δυνατότητα στον εμπλεκόμενο υποψήφιο να αποδείξει ότι η εμπλοκή του στο στάδιο της προετοιμασίας δεν είναι δυνατό να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού.

3. Επάρκεια προϋπολογισμού και ωριμότητα σύμβασης (αρ.49 του ν. 4412/2016)

Ωριμότητα της σύμβασης σημαίνει ότι:

α. Θα πρέπει να συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις που τίθενται από ειδικές νομοθετικές διατάξεις για την έναρξη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης (εκπόνηση μελετών, εξασφάλιση χρηματοδότησης κλπ),

β. Όλα τα έγγραφα της σύμβασης να είναι νόμιμα και πλήρη,

γ. Τα στοιχεία που χορηγεί η αναθέτουσα αρχή να είναι τέτοια ώστε να μπορούν οι οικονομικοί φορείς να υποβάλλουν ρεαλιστικές προσφορές.

Ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών θα πρέπει επιπλέον:

-Για την έναρξη διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης για την εκπόνηση οριστικής μελέτης (είτε μεμονωμένα, είτε σε συνδυασμό με άλλα στάδια μελετών), προϋπόθεση είναι η ένταξη του έργου στον προγραμματικό σχεδιασμό του φορέα. Τα δημόσια έργα

κατασκευάζονται βάσει της σχετικής εγκεκριμένης μελέτης της αναθέτουσας αρχής. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να ορίζεται το τελικό στάδιο της μελέτης ανά κατηγορία έργου που απαιτείται για την έναρξη μιας διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου.

-Η αναθέτουσα αρχή εφόσον το κρίνει σκόπιμο ή χρήσιμο έχει τη δυνατότητα πριν προχωρήσει στην έναρξη της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης του κυρίως έργου να προχωρήσει στην διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης για την εκτέλεση του συνόλων ή μέρους των πρόδρομων εργασιών του έργου (εκείνες δηλαδή που διασφαλίζουν τους ελεύθερους χώρους εκτέλεσης του έργου, απόληψης και απόθεσης των υλικών, προσβασιμότητας του έργου κλπ).

-Για νέα έργα ή μετεγκατάσταση υφιστάμενων έργων που λόγω της φύσης και του μεγέθους τους μπορούν να προκαλέσουν σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον απαιτείται πρωτίστως η έγκριση όρων για την προστασία του περιβάλλοντος.

-Προϋπόθεση για την εκκίνηση της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου ή μελέτης είναι η ολοκλήρωση κατά περίπτωση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

-Στην εκτιμώμενη αξία θα πρέπει να περιέχονται αντίστοιχα κονδύλια για την υλοποίηση όλων των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων.

-Ο προβλεπόμενος στα έγγραφα της σύμβασης χρόνος περαίωσης του έργου πρέπει να έχει προκύψει από κατάλληλη χρονική ανάλυση.

- Στις περιπτώσεις συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών, προκειμένου να εκκινήσει η διαδικασία δημοπράτησης απαιτείται δέσμευση του 40% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, το δε υπόλοιπο που τυχόν απαιτείται, δεσμεύεται με την κατακύρωση της σύμβασης ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις μεταφέρεται δέσμευση πίστωσης του προϋπολογισμού δημοπράτησης του αντίστοιχου έργου, εφόσον αυτό δημοπρατηθεί εντός ενός (1) έτους από την έκδοση βεβαίωσης περαίωσης της μελέτης

Ειδικότεροι κανόνες περιλαμβάνονται στα άρθρα 50-52 του Ν.4412/2016.

4. Διακήρυξη Διαγωνισμού

Αποτελεί την αφετηρία της διαγωνιστικής διαδικασίας και τη βάση διενέργειας της δημοπρασίας για την ανάθεση της δημόσιας σύμβασης. Αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο που δεσμεύει τόσο την Αρχή που διενεργεί το διαγωνισμό όσο και τους διαγωνιζόμενους. Το κανονιστικό πλαίσιο της διακήρυξης αποτελείται από το σύνολο των κειμένων που τη συνθέτουν, δηλαδή από την αρχική διακήρυξη και ενδεχομένως από τις συμπληρωματικές διακηρύξεις, καθώς και τα λοιπά τεύχη της δημοπρασίας όπως λ.χ. τα τεχνικά συμβατικά τεύχη (σχέδια και κείμενα που δίνουν την εικόνα του έργου που πρόκειται να κατασκευασθεί και των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει ο ανάδοχος με τη σύμβαση). Εντάσσονται επίσης και οι διευκρινήσεις που παρέχονται από την αναθέτουσα αρχή στους διαγωνιζόμενους με την έκδοση της σχετικής πράξης παροχής διευκρινήσεων. Οι διευκρινήσεις αυτές συμπληρώνουν τους σχετικούς όρους της διακήρυξης στους οποίους αναφέρονται.

Κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 53 του Ν. 4412/2016 οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. Τα έγγραφα της σύμβασης (πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62 σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού) υποχρεωτικά περιέχουν τα εξής στοιχεία:

- α. την επωνυμία της αναθέτουσας αρχής,
- β. την προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών από την αρμόδια υπηρεσία, τη διεύθυνση και τον τρόπο υποβολής τους,
- γ. το όνομα, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπικού μηχανήματος (fax), τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) της υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό, καθώς και τον αρμόδιο υπάλληλο της υπηρεσίας αυτής,
- δ. τα αρμόδια όργανα για την αποσφράγιση των προσφορών, την ημερομηνία, την ώρα και λοιπές πληροφορίες που σχετίζονται με την

αποσφράγιση (π.χ. τόπος αποσφράγισης), καθώς και τα πρόσωπα που δικαιούνται να συμμετέχουν στη διαδικασία,

ε. ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης. Επίσης, οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης για συμπληρωματικές ή νέες συμβάσεις και εφόσον είναι γνωστό, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα άσκησης των δικαιωμάτων αυτών, καθώς και τον αριθμό των παρατάσεων για την άσκησή τους,

στ. το είδος της διαδικασίας,

ζ. την πηγή χρηματοδότησης και τον τρόπο πληρωμής,

η. το νόμισμα της προσφερόμενης τιμής,

θ. τις προϋποθέσεις αναπροσαρμογής του τιμήματος μετά την κατακύρωση, εφόσον κρίνεται ότι απαιτείται τέτοιος όρος σύμφωνα με την παρ. 10,

ι. τις απαιτούμενες εγγυήσεις τον τύπο, τα ποσοστά, το νόμισμα, το χρόνο υποβολής των εγγυήσεων, όλους τους σχετικούς όρους αυτών, καθώς και άλλες εξασφαλίσεις αν ζητούνται,

ια. Τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών, ή έργων, τον τρόπο εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης,

ιβ. Τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων,

ιγ. Τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 59 του Ν.4412/2016,

ιδ. Τη δυνατότητα υποβολής εναλλακτικών προσφορών,

ιε. Το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87,

ιστ. Τη διάρκεια ισχύος των προσφορών,

ιζ. Τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς,

ιη. Όλους τους ειδικούς και γενικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδίως δε την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 18 και τους όρους πληρωμής,

ιθ. Οποιοσδήποτε τροποποιήσεις με τη μορφή των σαφών, ακριβών και κατηγορηματικών ρητρών αναθεώρησης, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως ρητρών αναθεώρησης τιμών ή προαιρέσεων, κατά το άρθρο 132,

κ. τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κλπ),

κα. Τον κατάλογο και τη σειρά ισχύος των εγγράφων της σύμβασης,

κβ. Όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο διάθεσης των εγγράφων της σύμβασης,

κγ. Τη διαδικασία πρόσβασης των υποψηφίων και προσφερόντων στα δικαιολογητικά, στις τεχνικές και οικονομικές προσφορές, υπό την επιφύλαξη των οριζομένων στο άρθρο 70 και στην κείμενη νομοθεσία.

Ειδικά στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών στο ελάχιστο περιεχόμενο της διακήρυξης περιλαμβάνεται ο σαφής και πλήρης προσδιορισμός του είδους και της ακριβούς ποσότητας του υπό προμήθεια αγαθού, των τεχνικών προδιαγραφών, καθώς και του χρονικού διαστήματος της παροχής των υπό ανάθεση υπηρεσιών και τέλος η διάρκεια της σύμβασης.

-Ο ως άνω προσδιορισμός της ποσότητας αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της διακήρυξης, η παράλειψη του οποίου καθιστά ασαφή τη διακήρυξη και συνεπώς μη σύννομη. Η πλημμέλεια αυτή δεν μπορεί να θεραπευθεί με τον εκ των υστέρων προσδιορισμό της ποσότητας υπό προμήθεια είδους στην απόφαση για την κατακύρωση και την αναγραφή της στο οικείο σχέδιο σύμβασης.

-Ο μη καθορισμός προϋπολογιζόμενης δαπάνης ή η ασάφεια ως προς αυτή στη διακήρυξη συνιστά πλημμέλεια που επάγεται ακυρότητα της διακήρυξης και της διαγωνιστικής διαδικασίας.

-Ομοίως πλημμέλεια συνιστά τυχόν ασάφεια ως προς το εφαρμοστέο σύστημα υποβολής των προσφορών, όταν στην εγκριτική των όρων της διακήρυξης απόφαση της αναθέτουσας δημόσιας αρχής ορίζεται ως εφαρμοστέο σύστημα άλλο από αυτό που αναφέρεται στη διακήρυξη.

Η διακήρυξη μπορεί να προβλέπει και την άσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης. Το σύμφωνο προαίρεσης αποτελεί προπαρασκευαστικής φύσης σύμβαση με την οποία καθορίζεται το περιεχόμενο της μελλοντικής κύριας σύμβασης.

Δεν επιτρέπεται η μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού τροποποίηση των όρων της διακήρυξης που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο αυτού.

Σε κάθε περίπτωση τροποποίησης της διακήρυξης αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αποδοχής προσφυγής διαγωνιζομένου η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ματαιώσει το διαγωνισμό και να επαναλάβει τη διαδικασία εξ αρχής μετά τη δημοσίευση της νέας διακήρυξης όπως αυτή θα έχει διαμορφωθεί μετά την τροποποίηση.

Παράβαση των όρων της διακήρυξης από υποψήφιο συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς του ως απαράδεκτης με πράξη δέσμιας εξουσίας της αναθέτουσας αρχής.

5. Κανόνες Δημοσιότητας και Διαφάνειας (αρ.66-67)

Κάθε επιχείρηση που δικαιούται να συμμετάσχει στη διαδικασία πρέπει να δύναται να έχει πρόσβαση σε κατάλληλη πληροφόρηση σχετικά με τη σύμβαση πριν αυτή ανατεθεί, έτσι ώστε να είναι σε θέση να εκφράσει ενδιαφέρον.

Η αρχή της διαφάνειας πραγματοποιείται μέσω της δημοσιότητας. Η δημοσιότητα περιλαμβάνει τη δημοσίευση των προκηρύξεων και τον προσδιορισμό μιας ελάχιστης προθεσμίας παραλαβής των προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής.

Η αναθέτουσα αρχή είναι υποχρεωμένη να δημοσιεύει τις προκηρύξεις και διακηρύξεις και τις αποφάσεις ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων στο ΚΗΜΔΗΣ (α. 66). Πρέπει δε να είναι σε θέση να αποδεικνύει την ημερομηνία

ανάρτησης των ως άνω στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ. Οι εν λόγω προκηρύξεις και διακηρύξεις πρέπει να φέρουν Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ) στο ΚΗΜΔΗΣ (α. 38 §8 Ν.4412/2016).

Επίσης, ενόψει της υποχρέωσης ανάρτησης των νόμων, κανονιστικών πράξεων και εν γένει των πράξεων των κυβερνητικών και διοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο («ΔΙΑΥΓΕΙΑ») **πρέπει να δημοσιεύονται στο διαδίκτυο οι περιλήψεις διακηρύξεων, οι αποφάσεις και πράξεις κατακύρωσης και ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και μελετών** του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ, φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Η ανάρτηση αυτή σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά άλλες παράλληλες μορφές δημοσιότητας που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία, όμως από την υποχρέωση πρωτογενούς ανάρτησης εξαιρούνται όσα έγγραφα και στοιχεία της δημόσιας σύμβασης καταχωρούνται υποχρεωτικά στο ΚΗΜΔΗΣ (α. 11 Ν. 4412/2016) καθώς τα στοιχεία αυτά αντλούνται αυτόματα από το ΚΗΜΔΗΣ.

Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται επίσης να διαθέτει ηλεκτρονικά, προσφέροντας άμεση κι ελεύθερη πρόσβαση στους ενδιαφερόμενους, όλα τα έγγραφα της σύμβασης ήδη από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης/ γνωστοποίησης, σε διεύθυνση διαδικτύου που προσδιορίζει στην προκήρυξη **(α. 67)**. Όταν η ηλεκτρονική διάθεση των εγγράφων δεν είναι εφικτή τότε προβλέπεται δυνατότητα διαβίβασης των εγγράφων με άλλο τρόπο (α. 22 § 1 Ν. 4412/2016) με συνακόλουθη πενθήμερη παράταση της προθεσμίας υποβολής προσφορών, εκτός αν συντρέχει περίπτωση δεόντως αιτιολογημένης επείγουσας ανάγκης (α. 27§3, α. 28§7, α.29§1).

Εάν ο λόγος που δεν είναι δυνατή η ηλεκτρονική διάθεση των εγγράφων έγκειται στην πρόθεση της αναθέτουσας αρχής να εφαρμόσει το α. 21§ 2, ήτοι να επιβάλλει απαιτήσεις στους οικονομικούς φορείς, με σκοπό την προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών, τις οποίες παρέχουν οι αναθέτουσες αρχές καθ' όλη τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων ή να απαιτήσουν από τους οικονομικούς φορείς να διασφαλίζουν την τήρηση των απαιτήσεων αυτών από το προσωπικό τους, τους υπεργολάβους τους και κάθε άλλο τρίτο πρόσωπο που χρησιμοποιούν κατά την ανάθεση ή εκτέλεση της σύμβασης, τότε θα πρέπει να αναφέρουν στην προκήρυξη **τα μέτρα**

προστασίας του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών, τα οποία απαιτούν και **τον τρόπο με τον οποίο είναι δυνατή η πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα**. Και σε αυτήν την περίπτωση η προθεσμία υποβολής προσφορών παρατείνεται για πέντε ημέρες, εκτός αν συντρέχει περίπτωση δεόντως αιτιολογημένης επείγουσας ανάγκης (α.27§3, α.28§7, α.29§1).

Περαιτέρω εφόσον έχουν ζητηθεί εγκαίρως, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να παρέχει συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τις προδιαγραφές και οποιαδήποτε σχετικά δικαιολογητικά, το αργότερο έξι ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας που έχει οριστεί για την παραλαβή των προσφορών και το αργότερο τέσσερις ημέρες σε περίπτωση επισπευσμένης διαδικασίας των α.27§3, α.28§7, α.29§1.

Τέλος, επί δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων (για τα όρια βλ. α 5 και α. 235 Ν. 4412/2016), το αργότερο 30 ημέρες μετά τη σύναψη σύμβασης ή συμφωνίας –πλαίσιο, σε συνέχεια της σχετικής απόφασης ανάθεσης ή σύναψης, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να αποστέλλει γνωστοποίηση της συναφθείσας σύμβασης με τα αποτελέσματα της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης (**α.64**).

6. Οι προδιαγραφές της σύμβασης (standards) (αρ.54του ν. 4412/2016)

Οι τεχνικές προδιαγραφές προσδιορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ενός υλικού/προϊόντος/υπηρεσίας προκειμένου να γίνουν αυτά αποδεκτά σε μια δημόσια σύμβαση, λ.χ επίπεδα ποιότητας, επίπεδα περιβαλλοντικής επίδοσης, επίπεδα ασφάλειας κλπ. Όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις αγαθών ή υπηρεσιών ως «τεχνική προδιαγραφή» νοείται η προδιαγραφή που περιέχεται σε έγγραφο που προσδιορίζει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά του προϊόντος ή υπηρεσίας. Καταρτίζονται με βάση τις διατάξεις του α. 54 Ν.4412/2016.

Η περιγραφή του τεχνικού αντικείμενου της διακήρυξης οφείλει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που έχει θέσει η ισχύουσα νομοθεσία και νομολογία για την ουδετερότητα των τεχνικών προδιαγραφών, τη συμφωνία τους με διεθνή ή ευρωπαϊκά ή κοινώς παραδεδεγμένα πρότυπα, την παραπομπή τους σε λειτουργικές απαιτήσεις ή επιδόσεις και τη χρήση ισοδύναμων λύσεων.

7. Προθεσμίες για την Υποβολή προσφορών των υποψήφιων αναδόχων (αρ.60του ν. 4412/2016)

Η αναθέτουσα αρχή έχει ευρεία διακριτική ευχέρεια να καθορίσει το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της αποστολής προς δημοσίευση της διακήρυξης στην Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της διενέργειας του διαγωνισμού ή της καταληκτικής ημερομηνίας παραλαβής των προσφορών.

Για τις συμβάσεις άνω των ορίων (βλ. α 5 και α. 235 Ν. 4412/2016)

Ορίζονται οι ελάχιστες προθεσμίες κατά τις διατάξεις των **α. 27-31** του Ν.4412/2016 και συγκεκριμένα:

α. στις ανοικτές διαδικασίες η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών ανέρχεται σε 35 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού (**α. 27§1**)

β. στις κλειστές διαδικασίες η προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε 30 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης της προκήρυξης της σύμβασης ή εάν ως μέσο προκήρυξης χρησιμοποιείται η προκαταρκτική προκήρυξη από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος, η δε ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών ανέρχεται σε 30 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών (**α. 28§§1,2**).

γ. στις ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε 30 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης ή σύμβασης ή εάν ως μέσο προκήρυξης χρησιμοποιείται η προκαταρκτική προκήρυξη από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος, ενώ η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής αρχικών προσφορών ανέρχεται σε 30 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης (**α. 29**).

δ. στον ανταγωνιστικό διάλογο και τη σύμπραξη καινοτομίας η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε 30 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης **(α. 30)**.

Στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή έχει δημοσιεύσει προκαταρκτική προκήρυξη που δεν χρησιμοποιήθηκε η ίδια ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή προσφορών μπορεί κατά γενικό κανόνα, να περιορίζεται σε 15 ημέρες για τις ανοικτές διαδικασίες και σε 10 ημέρες για τις κλειστές διαδικασίες και τις ανταγωνιστικές με διαπραγμάτευση **(α. 28§3, α. 29§1)**. Αυτές οι βραχύτερες προθεσμίες μπορεί να τάσσονται υπό την προϋπόθεση ότι η προκαταρκτική προκήρυξη έχει περιλάβει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται στην προκήρυξη του διαγωνισμού που περιλαμβάνεται στα σχετικά Παραρτήματα, εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες κατά τη δημοσίευση της προκήρυξης και η προκαταρκτική προκήρυξη έχει αποσταλεί προς δημοσίευση μεταξύ ενός ελάχιστου διαστήματος 35 ημερών έως 12 μηνών πριν από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης.

Σε περίπτωση που επείγουσα κατάσταση δεόντως τεκμηριωμένη από την αναθέτουσα αρχή καθιστά αδύνατη την τήρηση της ελάχιστης προθεσμίας που προβλέπεται, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ορίζουν ελάχιστη προθεσμία που δεν είναι μικρότερη των 15 ημερών κλπ από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης. Επίσης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προβαίνει έτι περαιτέρω σε σύντμηση των σχετικών προθεσμιών (κατά πέντε ημέρες την προθεσμία παραλαβής των προσφορών (§1 εδ.β') όταν αποδέχεται την υποβολή προσφορών με ηλεκτρονικά μέσα (α. 22 §§1,5, α.37, α.27§4, α.28§6).

Για τις **συμβάσεις κάτω των ορίων** ισχύουν τα οριζόμενα στο α. 121 Ν.4412/2016.

Σε περίπτωση μετάθεσης της ημερομηνίας υποβολής των προσφορών ή της διενέργειας του διαγωνισμού ακολουθείται η διαδικασία που τηρήθηκε στην αρχική προκήρυξη.

Η εφαρμογή της εξαιρετικής διαδικασίας συντετμημένων προθεσμιών χωρίς να αποδεικνύεται η συνδρομή έκτακτων πραγματικών περιστατικών που καθιστούν αδύνατη την τήρηση των κανονικών προθεσμιών αποτελεί

παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας και καθιστά μη νόμιμο το αποτέλεσμα του διαγωνισμού.

8. Προσκλήσεις των υποψηφίων αναδόχων (αρ. 69 του ν. 4412/2016)

Στις κλειστές διαδικασίες, τις διαδικασίες ανταγωνιστικού διαλόγου, τις συμπράξεις καινοτομίας και τις ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση, οι αναθέτουσες αρχές προσκαλούν ταυτοχρόνως και γραπτώς τους επιλεγέντες υποψηφίους να υποβάλουν τις προσφορές τους ή, στην περίπτωση ανταγωνιστικού διαλόγου, να συμμετάσχουν στον διάλογο. Το περιεχόμενο των προσκλήσεων περιγράφεται στην παρ. 2 του ά. 69 του Ν.4412/2016.

9. Κατάθεση Δικαιολογητικών συμμετοχής και προσφοράς

Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης που δεν διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, οι προσφορές και οι αιτήσεις συμμετοχής υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 92 του ν.4412/2016 μέσα σε σφραγισμένο φάκελο στον οποίο πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς : α. η λέξη "Προσφορά" ή "Αίτηση συμμετοχής" , β. η επωνυμία της αναθέτουσας αρχής, γ. ο τίτλος της σύμβασης, δ. η καταληκτική ημερομηνία και ε. τα στοιχεία του οικονομικού φορέα.

Ειδικότερα, στην ανοικτή διαδικασία οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τρεις ξεχωριστούς σφραγισμένους φακέλους με τις ενδείξεις «Δικαιολογητικά Συμμετοχής», «Τεχνική Προσφορά» και «Οικονομική Προσφορά» των οποίων το υποχρεωτικό περιεχόμενο διαγράφεται στα άρθρα 93, 94 και 95 του ν.4412/2016 αντίστοιχα κι έχουν ως εξής :

9.1. Περιεχόμενο φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» (αρ.93του ν. 4412/2016)

α) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης άνω των ορίων, το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) του άρθρου 79 και την εγγύηση συμμετοχής, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 72 του Ν.4412/2016 και

β) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης κάτω των ορίων:

αα) υπεύθυνη δήλωση κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 79,

ββ) εγγύηση συμμετοχής, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 72,

γγ) τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης του προσφέροντος ή του υποψηφίου νομικού προσώπου

δδ) παραστατικό εκπροσώπησης αν οι οικονομικοί φορείς συμμετέχουν διά αντιπροσώπου

Τα ανωτέρω δεν ισχύουν για συμβάσεις με απευθείας ανάθεση των άρθρων 118 και 328.

Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω κατά περίπτωση δικαιολογητικά των περιπτώσεων α' και β', για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση πλην της εγγύησης συμμετοχής.

9.2. Περιεχόμενο φακέλου «Τεχνική Προσφορά» (αρ.94 του ν. 4412/2016)

Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης.

9.3. Περιεχόμενο φακέλου «Οικονομική Προσφορά» (αρ.95 του ν. 4412/2016)

Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίσει στα έγγραφα της σύμβασης ότι οι συμμετέχοντες υποβάλλουν έντυπο οικονομικής προσφοράς, στο οποίο αναγράφουν την προσφερόμενη τιμή ανά κατηγορία και τη συνολική τιμή για την εκτέλεση της σύμβασης. Ειδικώς ισχύουν επιπλέον τα ακόλουθα:

α) η τιμή του προς προμήθεια υλικού ή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται ανά μονάδα, όπως καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για παράδοση του υλικού ή της παρεχόμενης υπηρεσίας στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης,

β) στις περιπτώσεις των παραγράφων 9 και 10 του άρθρου 53, όταν από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται αναπροσαρμογή τιμών, τότε η οικονομική προσφορά υποβάλλεται υποχρεωτικά σε ποσοστό έκπτωσης επί της τιμής της εκτιμώμενης αξίας του υλικού ή της παροχής υπηρεσίας εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης.

Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει της τιμής, η τελευταία μπορεί να προκύπτει κατά την προσφερόμενη έκπτωση επί τοις εκατό στην τιμή του είδους, βάσει τιμών αναφοράς, όπως αυτές προσδιορίζονται από την κείμενη νομοθεσία. Στις περιπτώσεις αυτές η τιμή αναπροσαρμόζεται κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης με βάση την εκάστοτε ισχύουσα τιμή αναφοράς, εφαρμοζόμενου του ποσοστού έκπτωσης.

10. Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής (αρ.96 του ν. 4412/2016)

Απαραίτητη προϋπόθεση συμμετοχής ενός οικονομικού φορέα σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης είναι η **υποβολή, επί αποδείξει, προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής εντός της προθεσμίας** που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Προσφορές που περιέχονται στην αναθέτουσα αρχή με οποιοδήποτε τρόπο πριν από την καταληκτική προθεσμία υποβολής των προσφορών δεν αποσφραγίζονται, αλλά παραδίδονται στο αρμόδιο όργανο προ της εκπνοής της προθεσμίας που καθορίζεται από τα έγγραφα της σύμβασης ή την πρόσκληση για την αποσφράγιση.

Η **έναρξη** υποβολής των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, που κατατίθενται κατά την καταληκτική ημερομηνία στο αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, κηρύσσεται από τον πρόεδρο αυτού, μισή ώρα πριν από την ώρα

λήξης, αν η υποβολή, που έχει εμπρόθεσμα αρχίσει συνεχίζεται χωρίς διακοπή λόγω του πλήθους των προσελθόντων οικονομικών φορέων.

Η **λήξη** της παραλαβής κηρύσσεται επίσης από τον πρόεδρο του αρμοδίου γνωμοδοτικού οργάνου, με προειδοποίηση ολίγων λεπτών της ώρας και μετά την κήρυξη της λήξης δε γίνεται δεκτή άλλη προσφορά ή αίτηση συμμετοχής. Προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής που υποβάλλονται εκπρόθεσμα, επιστρέφονται χωρίς να αποσφραγιστούν ή να αξιολογηθούν αντιστοίχως.

Στην κλειστή διαδικασία, προσφορά που υποβάλλεται από προσφέροντα που δεν προσκλήθηκε προς τούτο, επιστρέφεται χωρίς να αποσφραγιστεί.

Οι προσφορές και οι αιτήσεις συμμετοχής πρέπει να φέρουν υπογραφή και μονογραφή ανά φύλλο από τον οικονομικό φορέα ή, σε περίπτωση νομικών προσώπων, από το νόμιμο εκπρόσωπό του. Αν ένωση φορέων υποβάλλει κοινή προσφορά θα πρέπει αυτή είτε να έχει υπογραφεί από όλους τους φορείς είτε από νόμιμο εκπρόσωπό τους εξουσιοδοτημένο απ' αυτούς προς τούτο, στη δε προσφορά πρέπει απαραίτητα να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής του κάθε μέλους της ένωσης καθώς και ο εκπρόσωπος/ συντονιστής της.

Εφόσον μια προσφορά απορριφθεί ως εκπρόθεσμη, η εργοληπτική επιχείρηση έχει έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής και αίτησης ασφαλιστικών μέτρων προς αμφισβήτηση της νομιμότητας της διαδικασίας ή του διαγωνισμού εν γένει.

Η μη υποβολή οποιουδήποτε από τα δικαιολογητικά συμμετοχής που προβλέπονται στη διακήρυξη καθιστά την προσφορά अपαράδεκτη. Τα δικαιολογητικά πρέπει να είναι επικαιροποιημένα.

Η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να υποκαταστήσει η ίδια τυχόν ελλείψεις στα απαιτούμενα δικαιολογητικά κι έγγραφα που περιλαμβάνονται στην υποβληθείσα προσφορά ανατρέχοντας σε έγγραφα που τυχόν είχε υποβάλλει ο φορέας σε άλλους διαγωνισμούς.

Το απαράδεκτο της προσφοράς μπορεί να εξετάζει η αναθέτουσα αρχή και πέραν του χρόνου κρίσης των τεχνικών και οικονομικών προσφορών των υποψηφίων αναδόχων. Συγκεκριμένα στις διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων

προμηθειών και υπηρεσιών η αναθέτουσα αρχή δεν κωλύεται ακόμα και κατά την κατακύρωση να απορρίψει προσφορά ως απαράδεκτη λόγω μη τήρησης απαράβατου όρου της διακήρυξης. Δηλαδή μέχρι τη λήξη του διαγωνισμού η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ελέγξει αν οι προηγούμενες πράξεις των οργάνων της είναι νομικά πλημμελείς και να τις ανακαλέσει για το λόγο αυτό. Τούτο ισχύει και για την πράξη κατακύρωσης.

Οι προσφορές πρέπει να είναι ευανάγνωστες και καθαρογραμμένες. Διορθώσεις ή συμπληρώσεις πρέπει να φέρουν την υπογραφή ή μονογραφή του προσφέροντα ή του συντάκτη της δήλωσης, άλλως είναι ανεπίτρεπτη.

11. Χρόνος ισχύος των προσφορών (αρ. 97 του ν. 4412/2016)

Η προσφορά πρέπει να ισχύει για το χρόνο που προβλέπεται στα έγγραφά της. Προσφορά που ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο από αυτόν που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Σε περίπτωση αιτήματος για παράταση της ισχύος της προσφοράς, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 72 («Εγγύηση συμμετοχής») για τους οικονομικούς φορείς που αποδέχθηκαν την παράταση, πριν τη λήξη ισχύος των προσφορών τους, οι προσφορές ισχύουν και τους δεσμεύουν για το επιπλέον αυτό χρονικό διάστημα.

Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για διάστημα που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την επόμενη της διενέργειας της διαδικασίας ανάθεσης.

Ανώτατο όριο της παράτασης της ισχύος της προσφοράς είναι το χρονικό διάστημα ίσο με την προβλεπόμενη από τα έγγραφα της σύμβασης αρχική διάρκεια ισχύος της προσφοράς. Μετά τη λήξη και του παραπάνω ανώτατου ορίου χρόνου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται, εκτός αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα, ότι η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν είτε να παρατείνουν την

προσφορά τους, εφόσον τους ζητηθεί πριν την πάροδο του ανωτέρω ανώτατου ορίου παράτασης της προσφοράς τους είτε όχι. Στην τελευταία περίπτωση, η διαδικασία συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τις προσφορές τους και αποκλείονται οι λοιποί οικονομικοί φορείς. Σε περίπτωση που λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση της προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, να ζητήσει εκ των υστέρων από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία είτε να παρατείνουν την προσφορά τους είτε όχι.

12. Τροποποιήσεις και συμπληρώσεις προσφορών που έχουν ήδη υποβληθεί (αρ. 102του ν. 4412/2016)

Σε ήδη υποβληθείσα προσφορά που πάσχει από κάποιο ουσιαστικό, τυπικό ή διαδικαστικό σφάλμα, καταρχήν απαγορεύεται η τροποποίηση, βελτίωση και διόρθωσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας του υποψηφίου.

Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί **να καλεί εγγράφως** τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης.

Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη.

Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση.

Η έγγραφη κλήση κατά τα άνω του υποψηφίου καθίσταται **υποχρέωση** της αναθέτουσας αρχής αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς. (α. 102 του Ν. 4412/2016).

Κατά τη Νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιτρέπεται η κατ' εξαίρεση διόρθωση ή κατά περίπτωση συμπλήρωση των δεδομένων της προσφοράς, μεταξύ άλλων επειδή απαιτείται προφανώς η απλή διευκρίνιση τους ή η διόρθωση προδήλων εκ παραδρομής λαθών, υπό τον όρο ότι η τροποποίηση αυτή δε συνεπάγεται στην πράξη την υποβολή νέας προσφοράς. Το δε αίτημα παροχής διευκρινήσεων θα πρέπει να απευθύνεται επί ίσοις όροις σε όλους τους υποψηφίους προκειμένου να τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης καθώς και να αφορά όλα τα σημεία της προσφοράς που είναι ανακριβή.

Περαιτέρω η αναθέτουσα αρχή έχει μεν τη δυνατότητα να καλεί τους υποψηφίους να συμπληρώσουν ή να παρέχουν διευκρινήσεις στα ήδη νομίμως κατατεθέντα δικαιολογητικά, όχι όμως να αναπληρώσουν μη υποβληθέντα ή μη νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά. Δηλαδή επιτρέπεται η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση, ακόμα και με νέα έγγραφα, εγγράφων και δικαιολογητικών που έχουν ήδη κατατεθεί όχι όμως η αντικατάσταση των κατατεθέντων εγγράφων από νέα ή η υποβολή απαιτούμενων δικαιολογητικών που δεν υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα.

Στο άρθρο 102 παρ. 2 αναφέρονται **ενδεικτικά** κάποιες πλημμέλειες απ' αυτές που επιτρέπεται διευκρίνιση ή συμπλήρωσή τους κατόπιν έγγραφης κλήσης της αναθέτουσας αρχής.

Αφού ολοκληρωθεί η παραλαβή των προσφορών και η καταγραφή των δικαιολογητικών συμμετοχής των υποψηφίων αναδόχων, ακολουθεί το στάδιο του ανοίγματος των προσφορών από το αρμόδιο όργανο του διαγωνισμού.

Η αποσφράγιση διενεργείται **δημόσια**, παρουσία των προσφερόντων/συμμετεχόντων ή των νομίμως εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων τους, οι οποίοι λαμβάνουν γνώση των λοιπών συμμετεχόντων στη διαδικασία και των στοιχείων που υποβλήθηκαν από αυτούς, όπως ειδικότερα ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 21.

Κατά το στάδιο αυτό της διαγωνιστικής διαδικασίας τα όργανα του διαγωνισμού (Επιτροπή Διαγωνισμού) οφείλουν να τηρούν απαρέγκλιτα την αρχή της ταυτόχρονης αποσφράγισης των προσφορών.

Η Επιτροπή Διαγωνισμού αρχικά ερευνά το φάκελο του κάθε διαγωνιζομένου και αν από το σχετικό έλεγχο διαπιστωθεί ότι η προσφορά δεν

είναι σύνηθες ή σύμφωνη με τους όρους της διακήρυξης ή ότι λείπει κάποιο απαιτούμενο δικαιολογητικό, προβαίνει στον αποκλεισμό του διαγωνιζομένου αυτεπαγγέλτως.

Η αποσφράγιση κι ο έλεγχος των οικονομικών προσφορών πρέπει να διενεργείται μετά την ολοκλήρωση του σταδίου της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών. Για το λόγο αυτό απαγορεύεται επί ποινή αποκλεισμού η παράθεση οικονομικών στοιχείων σε οποιοδήποτε τμήμα της προσφοράς που ανοίγεται πριν το φάκελο της οικονομικής προσφοράς.

Σύμφωνα δε με τη νομολογία του ΣΤΕ ανακύπτει υποχρέωση αποκλεισμού από το διαγωνισμό υποψηφίου και στην περίπτωση που η αποκάλυψη οικονομικών στοιχείων εκ μέρους του συντελείται πριν οριστικοποιηθεί το στάδιο αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών, με άλλους τρόπους εκτός από την παράθεση οικονομικών στοιχείων σε οποιοδήποτε τμήμα της προσφοράς που ανοίγεται πριν το φάκελο της οικονομικής προσφοράς, όπως για παράδειγμα με την ευκαιρία άσκησης προσφυγής με την οποία ζητείται η αναβαθμολόγηση της τεχνικής προσφοράς με το επιχείρημα ότι το προσφερόμενο προϊόν/ υπηρεσία παρέχεται δωρεάν. Και τούτο διότι και σε αυτήν την περίπτωση είναι δυνατή η επιρροή της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών από οικονομικά στοιχεία γιατί η άσκηση της προσφυγής συνεπάγεται επανεξέταση της υπόθεσης που μπορεί να οδηγήσει σε επαναξιολόγηση των τεχνικών προσφορών. Με το ίδιο σκεπτικό μετά την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών δεν επιτρέπεται για οποιοδήποτε λόγο η το πρώτον ή εκ νέου αξιολόγηση τεχνικών προσφορών, η το πρώτον αιτιολόγηση της βαθμολογίας αυτών, αφού οι διαδικαστικές αυτές ενέργειες με γνωστές πλέον τις οικονομικές προσφορές, δεν διασφαλίζουν συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού.

Συνεπώς, αν μετά το άνοιγμα οικονομικών προσφορών κριθεί ότι υπάρχει πλημμέλεια που ανάγεται στο στάδιο της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών και η οποία καθιστά αναγκαία για την επιλογή αναδόχου την εκ νέου αξιολόγησή τους ή την αιτιολόγηση της βαθμολογίας τους, τούτο συνεπάγεται καταρχήν τη ματαίωση του διαγωνισμού, αφού δεν είναι δυνατή η *a posteriori* αξιολόγηση αυτή.

Ειδικώς στην ανοικτή διαδικασία ή στο δεύτερο στάδιο της κλειστής διαδικασίας για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών (α. 100 §2), όταν οι εν λόγω διαδικασίες δεν διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο, μετά την αποσφράγιση του φακέλου της προσφοράς και του φακέλου των δικαιολογητικών, το αρμόδιο όργανο προβαίνει στην αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς, σύμφωνα με τους όρους των εγγράφων της σύμβασης και συντάσσει πρακτικό για την απόρριψη των τεχνικών προσφορών που δε γίνονται αποδεκτές και την αποδοχή ή βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών με βάση το κριτήριο ανάθεσης των εγγράφων της σύμβασης, το οποίο υπογράφεται από τα μέλη του οργάνου. Ενώ οι σφραγισμένοι φάκελοι με τα οικονομικά στοιχεία των προσφορών, μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των λοιπών στοιχείων των προσφορών, μονογράφονται, τοποθετούνται σε νέο φάκελο ο οποίος επίσης σφραγίζεται και υπογράφεται από το ίδιο όργανο κι αποσφραγίζονται κατά την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τα έγγραφα της σύμβασης ή την ειδική πρόσκληση και ακολουθεί σχετική ανακοίνωση τιμών.

Τα αποτελέσματα κάθε σταδίου επικυρώνονται με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, η οποία κοινοποιείται με επιμέλεια αυτής στους προσφέροντες ή στους συμμετέχοντες μαζί με αντίγραφο των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών του αντίστοιχου σταδίου.

Αντιστροφή σταδίων αξιολόγησης στην ανοικτή διαδικασία (α.101)

Στις ανοικτές διαδικασίες οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να αποφασίζουν να εξετάσουν τις προσφορές πριν από την επαλήθευση μη συνδρομής λόγω αποκλεισμού και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής (α. 73-83). Ωστόσο η χρήση της διαδικασίας αντιστροφής **δεν επιτρέπεται** στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών ή παροχής γενικών υπηρεσιών (§2 εδ.γ').

13. Τα όργανα του διαγωνισμού (αρ.221 του ν. 4412/2016)

Ο διαγωνισμός διενεργείται από τις αρμόδιες Επιτροπές Διαγωνισμών. Η συγκρότηση, σύνθεση και λειτουργία τους διέπεται από τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και τις γενικές αρχές του Διοικητικού δικαίου. Η Επιτροπή Διαγωνισμού αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της

(ά. 15 παρ.1 Κ.Δ.Διαδ.). Τα συλλογικά όργανα είναι δυνατόν να συνεδριάζουν και με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων (τηλεδιάσκεψη), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 13 του άρθρου 14 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Ειδικά στις περιπτώσεις που δεν διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, η αποσφράγιση και μονογραφή των φακέλων γίνεται από το μέλος ή τα μέλη που βρίσκονται στην έδρα της αναθέτουσας αρχής, στην οποία έχουν κατατεθεί οι προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής, κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης

Για τη νομιμότητα της σύνθεσης της απαιτείται νόμιμη σύγκληση και νομότυπη πρόσκληση όλων των τακτικών και αναπληρωματικών μελών της, νόμιμη ψηφοφορία, τήρηση των αρχών αμεροληψίας, τήρηση της νόμιμης διαδικασίας κλπ.

Για τις σχετικές πράξεις της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης συντάσσονται πρακτικά που υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τα μέλη της.

Ειδικώς, τα όργανα διενέργειας διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων διακρίνονται σε «γνωμοδοτικά» και «αποφαινόμενα». Τα «γνωμοδοτικά» γνωμοδοτούν προς τα «αποφαινόμενα» όργανα.

Τα «γνωμοδοτικά» όργανα, σύμφωνα με το α. 221 Ν. 4412/2016 έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

- α) αξιολογούν τις προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής των προσφερόντων ή υποψηφίων,
- β) ελέγχουν την καταλληλότητα των προσφερόντων ή υποψηφίων για τη συμμετοχή τους στη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης,
- γ) ελέγχουν και αξιολογούν τις προσφορές,
- δ) στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, ανταγωνιστικού διαλόγου ή σύμπραξης καινοτομίας, διαπραγματεύονται με τους προσφέροντες ή υποψηφίους,
- ε) εισηγούνται τον αποκλεισμό των προσφερόντων ή υποψηφίων από τη διαδικασία, την απόρριψη των προσφορών, την κατακύρωση των αποτελεσμάτων, την αποδέσμευση των εγγυήσεων, τη ματαίωση της διαδικασίας,

στ) γνωμοδοτούν για κάθε άλλο θέμα που ανακύπτει κατά τη διαδικασία ανάθεσης,

ζ) στο στάδιο της εκτέλεσης γνωμοδοτούν για κάθε θέμα που ανακύπτει από τη σύμβαση και ιδίως επί της παράτασης του συμβατικού χρόνου, κάθε άλλης τροποποίησης της σύμβασης και της έκπτωσης του αναδόχου και

η) γνωμοδοτούν για τις προβλεπόμενες στον ν. 4412/2016 ενστάσεις και προσφυγές που υποβάλλονται ενώπιον της αναθέτουσας αρχής ή της Προϊσταμένης Αρχής κατά το στάδιο της ανάθεσης και εκτέλεσης.

Στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, πέραν των οριζόμενων παραπάνω, ισχύουν και τα ακόλουθα (§11):

α) Συγκροτείται τριμελές ή πενταμελές γνωμοδοτικό όργανο (Επιτροπή διενέργειας/επιτροπή αξιολόγησης). Για την εξέταση των προβλεπόμενων ενστάσεων και προσφυγών που υποβάλλονται ενώπιον της αναθέτουσας αρχής, συγκροτείται χωριστό γνωμοδοτικό όργανο τριμελές ή πενταμελές (Επιτροπή αξιολόγησης ενστάσεων), τα μέλη του οποίου είναι διαφορετικά από τα μέλη του γνωμοδοτικού οργάνου που είναι αρμόδιο για τα υπόλοιπα θέματα που ανακύπτουν κατά τη διαδικασία ανάθεσης (αξιολόγησης προσφορών κ.λπ.).

β) Για την παρακολούθηση και την παραλαβή της σύμβασης προμήθειας συγκροτείται τριμελής ή πενταμελής Επιτροπή παρακολούθησης και παραλαβής με απόφαση του αρμόδιου αποφαινομένου οργάνου. Το όργανο αυτό εισηγείται για όλα τα θέματα παραλαβής του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης, προβαίνοντας, σε μακροσκοπικούς, λειτουργικούς ή και επιχειρησιακούς ελέγχους του προς παραλαβή αντικειμένου της σύμβασης, εφόσον προβλέπεται από τη σύμβαση ή κρίνεται αναγκαίο, συντάσσει τα σχετικά πρωτόκολλα, παρακολουθεί και ελέγχει την προσήκουσα εκτέλεση όλων των όρων της σύμβασης και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του αναδόχου και εισηγείται τη λήψη των επιβεβλημένων μέτρων λόγω μη τήρησης των ως άνω όρων. Με απόφαση του αρμόδιου αποφαινομένου οργάνου μπορεί να συγκροτείται δευτεροβάθμια επιτροπή παρακολούθησης και παραλαβής με τις παραπάνω αρμοδιότητες.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζονται οι όροι για τη συγκρότηση των πρωτοβάθμιων, μόνιμων ή μη, και των δευτεροβάθμιων επιτροπών παραλαβής, η σύνθεση αυτών, η διαδικασία επιλογής των μελών τους και κάθε άλλο θέμα σχετικά με το παραπάνω.

δ) Για την παραλαβή του αντικειμένου τμηματικού ή συνολικού σύμβασης παροχής υπηρεσιών συγκροτείται τριμελής Επιτροπή παραλαβής με απόφαση του αρμόδιου αποφαινομένου οργάνου. Εφόσον απαιτούνται ειδικές γνώσεις ένα τουλάχιστον μέλος της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης πρέπει να έχει την αντίστοιχη ειδικότητα. Σε περίπτωση αιτιολογημένης αδυναμίας για την συμπλήρωση ή την συγκρότηση της ανωτέρω Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει από άλλη αναθέτουσα αρχή τη διάθεση υπαλλήλου ή υπαλλήλων της για τη συγκρότηση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης.

ε) Για την επιλογή των μελών των συλλογικών οργάνων του εν λόγω άρθρου, οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να διενεργούν κλήρωση κατά τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 4024/2011.

στ) Τα γνωμοδοτικά όργανα της παρούσας παραγράφου συγκροτούνται από υπαλλήλους που υπηρετούν με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στον φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό ή σε άλλο φορέα του δημοσίου τομέα και λειτουργούν σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά γενικές διατάξεις περί συλλογικών οργάνων.

ζ) Η Επιτροπή της περίπτωσης β' εισηγείται και για ζητήματα τροποποίησης των συμβάσεων προμηθειών, σύμφωνα με το άρθρο 132 με την επιφύλαξη του άρθρου 41.

η) Για την παρακολούθηση ή παραλαβή συμβάσεων προμηθειών ή συμβάσεων υπηρεσιών με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη από το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (2.500,00) δεν απαιτείται συγκρότηση Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Παρακολούθησης ή Παραλαβής και το σχετικό πρωτόκολλο εκδίδεται από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Υπηρεσίας.

θ) Σε περίπτωση αιτιολογημένης αδυναμίας για τη συμπλήρωση ή τη συγκρότηση των επιτροπών της παραγράφου 1, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει από άλλη αναθέτουσα αρχή τη διάθεση υπαλλήλου ή υπαλλήλων της για τη συγκρότηση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης.

14. Επιλογή του Αναδόχου (αρ. 71του ν. 4412/2016)

Ο νόμος θέτει δύο προϋποθέσεις τις οποίες πρέπει η Επιτροπή να επαληθεύσει προκειμένου να αναθέσει μια δημόσια σύμβαση και είναι οι εξής:

α) η προσφορά συνάδει με τις απαιτήσεις, τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που προβλέπονται στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος και στα έγγραφα της σύμβασης, λαμβανομένου υπόψη, κατά περίπτωση, του άρθρου 57 (εναλλακτικές προσφορές),

β) η προσφορά προέρχεται από προσφέροντα ο οποίος δεν αποκλείεται από τη συμμετοχή δυνάμει των άρθρων 73 (Λόγοι αποκλεισμού) και 74 (Αποκλεισμός οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις) και πληροί τα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τα άρθρα 75 (Κριτήρια επιλογής) έως 77, και, κατά περίπτωση, τους κανόνες και τα κριτήρια αμεροληψίας που αναφέρονται στο άρθρο 84.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποφασίζουν να μην αναθέσουν τη σύμβαση στον προσφέροντα που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά όταν έχουν διαπιστώσει ότι η προσφορά δεν τηρεί τις ισχύουσες υποχρεώσεις, όπως αυτές προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18.

Από τις παραπάνω διατάξεις του νόμου συνάγεται ότι οι λόγοι αποκλεισμού των υποψήφιων αναδόχων λόγω ακαταλληλότητας είναι δυνατόν να ενταχθούν σε τέσσερις κατηγορίες:

- i. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια
- ii. Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα

- iii. Εντιμότητα και φερεγγυότητα
- iv. Άδεια άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας

Προβλέπονται από το νόμο λόγοι αποκλεισμού και κριτήρια ποιοτικής επιλογής του αναδόχου.

Λόγοι Αποκλεισμού για τις δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. (α.73)

A. Αποκλείονται από το Διαγωνισμό όσοι υποψήφιοι:

1. Δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής.
2. Έχουν κηρυχθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση έκπτωτοι από σύμβαση προμηθειών ή υπηρεσιών δημοσίου τομέα.
3. Υφίσταται εις βάρος τους αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για έναν από τους ακόλουθους λόγους: α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, β) δωροδοκία, γ) απάτη, δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεόμενα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων.

Η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα για την παραπάνω περίπτωση εφαρμόζεται σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο του διαγωνισμού. Εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό και ειδικά αφορά το διαχειριστή των Ε.Π.Ε, Ι.Κ.Ε, Ο.Ε., Ε.Ε. , τον διευθύνοντα σύμβουλο, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των Α.Ε., τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των Συνεταιρισμών.

4. Εάν η αναθέτουσα αρχή: **α)** γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από

δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και **β)** μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση.

Η παρούσα παράγραφος παύει να εφαρμόζεται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους. **γ)** γνωρίζει ή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι έχουν επιβληθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής: αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011, όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό αα' και ββ' κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ. Ο λόγος αποκλεισμού δεν εφαρμόζεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.

Η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα για την παραπάνω περίπτωση εφαρμόζεται σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο του διαγωνισμού.

B. Δυνατότητα αποκλεισμού ενός υποψηφίου έχει η αναθέτουσα αρχή όταν

1. Μπορεί να αποδείξει με κατάλληλα μέσα αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 (υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α')
2. Ο οικονομικός φορέας τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου. Στην περίπτωση αυτή η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, ο οποίος βρίσκεται σε μια εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην παραπάνω περίπτωση, υπό την προϋπόθεση ότι η αναθέτουσα αρχή έχει αποδείξει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας.
3. Η αναθέτουσα αρχή διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,
4. Μία κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 24 δεν μπορεί να θεραπευθεί αποτελεσματικά με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,
5. Μία κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή των οικονομικών φορέων κατά την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 48, δεν μπορεί να θεραπευθεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

6. Εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις,
7. Ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79,
8. Ο οικονομικός φορέας επιχειρεί να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση,
9. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του.

Οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2γ και 4 του άρθρου 73 Ν. 4412/2016 (περιπτώσεις Α.3, Α.4γ' και Β του παρόντος) μπορεί να προσκομίζει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Για τον σκοπό αυτόν, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για τυχόν ζημιές που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με

ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτώματων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, με τελεσίδικη απόφαση, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχεται βάσει της παρούσας παραγράφου κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση στο κράτος - μέλος στο οποίο ισχύει η απόφαση.

Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής για την διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της κατωτέρω αναφερόμενης Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης, η οποία εκδίδεται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης της αναθέτουσας αρχής στην εν λόγω επιτροπή συνοδευόμενου από όλα τα σχετικά στοιχεία. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας η αναθέτουσα αρχή αποκλείει από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης τον εν λόγω οικονομικό φορέα. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής, καθώς και η απόφαση με την οποία γίνονται δεκτά ένδικα βοηθήματα κατ' αυτής, κοινοποιείται στην Αρχή. Συνιστάται επιτροπή που απαρτίζεται από εκπροσώπους του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Η ως άνω επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού η οποία εκδίδεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος και ρυθμίζει τις αναγκαίες λεπτομέρειες οργάνωσης και λειτουργίας της. Χρέη Προέδρου εκτελεί ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, ορίζεται στο νόμο η χρονική της διάρκεια (**α. 73 § 10**).

Η περίοδος αποκλεισμού καθορίζεται, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τη σοβαρότητα του αδικήματος ή παραπτώματος, τον χρόνο που έχει παρέλθει από τη διάπραξη του αδικήματος ή παραπτώματος, τη διάρκειά του, υποτροπή, την πρόθεση ή τον βαθμό αμέλειας του εκάστοτε οικονομικού φορέα και τα μέτρα που αυτός λαμβάνει προς αποφυγή διάπραξης παρόμοιων αδικημάτων ή παραπτωμάτων στο μέλλον. Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθορισθεί από τελεσίδικη απόφαση, η μέγιστη περίοδος αποκλεισμού δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 73 και τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2γ και 4 του άρθρου 73.

Ο αποκλεισμός επιβάλλεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αρμόδιου για θέματα καταπολέμησης διαφθοράς, καθώς και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της αναθέτουσας αρχής που διαπιστώνει την συνδρομή των λόγων αποκλεισμού και για τις διαδικασίες που αφορούν σύναψη δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών κατόπιν γνώμης του συλλογικού οργάνου της παρ. 5 του άρθρου 41 του Ν. 4412/2016.

Πριν από την έκδοση της απόφασης περί αποκλεισμού ορισμένου οικονομικού φορέα, παρέχεται σε αυτόν η δυνατότητα ακροάσεως.

Η απόφαση του αποκλεισμού κοινοποιείται στην αναθέτουσα αρχή και τον θιγόμενο οικονομικό φορέα και γνωστοποιείται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και στη Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων τηρείται κατάλογος των αποκλεισθέντων οικονομικών φορέων, στον οποίο καταχωρούνται τα στοιχεία και η περίοδος αποκλεισμού εκάστου εξ αυτών, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του Ν. 2472/1997 **(α.74)**.

15. Έλεγχος και αξιολόγηση των προσφορών

Έλεγχος των Δικαιολογητικών

Η προσφορά των διαγωνιζομένων συνοδεύεται πάντα από ορισμένα δικαιολογητικά συμμετοχής που αποδεικνύουν την προσωπική- επαγγελματική καταλληλότητα, την χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ικανότητα.

Αρμοδιότητα αποσφράγισης του οικείου Φακέλου Δικαιολογητικών (βλ. παρ. 9 του παρόντος) και αξιολόγησής τους έχει η Επιτροπή Διαγωνισμού.

Η παράληψη υποβολής ενός και μόνο δικαιολογητικού εγγράφου δικαιολογεί τον αποκλεισμό του υποψηφίου από τη διαγωνιστική διαδικασία.

Αξιολόγηση προσφορών

Στους διαγωνισμούς για την ανάδειξη προμηθευτή στις συμβάσεις προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών σύμφωνα με τις διατάξεις του α. 100 του Ν.4412/2016 καθιερώνεται ο κανόνας των αυτοτελών διακριτών φάσεων αξιολόγησης των προσφορών.

Σε πρώτη φάση αποσφραγίζεται ο κυρίως φάκελος προσφοράς, ο φάκελος των δικαιολογητικών συμμετοχής στην ανοικτή διαδικασία, καθώς και ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς, εφόσον προβλέπεται η υποβολή της στα έγγραφα της σύμβασης, μονογράφονται και σφραγίζονται από το αρμόδιο όργανο όλα τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται κατά το στάδιο αυτό και η τεχνική προσφορά ανά φύλλο. Το αρμόδιο όργανο καταχωρεί όσους υπέβαλαν προσφορές καθώς και τα υποβληθέντα από αυτούς δικαιολογητικά και τα αποτελέσματα του ελέγχου τους σε πρακτικό το οποίο υπογράφεται από τα μέλη του οργάνου. Οι φάκελοι των οικονομικών προσφορών δεν αποσφραγίζονται αλλά μονογράφονται από το αρμόδιο όργανο, τοποθετούνται σε νέο φάκελο που σφραγίζεται και υπογράφεται επίσης και φυλάσσεται ώστε να αποσφραγιστεί την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τη σύμβαση ή την πρόσκληση.

Σε δεύτερη φάση το αρμόδιο όργανο προβαίνει σε αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς σύμφωνα με τους όρους των εγγράφων της σύμβασης και συντάσσει πρακτικό για την απόρριψη των τεχνικών προσφορών που δεν γίνονται αποδεκτές και την αποδοχή ή/και βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών με βάση το κριτήριο ανάθεσης των εγγράφων της σύμβασης.

Σε τελευταίο στάδιο οι σφραγισμένοι φακέλοι με τα οικονομικά στοιχεία των προσφορών, μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των λοιπών στοιχείων των προσφορών, αποσφραγίζονται κατά την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τα έγγραφα της σύμβασης ή την ειδική πρόσκληση και ακολουθεί σχετική ανακοίνωση τιμών. Για όσες προσφορές δεν κρίθηκαν αποδεκτές κατά τα προηγούμενα στάδια, οι φακέλοι της οικονομικής προσφοράς δεν αποσφραγίζονται, αλλά επιστρέφονται.

Ειδικότερη ρύθμιση προβλέπεται στο πρώτο στάδιο της κλειστής διαδικασίας, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, στον ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας. Η αποσφράγιση του φακέλου με τις αιτήσεις και τα δικαιολογητικά συμμετοχής λαμβάνει χώρα την ημέρα και ώρα που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Μετά την αποσφράγιση του φακέλου των δικαιολογητικών συμμετοχής, το αρμόδιο όργανο προβαίνει στην καταχώριση των υποψηφίων, στον έλεγχο των δικαιολογητικών που υπέβαλαν, καθώς και στην αξιολόγηση των αιτήσεων συμμετοχής των υποψηφίων, βάσει των κριτηρίων προεπιλογής που καθορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. Στη συνέχεια η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί τους υποψηφίους που προεπιλέγησαν για υποβολή προσφορών.

Η αποσφράγιση των προσφορών και τα επόμενα διαδικαστικά στάδια διενεργούνται, κατά τα οριζόμενα στο α. 100 παρ. 2 του ν. 4412/2016.

Τα αποτελέσματα κάθε σταδίου επικυρώνονται με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, η οποία κοινοποιείται με επιμέλεια αυτής στους προσφέροντες ή στους συμμετέχοντες «μαζί με αντίγραφο των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών του αντίστοιχου σταδίου.

16. Απόρριψη προσφορών (αρ. 91 του ν. 4412/2016)

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 του Ν.4412/2016 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων

περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν.4412/2016 .

γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν.4412/2016.

δ) Η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, αν τέτοια δεν επιτρέπεται ή, αν επιτρέπεται, δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις των εγγράφων της σύμβασης.

ε) Η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλει δύο ή περισσότερες προσφορές εκτός αν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικής προσφοράς. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016 (και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων).

στ) Προσφορά υπό αίρεση.

ζ) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 95.

η) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών ή γενικών υπηρεσιών, προσφορά η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής, χωρίς αυτό να προβλέπεται από τα έγγραφα της σύμβασης ή, εφόσον στα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται η κατάθεση δειγμάτων, η μη προσήκουσα κατάθεση τους.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται αναλόγως στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων συμμετοχής στην κλειστή διαδικασία, τη διαδικασία

του ανταγωνιστικού διαλόγου, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ή στη σύμπραξη καινοτομίας.

17. Ανάθεση της σύμβασης

Η ανάθεση της σύμβασης είναι το στάδιο εκείνο της διαγωνιστικής διαδικασίας είτε διακριτό από τον ποιοτικό έλεγχο είτε ταυτόχρονο, κατά το οποίο η Επιτροπή αποφασίζει ποιος από τους προσφέροντες που κατέθεσαν παραδεκτή προσφορά και συγκεντρώνουν τα κριτήρια καταλληλότητας έχει προσφέρει την καλύτερη προσφορά.

Όταν η αναθέτουσα αρχή επιλέγει να αναθέσει τη σύμβαση στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αξιολογούν τις προσφορές προκειμένου να προσδιορίσουν εκείνη που παρουσιάζει την καλύτερη σχέση ποιότητας /τιμής. Για το σκοπό αυτό καθορίζουν τα οικονομικά και ποιοτικά κριτήρια τα οποία στο σύνολό τους πρέπει να επιτρέπουν τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς. Ο καθορισμός των κριτηρίων αυτών τελεί σε συνάρτηση με το αντικείμενο της σύμβασης, στο μέτρο που τα κριτήρια αυτά πρέπει να επιτρέπουν την αξιολόγηση του επιπέδου επίδοσης που παρουσιάζει κάθε προσφορά σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, όπως αυτό ορίζεται στις τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και τη μέτρηση της σχέσης ποιότητας/ τιμής της κάθε προσφοράς.

Κριτήρια ανάθεσης (α.86)

Η ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων γίνεται αποκλειστικά με βάση την πλέον συμφέρουσα προσφορά από οικονομική άποψη η οποία προσδιορίζεται με βάση είτε την τιμή (καλύτερη οικονομικά λύση μεταξύ των προσφερόμενων), είτε το κόστος (αποτελεσματικότητα σε σχέση με το κόστος-κοστολόγηση κύκλου ζωής), είτε τη βέλτιστη σχέση ποιότητας – τιμής.

- *Ανάθεση με βάση τη χαμηλότερη τιμή:* Όταν η ανάθεση της δημόσιας σύμβασης γίνεται με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή επειδή αυτή αποτελεί την καλύτερη οικονομική λύση για την αναθέτουσα αρχή μεταξύ αυτών που προσφέρονται, τότε η ανάθεση γίνεται στο μειοδότη, δηλαδή εκείνον που υπέβαλε τη μικρότερη σε αξία προσφορά.

- *Ανάθεση με βάση το κόστος με προσέγγιση αποτελεσματικότητας (α. 87 §1)*: Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να χρησιμοποιήσει μία προσέγγιση αποτελεσματικότητας σε σχέση με το κόστος όπως της κοστολόγησης του κύκλου ζωής των προς ανάθεση υπηρεσιών.

Όταν η αναθέτουσα αρχή αποτιμά το κόστος χρησιμοποιώντας προσέγγιση κύκλου ζωής, αναφέρει στα έγγραφα της σύμβασης τα δεδομένα που πρέπει να υποβάλουν οι προσφέροντες και τη μέθοδο που θα χρησιμοποιήσει για την κοστολόγηση του κύκλου ζωής βάσει των εν λόγω δεδομένων.

- *Ανάθεση με βάση τη βέλτιστη σχέση ποιότητας –τιμής (α. 86§2)*: Όταν η σύμβαση ανατίθεται στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά που περιλαμβάνει τη βέλτιστη σχέση ποιότητας- τιμής κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής, τότε η ανάθεση λαμβάνει χώρα με διάφορα κριτήρια, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, ποιοτικών, περιβαλλοντικών ή/ και κοινωνικών πτυχών που συνδέονται με το αντικείμενο της συγκεκριμένης δημόσιας σύμβασης. Στα κριτήρια αυτά μπορούν να περιλαμβάνονται ενδεικτικά: α) η ποιότητα, περιλαμβανομένης της τεχνικής αξίας, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, η προσβασιμότητα, ο σχεδιασμός για όλους τους χρήστες, τα κοινωνικά, περιβαλλοντικά και καινοτόμα χαρακτηριστικά και η εμπορία και οι σχετικοί όροι, β) η οργάνωση, τα προσόντα και η εμπειρία του προσωπικού στο οποίο ανατίθεται η εκτέλεση της σύμβασης, στην περίπτωση που η ποιότητα του διατεθέντος προσωπικού μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στο επίπεδο εκτέλεσης της σύμβασης, γ) η εξυπηρέτηση μετά την πώληση και η τεχνική υποστήριξη, δ) οι όροι παράδοσης, όπως η ημερομηνία παράδοσης, η διαδικασία και η προθεσμία παράδοσης ή η προθεσμία ολοκλήρωσης ή περαίωσης, ε) η παροχή της εγγύησης της παραγράφου 2 του άρθρου 72, στ) η προσαύξηση του προβλεπόμενου στα έγγραφα της σύμβασης χρόνου εγγύησης.

-*Περιβαλλοντικές και κοινωνικές παράμετροι κριτηρίων ανάθεσης*: Επιτρέπεται στη δημόσια αρχή να χρησιμοποιεί κριτήρια ανάθεσης ή όρους εκτέλεσης της σύμβασης περιβαλλοντικές παραμέτρους που

καλύπτουν τον κύκλο ζωής του υπό ανάθεση έργου, αγαθού, υπηρεσίας, καθώς επίσης και κριτήρια δίκαιου εμπορίου κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης.

Εναλλακτικές προσφορές (α.57)

Αν η αναθέτουσα αρχή έχει συμπεριλάβει σχετική πρόβλεψη στην προκήρυξη της σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή εναλλακτικών προσφορών, οι προσφέροντες έχουν τη δυνατότητα να προτείνουν λύσεις για όρο της σύμβασης που διαφέρει από εκείνη που προβλέπει η αναθέτουσα αρχή.

Η εναλλακτική προσφορά είναι δυνατόν να προσφέρει ορισμένα πρόσθετα χαρακτηριστικά τα οποία δεν προβλέπονται στην προκήρυξη και στα σχετικά έγγραφα του διαγωνισμού ή να αποκλείει ορισμένα από τα προβλεπόμενα, ή να προσφέρει μια εντελώς διαφορετική προσέγγιση για την εκτέλεση της σύμβασης.

Οι αναθέτουσες αρχές που επιτρέπουν ή απαιτούν εναλλακτικές προσφορές αναφέρουν στα έγγραφα της σύμβασης τις ελάχιστες απαιτήσεις τις οποίες πρέπει να πληρούν οι εναλλακτικές προσφορές καθώς και ειδικούς τρόπους υποβολής αυτών, ιδίως αν μπορούν να υποβάλλονται μόνο αν έχει επίσης υποβληθεί προσφορά που δε συνιστά εναλλακτική προσφορά. Επίσης διασφαλίζουν ότι τα επιλεγέντα κριτήρια ανάθεσης μπορούν να εφαρμοστούν σε εναλλακτικές προσφορές που πληρούν τις εν λόγω ελάχιστες απαιτήσεις καθώς και σε συμμορφούμενες προσφορές που δεν είναι εναλλακτικές **(α. 57 §2)**.

Η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει υπόψη της μόνο τις εναλλακτικές προσφορές που ανταποκρίνονται στις ελάχιστες απαιτήσεις τις οποίες έχουν ορίσει. Ειδικά στο πλαίσιο των συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών, η αναθέτουσα αρχή που έχει επιτρέψει ή απαιτήσει εναλλακτικές προσφορές δεν απορρίπτει μια τέτοια μόνο για το λόγο ότι εάν επιλεγεί θα οδηγήσει αντίστοιχα είτε στη σύναψη σύμβασης υπηρεσιών αντί προμηθειών είτε το αντίστροφο.

Αν οι εναλλακτικές λύσεις καλύπτουν τις προδιαγραφές των εγγράφων της σύμβασης κρίνονται όλες ως ισοδύναμες ανεξάρτητες προσφορές.

Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές (α.88)

Ως τέτοιες νοούνται οι προσφορές που περιέχουν τόσο ευνοϊκούς όρους που δημιουργούνται αμφιβολίες για τη σοβαρότητα ή φερεγγυότητά της, ακόμα και τη δυνατότητα του οικονομικού φορέα να εκτελέσει τη σύμβαση σύμφωνα με τους προσφερόμενους όρους.

Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα αγαθά ή υπηρεσίες, η αναθέτουσα αρχή αξιώνει από τον οικονομικό φορέα να παρέχει εξηγήσεις εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής

Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται. Ωστόσο η αναθέτουσα αρχή απορρίπτει την προσφορά εάν διαπιστώσει ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται στις υποχρεώσεις της παρ. 2 του α.18 Ν. 4412/2016 ήτοι τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου.

Ολοκλήρωση της ανάθεσης

Ο διαγωνισμός για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης στον ανάδοχο αποτελεί σύνθετη διοικητική ενέργεια η οποία ολοκληρώνεται με την κατακυρωτική απόφαση που συνίσταται στην έγκριση του αποτελέσματος του διαγωνισμού από το αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής.

Έκδοση και κοινοποίηση της πράξης κατακύρωσης

Ο συμβατικός δεσμός συνάπτεται με την κοινοποίηση στον ανάδοχο της κατακυρωτικής απόφασης της αναθέτουσας αρχής.

Έγκριση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού (α.103)

Μετά την αξιολόγηση των προσφορών η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον «προσωρινό ανάδοχο» δηλαδή τον προσφέροντα στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, να υποβάλλει εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80 όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής. Τα δικαιολογητικά προσκομίζονται σε σφραγισμένο φάκελο ο οποίος παραδίδεται εμπρόθεσμα στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης.

Αν κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 είναι ψευδή ή ανακριβή, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται.

Αν ο προσωρινός ανάδοχος δεν υποβάλει στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά, η διαδικασία ματαιώνεται.

Το ίδιο ισχύει και όταν από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 (άρθρου 103) και τα άρθρα 75, 76 και 77, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, εφόσον είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και το άρθρο 75 η διαδικασία ματαιώνεται.

Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για την κήρυξη του προσωρινού αναδόχου ως έκπτωτου είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας είτε κατακύρωσης της σύμβασης.

Οψιγενείς μεταβολές (α.104)

Σε περίπτωση οψιγενών μεταβολών ως προς τις προϋποθέσεις που είχαν δηλώσει οι προσφέροντες ότι πληρούν, εάν η αναθέτουσα αρχή ενημερωθεί εγκαίρως και προσηκόντως γι' αυτές από τον προσωρινό ανάδοχο, ήτοι το αργότερο μέχρι την ημέρα έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών του ά.80, ήτοι των δικαιολογητικών μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού και πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, τότε δεν καταπίπτει υπέρ της η εγγύηση της συμμετοχής του, διαφορετικά καταπίπτει.

Στη συνέχεια η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί αμέσως την απόφαση κατακύρωσης μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών, σε κάθε προσφέροντα που δεν έχει

αποκλειστεί οριστικά εκτός από τον προσωρινό ανάδοχο, με κάθε πρόσφορο τρόπο (πχ. φαξ, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κλπ.), επί αποδείξει.

Η απόφαση κατακύρωσης δεν παράγει έννομα αποτελέσματα εφόσον δεν χωρέσει κοινοποίηση της σε όλους τους προσφέροντες που δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά. Τα έννομα αποτελέσματά της και ιδίως η σύναψη της σύμβασης επέρχονται εφόσον κι όταν συντρέξουν σωρευτικά τα εξής **(α.105)**:

α) άπρακτη πάροδος των προθεσμιών άσκησης των προβλεπόμενων στις κείμενες διατάξεις βοηθημάτων και μέσων στο στάδιο της προδικαστικής και δικαστικής προστασίας και από τις αποφάσεις αναστολών επί αυτών,

β) ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 του ν. 4129/2013, εφόσον απαιτείται και

γ) κοινοποίηση της απόφασης κατακύρωσης στον προσωρινό ανάδοχο, εφόσον ο τελευταίος υποβάλει επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά του άρθρου 80 και μόνον στην περίπτωση του προσυμβατικού ελέγχου ή της άσκησης προδικαστικής προσφυγής και ενδίκων μέσων κατά της απόφασης κατακύρωσης, έπειτα από σχετική πρόσκληση.

Υπογραφή της σύμβασης

Μετά την επέλευση των εννόμων αποτελεσμάτων της απόφασης κατακύρωσης, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί τον ανάδοχο να προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, θέτοντάς του προθεσμία που δε μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες από την κοινοποίηση σχετικής έγγραφης ειδικής πρόσκλησης.

Η υπογραφή του συμφωνητικού έχει αποδεικτικό χαρακτήρα. Εάν ο ανάδοχος δεν προσέλθει να υπογράψει το συμφωνητικό, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην ειδική πρόκληση, κηρύσσεται έκπτωτος, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται.

Όταν η εκτέλεση δημόσιας σύμβασης δε γίνεται με διαγωνιστική διαδικασία αλλά ανατίθεται βάσει της εξαιρετικής διαδικασίας της απευθείας ανάθεσης, το έγγραφο της σύμβασης έχει συστατικό χαρακτήρα (αν δεν υπογραφεί δεν υφίσταται σύμβαση).

Η υπογεγραμμένη σύμβαση αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ.

Ενστάσεις (α.127)- Προσφυγές (α.360)

Κατά ορισμένων πράξεων των οργάνων της αναθέτουσας αρχής οι οποίες λαμβάνουν χώρα στη διαγωνιστική διαδικασία και που είναι βλαπτικές των συμφερόντων των διαγωνιζομένων οικονομικών φορέων η οικεία νομοθεσία προβλέπει τη δυνατότητα υποβολής εκ μέρους των τελευταίων ενστάσεων, δηλαδή γραπτών διαμαρτυριών.

Ανάλογα με το ύψος της σύμβασης – άνω ή κάτω των ορίων- κατά της απόφασης έγκρισης του πρακτικού ελέγχου και βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών από την αναθέτουσα αρχή, καθώς και κατά της απόφασης της αναθέτουσας αρχής που εγκρίνει το πρακτικό ανάθεσης της σύμβασης προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης ένστασης ή προδικαστικής προσφυγής του οικονομικού φορέα.

- Για δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία κατώτερη ή ίση των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.), σε περίπτωση ένστασης κατά πράξης της αναθέτουσας αρχής, η προθεσμία άσκησης της είναι πέντε (5) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα ή από τη συντέλεση της παράλειψης. Η ένσταση κατά της διακήρυξης υποβάλλεται σε προθεσμία που εκτείνεται μέχρι το ήμισυ του χρονικού διαστήματος από τη δημοσίευση της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Για τον υπολογισμό της προθεσμίας αυτής συνυπολογίζονται και οι ημερομηνίες της δημοσίευσης και της υποβολής των προσφορών.

Ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών για την εξέταση των προβλεπόμενων ενστάσεων και προσφυγών που υποβάλλονται ενώπιον της αναθέτουσας αρχής, συγκροτείται χωριστό τριμελές ή πενταμελές γνωμοδοτικό όργανο, η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων (α.221 §11 α'). Τα

μέλη της πρέπει να είναι διαφορετικά από τα μέλη του γνωμοδοτικού οργάνου που είναι αρμόδιο για τη διαδικασία ανάθεσης.

Η ένσταση υποβάλλεται ενώπιον της αναθέτουσας αρχής, η οποία αποφασίζει, σύμφωνα με τα οριζόμενα και στο άρθρο 221, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της ένστασης η οποία μπορεί να γίνει και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με το άρθρο 376 παράγραφος 11. Στην περίπτωση της ένστασης κατά της διακήρυξης ή της πρόσκλησης η αναθέτουσα αρχή αποφασίζει σε κάθε περίπτωση πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Με την άπρακτη πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών τεκμαίρεται η απόρριψη της ένστασης. Για το παραδεκτό της άσκησης ένστασης, απαιτείται, με την κατάθεση της ένστασης, η καταβολή παραβόλου, υπέρ του Δημοσίου, ποσού ίσου με το ένα τοις εκατό (1%) επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. Το παράβολο αυτό αποτελεί δημόσιο έσοδο. Το παράβολο επιστρέφεται με πράξη της αναθέτουσας αρχής, αν η ένσταση γίνει δεκτή ή μερικώς δεκτή από το αποφασίζον διοικητικό όργανο. Στις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών, για την ένσταση κατά της διακήρυξης ή της πρόσκλησης γνωμοδοτεί το αρμόδιο τεχνικό συμβούλιο.

Οι εν λόγω ενστάσεις μπορεί να αναφέρονται αδιακρίτως σε οποιαδήποτε πλημμέλεια της προσβαλλόμενης διαγωνιστικής διαδικασίας, είτε ουσιαστική είτε νομική.

Η αναθέτουσα αρχή οφείλει να αιτιολογεί τη σχετική κρίση της επί των ισχυρισμών της ενστάσεως που υπεβλήθη κι επομένως η απόφαση που θα εκδώσει επί ενστάσεως θα πρέπει να είναι ειδικά κι εμπειριστατωμένα αιτιολογημένα και να απαντά σε καθ' ένα ισχυρισμό της ενστάσεως.

- Για δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.) (α.360-364) προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης από τον διαγωνιζόμενο προδικαστικής προσφυγής ενώπιον της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής.

Σε περίπτωση προσφυγής κατά πράξης της αναθέτουσας αρχής, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι:

(α) δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα αν η πράξη κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικά μέσα ή τηλεομοιοτυπία ή

(β) δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, αν χρησιμοποιήθηκαν άλλα μέσα επικοινωνίας, άλλως,

(γ) δέκα (10) ημέρες από την πλήρη, πραγματική ή τεκμαιρόμενη, γνώση της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντα του ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα. Ειδικά για την άσκηση προσφυγής κατά προκήρυξης, η πλήρης γνώση αυτής τεκμαίρεται μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ.

Σε περίπτωση παράλειψης, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι δεκαπέντε (15) ημέρες από την επομένη της συντέλεσης της προσβαλλόμενης παράλειψης.

Η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται ηλεκτρονικά στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού. Σε περίπτωση που η διαγωνιστική διαδικασία δεν διενεργείται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται στην ΑΕΠΠ.

Για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής κατατίθεται παράβολο από τον προσφεύγοντα υπέρ του Δημοσίου, το ύψος του οποίου ανέρχεται σε ποσοστό 0,50 τοις εκατό (0,50%) της προϋπολογισθείσας αξίας (χωρίς Φ.Π.Α.) της σχετικής σύμβασης. Το ύψος του παραβόλου δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εξακοσίων (600) ευρώ ούτε ανώτερο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ. Αν τα έγγραφα της σύμβασης δεν προκύπτει η προϋπολογισθείσα αξία της, για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής, κατατίθεται παράβολο ύψους εξακοσίων (600) ευρώ.

Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και η άσκησή της κωλύουν τη σύναψη της συμβάσεως επί ποινή ακυρότητας (ανασταλτικό αποτέλεσμα).

18. Μатаίωση του δημόσιου διαγωνισμού (αρ. 106του ν. 4412/2016)

Κατά το ενωσιακό δίκαιο, η αναθέτουσα αρχή έχει ευρεία διακριτική ευχέρεια να ακυρώσει τη διαγωνιστική διαδικασία και να προχωρήσει σε επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού δίχως να απαιτείται η συνδρομή εξαιρετικής περίπτωσης ή σοβαρού λόγου ως προς αυτό, θα πρέπει όμως η απόφασή της να είναι νομίμως κι επαρκώς αιτιολογημένη.

Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, ματαιώνει υποχρεωτικά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης:

- α) εφόσον η διαδικασία απέβη άγονη είτε λόγω μη υποβολής προσφοράς είτε λόγω απόρριψης όλων των προσφορών ή αιτήσεων ή αποκλεισμού όλων των προσφερόντων ή συμμετεχόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος βιβλίου και τα έγγραφα της σύμβασης ή
- β) στην περίπτωση που κανένας από τους προσφέροντες δεν προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού (α.105 §5).

Ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μπορεί να λάβει χώρα με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης,
- β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικείμενου δεν ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα αρχή ή τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο,
- γ) αν λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης,
- δ) αν η επιλεγείσα προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη,
- ε) στην περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 97,
- στ) για άλλους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος όπως ιδίως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος.

Σε όλες τις περιπτώσεις υποχρεωτικής ή προαιρετικής ματαίωσης, η αναθέτουσα αρχή ακυρώνει τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης για

ολόκληρο το αντικείμενο της σύμβασης ή, αν οι λόγοι αυτοί συνδέονται με τμήμα της σύμβασης, για το εν λόγω τμήμα εφόσον επιτρέπεται η κατάθεση τέτοιων προσφορών.

Επίσης, η αναθέτουσα αρχή διατηρεί το δικαίωμα μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου να αποφασίσει, παράλληλα με τη ματαίωση της διαδικασίας σύναψης, και την επανάληψη οποιασδήποτε φάσης της διαδικασίας σύναψης, με τροποποίηση ή μη των όρων της ή την προσφυγή στη διαδικασία των άρθρων 29 (Ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση) ή 32 (διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση), εφόσον, στην τελευταία αυτή περίπτωση, πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις των άρθρων αυτών.

19. Εκτέλεση της δημόσιας σύμβασης

Όροι εκτέλεσης της σύμβασης (αρ.130 του ν. 4412/2016)

Οι αναθέτουσες αρχές επιβάλλουν τον όρο ότι κατά την εκτέλεση της σύμβασης ο ανάδοχος τηρεί τις υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου. Επίσης, μπορούν να επιβάλλουν και άλλους ειδικούς όρους σχετικά με την εκτέλεση της σύμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης, κατά την έννοια της παρ. 8 του άρθρου 86, και επισημαίνονται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στα έγγραφα της σύμβασης. Οι εν λόγω όροι μπορούν να περιλαμβάνουν οικονομικές, περιβαλλοντικές, κοινωνικές παραμέτρους ή παραμέτρους που αφορούν την καινοτομία και την απασχόληση.

Συμβατικές υποχρεώσεις

- Βασικές υποχρεώσεις αναδόχου

Στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών, η κύρια υποχρέωση του προμηθευτή έγκειται στην παράδοση ολόκληρης της ποσότητας του υλικού

μέσα στα χρονικά όρια και με τον τρόπο που ορίζει η σύμβαση (α.202 και 206 §1). Πέραν τούτου προβλέπεται ότι:

- i. Ο προμηθευτής υποχρεούται να ειδοποιεί την υπηρεσία που εκτελεί την προμήθεια, την αποθήκη υποδοχής των υλικών και την επιτροπή παραλαβής, για την ημερομηνία που προτίθεται να παραδώσει το υλικό, τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες νωρίτερα (α. 206 §6)
- ii. Μετά από κάθε προσκόμιση υλικού στην αποθήκη υποδοχής αυτών, ο προμηθευτής υποχρεούται να υποβάλει στην υπηρεσία αποδεικτικό, θεωρημένο από τον υπεύθυνο της αποθήκης, στο οποίο αναφέρεται η ημερομηνία προσκόμισης, το υλικό, η ποσότητα και ο αριθμός της σύμβασης σε εκτέλεση της οποίας προσκομίστηκε (α. 206 §7).
- iii. Ο προμηθευτής υποχρεούται να τηρεί τις συμβατικές ημερομηνίες φόρτωσης, αμέσως δε μετά τη φόρτωση των υλικών υποχρεούται να γνωστοποιεί στην αναθέτουσα αρχή με τηλεγράφημα ή τηλετύπημα ή τηλεομοιοτυπία, τα στοιχεία φόρτωσης (α.211).
- iv. Ο προμηθευτής υποχρεούται να καταθέσει εγγύηση καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης, ο χρόνος ισχύος της οποίας πρέπει να είναι μεγαλύτερος από το συμβατικό χρόνο φόρτωσης ή παράδοσης, για το διάστημα που θα ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης επιστρέφονται στο σύνολό τους μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του συνόλου του αντικειμένου της σύμβασης (α.72§1β').
- v. Αν προβλέπεται στη σύμβαση περίοδος εγγυημένης λειτουργίας, ο προμηθευτής ευθύνεται για την καλή λειτουργία του αντικειμένου της προμήθειας Επίσης, οφείλει κατά το χρόνο της εγγυημένης λειτουργίας να προβαίνει στην προβλεπόμενη συντήρηση και να αποκαταστήσει οποιαδήποτε βλάβη με τρόπο και σε χρόνο που περιγράφεται στις τεχνικές προδιαγραφές και στα λοιπά τεύχη της σύμβασης (α.215§2).

vi. Ο προμηθευτής ευθύνεται σε περίπτωση οριστικής απόρριψης ολόκληρης ή μέρους της συμβατικής ποσότητας των υλικών, με απόφαση του αποφαινομένου οργάνου ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, σε αντικατάστασή της με άλλη, που να είναι σύμφωνη με τους όρους της σύμβασης, μέσα σε τακτή προθεσμία που ορίζεται από την απόφαση αυτή. (α.213§1).

- **Βασικές υποχρεώσεις αναθέτουσας αρχής- Πληρωμή του αναδόχου (α.200)**

Την κύρια υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής ως εργοδότης αποτελεί η καταβολή του συμβατικού ανταλλάγματος (αμοιβή), η μη εκπλήρωση ή καθυστέρηση της οποίας συνεπάγεται την υπερημερία της και αποτελεί γενεσιουργό αιτία δευτερογενών υποχρεώσεων (αποζημίωση). Αυτή η καταβολή που αποτελεί την παροχή του εργοδότη, έπεται της εκπλήρωσης της παροχής του αναδόχου.

Στις συμβάσεις προμηθειών αγαθών και γενικών υπηρεσιών **η πληρωμή** της αξίας των υλικών του προμηθευτή ή της υπηρεσίας γίνεται με έναν από τους εξής τρόπους εκτός και αν προβλέπεται κάτι διαφορετικό στα έγγραφα της σύμβασης:

α. Με την εξόφληση του 100% της συμβατικής αξίας μετά την οριστική παραλαβή των υλικών ή της υπηρεσίας.

β. Με την χορήγηση έντοκης προκαταβολής μέχρι ποσοστού 50% της συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ έναντι ισόποσης εγγύησης και την καταβολή του υπολοίπου είτε μετά την οριστική παραλαβή των υλικών είτε με πληρωμή ποσοστού 20% της συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ με το πρωτόκολλο παραλαβής κατόπιν του μακροσκοπικού ελέγχου και την εξόφληση της υπόλοιπης συμβατικής αξίας με τον συνολικό ΦΠΑ μετά την οριστική παραλαβή των υλικών.

Οι παραπάνω τρόποι πληρωμής εφαρμόζονται και στις τμηματικές παραδόσεις εφόσον αυτές προβλέπονται από την σύμβαση.

Απαραίτητη για τη διενέργεια της πληρωμής είναι η προσκόμιση ορισμένων δικαιολογητικών τα οποία κατ' ελάχιστον είναι τα εξής:

Στις συμβάσεις προμήθειας:

α) Πρωτόκολλο οριστικής ποσοτικής και ποιοτικής παραλαβής ή σε περίπτωση αυτοδίκαιης παραλαβής, αποδεικτικό προσκόμισης του υλικού στην αποθήκη, σύμφωνα με το άρθρο 208.

β) Αποδεικτικό εισαγωγής του υλικού στην αποθήκη του φορέα.

γ) Τιμολόγιο του προμηθευτή εις τριπλούν.

δ) Πιστοποιητικά Φορολογικής Ενημερότητας και Ασφαλιστικής Ενημερότητας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών:

α) Πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής του τμήματος που αφορά η πληρωμή ή του συνόλου του συμβατικού αντικείμενου σύμφωνα με το άρθρο 219.

β) Τιμολόγιο του αναδόχου.

γ) Πιστοποιητικά Φορολογικής Ενημερότητας και Ασφαλιστικής Ενημερότητας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Πέραν των ανωτέρω δικαιολογητικών οι αρμόδιες υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή, μπορούν να ζητήσουν και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό, εφόσον προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία ή στα έγγραφα της σύμβασης.

20. Τροποποίηση της σύμβασης (αρ.132 και 202του ν. 4412/2016)

Εφόσον συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος κι εύρυθμης λειτουργίας της διοικητικής σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να τροποποιεί με μονομερή πράξη της τους συμβατικούς όρους της σύμβασης. Ο αντισυμβαλλόμενος που τυχόν ζημιώνεται από την τροποποίηση αυτή μπορεί να επιδιώξει την αποκατάσταση της ζημίας του κατά τις διατάξεις ΕισΝΑΚ 105-106.

1. Οι συμβάσεις μπορούν να τροποποιούνται χωρίς νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της χρηματικής αξίας τους, προβλέπονται σε σαφείς, ακριβείς και ρητές ρήτρες αναθεώρησης στα αρχικά έγγραφα της σύμβασης στις οποίες μπορεί να περιλαμβάνονται και ρήτρες αναθεώρησης τιμών ή προαιρέσεις. Οι ρήτρες αυτές αναφέρουν το αντικείμενο και τη φύση των ενδεχόμενων τροποποιήσεων ή προαιρέσεων, καθώς και τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να ενεργοποιηθούν. Δεν προβλέπουν τροποποιήσεις ή προαιρέσεις που ενδέχεται να μεταβάλουν τη συνολική φύση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο

β) για τα συμπληρωματικά έργα, υπηρεσίες ή αγαθά από τον αρχικό ανάδοχο, τα οποία κατέστησαν αναγκαία και δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική σύμβαση, εφόσον η αλλαγή αναδόχου:

αα) δεν μπορεί να γίνει για οικονομικούς ή τεχνικούς λόγους, π.χ. απαιτήσεις εναλλαξιμότητας ή διαλειτουργικότητας με τον υφιστάμενο εξοπλισμό, υπηρεσίες ή εγκαταστάσεις που παρασχέθηκαν με τη διαδικασία σύναψης της αρχικής σύμβασης, και

ββ) θα συνεπαγόταν σημαντικά προβλήματα ή ουσιαστική επικάλυψη δαπανών για την αναθέτουσα αρχή.

Ωστόσο, οποιαδήποτε αύξηση της τιμής δεν υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας της αρχικής σύμβασης. Σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων, η σωρευτική αξία των τροποποιήσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο.

γ) όταν πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

αα) η ανάγκη τροποποίησης προέκυψε λόγω περιστάσεων που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν από μια επιμελή αναθέτουσα αρχή,

ββ) η τροποποίηση δεν μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης,

γγ) οποιαδήποτε αύξηση της τιμής δεν υπερβαίνει το 50% της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο.

δ) όταν ένας νέος ανάδοχος υποκαθιστά εκείνον στον οποίο ανατέθηκε αρχικά η σύμβαση από την αναθέτουσα αρχή, συνεπεία:

αα) ρητής ρήτηρας αναθεώρησης ή προαίρεσης, σύμφωνης με την περίπτωση α',

ββ) ολικής ή μερικής διαδοχής του αρχικού αναδόχου, λόγω εταιρικής αναδιάρθρωσης, περιλαμβανομένων της εξαγοράς, της απορρόφησης, της συγχώνευσης ή καταστάσεων αφερεγγυότητας ιδίως στο πλαίσιο προπτωχευτικών ή πτωχευτικών διαδικασιών, από άλλον οικονομικό φορέα, ο οποίος πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που καθορίστηκαν αρχικά, υπό τον όρο ότι η διαδοχή δεν συνεπάγεται άλλες ουσιώδεις τροποποιήσεις της σύμβασης και δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου ή

γγ) περίπτωσης που η αναθέτουσα αρχή αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις του κύριου αναδόχου έναντι των υπεργολάβων του και εφόσον η δυνατότητα αυτή προβλέπεται στις κείμενες διατάξεις, σύμφωνα με το άρθρο 131,

ε) όταν οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της αξίας τους, δεν είναι ουσιώδεις κατά την έννοια της παρ. 4 του παρόντος.

Οι αναθέτουσες αρχές που τροποποιούν μία σύμβαση δημοσιεύουν σχετική γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης. Η γνωστοποίηση αυτή περιέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο Μέρος Ζ' του Παραρτήματος V του Προσαρτήματος Α' και δημοσιεύεται, σύμφωνα με το άρθρο 65.

2. Χωρίς να απαιτείται επαλήθευση αν τηρούνται οι προϋποθέσεις των περιπτώσεων α' έως δ' της παρ. 4 του παρόντος, οι συμβάσεις μπορεί να τροποποιούνται χωρίς νέα διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, σύμφωνα με το παρόν Βιβλίο, εφόσον η αξία της τροποποίησης είναι κατώτερη και των δύο ακόλουθων τιμών:

α) των κατώτατων ορίων του άρθρου 5, και

β) του δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας της αρχικής σύμβασης για τις συμβάσεις υπηρεσιών και προμηθειών και του 15% της αξίας της αρχικής σύμβασης για τις συμβάσεις έργων.

Η τροποποίηση δεν μπορεί να μεταβάλει τη συνολική φύση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο. Σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων, η αξία τους υπολογίζεται βάσει της καθαρής σωρευτικής αξίας των διαδοχικών τροποποιήσεων.

3. Για τον υπολογισμό της τιμής που προβλέπεται στην παρ. 2 του παρόντος και στις περιπτώσεις β' και γ' της παρ. 1, όταν η σύμβαση περιλαμβάνει ρήτρα τιμαριθμικής αναπροσαρμογής, η αναπροσαρμοσμένη τιμή είναι η τιμή αναφοράς.

4. Η τροποποίηση σύμβασης ή συμφωνίας-πλαίσιο κατά τη διάρκειά της θεωρείται ουσιώδης κατά την έννοια της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του παρόντος, εφόσον καθιστά τη σύμβαση ή τη συμφωνία-πλαίσιο ουσιωδώς διαφορετική, ως προς τον χαρακτήρα, από την αρχικώς συναφθείσα. Σε κάθε περίπτωση, με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος, μία τροποποίηση θεωρείται ουσιώδης όταν πληροί μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η τροποποίηση εισάγει όρους οι οποίοι, εάν είχαν αποτελέσει μέρος της αρχικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης, θα είχαν επιτρέψει τη συμμετοχή διαφορετικών υποψηφίων από αυτούς που επιλέχθηκαν αρχικώς ή στην αποδοχή άλλης προσφοράς από εκείνη που επελέγη αρχικώς ή θα προσέλκυαν και άλλους συμμετέχοντες στη διαδικασία σύναψης σύμβασης,

β) η τροποποίηση αλλάζει την οικονομική ισορροπία της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο υπέρ του αναδόχου, κατά τρόπο που δεν προβλεπόταν στην αρχική σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο,

γ) η τροποποίηση επεκτείνει σημαντικά το αντικείμενο της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο,

δ) όταν νέος ανάδοχος υποκαθιστά εκείνον στον οποίο είχε ανατεθεί αρχικώς η σύμβαση σε περιπτώσεις διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1.

5. Απαιτείται νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με το παρόν Βιβλίο, για τροποποιήσεις των διατάξεων μίας δημόσιας σύμβασης ή μίας συμφωνίας-πλαίσιο κατά τη διάρκειά τους, που είναι διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος.

Στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών αγαθών και γενικών υπηρεσιών απαραίτητη προϋπόθεση για την τροποποίηση όρου της σύμβασης είναι η λήψη προηγουμένως γνωμοδότησης του αρμοδίου οργάνου (**α.201**)

21. Ολοκλήρωση της σύμβασης (αρ.202 του ν. 4412/2016)

Ο τρόπος εξέλιξης της συμβατικής έννομης σχέσης από τη δημόσια σύμβαση, το αν θα εξελιχθεί ομαλά ή ανώμαλα, εξαρτάται από την εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων. Η ομαλή εξέλιξη της σύμβασης έχει ως αποτέλεσμα την παραλαβή της υπηρεσίας/ προμήθειας από το δημόσιο φορέα.

Συγκεκριμένα για τις δημόσιες συμβάσεις προμήθειας και γενικών υπηρεσιών η σύμβαση θεωρείται ότι εκτελέστηκε όταν:

α) Σε περίπτωση προμήθειας παραδόθηκε ολόκληρη η ποσότητα ή, σε περίπτωση διαιρετού υλικού, η ποσότητα που παραδόθηκε υπολείπεται της συμβατικής, κατά μέρος που κρίνεται ως ασήμαντο από το αρμόδιο όργανο. Σε περίπτωση παροχής υπηρεσιών αυτές παρασχέθηκαν στο σύνολο τους ή σε περίπτωση διαιρετής υπηρεσίας, το αντικείμενο που παραδόθηκε υπολείπεται του συμβατικού, κατά μέρος που κρίνεται ως ασήμαντο από το αρμόδιο όργανο και έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία για την περαίωση της σύμβασης που έχει τεθεί στην διακήρυξη.

β) Παραλήφθηκαν οριστικά ποσοτικά και ποιοτικά τα υλικά ή οι υπηρεσίες που παραδόθηκαν.

γ) Έγινε η αποπληρωμή του συμβατικού τιμήματος, αφού προηγουμένως επιβλήθηκαν κυρώσεις ή εκπτώσεις και

δ) Εκπληρώθηκαν και οι λοιπές συμβατικές υποχρεώσεις και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη και αποδεσμεύθηκαν οι σχετικές εγγυήσεις κατά τα προβλεπόμενα από τη σύμβαση.

Ειδικότερα για τις συμβάσεις προμήθειας αγαθών για την **παραλαβή** των υλικών ισχύουν τα εξής (**α.208-209**):

Η παραλαβή των υλικών γίνεται από Επιτροπές. Κατά τη διαδικασία της παραλαβής καλείται να παραστεί, εφόσον το επιθυμεί, ο προμηθευτής και διενεργείται ποσοτικός και ποιοτικός έλεγχος. Όσον αφορά το χρόνο παραλαβής των υλικών και την έκδοση των σχετικών πρωτοκόλλων παραλαβής, αυτά πραγματοποιούνται μέσα στον καθοριζόμενο από τη σύμβαση χρόνο.

Σε περίπτωση που η σύμβαση προβλέπει μόνο μακροσκοπική εξέταση, συντάσσεται από την επιτροπή παραλαβής πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής ή απόρριψης μετά τη διενέργεια από αυτή μακροσκοπικού ελέγχου.

Όταν η σύμβαση προβλέπει εκτός από την μακροσκοπική εξέταση και άλλους ελέγχους, ιδίως χημική ή μηχανική εξέταση ή πρακτική δοκιμασία, συντάσσεται από την επιτροπή παραλαβής εκτός από το πρωτόκολλο μακροσκοπικού ελέγχου και δειγματοληψίας και πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής ή απόρριψης.

Εάν, λόγω της φύσης του είδους όλοι οι προβλεπόμενοι έλεγχοι γίνονται από την επιτροπή παραλαβής και δεν μεσολαβούν εργαστηριακοί και λοιποί έλεγχοι για τη σύναξη του ανωτέρω πρωτοκόλλου, τούτο συντάσσεται από την επιτροπή χωρίς να προηγηθεί σύναξη πρωτοκόλλου μακροσκοπικού ελέγχου και δειγματοληψίας.

Μετά την ολοκλήρωση της άνω διαδικασίας η Επιτροπή Παραλαβής μπορεί:

- α. να παραλάβει το υλικό
- β. να παραλάβει το υλικό με παρατηρήσεις λόγω αποκλίσεων από τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης
- γ. να απορρίψει το υλικό.

Αντίστοιχα για τις δημόσιες συμβάσεις γενικών υπηρεσιών ως προς την παραλαβή ισχύουν τα ακόλουθα **(α.219-220)**:

Η παραλαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών ή/και παραδοτέων γίνεται από Επιτροπή παραλαβής. Κατά τη διαδικασία παραλαβής διενεργείται ο απαιτούμενος έλεγχος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση, μπορεί δε να καλείται να παραστεί και ο ανάδοχος. Αν η επιτροπή παραλαβής κρίνει ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες ή/και τα παραδοτέα δεν ανταποκρίνονται πλήρως στους όρους της σύμβασης, συντάσσεται πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής, που αναφέρει τις παρεκκλίσεις που διαπιστώθηκαν από τους όρους της σύμβασης και γνωμοδοτεί αν οι αναφερόμενες παρεκκλίσεις επηρεάζουν την καταλληλότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών ή/και παραδοτέων και συνεπώς αν μπορούν οι τελευταίες να καλύψουν τις σχετικές ανάγκες.

Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν επηρεάζεται η καταλληλότητα, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου, μπορεί να εγκριθεί η παραλαβή των εν λόγω παρεχόμενων υπηρεσιών ή/ και παραδοτέων, με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας, η οποία θα πρέπει να είναι ανάλογη προς τις διαπιστωθείσες παρεκκλίσεις. Μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης, η επιτροπή παραλαβής υποχρεούται να προβεί στην οριστική παραλαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών ή/και παραδοτέων της σύμβασης και να συντάξει σχετικό πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην απόφαση.

Το πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής εγκρίνεται από το αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο με απόφασή του, η οποία κοινοποιείται υποχρεωτικά και στον ανάδοχο. Αν παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 30 ημερών από την ημερομηνία υποβολής του και δεν ληφθεί σχετική απόφαση για την έγκριση ή την απόρριψή του, θεωρείται ότι η παραλαβή έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια.

Ανεξάρτητα από την, κατά τα ανωτέρω, αυτοδίκαιη παραλαβή και την πληρωμή του αναδόχου, πραγματοποιούνται οι προβλεπόμενοι από τη σύμβαση έλεγχοι από Επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του αρμοδίου αποφαινόμενου οργάνου, στην οποία δεν μπορεί να συμμετέχουν ο Πρόεδρος

και τα μέλη της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης που πραγματοποίησε την παραλαβή στον προβλεπόμενο από την σύμβαση χρόνο. Η παραπάνω επιτροπή παραλαβής προβαίνει σε όλες τις διαδικασίες παραλαβής που προβλέπονται από την σύμβαση και συντάσσει τα σχετικά πρωτόκολλα. Οι εγγυητικές επιστολές προκαταβολή και καλής εκτέλεσης δεν επιστρέφονται πριν την ολοκλήρωση όλων των προβλεπομένων από τη σύμβαση ελέγχων και τη σύνταξη των σχετικών πρωτοκόλλων. Οποιαδήποτε ενέργεια που έγινε από την αρχική επιτροπή παραλαβής, δεν λαμβάνεται υπόψη.

Σε περίπτωση οριστικής απόρριψης ολόκληρου ή μέρους των παρεχόμενων υπηρεσιών ή /και παραδοτέων, με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας, με απόφαση του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης παραλαβής, μπορεί να εγκρίνεται αντικατάσταση των υπηρεσιών ή/και παραδοτέων αυτών με άλλα, που να είναι, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, μέσα σε τακτή προθεσμία που ορίζεται από την απόφαση αυτή. Αν η αντικατάσταση γίνεται μετά τη λήξη της συνολικής διάρκειας της σύμβασης, η προθεσμία που ορίζεται για την αντικατάσταση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 25% της συνολικής διάρκειας της σύμβασης, ο δε πάροχος των υπηρεσιών θεωρείται ως εκπρόθεσμος και υπόκειται σε ποινικές ρήτρες, λόγω εκπρόθεσμης παράδοσης.

Αν ο ανάδοχος δεν αντικαταστήσει τις υπηρεσίες ή/και τα παραδοτέα που απορρίφθηκαν μέσα στην προθεσμία που του τάχθηκε και εφόσον έχει λήξει η συνολική διάρκεια, κηρύσσεται έκπτωτος και υπόκειται στις προβλεπόμενες κυρώσεις.

22.Ανώμαλη εξέλιξη της δημόσιας σύμβασης

Τυπικές περιπτώσεις ανώμαλης εξέλιξης της σύμβασης είναι η αδυναμία παροχής και η υπερημερία του οφειλέτη (αναδόχου), η υπερημερία του δανειστή (αναθέτουσα αρχή) και η πλημμελής εκπλήρωση της παροχής.

Από τη μη εκπλήρωση ή την πλημμελή εκπλήρωση των υποχρεώσεων, κύριων και παρεπόμενων της δημόσιας σύμβασης εκ μέρους του αναδόχου γεννώνται αξιώσεις της αναθέτουσας αρχής. Έτσι η αναθέτουσα αρχή δύναται να προβεί στην επιβολή κυρώσεων προς τον ανάδοχο που δεν εκπληρώνει ή

εκπληρώνει πλημμελώς τις υποχρεώσεις του, εφόσον όμως οι κυρώσεις αυτές προβλέπονται είτε από το νόμο είτε από τη σύμβαση.

Οι κυρώσεις αυτές μπορεί να είναι οι εξής :

- i. Έκπτωση αναδόχου (α.160,191,203)
- ii. Ποινικές ρήτρες (α.218)
- iii. Πρόστιμο
- iv. Πειθαρχική ποινή
- v. Κατάπτωση εγγυήσεων

Οι κυρώσεις αυτές μπορεί να επιβάλλονται και διαζευκτικά ή σωρευτικά.

Στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών προβλέπεται π.χ. ως κύρωση η επιβολή προστίμων. Έτσι, σε περίπτωση που το υλικό φορτωθεί- παραδοθεί ή αντικατασταθεί μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου και μέχρι λήξης του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε, επιβάλλεται πρόστιμο 5% επί της συμβατικής αξίας της ποσότητας που παραδόθηκε εκπρόθεσμα.

Ειδικά η Έκπτωση Αναδόχου (α.160, 191, 203) :

Προβλέπεται ως ενδεχόμενη κύρωση για κάθε περίπτωση υπαιτίας (με δόλο ή αμέλεια) αντισυμβατικής συμπεριφοράς του αναδόχου.

Σε ορισμένες περιπτώσεις είναι μάλιστα υποχρεωτική. Ιδίως στις συμβάσεις δημοσίων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών (α.203) ο ανάδοχος κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος από την ανάθεση που έγινε στο όνομα του και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν, με απόφαση του αρμοδίου αποφαινόμενου οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου στις κάτωθι περιπτώσεις:

- α) στην περίπτωση που δεν προσέλθει για την υπογραφή της σύμβασης (α.105§5),
- β) σε περίπτωση δημόσιας σύμβασης προμηθειών, εφόσον δε φόρτωσε, παρέδωσε ή αντικατέστησε τα συμβατικά υλικά ή δεν επισκέυασε ή συντήρησε αυτά μέσα στον συμβατικό χρόνο ή στον χρόνο παράτασης

που του δόθηκε, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 206 του ν. 4412/2016,

γ) στην περίπτωση δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών:

αα) αν δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφωθεί με τις γραπτές εντολές της υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με την σύμβαση ή τις κείμενες διατάξεις και ββ) αν υπερέβη υπαίτια τη συνολική προθεσμία εκτέλεσης της σύμβασης, λαμβανομένων υπόψη των παρατάσεων.

Στον οικονομικό φορέα που κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση, ανάθεση ή σύμβαση, επιβάλλονται, με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου, το οποίο υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο προς παροχή εξηγήσεων, αθροιστικά, οι παρακάτω κυρώσεις:

α) Ολική κατάπτωση της εγγύησης συμμετοχής ή καλής εκτέλεσης της σύμβασης, κατά περίπτωση.

β) Είσπραξη εντόκως της προκαταβολής που χορηγήθηκε στον έκπρωτο από τη σύμβαση ανάδοχο είτε από ποσόν που δικαιούται να λάβει είτε με κατάθεση του ποσού από τον ίδιο είτε με κατάπτωση της εγγύησης προκαταβολής. Ο υπολογισμός των τόκων γίνεται από την ημερομηνία λήψης της προκαταβολής από τον προμηθευτή μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης κήρυξης του ως έκπτωτου, με το ισχύον κάθε φορά ανώτατο όριο επιτοκίου για τόκο από δικαιοπραξία, από την ημερομηνία δε αυτή και μέχρι της επιστροφής της, με το ισχύον κάθε φορά επιτόκιο για τόκο υπερημερίας.

Επιπλέον μπορεί να επιβληθεί προσωρινός αποκλεισμός του αναδόχου από το σύνολο των συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών

Οι οικείες νομοθετικές διατάξεις διαγράφουν ειδική διαδικασία για την έκπτωση του αναδόχου. Ειδικότερα αν υφίσταται λόγος έκπτωσης, κοινοποιείται στον ανάδοχο, με εξαίρεση την περίπτωση της μη προσέλευσής του για υπογραφή της σύμβασης, ειδική πρόσκληση της διευθύνουσας υπηρεσίας η οποία προκειμένου να είναι σύννομη θα πρέπει να αναφέρεται απαραίτητα στις διατάξεις του άρθρου 160 Ν.4412/2016 και να περιλαμβάνει

συγκεκριμένη περιγραφή ενεργειών ή εργασιών που πρέπει να εκτελέσει ο ανάδοχος μέσα στην τασσόμενη προθεσμία. Η δε τασσόμενη προθεσμία πρέπει να είναι εύλογη, δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών και μεγαλύτερη των τριάντα (30) ημερών, ενώ όταν ζητείται η λήψη μέτρων για αποτροπή επείγοντος κινδύνου η προθεσμία μπορεί να είναι και μικρότερη των δέκα (10) ημερών.

Αν η προθεσμία παρέλθει χωρίς ο ανάδοχος να συμμορφωθεί, κηρύσσεται έκπτωτος αμέσως και πάντως πριν την παρέλευση δεκαπέντε (15) ημερών από την πάροδο της προθεσμίας, με απόφαση του προϊσταμένου της διευθύνουσας υπηρεσίας.

Ο ανάδοχος μπορεί να ασκήσει ένσταση κατά της απόφασης που τον κηρύσσει έκπτωτο, η οποία εκδικάζεται από την Προϊστάμενη Αρχή εντός 2 μηνών.

Αν ασκηθεί εμπρόθεσμα ένσταση αναστέλλονται τα αποτελέσματα της έκπτωσης μέχρι να εκδοθεί η απόφαση της Προϊστάμενης Αρχής. Η απόφαση επί της ενστάσεως εκδίδεται, μετά γνώμη του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου, από την προϊσταμένη αρχή και κοινοποιείται υποχρεωτικά, εντός δύο (2) μηνών από την κατάθεσή της. Η αποδοχή ή απόρριψη της ένστασης πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

Παράρτημα 5

Οδηγός Σύναψης Συμβάσεων Ανάθεσης Έργου και Συμβάσεων Εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου

I. Προοίμιο

Η εξασφάλιση της αντικειμενικότητας και διαφάνειας και της τήρησης του ίσου μέτρου κρίσης στην επιλογή συνεργατών στην έρευνα καθώς και κάθε άλλης κατηγορίας συνεργατών, που συμβάλλουν στην εκτέλεση των έργων που υλοποιούνται στο πλαίσιο των σκοπών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας, αποτελεί πρωταρχική μέριμνα του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος.

Η Επιτροπή Έρευνας και Διαχείρισης, υιοθετώντας πλήρως την ισχύουσα νομοθεσία, που διέπει τις διαδικασίες επιλογής προσωπικού, αποτυπώνει στον παρόντα Οδηγό τους κανόνες σύναψης Συμβάσεων Εργασίας Ορισμένου Χρόνου και Συμβάσεων Έργου στις διάφορες κατηγορίες έργων, τα οποία διαχειρίζεται ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η τήρηση της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της αξιοκρατίας.

II. Βασικές Αρχές

Οι κάτωθι βασικές αρχές εφαρμόζονται ανεξάρτητα από τη φύση της απασχόλησης ή την ιδιότητα του επιλεγέντος προσώπου:

1. Η επιλογή προσωπικού γίνεται με τη διαδικασία της δημοσίευσης Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος ή ύστερα από τεκμηριωμένη εισήγηση του Επιστημονικά Υπευθύνου (Ε/Υ).

2. Η εξαίρεση από τη διαδικασία της Πρόσκλησης και η επιλογή ύστερα από τεκμηριωμένη εισήγηση του Ε/Υ είναι δυνατή, σύμφωνα με το αρ. 64 του ν.4485/2017, μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις προσωπικού (εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από τον χρηματοδότη):

α) Μέλη του προσωπικού του Δι.Πα.Ε., στα οποία ανατίθεται πρόσθετο έργο.

β) Προσωπικό που ασκεί ακαδημαϊκό και ερευνητικό έργο και έχει αξιολογηθεί από τον χρηματοδότη, στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής για τη χρηματοδότηση του έργου.

γ) Προσωπικό που ασκεί ακαδημαϊκό και ερευνητικό έργο και για το οποίο ο Ε.Υ. καταθέτει στην Επιτροπή αιτιολογημένη εισήγηση που τεκμηριώνει ότι η συμμετοχή του συγκεκριμένου συνεργάτη στο έργο είναι ουσιώδης για την εκτέλεσή του, με βάση το βιογραφικό και τους τίτλους σπουδών του, τα οποία επισυνάπτονται.

δ) Φοιτητές και λοιπό επιστημονικό, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό που απασχολείται ευκαιριακά στο πλαίσιο έργων του ΕΛΚΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 3 του ν. 4172/2013 και την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1003/2014 ως ευκαιριακή παρεπόμενη δραστηριότητα νοείται η δραστηριότητα που δεν ασκείται κατά σύστημα και αποδεικνύεται από τα πραγματικά περιστατικά, όπως λόγου χάρη η συνέχεια ή μη της άσκησης της δραστηριότητας αυτής, η ύπαρξη ιδιαίτερης επαγγελματικής εγκατάστασης κλπ..

3. Η διατύπωση των Προσκλήσεων Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για την επιλογή συνεργατών των έργων γίνεται με τρόπο ώστε να αποκλείεται η στόχευση σε εξατομικευμένες περιπτώσεις. Η διαδικασία πρόσκλησης και επιλογής πραγματοποιείται σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας.

4. Δεν επιτρέπεται τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης Προτάσεων (τακτικά και αναπληρωματικά) να έχουν σχέσεις συγγένειας έως γ' βαθμού, εξ' αίματος ή εξ αγχιστείας, με οποιοδήποτε υποψήφιο. Σε περίπτωση που σε οποιοδήποτε μέλος της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης συντρέχει το κώλυμα του προηγούμενου εδαφίου, αυτό οφείλει να το γνωστοποιήσει εγγράφως προς τα λοιπά μέλη της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης ζητώντας την αντικατάστασή του.

5. Είναι δυνατή, μέσα στο πλαίσιο ενός έργου, η παράταση της χρονικής διάρκειας μιας σύμβασης έργου ή η επέκταση του φυσικού ή οικονομικού αντικείμενου της, εφόσον τέτοια δυνατότητα προβλέπεται ρητά στη σχετική

Πρόσκληση. Αντιστοίχως είναι δυνατή, μέσα στο πλαίσιο ενός έργου, η παράταση της χρονικής διάρκειας μιας σύμβασης εργασίας, σύμφωνα με τις προβλέψεις του αρ. 24 παρ. 1 του ν. 4386/2016, εφόσον τέτοια δυνατότητα προβλέπεται ρητά στη σχετική Πρόσκληση.

III. Διαδικασία πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος

1. Ενέργειες για την πραγματοποίηση της πρόσκλησης

- ✓ Ο Ε/Υ καταθέτει αίτηση προς την Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης για την έγκριση διεξαγωγής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και για τον ορισμό Επιτροπής Αξιολόγησης Υποψηφίων.
- ✓ Για κάθε συγκεκριμένη Πρόσκληση, ο Ε/Υ συμπληρώνει το σχετικό προτυποποιημένο έντυπο αίτησης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., στο οποίο περιγράφεται το ανατιθέμενο έργο και ορίζονται τα κριτήρια επιλογής και τυχόν άλλοι ειδικοί όροι της ανάθεσης. Πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στη σαφήνεια του αντικειμένου ή και των παραδοτέων της σύμβασης, καθώς και των κριτηρίων και των όρων βαθμολόγησης. Ειδικά σε περιπτώσεις που ο Ε/Υ κρίνει σκόπιμη τη διεξαγωγή συνέντευξης, στην αίτησή του θα πρέπει να προσδιορίζονται με τη μέγιστη δυνατή σαφήνεια τα χαρακτηριστικά των υποψηφίων που θα αξιολογηθούν με αυτήν. Το ίδιο ισχύει και για τις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμη η χρήση πρόσθετων μέσων αξιολόγησης, όπως για παράδειγμα οι εξετάσεις γνώσεων.
- ✓ Η αίτηση του Ε/Υ εισάγεται προς εξέταση σε συνεδρίαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης, η οποία έχει τη διακριτική ευχέρεια να ζητήσει την έγγραφη γνώμη μέλους της που εκπροσωπεί το Τμήμα στο οποίο ανήκει ο Ε/Υ, προκειμένου να αποφασίσει για την έγκριση δημοσίευσης της συγκεκριμένης Πρόσκλησης.

- ✓ Το Γραφείο Ανθρωπίνων Πόρων της ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., μετά την έγκριση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης, συντάσσει την Πρόσκληση και την αποστέλλει προς υπογραφή στον Πρόεδρο της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης.
- ✓ Εφόσον ο Πρόεδρος υπογράψει την Πρόσκληση, η ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. προχωρά στη δημοσίευσή της και στην παραλαβή των αιτήσεων. Μετά την λήξη της οριζόμενης από την Πρόσκληση προθεσμίας, οι αιτήσεις παραδίδονται στην Επιτροπή Αξιολόγησης.
- ✓ Η Επιτροπή Αξιολόγησης αξιολογεί τις υποψηφιότητες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση, και υποβάλλει στην ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. σχετικό πρακτικό. Το Γραφείο Ανθρωπίνων Πόρων της ΜΟΔΥ, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών, προβαίνει σε έλεγχο του πρακτικού μόνο ως προς τα τυπικά στοιχεία του (π.χ. ορθή αναφορά πρωτοκόλλων ή αποφάσεων, άθροιση μοριοδοτήσεων, συμπερίληψη όλων των απαιτούμενων στοιχείων, υπογραφές κλπ.).
- ✓ Το πρακτικό/ά αξιολόγησης εισάγεται στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίασης της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., η οποία λαμβάνει υπόψη τυχόν παρατηρήσεις του τυπικού ελέγχου της ΜΟΔΥ και παράλληλα έχει τη διακριτική ευχέρεια να ζητήσει ως προς τις επιστημονικές παραμέτρους την έγγραφη γνώμη μέλους της που εκπροσωπεί το Τμήμα στο οποίο ανήκει ο Ε.Υ. Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης, μέσω της συνεδρίασής της, με αιτιολογημένη απόφασή της εγκρίνει ή απορρίπτει το πρακτικό/ά αξιολόγησης, αναρτά τα οριστικά αποτελέσματα στην ιστοσελίδα του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και ενημερώνει τον Ε/Υ για την πορεία της διαδικασίας και την υποβολή ονομαστικών καταστάσεων για την έγκρισή τους στην συνεδρίαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Ερευνών. Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης, μέσω της συνεδρίασής της, αποφασίζει για τη σύναψη ή μη των εκάστοτε συμβάσεων.
- ✓ Η ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., σε συνέχεια της έγκρισης των ονομαστικών καταστάσεων, αναλαμβάνει την κατάρτιση σύμβασης

και την αποστολή προς υπογραφή της από τον αντισυμβαλλόμενο, τον Ε/Υ και τον νόμιμο εκπρόσωπό του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε..

2. Επιτροπές Αξιολόγησης Υποψηφίων

Οι Επιτροπές Αξιολόγησης, κατόπιν εισήγησης του Ε/Υ, συγκροτούνται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης. Αποτελούνται από 3 τακτικά και 3 αναπληρωματικά μέλη, προτεινόμενα από τον Ε/Υ και προερχόμενα από το προσωπικό του Δι.Πα.Ε. (μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, διοικητικό). Το ένα τακτικό μέλος είναι υποχρεωτικά ο Επιστημονικά Υπεύθυνος του έργου. Τα μέλη των Επιτροπών προέρχονται κατά προτεραιότητα από την ομάδα έργου και, σε περίπτωση που αυτή είναι ολιγάριθμη, από το προσωπικό της Σχολής του Ε.Υ. Οι Επιτροπές παραμένουν οι ίδιες σ' όλη τη διάρκεια κάθε έργου και έχουν και την ευθύνη αξιολόγησης της προϋπηρεσίας για την οποία αιτούνται αναγνώριση οι προσληφθέντες με σύμβαση εργασίας. Δεν επιτρέπεται τα μέλη της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Αξιολόγησης να έχουν σχέσεις συγγένειας έως γ' βαθμού εξ αίματος ή αγχιστείας με οποιονδήποτε υποψήφιο.

3. Δημοσιότητα Προσκλήσεων

Οι Προσκλήσεις δημοσιεύονται στη Διαύγεια, στην ιστοσελίδα του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος και όπου αλλού απαιτεί ο φορέας χρηματοδότησης του έργου, στο πλαίσιο του οποίου πραγματοποιείται η συγκεκριμένη Πρόσκληση, ή όπου αλλού κρίνεται πρόσφορο από τον Ε/Υ του έργου. Η δημοσίευση στην ιστοσελίδα EURAXESS της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι υποχρεωτική για Προσκλήσεις που απευθύνονται σε ερευνητές⁹ - στις υπόλοιπες περιπτώσεις είναι στην κρίση του Ε.Υ. να ζητήσει τη δημοσίευση.

4. Προθεσμία και τρόπος υποβολής αιτήσεων

9

Ως ερευνητές νοούνται οι υποψήφιοι διδάκτορες καθώς και οι κάτοχοι διδακτορικού τίτλου σπουδών.

Η ελάχιστη προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων από τους ενδιαφερόμενους είναι δεκαπέντε (15) ημερολογιακές μέρες από τη δημοσίευση της Πρόσκλησης. Οι προτάσεις υποβάλλονται στη ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., σύμφωνα με το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στην Πρόσκληση.

5. Αξιολόγηση αιτήσεων

✓ Η Επιτροπή Αξιολόγησης προχωρά σε αντιστοίχιση των απαραίτητων και των συνεκτιμώμενων προσόντων με τα προσόντα καθενός εκ των υποψηφίων που κατέθεσαν παραδεκτά την αίτησή τους. Η αντιστοίχιση και η βαθμολόγηση των προσόντων των υποψηφίων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση πρέπει να είναι σαφής και τεκμηριωμένη. Σημειώνεται ότι επιπλέον προσόντα από αυτά που αναφέρονται στην Πρόσκληση δεν λαμβάνονται υπόψη, εκτός αν η ίδια η Πρόσκληση ορίζει διαφορετικά.

✓ Η χρήση της προσωπικής συνέντευξης ή άλλων πρόσθετων μέσων αξιολόγησης (π.χ. εξετάσεις γνώσεων) είναι δυνατή μόνο εφόσον υπάρχει ρητή πρόβλεψη στην Πρόσκληση. Στη συνέντευξη καλούνται μόνο οι υποψήφιοι που πληρούν τα οριζόμενα ως “απαραίτητα τυπικά και ουσιαστικά” προσόντα και όχι το σύνολο των ενδιαφερομένων που κατέθεσαν παραδεκτά τις αιτήσεις τους.

✓ Στις περιπτώσεις που προβλέπεται προσωπική συνέντευξη, πριν την πραγματοποίησή της η Επιτροπή Αξιολόγησης οφείλει να διαμορφώσει Φύλλο Αξιολόγησης Υποψηφίου, στο οποίο θα καταγράφονται οι θεματικές ενότητες στις οποίες θα κινηθεί η συνέντευξη και η μέγιστη βαθμολογία σε καθεμιά εξ αυτών, ούτως ώστε να αθροίζεται η μέγιστη βαθμολογία της συνέντευξης την οποία προβλέπει η Πρόσκληση. Πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στη σαφήνεια των θεματικών εννοτήτων και των όρων βαθμολόγησής τους. Είναι αυτονόητο ότι χρησιμοποιείται το ίδιο Φύλλο Αξιολόγησης για όλους τους υποψήφιους.

✓ Κατά τη σύνταξη των πρακτικών της Επιτροπής Αξιολόγησης χρησιμοποιείται ως βάση το σχέδιο πρακτικού που χορηγεί η ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., με τις απαιτούμενες κατά περίπτωση αναμορφώσεις.

✓ Ο πίνακας βαθμολόγησης και κατάταξης των υποψηφίων συμπληρώνεται με προσοχή και σαφήνεια και συνοδεύεται **ΠΑΝΤΑ** από μία παράγραφο για κάθε έναν από τους υποψήφιους, στην οποία παρουσιάζεται το γενικό προφίλ του και αιτιολογείται η βαθμολόγησή του σε κάθε κριτήριο. Ειδικά στα κριτήρια εκείνα που βαθμολογούνται κλιμακωτά ως προς την αιτούμενη συνάφειά τους με το αντικείμενο του έργου, θα πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην επάρκεια της αιτιολόγησης.

✓ Σε περίπτωση χρήσης της προσωπικής συνέντευξης ως κριτηρίου επιλογής, η Επιτροπή Αξιολόγησης θα πρέπει να συντάσσει διακριτό πρακτικό, το οποίο θα περιλαμβάνει ανά υποψήφιο την βαθμολόγησή του σε κάθε μία από τις θεματικές ενότητες του Φύλλου Αξιολόγησης με παράθεση των σκέψεων και κρίσεων της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης που την τεκμηριώνουν, σε σχέση με την άσκηση καθηκόντων της προκηρυχθείσας θέσης. Η βαθμολόγηση κάθε θεματικής ενότητας είτε συναινετικά είτε ως μέσος όρος των μελών είναι στην κρίση της Επιτροπής Αξιολόγησης και δεν απαιτείται η καταγραφή στο πρακτικό της βαθμολογίας ενός εκάστου μέλους.

✓ Σε περίπτωση χρήσης πρόσθετων μέσων αξιολόγησης όπως οι γραπτές εξετάσεις, η βαθμολόγηση των υποψηφίων σε αυτά αναφέρεται ευκρινώς στο πρακτικό αξιολόγησης και τα γραπτά τους κατατίθενται στη ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. ως παράρτημα του πρακτικού.

6. Ενημέρωση κατά GDPR

Ο ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. προβαίνει στην απαιτούμενη επεξεργασία μόνο των απολύτως απαραίτητων προσωπικών τους δεδομένων και μόνο έπειτα από ρητή συγκατάθεση τους.

Τα προσωπικά δεδομένα των υποψηφίων συλλέγονται και επεξεργάζονται από τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. με μοναδικό σκοπό την αξιολόγηση των ικανοτήτων τους για την κάλυψη θέσης απασχόλησης, για την οποία αποστέλλουν το βιογραφικό τους.

Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται απευθείας από τους υποψήφιους και δεν διαβιβάζονται σε τρίτους εκτός και αν είναι υποψήφιοι που δικαιολογούν ειδικό έννομο συμφέρον για τη λήψή τους, πρόσβαση δε σε αυτά έχουν μόνο ειδικώς εξουσιοδοτημένα από τον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. πρόσωπα, εργαζόμενοι και συνεργάτες του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. που έχουν δεσμευτεί για την τήρηση εμπιστευτικότητας.

Οι υποψήφιοι έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν αίτημα:

- Πρόσβασης στα δεδομένα τους
- Διόρθωσης ή Διαγραφής των δεδομένων τους
- Περιορισμού της επεξεργασίας
- Φορητότητας των δεδομένων τους
- Εναντίωσης στην επεξεργασία, η οποία μπορεί να έχει τη μορφή Ανάκλησης της συγκατάθεσης τους στην επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων. Η Ανάκληση αυτή δε θίγει την επεξεργασία που βασίστηκε στην συγκατάθεση πριν την ανάκληση της.

στον Υπεύθυνο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων του Ιδρύματος ή ηλεκτρονικά στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου dpo@ihu.edu.gr καθώς και να υποβάλλουν καταγγελία στην Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, σε περίπτωση που θεωρήσουν ότι η επεξεργασία των Προσωπικών Δεδομένων τους παραβιάζει τον ισχύον δίκαιο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

7. Ενημέρωση υποψηφίων

Η απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. αναρτάται στη Διαύγεια, στην ιστοσελίδα του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., καθώς και σε όποιο άλλο ιστότοπο κρίνει πρόσφορο ο Ε.Υ.

8. Διαδικασία ενστάσεων

- Οι υποψήφιοι έχουν δικαίωμα υποβολής ένστασης για λόγους νομιμότητας της διαδικασίας.
- Η ένσταση και το τυχόν συνοδευτικό υλικό της υποβάλλεται, με ηλεκτρονική ή έντυπη αποστολή, στη ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. εντός αποσβεστικής προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ανάρτηση της σχετικής απόφασης της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης στην ιστοσελίδα του ΕΛΚΕ (στις 5 ημέρες δεν προσμετράται η ημέρα της ανάρτησης). Εάν η ένσταση αφορά στα προσόντα/ιδιότητες των λοιπών συνυποψηφίων, κοινοποιείται σε όσους αφορά, ηλεκτρονικώς με μέριμνα της ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. Κάθε συνυποψήφιος έχει δικαίωμα υποβολής των απόψεών του, με ηλεκτρονική ή έντυπη κατάθεσή τους στη ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την σχετική γνωστοποίηση.
- Γνωμοδοτικό όργανο εξέτασης των ενστάσεων είναι η Επιτροπή Ενστάσεων, η οποία μπορεί να είναι ενιαία για όλα τα έργα και συγκροτείται από τρία τακτικά και τρία αναπληρωματικά μέλη, προερχόμενα από το προσωπικό του Δι.Πα.Ε. (ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, διοικητικό). Το ένα τακτικό μέλος είναι υποχρεωτικά μέλος ΔΕΠ. Τα μέλη της Επιτροπής Ενστάσεων είναι υποχρεωτικώς διάφορα από τα μέλη της αντίστοιχης Επιτροπής Αξιολόγησης Προτάσεων και δεν επιτρέπεται να έχουν σχέσεις συγγένειας έως γ' βαθμού, εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, με οποιονδήποτε υποψήφιο. Η θητεία των Επιτροπών Ενστάσεων είναι ετήσια, εκτός εάν εκκρεμεί η εξέταση υποβληθείσας προ της λήξης της ένστασης, οπότε η θητεία της λήγει μετά την υποβολή εισήγησης επί της υποβληθείσας ένστασης. Σε κάθε περίπτωση, η θητεία της Επιτροπής Ενστάσεων παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι τον ορισμό νέας Επιτροπής Ενστάσεων από την Επιτροπή Ερευνών & Διαχείρισης. Η Επιτροπή Ενστάσεων υποβάλει την εισήγησή της στην Επιτροπή Ερευνών & Διαχείρισης, η οποία είναι το αποφασιστικό όργανο.
- Η προθεσμία για την έκδοση απόφασης επί των ενστάσεων είναι εξήντα (60) ημέρες από την υποβολή τους και η απόφαση

κοινοποιείται σε κάθε ενδιαφερόμενο ηλεκτρονικώς και αναρτάται στη «Διαύγεια».

- Κάθε υποψήφιος δύναται να ζητήσει και να λάβει από τη ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. αντίγραφο του πρακτικού της Επιτροπής Αξιολόγησης προτάσεων, μετά την έγκρισή του από την Επιτροπή Ερευνών & Διαχείρισης, και έχει δικαίωμα πρόσβασης στους ατομικούς φακέλους και στα ατομικά φύλλα αξιολόγησης/βαθμολόγησης των υπολοίπων υποψηφίων (αν υπάρχουν), αποκλειστικώς καθ' όλη τη διάρκεια της προθεσμίας άσκησης της ως άνω ένστασης ή της υποβολής των απόψεων των συνυποψηφίων, όπως ανωτέρω αναφέρεται, χωρίς τη δυνατότητα χορήγησης αντιγράφων, και με τις προϋποθέσεις που θέτει ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας και η λοιπή νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Για το λόγο αυτό, πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια κατά την υποβολή αιτήσεων υποψηφιότητας, οι υποψήφιοι να χορηγούν ρητά τη συναίνεσή τους για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων τους που σχετίζονται με την αίτηση που υποβάλουν, χορηγώντας την άδεια στον ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. να χορηγήσει αντίγραφα του περιεχομένου της αίτησης υποψηφιότητας και των συνημμένων σε αυτήν δικαιολογητικών σε συνυποψηφίους, στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής ενστάσεων (βλ. ανωτέρω υπό 6).

9. Επιλογή υποψηφίου και σύναψη σύμβασης

Η Επιτροπή Ερευνών & Διαχείρισης, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας Επιτροπής Αξιολόγησης Υποψηφίων, είναι το αποφασιστικό όργανο ως προς την επιλογή του καταλληλότερου προσώπου και ως προς τη σύναψη ή μη των συμβάσεων εργασίας και έργου. Η απόφασή της αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και στη Διαύγεια. Ο επιλεγείς υποψήφιος οφείλει να μεριμνήσει, εάν του ζητηθεί, να καταθέσει μέχρι την έναρξη της σύμβασης τα αποδεικτικά των προσόντων του έγγραφα που προσκόμισε στο στάδιο της Πρόσκλησης με θεώρηση από δικηγόρο ή από δημόσια αρχή, σύμφωνα με τη διάταξη του αρ. 1 του ν. 4250/14.

Σε περίπτωση παραίτησης ή έκπτωσης του αναδόχου ή πρόωρης λύσης της σύμβασης, δύναται να επιλέγεται ο επόμενος υποψήφιος σύμφωνα με τον πίνακα κατάταξης που περιλαμβάνει το πρακτικό της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Αξιολόγησης.

IV. Ειδικοί κανόνες ως προς τη σύναψη συμβάσεων ορισμένου χρόνου.

IV.1. Νομοθετική ρύθμιση

Η διάταξη του **αρ. 24 παρ. 1 του ν. 4386/2016** εισήγαγε τη δυνατότητα σύναψης συμβάσεων έργου ή/και συμβάσεων εργασίας ΙΔΟΧ με το απασχολούμενο προσωπικό για την εκτέλεση των προγραμμάτων ή των έργων τους που χρηματοδοτούνται, εν όλω ή εν μέρει, από ενωσιακούς, διεθνείς, ίδιους πόρους ή ιδιωτικά κονδύλια. Η διάρκεια των συμβάσεων αυτών μπορεί να εκτείνεται μέχρι τη λήξη των έργων, στο πλαίσιο των οποίων συνήφθησαν και πρέπει να εμπίπτουν εντός των εγκεκριμένων ορίων του προϋπολογισμού εκάστου έργου.

Με βάση την παραπάνω διάταξη είναι δυνατή η επιλογή και απασχόληση προσωπικού, προκειμένου να απασχοληθεί σε έργα που χρηματοδοτούνται, εν όλω ή εν μέρει, από ενωσιακούς, διεθνείς, ίδιους πόρους ή ιδιωτικά κονδύλια, επομένως, και από δίδακτρα, είτε βάσει συμβάσεων ανάθεσης έργου –όπως συνέβαινε έως τώρα- είτε βάσει συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (εφεξής: «συμβάσεις εργασίας ΙΔΟΧ»). Όπως προκύπτει από τον ίδιο τον χρησιμοποιούμενο όρο («ΙΔΟΧ»), η σύναψη σύμβασης εργασίας ΙΔΟΧ έχει συγκεκριμένη χρονική διάρκεια, η οποία μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης χωρίς περιορισμό –κατά ρητή διατύπωση του ανωτέρω άρθρου 24 παρ. 1 του ν. 4386/2016- μέχρι τη λήξη του έργου για το οποίο συνήφθη και πρέπει το αντικείμενο της σύμβασης να συνδέεται με το παραγόμενο αποτέλεσμα του έργου.

IV.2. Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος – κριτήρια επιλογής

Η επιλογή του προσωπικού που θα απασχοληθεί βάσει συμβάσεων εργασίας ΙΔΟΧ θα πρέπει να γίνει κατόπιν δημοσιοποίησης πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η οποία θα δημοσιοποιείται στον ιστότοπο του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. και του Ιδρύματος.

Τα κριτήρια επιλογής, τα οποία θα περιγράφονται στην πρόσκληση, πρέπει να είναι **συναφή** με το αντικείμενο της θέσης απασχόλησης και μετρήσιμα. Τυχόν επιπλέον προσόντα υποψηφίων, εφόσον δεν ζητούνται δεν θα πρέπει να αξιολογούνται. Για την επιλογή των επικρατέστερων υποψηφίων θα πρέπει να συσταθούν από την Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης τριμελείς επιτροπές αξιολόγησης υποψηφίων, οι οποίες θα έχουν γνωμοδοτική αρμοδιότητα και θα εισηγούνται την ταξινομική κατάταξη των υποψηφίων προς την Επιτροπή, η οποία ως αποφασιστικό όργανο θα αποφασίζει την επιλογή συγκεκριμένων υποψηφίων ως επικρατέστερων. Σε περιπτώσεις άρνησης ή υπαναχώρησης του επικρατέστερου υποψηφίου, θα είναι δυνατή η σύναψη σύμβασης ΙΔΟΧ με τον επόμενο κατά σειρά επικρατέστερο κ.ο.κ..

IV.3. Μισθολογικά θέματα απασχολούμενων με συμβάσεις ΙΔΟΧ

Οι αποδοχές των εργαζομένων με συμβάσεις ΙΔΟΧ καθορίζονται με βάση το **ενιαίο μισθολόγιο** των δημοσίων υπαλλήλων, σύμφωνα με το ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β του **ν.4354/2015** «ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ» «Μισθολογικές ρυθμίσεις των υπαλλήλων του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), καθώς και των Δ.Ε.Κ.Ο. του Κεφαλαίου Α του Ν. 3429/2005 (Α` 314) και άλλες μισθολογικές διατάξεις».

Ειδικότερα, η διάταξη του αρ. 7 παρ. 1 του ν. 4354/2015, προσδιορίζοντας το πεδίο εφαρμογής των μισθολογικών ρυθμίσεων, ορίζει ότι στις διατάξεις του νόμου αυτού εμπίπτουν οι μόνιμοι και δόκιμοι πολιτικοί δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου –μεταξύ άλλων- και των Ν.Π.Δ.Δ. [βλ. αρ. 7 παρ. 1 περ. ε) του ν. 4354/2015].

IV.4. Ζητήματα αναγνώρισης προϋπηρεσίας

Η διάταξη του αρ. 11 παρ. 4 του ν. 4354/2015 ορίζει ως προς την αναγνώριση προϋπηρεσίας ότι:

«α. Ως προϋπηρεσία που αναγνωρίζεται για την εξέλιξη των υπαλλήλων, που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, στα μισθολογικά κλιμάκια του άρθρου 9 του παρόντος, λαμβάνεται η υπηρεσία που προσφέρεται σε φορείς της παραγράφου 1 του άρθρου 7 των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σχέση εξαρτημένης εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου.

β. Απαραίτητη προϋπόθεση για την αναγνώριση των ανωτέρω προϋπηρεσιών, είναι να μην έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί για τη χορήγηση καμίας άλλης οικονομικής παροχής ή αναγνώρισης συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Η αναγνώριση των ανωτέρω προϋπηρεσιών πραγματοποιείται με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου ή άλλου αρμοδίου οργάνου και τα οικονομικά αποτελέσματα ισχύουν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης και όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών».

Εντούτοις, σύμφωνα με τη διάταξη του **αρ. 21 του ν. 4452/2017** «Αυτοχρηματοδοτούμενα αναπτυξιακά προγράμματα»:

«1. Στο τέλος της περίπτωσης κστ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της 33/27.12.2006 (Α' 280) πράξης Υπουργικού Συμβουλίου προστίθεται η εξής φράση:

«ή για την εκτέλεση αναπτυξιακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από ίδιους πόρους ή από ιδιωτικούς φορείς.».

2. Η περίπτωση κζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της 33/27.12.2006 (Α' 280) πράξης Υπουργικού Συμβουλίου αντικαθίσταται ως εξής:

«κζ) Οι συμβάσεις μίσθωσης έργου που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, του ΕΟΧ ή στο πλαίσιο άλλων ενωσιακών ή διεθνών προγραμμάτων ή στο πλαίσιο αυτοχρηματοδοτούμενων ερευνητικών ή αναπτυξιακών προγραμμάτων,

καθώς και οι συμβάσεις εργασίας ή απασχόλησης του προσωπικού ιδιωτικού δικαίου που προσλαμβάνεται για ορισμένο χρόνο ή για ωριαία απασχόληση για την εκτέλεση των ως άνω συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ή των αυτοχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από ίδιους πόρους ή από ιδιωτικούς φορείς και οι ανανεώσεις και οι παρατάσεις αυτών.

IV.5. ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΣΕ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΑ ΚΛΙΜΑΚΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ι.Δ.Ο.Χ.

1. Στις Συμβάσεις Εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, η κατάταξη στα Μισθολογικά Κλιμάκια, που προβλέπεται στο αρ. 9 του ν.4354/2015, πραγματοποιείται από το αρμόδιο προς διορισμό όργανο. Εν προκειμένω, από τη διάταξη της περ. ιβ' του αρ. 54 του ν.4485/2017, προκύπτει η αρμοδιότητα της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε. για την κατάταξη του προσλαμβανόμενου υπαλλήλου. Η κατάταξη ενσωματώνεται στην απόφαση έγκρισης της πρόσληψης και πραγματοποιείται σύμφωνα με τις κάθε φορά ισχύουσες διατάξεις περί Μισθολογίου των απασχολούμενων στο Δημόσιο Τομέα με Σύμβαση Εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου.

2. Σε συνέχεια της κατάταξης, ο νεοπροσλαμβανόμενος υπάλληλος έχει δικαίωμα να καταθέσει αίτηση αναγνώρισης της προϋπηρεσίας του, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Επί της αίτησης συντάσσεται εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης για την Πρόσκληση στο πλαίσιο της οποίας επελέγη ο υπάλληλος. Η αίτηση, συνοδευόμενη από την ως άνω εισήγηση, εξετάζεται από την Επιτροπή του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε., η οποία έχει δικαίωμα είτε να την απορρίψει, είτε να αναγνωρίσει εν συνόλω ή εν μέρει την αιτούμενη προϋπηρεσία.

3. Η κατάταξη σε μισθολογικά κλιμάκια, καθώς και η αναγνώριση προϋπηρεσίας εξετάζονται υπό το πρίσμα των γενικών προβλέψεων που εμπεριέχονται στην κείμενη νομοθεσία.

IV.6. Κατά τη σύναψη των ανωτέρω συμβάσεων των προηγούμενων παραγράφων αναγνωρίζεται ως προϋπηρεσία η με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή σύμβαση έργου προηγούμενη απασχόληση».

Μέχρι στιγμής, δεν έχει συνταχθεί adhoc ερμηνευτική εγκύκλιος για την διευκρίνιση της παραπάνω διάταξης του αρ. 21 παρ. 3 του ν. 4452/2017.

- *Λήψη υπόψη της προϋπηρεσίας κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων υποψηφιότητας*

Από την παραπάνω διάταξη του αρ. 21 παρ. 3 του ν. 4452/2017 συνάγεται ότι κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων υποψηφιότητας αναγνωρίζεται η προϋπηρεσία των υποψηφίων, είτε στηρίζεται σε προηγούμενη σύμβαση εργασίας, είτε σε σύμβαση έργου, κατά παρέκκλιση του αρ. 11 παρ. 4 του ν. 4354/2015.

- *Αναγνώριση της προϋπηρεσίας για μισθολογική εξέλιξη*

Με τις διατάξεις του πδ. 69/2016, οι οποίες εφαρμόζονται σε υπαλλήλους που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), προβλέφθηκε η δυνατότητα αναγνώρισης προϋπηρεσίας εκτός δημοσίου τομέα πλην όμως αφενός μόνο ως προς τη βαθμολογική κατάταξη των εν λόγω υπαλλήλων και όχι για τη μισθολογική τους κατάσταση και αφετέρου η εν λόγω διαδικασία μπορεί να ενεργοποιηθεί μόνο μετά τη μονιμοποίησή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40 του Υπαλληλικού Κώδικα.

IV.7. Θέματα διάρκειας της απασχόλησης

Βάσει της παρ. 1 του αρ. 24 του ν. 4386/2016, όπως τροποποίησε το αρ. 93 του ν. 4310/2014, οι συμβάσεις εργασίας ΙΔΟΧ συνάπτονται για ορισμένο χρόνο και μπορούν να παρατείνονται με αποφάσεις της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης, χωρίς περιορισμό, μέχρι τη λήξη του έργου. Σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του αρ. 24 του ν. 4386/2016 «Αποκλείεται σε κάθε περίπτωση η αναγνώρισή τους ως συμβάσεις αορίστου χρόνου».

Η ανωτέρω διάταξη του ν. 4386/2016 είναι σύμφωνη με τη διάταξη του αρ. 103 παρ. 7 και 8 του Συντάγματος, βάσει της οποίας οι συμβάσεις εργασίας ΙΔΟΧ δεν μπορούν να μετατραπούν σε συμβάσεις αορίστου χρόνου, ακόμη κι όταν καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες συγκεκριμένου φορέα, ούτε καταλείπεται πεδίο εκτίμησης των συμβάσεων αυτών, κατ' ορθό νομικό χαρακτηρισμό της έννομης σχέσης, ως συμβάσεων αορίστου χρόνου (βλ. ενδεικτικά ΑΠ 531/2016, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

Εξεταστέο, βάσει των διατάξεων του Π.Δ. 164/2004 είναι, εάν εργαζόμενος στο πλαίσιο σύμβασης ΙΔΟΧ δύναται μετά τη λήξη της σύμβασής του, η διάρκεια της οποίας μπορεί να παρατείνεται χωρίς περιορισμό μέχρι τη λήξη του έργου, θα μπορεί να απασχοληθεί στον ίδιο φορέα μετά τη λήξη της σύμβασης αυτής, με νέα σύμβαση στο πλαίσιο άλλου έργου.

Ειδικότερα, το άρθρο 6 του Π.Δ. 164/2004 προβλέπει τα ακόλουθα ως προς την ανώτατη διάρκεια συμβάσεων στο δημόσιο τομέα:

«1. Συμβάσεις που καταρτίζονται διαδοχικώς και εκτελούνται μεταξύ του ίδιου εργοδότη και του ίδιου εργαζόμενου με την ίδια ή παρεμφερή ειδικότητα και με τους ίδιους ή παρεμφερείς όρους εργασίας, απαγορεύεται να υπερβαίνουν τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες σε συνολικό χρόνο διάρκειας της απασχόλησης, είτε συνάπτονται κατ' εφαρμογήν του προηγούμενου άρθρου είτε συνάπτονται κατ' εφαρμογήν άλλων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας.

2. Συνολικός χρόνος διάρκειας απασχόλησης άνω των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών επιτρέπεται μόνον σε περιπτώσεις ειδικών, από τη φύση και το είδος της εργασίας τους, κατηγοριών εργαζομένων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, όπως, ιδίως, διευθυντικά στελέχη, εργαζόμενοι που προσλαμβάνονται στο πλαίσιο συγκεκριμένου ερευνητικού ή οιοδήποτε επιδοτούμενου ή χρηματοδοτούμενου προγράμματος, εργαζόμενοι που προσλαμβάνονται για την πραγματοποίηση έργου σχετικού με την εκπλήρωση υποχρεώσεων που απορρέουν από συμβάσεις με διεθνείς οργανισμούς».

Σύμφωνα με πρόσφατη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κρίθηκε κατά πλειοψηφία ότι «[...] Από την συνδυασμένη ερμηνεία των διατάξεων των άρθρων 5 παρ. 4 και 6 παρ. 2 του π.δ. 164/2004 προκύπτει ότι, οσάκις συντρέχει περίπτωση υπέρβασης κατά το άρθρο 6 παρ. 2 του ανωτάτου ορίου διάρκειας διαδοχικών συμβάσεων, δηλαδή των είκοσι τεσσάρων μηνών, τότε επιτρεπώς μπορούν να συναφθούν και περισσότερες των τριών διαδοχικές συμβάσεις, καθόσον στην περίπτωση αυτή δεν ισχύει το ανώτατο αυτό όριο των τριών συμβάσεων που θέτει η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 5 του π.δ. 164/2004. Τούτο, διότι η επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 5 του ως άνω π.δ/τος, ως προς την παράγραφο 2 του άρθρου 6 του ίδιου π.δ/τος, έχει την έννοια ότι ναι μεν ισχύει καταρχήν ο περιορισμός στη σύναψη μέχρι τριών, κατ' ανώτατο αριθμό, διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, πλην όμως, εάν συντρέχει περίπτωση επιτρεπτής υπέρβασης της συνολικής διάρκειας απασχόλησης των είκοσι τεσσάρων μηνών, η οποία δικαιολογείται λόγω ειδικών από τη φύση και το είδος της εργασίας κατηγοριών εργαζομένων, κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα στην ως άνω παράγραφο 2, τότε ο περιορισμός του ανώτατου αριθμού των τριών συμβάσεων υποχωρεί, και σύννομα μπορούν να συναφθούν και πέραν των τριών διαδοχικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου [βλ. ΣτΕ 1897/2014 σκ. 10 και 122/2007 (ΠΕ) σκ. 6.] [...]»¹⁰.

Επομένως, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι διατάξεις του άρθρου 6 του Π.Δ. 164/2004 δεν αποκλείουν τη σύναψη ή παράταση ή ανανέωση συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για χρονικό διάστημα άνω των 24 μηνών, εφόσον το έργο εντός του οποίου συνήφθησαν και από το οποίο χρηματοδοτούνται εξακολουθεί να υφίσταται, σύμφωνα με τη ρητή εξαίρεση της παρ. 2 του άρθρου 6 του Π.Δ. 164/2004.

---

¹⁰ Γνωμοδότηση Β' Τακτικής Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους – συνεδρίαση της 14.01.2016, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.

Παράρτημα 6

Κανονισμός Λειτουργίας των Θεσμοθετημένων Εργαστηρίων του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος για Παροχή Υπηρεσιών

I. Γενικά

1. Η ίδρυση εργαστηρίων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 του ν. 4485/2017 όπως ισχύουν. Τα εργαστήρια ανήκουν σε Τομέα ή σε Τμήμα, μπορούν δε να ανήκουν σε Σχολή αν υπάρχει: α) τεκμηριωμένο ενδιαφέρον συμμετοχής από μέλη ΔΕΠ διαφορετικών Τμημάτων της ίδιας Σχολής και β) απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Συνέλευσης των οικείων Τμημάτων. Τα ζητήματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία των εργαστηρίων ρυθμίζονται από τους Εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας εκάστου εργαστηρίου.
2. Το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος μπορεί να παρέχει, κατά ανάλογη εφαρμογή του π.δ. 159 της 12/27-8-1984, για λογαριασμό τρίτων, ερευνητικές, επιστημονικές, τεχνολογικές και επιμορφωτικές υπηρεσίες, όπως μελέτες, έρευνα, συμβουλευτικές υπηρεσίες, σεμινάρια επιμόρφωσης καθώς και προϊόντα τα οποία έχουν αναπτυχθεί από εργαστήρια του ΔΙΠΑΕ ή συνεργάτες του ΔΙΠΑΕ, εφόσον διαπιστώνεται ότι:
  - Δεν παρακωλύονται ή δυσχεραίνονται οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες.
  - Η παρεχόμενη υπηρεσία παρουσιάζει επιστημονικό ενδιαφέρον και προάγει την επιστήμη στην πράξη.
  - Η παρεχόμενη υπηρεσία δεν έχει ως αποκλειστικό σκοπό το κέρδος (άρθρο 2 Π.Δ. 159/1984).
3. Ενδεικτικά οι βασικές κατηγορίες των προσφερόμενων υπηρεσιών είναι:
  - Εργαστηριακές Μετρήσεις / Δοκιμές / Έλεγχοι / Αναλύσεις.
  - Σχεδίαση και Ανάπτυξη Συστημάτων.
  - Σχεδίαση και Ανάπτυξη Λογισμικού.

- Εκπόνηση Ειδικών Μελετών / Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών
- Εκπαίδευση και ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού.
- Ανάπτυξη Προϊόντων και υλικών.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση επιστημονικών, ερευνητικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων.
- Παροχή επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών.
- Παροχή γνωμοδοτήσεων, σύνταξη προδιαγραφών για λογαριασμό τρίτων.

Οργάνωση και λειτουργία Εργαστηρίων

1. Οργανωτική Δομή Εργαστηρίων

Για την διαχείριση των Έργων Παροχής Υπηρεσιών από τα Εργαστήρια του Δι.Πα.Ε. και με στόχο την αποτελεσματική και ορθολογική παροχή υπηρεσιών πρέπει να έχουν την ακόλουθη οργανωτική δομή:

1. Διευθυντής Εργαστηρίου
2. Επιστημονικά Υπεύθυνος Έργου
3. Ομάδα Εργασίας
4. Διοικητική/Τεχνική Υποστήριξη

Ειδικότερα:

1. Ο Διευθυντής του Εργαστηρίου έχει τις εξής αρμοδιότητες:
  - τον εποπτικό έλεγχο όλων των έργων που εκτελούνται.
  - την παρακολούθηση της διαθεσιμότητας τόσο της υλικοτεχνικής υποδομής, όσο και του Ανθρώπινου δυναμικού, όσον αφορά τα έργα παροχής υπηρεσιών.
  - υπογράφει τις σχετικές συμβάσεις παροχής υπηρεσιών.
  - την επιτήρηση των αρχείων ή βάσεων δεδομένων σχετικά με τα έργα παροχής υπηρεσιών του Εργαστηρίου.
  - την παρακολούθηση της κίνησης του λογαριασμού από τα έργα παροχής υπηρεσιών του Εργαστηρίου.
  - τη διαχείριση παραπόνων και διαφορών με τους συναλλασσόμενους, όταν το θέμα δεν μπορεί να το χειριστεί αποκλειστικά ο Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου.
  - την ευθύνη για το marketing του Εργαστηρίου σε συνεργασία με το Τμήμα Καινοτομίας, Ανάπτυξης και Προγραμματισμού Έργων του ΕΛΚΕ του Ιδρύματος.
  - Την επίβλεψη της μη παρακώλησης του εκπαιδευτικού έργου των μελών ΔΕΠ, ΕΤΕΠ, ΕΔΙΠ των Ομάδων Εργασίας των έργων, η οποία θα πρέπει να εξασφαλίζεται είτε με την παροχή σχετικής γνώμης του Κοσμήτορα της Σχολής, στην οποία εντάσσονται τα παραπάνω μέλη, όταν το

Εργαστήριο ανήκει σε Σχολή είτε με την παροχή σχετικής γνώμης της Συνέλευσης του Τμήματος σε κάθε άλλη περίπτωση.

2. Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος του Έργου, που είναι σε κάθε περίπτωση μέλος ΔΕΠ του Ιδρύματος, είναι υπεύθυνος για την ορθή υλοποίηση και πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και για τη σκοπιμότητα και επιλεξιμότητα των δαπανών που συνδέονται με την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου και παρακολουθεί το οικονομικό αντικείμενό του, έχει δε τις εξής βασικές αρμοδιότητες:

- την εισήγηση προς τον Διευθυντή του Εργαστηρίου σχετικά με την ανάληψη του συγκεκριμένου έργου.
- την τήρηση των κανόνων ασφαλείας και υγιεινής στον χώρο του Εργαστηρίου σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.
- υπογράφει σύμβαση χρησιδανείου με τον Πρόεδρο του τμήματος ή τον Κοσμήτορα Σχολής, στο/ην οποίο/α ανήκει ο εξοπλισμός που θα χρησιμοποιεί το Εργαστήριο αναλαμβάνοντας τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που προβλέπονται στην ως άνω σύμβαση.
- συνυπογράφει τις σχετικές συμβάσεις παροχής υπηρεσιών.
- τη σύνθεση των μελών της Ομάδας Εργασίας.
- την κοστολόγηση του έργου.
- τη συνολική ευθύνη για την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου.
- την παρακολούθηση και τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων.
- τη διαχείριση παραπόνων και διαφορών με τους συναλλασσόμενους
- την τήρηση αρχείων ή βάσεων δεδομένων σχετικά με το συγκεκριμένο έργο.
- την παρακολούθηση της κίνησης του λογαριασμού του συγκεκριμένου έργου.
- τον προσδιορισμό του έργου και των παραδοτέων για κάθε μέλος της ομάδας εργασίας.

Με πρόταση του Επιστημονικά Υπευθύνου και εφόσον πρόκειται για περιπτώσεις ιδιαίτερου επιστημονικού ενδιαφέροντος είναι δυνατόν το έργο να αναληφθεί από κοινού με άλλα Εκπαιδευτικά ή Ερευνητικά Ιδρύματα ή με ιδιωτικούς φορείς. Στην περίπτωση αυτή, καταρχάς ο Ε/Υ υποβάλλει σχετικό αίτημα προς τη Σύγκλητο, η οποία και ορίζει το προσωπικό που θα διεξάγει την εργασία. Περαιτέρω και εφόσον εγκριθεί το αίτημα του Ε/Υ μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων απαιτείται να υπογραφεί ειδικό συμφωνητικό όπου θα καθορίζονται οι λεπτομέρειες του έργου, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του κάθε φορέα, καθώς και η κατανομή των πιστώσεων. Το συμφωνητικό υποβάλλεται προς έγκριση στην Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης και κατόπιν συνυπογράφεται από τον Διευθυντή του Εργαστηρίου, από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης και από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο του συγκεκριμένου έργου.

Η Ομάδα Εργασίας συστήνεται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό του Εργαστηρίου. Στην Ομάδα Εργασίας συμμετέχουν ως μέλη του Εργαστηρίου άλλα μέλη ΔΕΠ, προσωπικό ΕΔΙΠ, ΕΕΠ και ΕΤΕΠ κατά την κρίση του Ε/Υ. Επιπλέον μπορεί να συμπεριληφθούν και εξωτερικοί Επιστημονικοί ή εργαστηριακοί συνεργάτες. Επίσης, είναι δυνατή η πρόσληψη τεχνικού ή και διοικητικού προσωπικού σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4485/2017. Στις δραστηριότητες του Εργαστηρίου επιδιώκεται και η συμμετοχή φοιτητών, με στόχο την ενίσχυση της εκπαίδευσής τους μέσω της συμμετοχής τους σε ερευνητικές δραστηριότητες.

2. Η παροχή υπηρεσιών από τα πανεπιστημιακά εργαστήρια του ΔΙΠΑΕ γίνεται με την ακόλουθη διαδικασία:

Ο ενδιαφερόμενος φορέας, ιδιώτης ή κάθε νομικής μορφής οργανισμός ή και το ενδιαφερόμενο μέλος ΔΕΠ, υποβάλλει σχετική αίτηση στο Διευθυντή του Εργαστηρίου, σε μέλος ΔΕΠ που ανήκει στο εργαστήριο, στη Συνέλευση του Τμήματος ή στην Κοσμητεία της Σχολής του ΔΙΠΑΕ, ανάλογα με το αν το αντικείμενο της ζητούμενης υπηρεσίας ανήκει στο γνωστικό αντικείμενο του μέλους ΔΕΠ που ανήκει στο Εργαστήριο, του Τμήματος της Σχολής ή περισσότερων Σχολών του ΔΙΠΑΕ.

Η Συνέλευση του Τμήματος ή η Κοσμητεία της Σχολής, ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο, ορίζει τον Επιστημονικά Υπεύθυνο του έργου μεταξύ των μελών ΔΕΠ. Εάν η αίτηση για παροχή υπηρεσίας έχει υποβληθεί από ενδιαφερόμενο μέλος ΔΕΠ του Ιδρύματος, ως Επιστημονικά Υπεύθυνος ορίζεται το μέλος αυτό.

Ο Ε/Υ υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος ή στην Κοσμητεία της Σχολής, προκειμένου αυτή να εισηγηθεί στην Ε.Ε.Δι. για το αξιόλογο ή μη της αιτούμενης παροχής της υπηρεσίας, τα ακόλουθα:

[α] Το ακριβές αντικείμενο, την επιστημονική μεθοδολογία, τις φάσεις και το χρονοδιάγραμμα των εργασιών.

[β] Τα μέλη της ομάδας παροχής υπηρεσιών.

[γ] Τον συνολικό προϋπολογισμό της εργασίας. Ο προϋπολογισμός αυτός αναλύεται στα παρακάτω μέρη:

i) στις τεκμηριωμένες δαπάνες για αγορά εξοπλισμού, αναλωσίμων, βιβλίων, μετακινήσεις, μισθώσεις κ.τ.λ. κατά φάση και περίοδο.

ii) στις αμοιβές των μελών της ομάδας παροχής υπηρεσιών και του Ε/Υ.

iii) στις δαπάνες για έξοδα διαχείρισης του Ειδικού Λογαριασμού όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 59 παράγραφος 5 του Ν. 4485/2017 σε συνδυασμό με την με αριθ. 13/06-11-2019 - θέμα 20ο απόφαση της συνεδρίασης της Διοικούσας Επιτροπής Δι.Πα.Ε.. (ΦΕΚ 5135/Β'/31.12.2019).

iv) στο κόστος χρήσης των υποδομών σε ποσοστό 15% - 20% του προϋπολογισμού του έργου, ανάλογα με την χρήση της υποδομής του

Δι.Πα.Ε. του Τμήματος ή Εργαστηρίου. Σε περίπτωση συμμετοχής περισσότερων εργαστηρίων καθορίζεται το κόστος χρήσης υποδομής των διαφόρων εργαστηρίων με την πρόταση του έργου.

Μετά την οριστική έγκριση της παροχής της υπηρεσίας από την Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης ο Πρόεδρος της υπογράφει τη σύμβαση με τον νόμιμο εκπρόσωπο του ενδιαφερόμενου φορέα και τον Ε/Υ. Στους όρους σύμβασης περιλαμβάνεται η περιγραφή του έργου, η διάρκεια της εργασίας, το ύψος της δαπάνης, ο τρόπος καταβολής της, οι απαραίτητες ρήτρες που διασφαλίζουν τα συμφέροντα του Δι.Πα.Ε., καθώς και οι όροι που προκύπτουν στην περίπτωση που η υπηρεσία καταλήξει σε οποιασδήποτε μορφής εμπορική εκμετάλλευση.

3. Κοστολόγηση Προσφερόμενων Υπηρεσιών

Η κοστολόγηση των προσφερόμενων υπηρεσιών των Εργαστηρίων θα γίνεται με τρόπο ώστε να καλύπτονται τα κόστη των επιλέξιμων δαπανών για τα έργα παροχής υπηρεσιών. Οι βασικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που προβλέπονται για τα έργα παροχής υπηρεσιών είναι οι εξής:

- Αμοιβές Προσωπικού
- Αγορά / Απόσβεση Εξοπλισμού
- Αναλώσιμα / Κατασκευαστικά Υλικά
- Μετακινήσεις
- Αγορά Τεχνολογίας
- Γενικά Έξοδα

Ο κατάλογος των προσφερόμενων υπηρεσιών της παραγράφου 1.1. είναι συνοπτικός και αφορά συνολικά τα Θεσμοθετημένα Εργαστήρια του Ιδρύματος. Κάθε Εργαστήριο εκδίδει αναλυτικά κατάλογο των προσφερόμενων υπηρεσιών και αντίστοιχο τιμοκατάλογο (ανά μονάδα προσφερόμενης υπηρεσίας) σύμφωνα με τα παραπάνω.

Ειδικά για τις αμοιβές προσωπικού ο καθορισμός γίνεται από την Συνέλευση του Τμήματος ή την Κοσμητεία της Σχολής του Δι.Πα.Ε., η οποία αποφασίζει λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές αποφάσεις της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης και της Συγκλήτου του Δι.Πα.Ε..

II. Οικονομική Διαχείριση

- Την Οικονομική Διαχείριση των έργων παροχής υπηρεσιών των Εργαστηρίων αναλαμβάνει ο ΕΛΚΕ σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για τους ΕΛΚΕ και τον Οδηγό Χρηματοδότησης.

Υπεύθυνος για την οικονομική παρακολούθηση κάθε έργου παροχής υπηρεσιών είναι ο Επιστημονικός Υπεύθυνος σε συνεργασία με τον Διευθυντή του Εργαστηρίου.

- Ο προϋπολογισμός κάθε έργου παροχής υπηρεσιών κατανέμεται ως ακολούθως:

- Στον Ειδικό Λογαριασμό αποδίδονται τα έξοδα διαχείρισης, τα οποία δυνάμει της με αριθ. 13/06-11-2019 - θέμα 20ο απόφασης της συνεδρίασης της Διοικούσας Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Δι.Πα.Ε. (ΦΕΚ 5135/Β'/31.12.2019) ορίζονται σε ποσοστό 10%.
- Ποσοστό 15-20% για τη δημιουργία αποθεματικού κεφαλαίου για αναλώσιμα, ανανέωση του εξοπλισμού ή της υποδομής του Εργαστηρίου.
- Ποσοστό 70-75% καταβάλλεται για την κάλυψη των λοιπών δαπανών (π.χ. αμοιβές των μελών της ομάδας εργασίας, προμήθεια υλικών, εκδόσεων, μετακινήσεων, μισθώσεων καθώς αμοιβών τυχόν υπεργολαβικής ανάθεσης μέρους του έργου σε τρίτους).

- Όλες οι παρεχόμενες υπηρεσίες προς τρίτους πληρώνονται με Τ.Π.Υ. του ΕΛΚΕ. Οι προσφερόμενες υπηρεσίες τιμολογούνται ανά μονάδα παρεχόμενης υπηρεσίας ή ανά ανθρωπόωρα απασχόλησης ή μικτά, ανάλογα με το αντικείμενο της παρεχόμενης υπηρεσίας. Υπάρχει η δυνατότητα ειδικών τιμών σε φορείς που έχουν μακροχρόνια συνεργασία με τα εργαστήρια, καθώς και δυνατότητα εκπτώσεων σε περιπτώσεις μεγάλου όγκου εργασιών ομοειδούς αντικειμένου.

III. Σχέσεις με το Τμήμα Καινοτομίας, Ανάπτυξης και Προγραμματισμού έργων του ΕΛΚΕ/Δι.Πα.Ε.

Το Τμήμα Καινοτομίας, Ανάπτυξης και Προγραμματισμού Έργων του ΕΛΚΕ αποτελεί τον βασικό μηχανισμό του Ιδρύματος για την Οργάνωση της Παροχής Υπηρεσιών. Τα Εργαστήρια μέσω του Επιστημονικού Υπεύθυνου Έργου όσο και του Διευθυντή του Εργαστηρίου θα συνεργάζονται στενά με το ανωτέρω Τμήμα, το οποίο θα παρέχει τις εξής βασικές υπηρεσίες:

- υποστήριξη για την παροχή υπηρεσιών (οργάνωση και διενέργεια συνεντεύξεων μεταξύ των συμβαλλομένων, κατάρτιση συμβάσεων προς τρίτους κ.α.).
- ενημέρωση των ερευνητών των Εργαστηρίων σχετικά με θέματα ευρεσιτεχνιών και κατοχύρωσης των δικαιωμάτων των συντελεστών της έρευνας.
- προσδιορισμός φορέων και επιχειρήσεων με δυνατότητες αξιοποίησης των παρεχόμενων υπηρεσιών από τους ερευνητές και τα εργαστήρια του Ιδρύματος.

Επιπλέον, ο Διευθυντής και οι Επιστημονικά Υπεύθυνοι των έργων του Εργαστηρίου θα συνεργάζονται στενά με το Τμήμα Καινοτομίας, Ανάπτυξης και Προγραμματισμού Έργων παρέχοντας όλες τις αναγκαίες πληροφορίες από πλευράς του Εργαστηρίου για την ενημέρωση των βάσεων δεδομένων του Τμήμα Καινοτομίας, Ανάπτυξης και Προγραμματισμού Έργων.

Αναφορικά με την οικονομική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 34 του Ν. 2843/2000.

IV. Τεχνικές διαδικασίες ελέγχων, μετρήσεων, αναλύσεων, μελετών. Χρησιμοποιούμενα όργανα και υλικά, χρόνοι παράδοσης των αποτελεσμάτων

Οι τεχνικές διαδικασίες ελέγχων, μετρήσεων, αναλύσεων, μελετών, θα είναι αυτές που προβλέπονται από τους αντίστοιχους εθνικούς, ευρωπαϊκούς και διεθνείς κανονισμούς καθώς και από τις αντίστοιχες αποδεκτές από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα πρακτικές και προσεγγίσεις.

Ο Διευθυντής του κάθε Εργαστηρίου θα έχει τον εποπτικό έλεγχο όλων των έργων και θα εξασφαλίζει ότι η χρήση των οργάνων και των υλικών δεν γίνεται σε βάρος του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου και ότι σε κάθε περίπτωση με την ολοκλήρωση της παρεχόμενης υπηρεσίας και την υπογραφή σχετικού πρωτοκόλλου παράδοσης παραλαβής με τον Επιστημονικά υπεύθυνο του έργου παραμένουν στην προτέρα κατάστασή τους ποιοτικά και ποσοτικά.

Η παρακολούθηση των εργασιών που λαμβάνουν χώρα στο Εργαστήριο και η χρησιμοποίηση ειδικών οργάνων του Εργαστηρίου επιτρέπεται μόνο στο προσωπικό του εργαστηρίου ή άλλους ερευνητές που έχουν ειδική επί των οργάνων αυτών εκπαίδευση και μόνο κατόπιν χορηγηθείσας άδειας από τον Διευθυντή. Όποιος παρακολουθεί τις εργασίες που γίνονται στο Εργαστήριο πρέπει να συμμορφώνεται απόλυτα με τους κανονισμούς που αφορούν την τάξη στο Εργαστήριο και να υπακούει δίχως καμία αντίρρηση στις υποδείξεις των υπευθύνων. Τυχόν μη συμμόρφωση προς τον ανωτέρω κανόνα έχει ως συνέπεια την αποβολή του από το Εργαστήριο.

Τα όργανα και τα υλικά που χρησιμοποιούνται από τα αντίστοιχα Εργαστήρια καθώς και οι συγκεκριμένες τεχνικές διαδικασίες που εφαρμόζονται ανά Εργαστήριο περιγράφονται σε ειδικό κατάλογο που εκδίδει το κάθε Εργαστήριο.

Οι χρόνοι παράδοσης θα καθορίζονται με βάση την διαθεσιμότητα της υλικοτεχνικής υποδομής, του ανθρώπινου δυναμικού και τη φύση του κάθε έργου και θα προβλέπεται στην σχετική σύμβαση.

Με τη λήξη του έργου θα δίδεται γραπτή αναφορά/πιστοποίηση επίσημα υπογεγραμμένη από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο Έργου και το Διευθυντή του Εργαστηρίου.

V. Μεθοδολογία διασφάλισης ποιότητας και διακρίβωσης οργάνων. Πιστοποίηση/διαπίστευση εργαστηρίου

Η μεθοδολογία διασφάλισης της ποιότητας και της διακρίβωσης των οργάνων των Εργαστηρίων προβλέπει τακτικούς ελέγχους των οργάνων σύμφωνα με τις ισχύουσες εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς προδιαγραφές.

Παράλληλα, τα Εργαστήρια ενθαρρύνονται από το Ίδρυμα να εξασφαλίσουν την πιστοποίησή/διαπίστευσή για τις υπηρεσίες που παρέχουν.

VI. Νομική ευθύνη για τις προσφερόμενες υπηρεσίες, σχέσεις με τους πελάτες, καθορισμός πνευματικών δικαιωμάτων, διαχείριση παραπόνων

1. Νομική Ευθύνη

Κάθε σύμβαση παροχής υπηρεσιών που συνάπτεται πρέπει να περιέχει τουλάχιστον:

- τις προδιαγραφές της παρεχόμενης υπηρεσίας.
- τον χρόνο εκπλήρωσης της παροχής.
- τον τρόπο καταβολής του τιμήματος.
- επίσχεση των υπηρεσιών, όταν ο εργοδότης δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του.
- όρους για θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας.
- όρους για την προστασία του επιχειρηματικού απορρήτου.

Η νομική ευθύνη για την καλή εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου ανήκει στον Επιστημονικά Υπεύθυνο του Έργου. Σε κάθε περίπτωση, ο Επιστημονικά Υπεύθυνος του Έργου θα καταβάλλει όλες τις απαραίτητες προσπάθειες για την αποπεράτωση της προγραμματισμένης εργασίας τα αναμενόμενα αποτελέσματα της οποίας θα περιγράφονται αναλυτικά στις σχετικές συμβάσεις, καθώς και την τήρηση των χρόνων παραδόσεως εφόσον τηρηθούν οι όροι από πλευράς του αντισυμβαλλόμενου.

Ακύρωση ή καθυστέρηση των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων θα είναι αιτία για την επιστροφή του σχετικού ποσού που αναφέρεται σε υποχρεώσεις που είχαν εκτελεστεί σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, πριν ενημερωθεί ο συμβαλλόμενος για την ακύρωση ή καθυστέρηση.

Η εξόφληση του συμβατικού ποσού για την παροχή της υπηρεσίας καταβάλλεται μέσα σε 30 ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης του παραστατικού από το Ίδρυμα, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στο

συμφωνητικό συνεργασίας. Το Ίδρυμα θα διατηρεί το δικαίωμα να χρεώνει τόκο για τις καθυστερημένες πληρωμές σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην κάθε σύμβαση. Σε ειδικές περιπτώσεις που θα προβλέπονται από τον Κανονισμό του συγκεκριμένου Εργαστηρίου, το τίμημα θα προκαταβάλλεται στο Ίδρυμα, πριν την έναρξη των εργασιών του έργου.

2. Προστασία Πνευματικών Δικαιωμάτων

Όπως αναφέρεται στο Κεφ. 3 του παρόντος κανονιστικού πλαισίου, προβλέπεται μία από τις υπηρεσίες του Τμήματος Καινοτομίας, Ανάπτυξης και Προγραμματισμού Έργων να είναι η παροχή συμβουλών και κατευθύνσεων για την υποστήριξη των Δικαιωμάτων Διανοητικής Ιδιοκτησίας (δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας) των έργων που υλοποιούνται από τα θεσμοθετημένα Εργαστήρια. Ειδικότερα, ισχύουν τα ακόλουθα:

α. Το προϊόν των προγραμμάτων και έργων που εκπονούνται στο Εργαστήριο, αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του προσωπικού, του συνεργάτη ή της ομάδας των συνεργατών που συνέπραξαν στο έργο. Οι όροι αυτής της συνιδιοκτησίας καθορίζονται από την Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ, ύστερα από εισήγηση του Επιστημονικά Υπεύθυνου του έργου. Σε ειδικές περιπτώσεις παροχής υπηρεσιών προς τρίτους ή έρευνας, είναι δυνατόν τα πνευματικά δικαιώματα να αποτελέσουν αντικείμενο διαπραγμάτευσης, μεταξύ του πελάτη και του επιστημονικού υπεύθυνου του έργου. Η ειδική αυτή συμφωνία εγκρίνεται από την Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης ύστερα από εισήγηση του Επιστημονικά Υπευθύνου.

β. Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας του προσωπικού του Εργαστηρίου και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας κατοχυρώνονται στον ΟΒΙ ή σε Διεθνείς Οργανισμούς, με έξοδα του Εργαστηρίου, μετά από έγκριση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ του Ίδρυματος. Το ίδιο ισχύει και για την πνευματική ιδιοκτησία που προέρχεται από διεθνή συνεργασία.

γ. Σε περίπτωση διαφορετικής ρύθμισης από κανονισμούς ή πρακτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων Διεθνών Οργανισμών, στα πλαίσια των οποίων το Εργαστήριο αναλαμβάνει την εκτέλεση προγραμμάτων, χωρίς τη δυνατότητα διαπραγμάτευσης των όρων πνευματικής ιδιοκτησίας, δεν ακολουθείται η παραπάνω διαδικασία, αλλά ενημερώνεται η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης, η οποία μπορεί να αρνηθεί την υπογραφή τέτοιας σύμβασης.

δ. Σε ειδικό άρθρο της σύμβασης παροχής της υπηρεσίας, θα αναφέρονται τα πνευματικά δικαιώματα από την παραχθείσα υπηρεσία. Στην περίπτωση που προβλέπονται πνευματικά δικαιώματα για το Ίδρυμα, οι εφευρέσεις και καινοτομίες θα αξιολογούνται από σχετική Επιτροπή Εμπειρογνομώνων που θα ορίζεται από την Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ που θα εισηγείται τη σπουδαιότητά τους, τη δυνατότητα βιομηχανικής εφαρμογής τους

και την κατοχύρωσή τους με Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας (Δ.Ε.) ή Πιστοποιητικό Υποδείγματος Χρησιμότητας (Π.Υ.Χ.).

ε. Το Τμήμα Καινοτομίας, Ανάπτυξης και Προγραμματισμού Έργων θα προβαίνει στις απαραίτητες διαδικασίες για τη χορήγηση από τον ΟΒΙ των Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας ή Π.Υ.Χ. για τις εφευρέσεις ή καινοτομίες που θα αξιολογούνται ως επιδεκτικές βιομηχανικής εφαρμογής.

3. Διαχείριση Παραπόνων και Διαφορών

Η διαχείριση των παραπόνων και διαφορών με τους αντισυμβαλλόμενους φορείς του Εργαστηρίου είναι καταρχήν αρμοδιότητα του Επιστημονικού Υπεύθυνου του Έργου. Στην περίπτωση που το πρόβλημα δεν μπορεί να επιλυθεί, το αναλαμβάνει ο Διευθυντής του Εργαστηρίου σε συνεργασία με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Έργου.

Εάν η διαφορά δεν μπορέσει να διευθετηθεί με κανένα από τους παραπάνω τρόπους εντός 15 ημερών, τα παράπονα του αντισυμβαλλομένου σχετικά με την καλή εκτέλεση του έργου θα κρίνονται από την Επιτροπή Ερευνών του ΕΛΚΕ ύστερα από την υποβολή σχετικού αιτήματος από τον Επιστημονικά υπεύθυνο.

Για την επίλυση των διαφορών σε δικαστικό επίπεδο αρμόδια είναι τα δικαστήρια της Θεσσαλονίκης, όρος που πρέπει να τίθεται σε κάθε σύμβαση που συνάπτεται.

VII. Υποχρεώσεις των εργαζομένων στην παροχή υπηρεσιών

Όλο το προσωπικό του Εργαστηρίου είναι υποχρεωμένο να δείχνει τη μεγαλύτερη δυνατή επιμέλεια κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του και να αφιερώνει σ' αυτή ανεπιφύλακτα τις γνώσεις και την εμπειρία του εφαρμόζοντας τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης.

Η ευθύνη για τη μη-τήρηση των υποχρεώσεων των απασχολουμένων σε κάθε έργο παροχής υπηρεσιών ανήκει στον Επιστημονικά Υπεύθυνο του Έργου, ο οποίος αναλαμβάνει τη σύνθεση της Ομάδας Εργασίας και την κατανομή του έργου στα μέλη της ομάδας.

Ο Διευθυντής του Εργαστηρίου σε συνεργασία με τον Επιστημονικά Υπεύθυνο του Έργου συντονίζει την απρόσκοπτη εκτέλεση του έργου παροχής υπηρεσιών και εξασφαλίζει ότι η παροχή υπηρεσιών εκ μέρους των μελών του Εργαστηρίου δεν γίνεται σε βάρος του κύριου έργου τους, που είναι το εκπαιδευτικό και το ερευνητικό έργο στο πλαίσιο λειτουργίας του Ιδρύματος υπό την έννοια ότι παρέχεται εκτός των ωρών εργασίας κάθε μέλους του προσωπικού στο ίδρυμα.

VIII. Διαδικασίες και όροι ασφάλειας της εργασίας, υγιεινή εργαζομένων και προστασία περιβάλλοντος χώρου

1. Ασφάλεια Εργασίας

α. Το Εργαστήριο, με ευθύνη του Διευθυντή και του Επιστημονικά Υπευθύνου, είναι υποχρεωμένο να εξασφαλίζει όλες τις προϋποθέσεις για την ασφάλεια της εργασίας των εργαζομένων και των εγκαταστάσεών του. Υποχρεούται επίσης να παρέχει στους εργαζόμενους όλα τα μέσα ασφάλειας και να διατηρεί τον εξοπλισμό του σε άριστη κατάσταση.

β. Το Εργαστήριο είναι υποχρεωμένο με ευθύνη του Διευθυντή να διαθέτει όλα τα απαραίτητα μέσα για την παροχή, σε περίπτωση ανάγκης, πρώτων βοηθειών στους εργαζόμενους.

γ. Κάθε Εργαστήριο έχει το δικό του Κανονισμό ασφάλειας.

2. Υγιεινή των Εργαζομένων - Προστασία Περιβάλλοντος

α. Το Εργαστήριο είναι υποχρεωμένο να φροντίζει με συνέπεια για την τήρηση όλων των προβλεπόμενων κανόνων υγιεινής και καθαριότητας, τόσο στις εγκαταστάσεις του, όσο και στον περιβάλλοντα χώρο.

β. Οι εργαζόμενοι στις εγκαταστάσεις του Εργαστηρίου υποχρεούνται, αν η φύση του έργου τους το επιβάλλει, να φέρουν κατά τη διάρκεια της εργασίας τους κατάλληλη ενδυμασία.

γ. Σε περίπτωση που από τη λειτουργία του Εργαστηρίου δημιουργούνται ιδιαίτερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, το Ίδρυμα έχει την υποχρέωση να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία και αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου, σύμφωνα με τις υποδείξεις των αρμόδιων υπηρεσιών και τις ισχύουσες διατάξεις.

IX. Διαδικασίες και όροι ασφάλειας των πληροφοριών, τήρηση επιχειρηματικού απορρήτου

Για την προστασία του επιχειρηματικού απόρρητου και των συμφερόντων του αντισυμβαλλόμενου Φορέα, προβλέπεται ειδικό άρθρο στη σύμβαση παροχής υπηρεσιών στο οποίο χαρακτηρίζεται ο βαθμός εμπιστευτικότητας των πληροφοριών που θα πρέπει να διαθέσει ο Φορέας για την ολοκλήρωση του έργου.

Οι πληροφορίες θα χαρακτηρίζονται είτε ως πληροφορίες ιδιαίτερα εμπιστευτικές είτε απλά ως εμπιστευτικές, είτε ως μη εμπιστευτικές. Στην πρώτη περίπτωση, το Εργαστήριο δεν θα έχει κανένα δικαίωμα άλλης άμεσης ή

έμμεσης χρήσης των πληροφοριών πέραν του συγκεκριμένου έργου που θα αφορά η σύμβαση, στην δεύτερη περίπτωση θα μπορεί να κάνει έμμεση χρήση των πληροφοριών με τους όρους που προβλέπει η σύμβαση (δημοσιεύσεις, στατιστικές μελέτες, έντυπα του Ιδρύματος ή του Εργαστηρίου, σε ενημερωτικές εκδηλώσεις, κ.α.), ενώ στην τρίτη περίπτωση το Εργαστήριο θα μπορεί να χρησιμοποιήσει τις πληροφορίες με όποιο τρόπο αυτό θελήσει.

Σε κάθε περίπτωση απαγορεύεται να τεθεί ως όρος στη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών με τρίτους ότι τα αποτελέσματα της εργασίας των Εργαστηρίων είναι απόρρητα.

X. Διαχείριση και αποθήκευση υλικών και πληροφοριών

1. Διαχείριση και Αποθήκευση Υλικών

α. Τα υλικά που αγοράζονται για τις ανάγκες των έργων παρακολουθούνται μέσα από τις διαδικασίες τήρησης αποθήκης που τηρούνται στο Εργαστήριο. Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος του κάθε έργου θα έχει επίσης τη συνολική ευθύνη από πλευράς του Εργαστηρίου για τον έλεγχο των αποθεμάτων (stock) και τις διαδικασίες παραγγελιών.

β. Το προσωπικό του Εργαστηρίου έχει την ευθύνη της διαχείρισης των υλικών και είναι υποχρεωμένο να λαμβάνει μέτρα για την ασφαλή φύλαξή τους σε κατάλληλους χώρους και τη διατήρησή τους σε άριστη κατάσταση.

γ. Αν για οποιοδήποτε λόγο το Εργαστήριο σταματήσει να προσφέρει τις υπηρεσίες του, όλα τα υλικά μεταβιβάζονται, με εισήγηση του οικείου Τμήματος του Ιδρύματος και απόφαση της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης Ερευνών σε αντίστοιχο Εργαστήριο του Τμήματος.

2. Διαχείριση και Αποθήκευση Πληροφοριών

α. Για όλες τις υπηρεσίες που προσφέρει το Εργαστήριο προς τρίτους, διατηρεί πλήρες μηχανογραφημένο αρχείο πληροφοριών.

β. Η διαχείριση και η αποθήκευση των πληροφοριών για κάθε έργο θα γίνεται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο του Έργου, ο οποίος και θα είναι ο αποκλειστικά υπεύθυνος έναντι του αντισυμβαλλόμενου για την τήρηση των σχετικών όρων του άρθρου για το επιχειρηματικό απόρρητο που περιγράφονται στο Κεφ. 9.

γ. Παράλληλα, ο Επιστημονικά Υπεύθυνος του Έργου θα αναλάβει την οργάνωση και την ενημέρωση αναλυτικού αρχείου των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών του Εργαστηρίου, είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή σε συνεργασία με τον ΕΛΚΕ του Ιδρύματος.

XI. Θέματα ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας των έργων παροχής υπηρεσιών

Τα θέματα ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας που αφορούν τα έργα παροχής υπηρεσιών που υλοποιούνται από τα Θεσμοθετημένα Εργαστήρια τα επιλαμβάνεται η Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε.) που λειτουργεί στο Ίδρυμα με σκοπό να παρέχει σε ηθικό και δεοντολογικό επίπεδο εγγύηση αξιοπιστίας των έργων.

Η διαδικασία υποβολής ερωτημάτων προς την Ε.Η.Δ.Ε επί θεμάτων ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας των έργων παροχής υπηρεσιών που χρήζουν διερεύνησης, καθορίζονται με βάση τις διατάξεις του ν. 4521/2018 και τον Κανονισμό Αρχών και Λειτουργίας της Ε.Η.Δ.Ε., που περιλαμβάνεται στον Οδηγό Χρηματοδότησης του ΕΛΚΕ. Στον ανωτέρω Κανονισμό εξειδικεύονται τα έγγραφα που υποβάλλονται από τους επιστημονικά υπευθύνους όπως, αίτηση, ερωτηματολόγιο και έκθεση καταλληλότητας και η διαδικασία υποβολής τους, ο τρόπος λειτουργίας και λήψης αποφάσεων της Ε.Η.Δ.Ε..